Thriller tradus în cinci limbi, bestseller Livres Hebdo

Roland Portiche

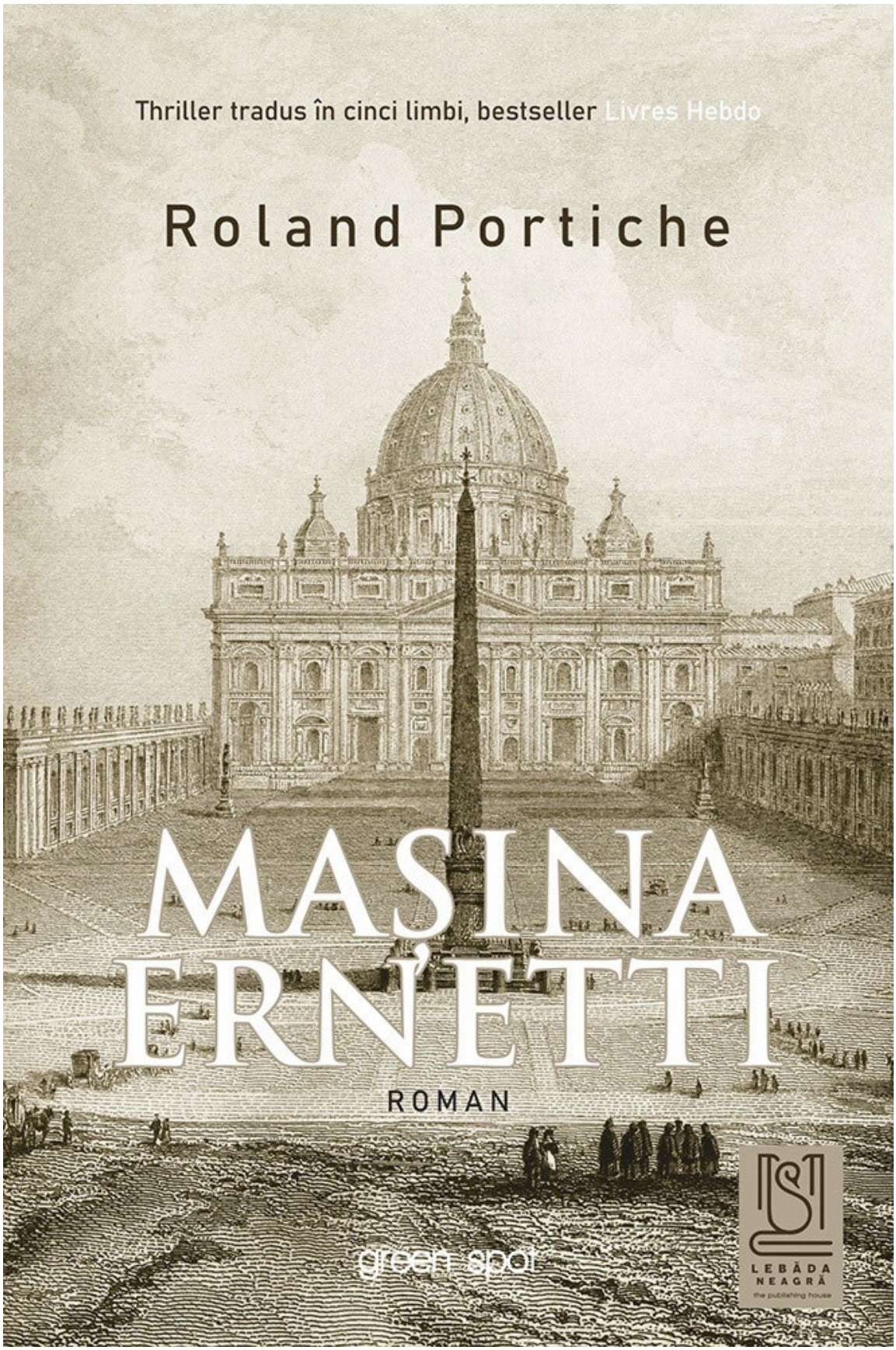

MAȘINA ERNETTI

ROMAN

green spor

LEBĂDA NEAGRĂ
the publishing house

Thriller tradus în cinci limbi, bestseller Livres Hebdo

Roland Portiche

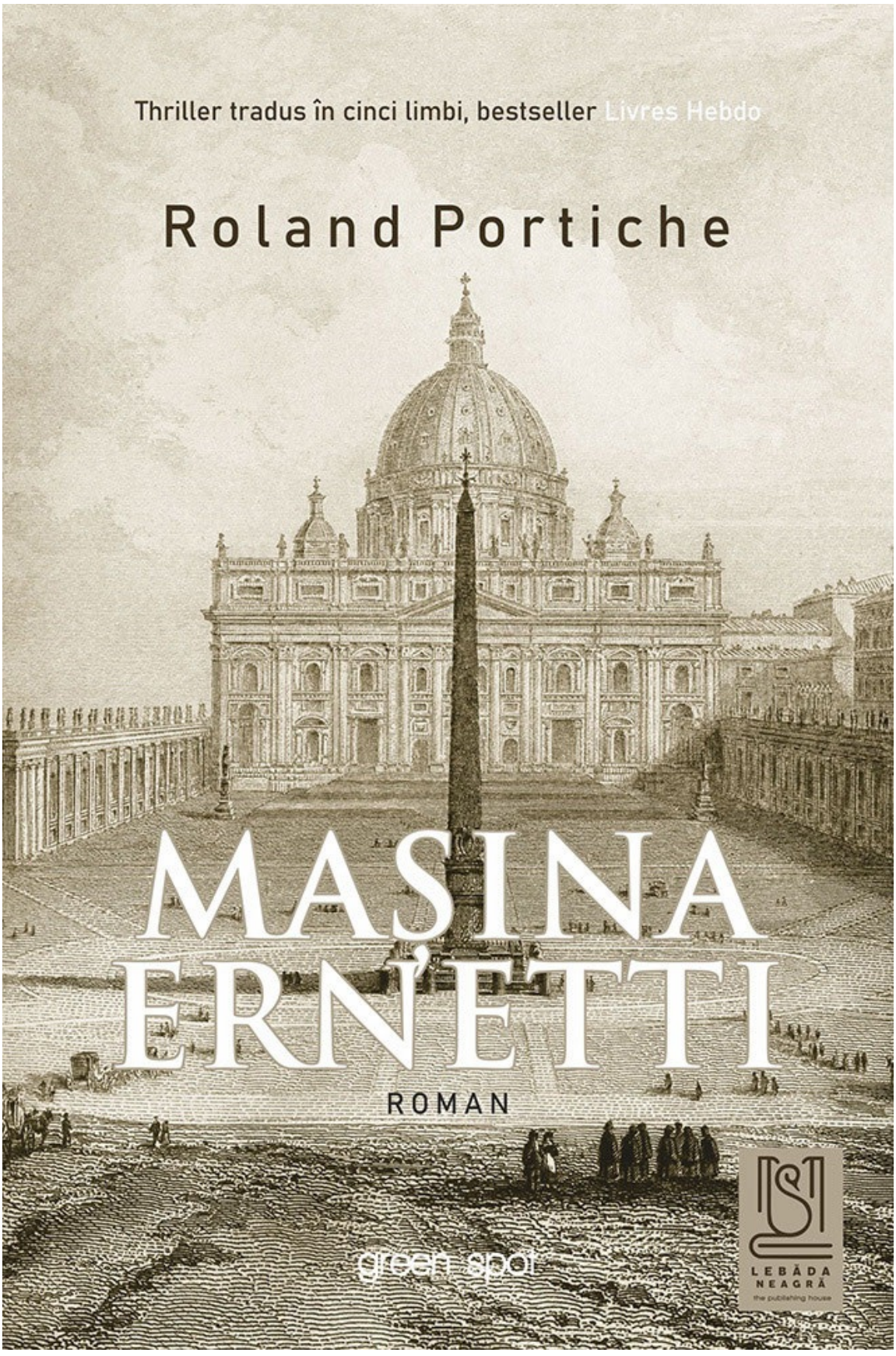

MAȘINA ERNETTI

ROMAN

green spot

LEBĂDA NEAGRĂ
the publishing house

ROLAND PORTICHE

Trilogia cronovizorului

I

MAȘINA ERNETTI

roman

Traducere din limba franceză
de Otilia-Maria Cojocaru

Lebăda Neagră
Iași, 2022

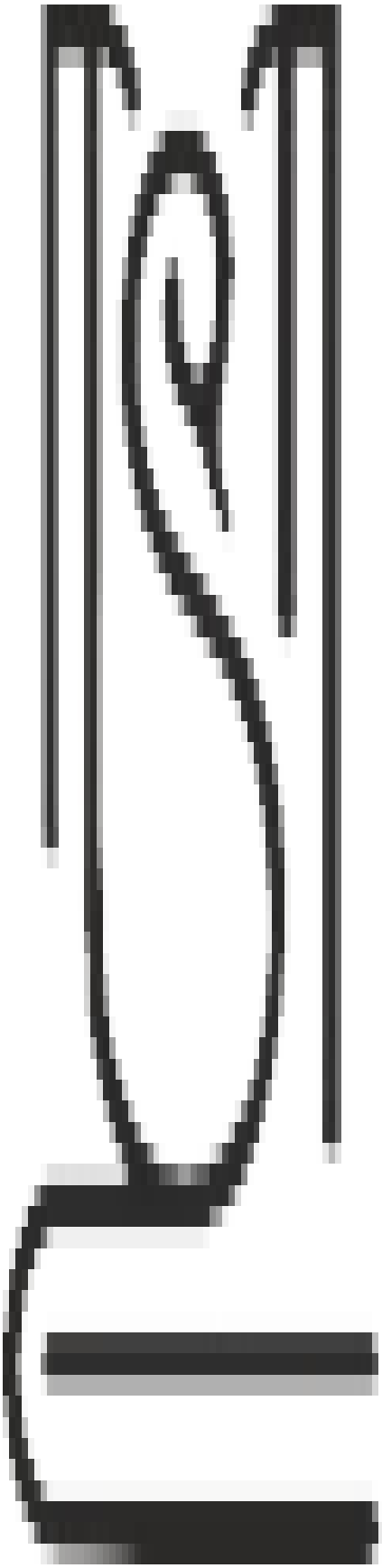

LEBĂDA NEAGRĂ

the publishing house

Roland Portiche

Original title La machine Ernetti.

© Editions Albin Michel, 2020

© Editions Versilio, 2020

International Rights Management: Susanna Lea Associates

All rights reserved.

© 2022 by Editura Lebăda Neagră

www.blackswanpublishing.ro

Editura Lebăda Neagră

Iași, Str. Plopii fără Soț, nr. 45, 700273

ISBN print 978-606-9623-19-0

ISBN ePub 978-606-9623-20-6

ISBN pdf 978-606-9623-21-3

Credit foto copertă: © iStock.com/bauhaus1000

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a

fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Cuvânt înainte

Oricât de surprinzător ar părea, acest roman are la bază o poveste adevărată. Ea s-a petrecut în Roma, la Vatican. Un bărbat – un preot – ar fi construit în plin Război Rece o mașinărie cu puteri impresionante, care a funcționat pentru scurt timp înainte de a fi dezasamblată din ordinul papei și ascunsă în obscuritatea discretă a pivnițelor Vaticanului. Din ce motiv? Nu se știe. Pornind de aici, începe o poveste mărginită doar de limitele imaginației mele.

R.P.

1.

Undeva în nord-estul Siciliei, în regiunea Messina, un bărbat privea marea. Era frig şi ploaia cădea în rafale. Era în luna martie, anul 1938. Războiul plutea deja în aer, precum un miros urât, imposibil de alungat.

Bărbatul aştepta feribotul care trebuia să-l ducă în Reggio Calabria. Se numea Ettore Majorana şi nu avea decât 32 de ani. Cine s-ar fi putut gândi că acest sicilian înalt şi foarte slab, cu un chip livid ce aducea a disperare, înveşmântat într-un palton sărăcăcios care abia îl proteja de frig, era unul dintre cei mai mari fizicieni ai veacului XX?

Cu două zile în urmă, el îi scrisese o scrisoare directorului Institutului de Chimie şi Fizică din Napoli, unde preda, anunţându-l că luase o „hotărâre inevitabilă” şi că dorea să dispară. Nu vedea nicio altă cale de a pune capăt unei idei care-l măcina pe dinăuntru, ca un cancer.

Din păcate, atunci când se afla pe pachebotul care-l ducea de la Napoli la Palermo, nu a avut tăria de caracter necesară pentru a se sinucide. „Marea” – mai scria el – „m-a respins.” Astfel, el a decis să fugă. Dar cum să fugi de tine însuţi?

În mintea sa atât de complexă, încât se pierdea pe sine acolo, încolţise germenele unei invenţii terifiante, o maşină năzărită din acea fizică nouă atât de ciudată, care era denumită mecanică cuantică. Puterea sa de distrugere ar fi fost infinită, căci izbutea să ajungă până în măruntaiele sufletului omenesc.

Pentru moment, nu era decât o idee. Dar ce putea fi mai rău decât o idee, atunci când ea este insuflată de Diavol?

2.

— Priviţi! Mâinile sale…

Femeia care strigase arăta spre un bătrân îmbrăcat în straie de călugăr, întins pe pat. Părea a dormi. Un medic se apropie, scoase un stetoscop şi i-l aşeză pe piept, luându-i în acelaşi timp pulsul.

— I-a crescut tensiunea, constată practicianul. Şi are palpitaţii.

— Priviţi-i şi picioarele! strigă din nou femeia.

Îngenunche şi începu să se roage febril. Într-adevăr, picioarele şi mâinile călugărului erau acoperite de pete roşietice.

— Îi creşte temperatura! strigă medicul. A ajuns la patruzeci şi două de grade. Faceţi-i loc!

Patru fraţi capucini, care-i erau un fel de gărzi de corp, împinseră mulţimea de oameni mai în spate. Trebuie să spunem că aceasta se întindea de la cămăruţă şi până la ieşirea din Mănăstirea Pietrelcina, unde trăia cel pe care toată lumea îl numea de-atunci Padre Pio. Padre suferea de o boală neobişnuită, pe care mulţi italieni o considerau un miracol. Mâinile, picioarele şi pieptul său se acopereau constant de plăgi, care, inevitabil, te duceau cu gândul la cele ale lui Hristos pe cruce. Erau însoţite de dureri arzătoare şi, uneori, de sângerări. De atunci, valurile de credincioşi care veneau să-l viziteze sporiră. Unii voiau să se spovedească, alţii veneau în speranţa unei vindecări miraculoase. Fuseseră perioade în care Padre primea până la o sută douăzeci de vizitatori pe zi!

Cum se afla în primul rând, părintele Pellegrino Ernetti nu rată nimic din acest fenomen miraculos. Era încă un bărbat foarte tânăr, care-şi păstrase alura de student, cu ochelarii micuţi, rotunzi, din metal, părul şaten cârlionţat şi o privire maliţioasă, pregătită să se minuneze în faţa spectacolelor lumii. El văzuse petele apărând pe palmele şi pe picioarele lui Padre. Simţi, de asemenea, acel parfum suav, semnalat de nenumăraţi martori, despre care se spunea că ar aparţine

sângelui celui ce trăia minunea. Ochii i se umplură de lacrimi, căzu în genunchi și începu a se ruga cu intensitate.

În acel moment, realiză că părintele Leonardo, trimisul Vaticanului, îl privea. Obrajii i se îmbujorară. Câteva minute mai târziu, ajutat, fără îndoială, de calmantul pe care i-l dăduse medicul să-l bea, Padre Pio adormi. Doctorul le ceru tuturor celor prezenți să iasă din chilie. Făcându-i un semn cu mâna, părintele Leonardo îi propuse tânărului Ernetti să iasă împreună.

Sfântul Oficiu avea motive întemeiate pentru a rămâne rezervat în cazul lui Padre Pio. Pentru început, pentru că această chestiune era considerată o tulburare psihică, însă credincioșii nu trebuiau șocați. Apariția stigmatelor atrăgea un număr de oameni atât de mare, încât Vaticanul prefera să acționeze cu tact. Un alt motiv, mult mai delicat, îl constituiau numeroasele donații bănești făcute de către pelerini lui Padre sau instituțiilor care îi erau afiliate. Or, cu două luni în urmă, în primăvara anului 1955, confreria din care făcea parte Padre Pio fusese implicată într-o deturnare de fonduri. Din acest motiv, la fiecare apariție a stigmatelor, un reprezentant din ierarhia Bisericii era prezent, iar în acea zi, misiunea îi revenise părintelui Leonardo.

Leonardo nu era un spectator obișnuit, fiind, pe de o parte, un psiholog renumit, iar, pe de alta, și un membru eminent al Academiei Pontificale de Științe. Se făcuse remarcat în cadrul eforturilor întreprinse pe atunci de Vatican, în vederea reconcilierii culturii, științei și credinței creștine. Acest creștin sincer era, de asemenea, un redutabil polemist, care combătea energic superstițiile și credințele lipsite de orice raționament. Biografia al părintelui Ernetti îi atrăsese atenția și, prin urmare, îi propusese o întâlnire la Pietrelcina. Vai, acum, tânărul se gândea că și-a ratat șansa din cauza emotivității de care dăduse dovadă.

Făcură câțiva pași în grădina mănăstirii:

— Impresionant, nu-i așa?

— Știu, părinte Leonardo, ca un bun exorcist, că trebuie să rămân stăpân pe mine. Dar da, mărturisesc, m-a bulversat.

— Este scuzabil. Este vorba totuși despre un fenomen psihic. Un prieten de-al meu, specialist în hipnoză, mi-a vorbit despre o experiență ciudată, legată de o medalie din metal. Ați auzit vorbindu-se despre acest lucru?

— Nu, nu cred.

— În timpul unei ședințe, el a convins o pacientă de faptul că urma să îi pună o medalie încinsă pe antebraț. Medalia era la o temperatură normală, însă pacienta a dezvoltat toate simptomele unei arsuri serioase, apărându-i și o băşică zdravănă.

— Din cauza autosugestiei?

— Exact. Medicina psihosomatică este abia la început, fiule. Într-o zi, ea va elucida toate relele de care suferă oamenii. Și tot ea va explica stigmatele de care suferă Padre Pio.

Părintele Ernetti nu era convins decât pe jumătate. Ceea ce văzuse cu treizeci de minute înainte era atât de bulversant, încât i-ar fi părut tare rău să creadă că nu era vorba despre un miracol.

— Cu toate acestea, am văzut clar plăgile de pe corpul lui Padre. Sângerau. Credeți într-adevăr că totul ține de imaginația lui?

Leonardo se opri și îşi privi amuzat interlocutorul:

— Vreți să v-o dovedesc?

Pe tânărul preot îl derută această siguranță de sine:

— Eh, da…

— Acum vreo 20 de ani, un medic anatomist a studiat printr-un experiment supliciul crucificării. El a demonstrat că palmele condamnatului nu puteau suporta greutatea corpului său, ele se dezmembrează imediat, deducând astfel că Iisus fusese țintuit de încheieturile mâinii sau că brațele I-au fost pur și simplu legate. Unde apar stigmatele lui Padre Pio?

— Pe palme, admise tânărul.

— Prin urmare, ele nu sunt inspirate de Hristos, ci de imaginile pe care el le are cu acesta, din tablourile lui Rubens, Rembrandt sau Tiepolo.

Demonstrația era impecabilă, imposibil de combătut. Era evident că părintele

Leonardo îl lua drept un ignorant sau un naiv.

— Oamenilor le place să-şi spună poveşti, continuă Leonardo reluându-şi plimbarea. Şi apoi, ajung să le creadă. Aţi studiat ritualurile de exorcizare, nu-i aşa?

— Da, timp de doi ani, la seminar.

— Doriţi să deveniţi exorcist, părinte Ernetti?

— Nu cu normă întreagă, ci mai degrabă ca o completare a muncii mele.

— Este bine să cunoşti ritualurile, aşa cum este şi mai bine să-ţi dezvolţi intuiţia. Eu însumi mi-am petrecut mult timp făcând acest lucru. Eu simt când mă aflu în faţa unui fals posedat, în 98% din cazuri. Adevăratele miracole sunt rare, prietene. Din fericire, căci fără ele, viaţa ar fi imposibilă, nu credeţi?

— Negreşit, părinte! Să ştiţi că voi fi mai vigilent pe viitor.

Nu ştia însă dacă va fi vreun viitor.

— Părinte Ernetti, nu v-am chemat aici pentru a vă ţine o predică. Îmi rămân numeroase cercetări ştiinţifice de întreprins, într-un număr finit de domenii. Parcă-mi aminteam că sunteţi muzicolog?

— Da, părinte. M-am specializat în muzica prepolifonică. Muzica antică, dacă preferaţi, înainte de apariţia polifoniei din Evul Mediu.

— Sunteţi, deci, un bun cunoscător al civilizaţiilor antice?

— Forţat de împrejurări. Prin munca mea, am fost adesea obligat să descifrez hieroglife sau tăbliţe cuneiforme.

— Cu toate acestea, biografia dumneavoastră stipulează că aţi studiat şi mecanica cuantică? De unde acest interes pentru fizica modernă?

— Din faptul că ştiinţa contemporană reuneşte cele mai vechi intuiţii metafizice din timpurile antice. Ea ne oferă mijloacele de a dezlega marile secrete ale universului, esenţa materiei, a timpului, a spaţiului, ale începuturilor lumii. Aceste lucruri mă pasionează.

Leonardo, fin psiholog, observă la tânăr înflăcărarea pe care spera să o vadă şi care se dovedea reală.

— Aveţi, deci, nevoie de ştiinţă pentru a crede, tânărul meu prieten? îi spuse el pe un aer voit sever.

— Din contră. Cred cu fermitate că mecanica cuantică şi cosmologia ne dezvăluie adevărata măreţie a lui Dumnezeu.

— Mai bine decât Biblia?

— Diferit faţă de aceasta. Biblia ilustrează, fizica se foloseşte de ecuaţii, însă ambele merg în aceeaşi direcţie.

Realiză că vorbea repede, mânat de fervoarea tinereţii.

— Iertaţi-mă, părinte, fără îndoială m-am înflăcărat prea din cale-afară.

— Entuziasmul este o calitatea a vârstei dumneavoastră. Nu o lăsaţi să vă orbească, dar păstraţi-o îndelung.

— Desigur, părinte Leonardo.

— Vă împărtăşesc pasiunea pentru ştiinţa modernă, însă eu, din păcate, am 74 de ani şi sufăr de inimă. Iată-mi, deci, propunerea: am nevoie de un asistent tânăr, care să beneficieze de dubla dumneavoastră competenţă – cea de fizician şi de istoric. Vă interesează?

3.

— Am simţit durerea crescând în intensitate… şi apoi, brusc, nimic. O extincţie radicală a sunetului şi-a luminii. Primul meu gând a fost: Proştii! M-au ucis.

— Vorbiţi despre medici?

— Da, cred că ei mi-au cauzat moartea încercând să mă reanimeze.

— Nu mai simţeaţi nimic?

— Nici frigul, nici căldura, nici durerea. Şi atunci, m-am dedublat. Nu găsesc alt cuvânt.

Schimbul acesta de replici avea loc în cafeneaua Spitalului Maggiore din Milano. Omul aşezat în faţa părintelui Ernetti era un arhitect trecut de 40 de ani. Tocmai scăpase cu viaţă în urma unui stop cardiac sever, iar experienţa prin care susţinea că trecuse avusese loc în timp ce se afla într-o stare de comă.

— Aţi avut impresia că v-aţi părăsit corpul?

— Era mai mult decât o impresie, părinte. M-am dedublat în adevăratul sens al cuvântului. Pluteam prin cameră şi mă înălţam spre plafon.

— Şi medicii?

— Le simţeam panica, făceau tot ce puteau pentru a-mi „reporni” inima. Eu însumi îmi vedeam corpul lipsit de viaţă sub plafonul sălii de urgenţe. Era straniu. Am privit înainte şi am văzut acel tunel…

De câteva luni, acest tip de incidente se înmulţiseră în Italia, dar mai ales în Statele Unite. În general, ele erau raportate de anesteziştii spitalelor. Graţie progresului tehnicilor de reanimare, bărbaţii şi femeile puteau fi scoşi din starea de comă în care se cufundau. Cei care-şi reveneau spuneau adesea aceeaşi poveste. Intrigat, părintele Leonardo întreprinse o anchetă referitoare la aceste

experienţe şi, în prezent, părintele Ernetti, devenit asistentul său, fusese trimis să culeagă mărturiile pacienţilor. Se încredinţă rapid că personalitatea sa caldă le dădea încredere martorilor, incitându-i să dezvăluie ceea ce nu îndrăzneau să-i spună unui medic.

Munca părintelui Ernetti nu se limita, evident, la aceste discuţii. Îşi petrecea majoritatea timpului la Universitatea del Sacro Cuore din Milano, în departamentul de psihologie experimentală. I se încredinţase adaptarea într-o manieră italienească a unei serii de teste psihologice made in USA, destinate centrelor de reeducare. Era util, însă deloc antrenant. Cu toate acestea, el se dedica sarcinii sale cât mai serios cu putinţă. Locuia într-o mănăstire din Milano, la periferie, şi îşi parcurgea traseul până la universitate în fiecare dimineaţă cu bicicleta. Adesea, aducea cu sine o parte din munca întreprinsă de-a lungul săptămânii, fapt care-i surprindea pe colegii săi.

— De ce nu vii cu noi la cinema? Redifuzează Ivanhoe, cu Robert Taylor, la Majestic!

El însă prefera să lucreze. Intuiţia îi spunea că, după întâlnirea sa neaşteptată cu părintele Leonardo, viaţa îi adusese în cale o frumoasă aventură pe care nu trebuia să o rateze. Această impresie era accentuată şi de faptul că, într-o oarecare măsură, el însuşi era „testat”. Părintele Leonardo nu era niciodată prea departe şi se interesa mereu de tot ce făcea, chiar şi atunci când era vorba doar de nişte detalii neglijabile.

Pe deplin fericit, bătrânul psiholog întreprindea cercetări individuale pe teme mult mai interesante decât testele psihologice, precum cele legate de pacienţii treziţi din comă. Un domeniu care-l pasiona pe deplin pe Ernetti, la limita dintre ştiinţă şi metafizică, dat fiind că martorii aveau certitudinea că au văzut lumea de dincolo.

— Descrieţi-mi tunelul!

— Nu era prea lung. La capătul său vedeam o lumină albă, dar care nu mă orbea. Aveam impresia că mă dilatam în această lumină.

— Ce simţeaţi?

— O imensă fericire, o veritabilă beatitudine. N-am mers prea departe în lumină, dar am înţeles ce anume reprezenta. Un sentiment de fuziune, de iubire deplină.

Mi-am zis: Aceasta este moartea, deci? Nu-i chiar aşa rea, în cele din urmă!

Raportându-i această mărturie părintelui Leonardo, tânărul îi încredinţă următoarea idee:

— Nu aş vrea să speculez prea mult, însă această mărturisire avea toate elementele unei stări de graţie, aşa cum sunt ele descrise în Sfânta Scriptură.

Leonardo dădu din cap a aprobare.

— Există elemente comune, e adevărat.

Tânărul răscoli prin ghiozdanul său şi scoase o carte:

— Am găsit un pasaj al Sfintei Teresa, din Castelul interior, în care ea descrie aproape acelaşi fenomen. Este tulburător. Ea scrie…

Răsfoi cartea, căutând un pasaj subliniat:

— „Sufletul meu voia să scape din trupul meu. În timpul acestei stări de extaz, am realizat că trupul mi s-a răcit gradual, în timp ce mă încerca o mare încântare. Sufletul meu voia să rămână pentru totdeauna în rândul acelor instanţe superioare şi să nu mai revină la viaţă.” Parcă-l aud pe arhitectul meu de azi dimineaţă!

— Există asemănări, într-adevăr. Ce deduceţi de aici?

— Că această stare de conştienţă trăită atât de cei treziţi din comă, cât şi de sfinţi, reprezintă o experienţă arhaică a umanităţii. Îmi spun că ea a contribuit, poate, în cazul primilor oameni, la naşterea esenţei sacrului.

— Este posibil, tânărul meu prieten! Cercetaţi amănunţit această idee.

Leonardo îşi spuse că, în acest caz, entuziasmul părintelui Ernetti îl determina să-l uite puţin pe Dumnezeu, însă nu era vremea de polemici. El avea convingerea că făcuse o alegere bună angajându-l pe acest tânăr. Pe lângă pasiunea sa pentru cercetare, el poseda o agilitate intelectuală care valora mai mult decât toate creierele bine sau prea instruite. Venise vremea, se gândea el, să-i spună care era adevăratul motiv din spatele angajării sale.

4.

— Montini!

Episcopul Giovanni Montini, care lucra în biroul alăturat, deschise uşa. De această dată, Sfântul Părinte avusese o cădere. Episcopul alergă şi îngenunche pentru a-i sălta cu grijă capul. Din fericire, nu avea nicio rană. De mai mulţi ani, Papa Pius al XII-lea suferea de o boală neurologică gravă, care se manifesta prin pierderi ale cunoştinţei şi viziuni. Cel mai adesea, el era vizitat de Fecioara Maria sau retrăia Miracolul de la Fatima. Precaut, Montini îl ajută pe papă să se ridice.

— Este în regulă, pot sta în picioare.

— O să-l chem totuşi pe medicul dumneavoastră personal.

— Sub nicio formă! Vreau să păstrez gustul acestei clipe de graţie. Acel idiot îmi va vorbi din nou despre nervii mei. Fecioara a venit pentru a-mi mulţumi.[1]

— Fără îndoială, Sfinte Părinte, fără îndoială!

După moartea secretarului său de stat[2], Pius al XII-lea nu a dorit să-l înlocuiască. Episcopul Montini juca acest rol, fără a beneficia de acest titlu. Îl ajută pe papă să se reaşeze la birou, însă acesta îl opri. Atenţia i-a fost atrasă de zarva care se auzea din Piaţa Sf. Petru. Papa se îndreptă spre fereastră pentru a vedea despre ce era vorba:

— Ce-i cu aceste strigăte?

Montini ezită să răspundă.

— Cred că este o manifestaţie.

Pius al XII-lea rămase stupefiat.

— O manifestaţie? Cine sunt aceşti oameni?

Toți erau preoți și toți erau francezi. Ajunseseră la ora zece și formaseră discret un mic grup compact în Piața Sf. Petru. Ei se numeau Hugo, Hervé sau Mihail. Erau numiți „preoți meșteșugari” sau „preoți lucrători”. Pentru a lupta împotriva decreștinării maselor lucrătoare, ei deciseră să lucreze în uzină, să împărtășească ritmul brutal al muncii asidue, să se angajeze în luptele și grevele proletarilor. Rămâneau însă preoți, țineau slujba, dădeau euharistia, răspândeau valorile creștine. Refuzau închiderea în biserici și tropismele insuportabile în fața puterilor mondiale.

Cu un an în urmă, printr-un decret din 1 martie 1954, Papa Pius al XII-lea decisese să oprească această mișcare. Apoi, majoritatea preoților reveniră la viața anterioară; însă nu toți. La semnalul unui conducător, cei care manifestau în piață își desfăcură banderolele. Ele erau explicite: „Preoți meșteșugari”, „Biserica alături de popor”, „Trăiască Evanghelia”, dar și „Eliberați Biserica”, „Căsătoria preoților”. Unii intonau cântece liturgice, alții strigau sloganuri. Turiștii surprinși făceau fotografii.

Văzând aceste revendicări, papa se înfurie:

— Dar… le-am interzis! Nu au niciun drept să se afle aici.

— Nu sunt decât niște revoltați, Sfinte Părinte.

— Nu-și mai ascultă papa. Bisericii îi merge rău, Montini! Dacă ne lăsăm convinși, vom fi copleșiți de revendicări nebunești.

— Doriți să-i cer gărzii elvețiene să-i evacueze?

— Nu, lăsați-i să răgușească!

Papa se îndepărtă de fereastră și se cufundă într-un fotoliu.

— „Căsătoria preoților”! Și de ce nu, de mâine, femeile să țină slujbe? Sau să aibă dreptul de a avorta?

Pius al XII-lea, care se apropia de 80 de ani, avea reputația de a fi un papă „dur”, foarte conservator. Boala, care nu-l lăsa deloc, îl făcuse irascibil. Din fericire, Montini îl îndemna să fie prudent.

— Să nu ne îndoim de efectele negative ale unei fermități extreme. Ni se va

spune că Biserica întoarce spatele societății. În Franța, preoții meșteșugari sunt foarte populari.

— Dar suntem în război, Montini! Să vă intre acest lucru bine în cap! Suntem în război, în tabăra lumii libere, care luptă împotriva celei comuniste. Preoții dumneavoastră meșteșugari bagă mâna în gura lupului, partidele comuniste europene îi vor devora. Biserica trebuie să se apere. Ați văzut acest lucru?

Îi întinse o revistă redactată în limba germană.

— Citiți articolul și veți înțelege unde ne situăm. Este scris de un teolog „modernist”.

Montini răsfoi câteva pagini.

— Rudolf Bultmann este foarte respectat de intelectuali, spuse Montini.

— Ah, da? Ei bine, „intelectualul” dumneavoastră solicită o demistificare a creștinismului, de parcă toată credința noastră n-ar fi decât o înșiruire de legende. Iisus? Un conducător politic. Miracolele? Înfrumusețate de superstițiile populare. Învierea Domnului? O poveste. Atacă însăși esența cultului nostru.

Își descheie la gât veșmântul, căci abia mai putea respira.

— Trebuie să îl chem neapărat pe medicul dumneavoastră, Sfinția Voastră!

Papa refuză printr-un semn al capului.

— Dacă nu vom face nimic, Montini, Biserica va muri. Va trebui să redactăm un răspuns împotriva acestor inepții.

Papa, așezat la biroul său, revenise la treburile sale. Montini, în schimb, ezita să iasă.

— Doriți să-mi vorbiți, prietene?

— Voiam doar să vă reamintesc că va trebui să lipsesc zece zile.

— Plecați în Brazilia, nu-i așa? V-aș fi urat să aveți parte de un sejur plăcut la soare… dacă nu aș fi știut cu cine urmează să vă întâlniți.

— Pe cel mai rău dintre toți! răspunse Montini.

1 Pe 1 noiembrie 1950, Papa Pius al XII-lea a făcut din Adormirea Maicii Domnului (ideea conform căreia Maria nu este moartă, ci „înălțată la cer”) o dogmă a credinței catolice.

2 Secretarul de stat este considerat un soi de „prim-ministru” al statului Vatican. El este responsabil de chestiunile politice și diplomatice ale Sfântului Scaun.

5.

— Îmi permiteţi să vă spun Pellegrino?

— Desigur, părinte Leonardo!

— Aveţi un prenume neobişnuit.

Tânărul se încruntă.

— Puţin cam prea neobişnuit, părinte! Colegii au râs mult de mine la şcoală.

— Eu cred că e un prenume foarte drăguţ. Pellegrino, vă duc la Casoresso!

— Casoresso?

— E un sat din Lombardia, la treizeci de minute de Milano. Acolo am crescut. E un loc frumos. Şi am ceva să vă arăt.

O oră mai târziu, micul Fiat al părintelui Leonardo ajunse într-o zonă încă activă a fermei. Un tractor se opri aproape de ei. Şoferul îl salută cu voioşie pe preot, care îi vorbi prieteneşte câteva minute bune. Aici, Leonardo era la el acasă.

— Tatăl meu era agricultor. Muncea din greu la fermă. Mai făcea şi vin şi butoaie pentru vin. Dar adevărata lui pasiune, pe care mi-a transmis-o, e mecanica şi electricitatea. Veniţi să vedeţi!

Îl duse pe tânărul său prieten într-un atelier unde domnea o dezordine de nedescris.

— Aici fac eu experimentele personale. Priviţi această minunăţie, e un webster de ultimă generaţie.

Îi arătă un magnetofon cu bandă.

— Superb! Am auzit de aşa ceva, dar nu am văzut niciodată.

Se aplecă să privească magnetofonul de aproape.

— Firul magnetic e într-adevăr foarte fin.

— Nici cât diametrul unui fir de păr, zise Leonardo. Prefer aparatele de înregistrare cu fir decât cele cu bandă; consider că redarea sunetului e mai bună. Îl folosesc pentru captarea sunetelor, pe care le transform ulterior cu ajutorul unei cutii electronice de mixaj. Apoi, fac din asta un fel de „muzică". Ascultaţi…

Leonardo apăsă tasta de pornire a webster-ului. Firul făcu să se audă o serie de sunete care nu aveau cu siguranţă nimic melodios. Dar, după câteva minute, urechea percepea un registru sonor absolut inedit, care avea ceva fascinant.

— Nu sunt primul care foloseşte aparatul în acest mod. Acum patru ani, un francez, Pierre Schaeffer, a făcut asta mult mai bine decât mine. El numeşte asta „muzică concretă", un nume la fel de bun ca oricare altul. Dumneavoastră, muzicolog fiind, îmi veţi spune cândva ce părere aveţi. Dar astăzi vreau să ascultaţi altceva.

Leonardo schimbă atunci bobina cu fir. Apoi, reporni magnetofonul.

— S-a întâmplat acum câteva luni, pe 17 ianuarie 1955 mai exact. Ascultaţi…

Webster-ul difuză atunci un cântec a cappella pe care Pellegrino îl identifică imediat. Era vorba de un cântec gregorian datând din Renaşterea carolingiană.

— Cunosc acest cântec, e…

Leonardo îl întrerupse imediat.

— Nu cântecul e important, ci ceea ce urmează după el.

Cântecul fu întrerupt brutal de nişte voci care se detaşau pe un important zgomot de fundal. Nu se înţelegea tot.

— S-ar părea că este un meşteşugar care se înfurie pe angajatul său?

— Nu pe un angajat, spuse Leonardo. Pe fiul său.

Omul care ţipa îi reproşa puştiului că a prelucrat greşit o piesă de metal. Apoi, înregistrarea se întrerupse.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot. Am captat acest sunet din întâmplare.

— Un fel de sunet parazit?

— Nu am nici cea mai vagă idee, răspunse Leonardo. Cel mai uimitor e faptul că bărbatul care se aude e tatăl meu. Iar fiul lui sunt eu, când eram copil!

Pellegrino rămase cu gura căscată. Apoi, odată depăşit momentul de surpriză:

— Sunteţi sigur?

— Absolut sigur. Deşi e de acum mult timp, îmi amintesc încă incidentul. Şi chiar e vocea tatălui meu.

Pellegrino nu înţelegea unde voia Leonardo să ajungă cu asta.

— E foarte simplu, explică Leonardo. M-am născut în 1881, la ferma aceasta. În timpul acelei scene, aveam zece sau unsprezece ani. Deci, suntem în 1891 sau 1892. La acea dată, magnetofoanele nu existau!

Părintele Ernetti trecu de la stupefacţie la un zâmbet sincer, ca şi cum ar fi fost victima unei glume bune.

— Am înţeles, încercaţi să mă testaţi. Nu sunt atât de naiv!

Dar faţa serioasă a părintelui Leonardo nu era deloc a unui glumeţ.

— Nu vă spun minciuni. Tot ce vă zic e adevărat.

— Staţi puţin… Vreţi să-mi spuneţi că aţi putut să înregistraţi, accidental, un eveniment din trecut?

— E singura explicaţie pe care am găsit-o.

— Dar e imposibil, părinte! Cu siguranţă sunt alte motive.

— Nu văd care ar fi acestea. Mă gândesc la asta tot timpul şi revin mereu la aceeaşi concluzie. Din întâmplare, manipulând electronica şi un magnetofon cu fir magnetic, am captat involuntar un fragment de trecut vechi de trei sferturi de secol!

Părintele Ernetti nu prea ştia ce să creadă. Campionul de la Vatican al reconcilierii între ştiinţă şi credinţă… să fi devenit nebun? Şi de ce vorbea despre acest incident? Căută o scăpare.

— Ar trebui chemat un acustician. Poate că acesta vă va lămuri.

— Nu, nu m-ar lua în serios. Or, acest fenomen e real. Din nefericire, nu înţeleg cum s-a putut produce. De aceea apelez la dumneavoastră.

— Dar… cum aş putea eu să vă ajut?

— Dumneavoastră cunoaşteţi bine fizica modernă, e motivul pentru care v-am angajat. Ne aflăm în faţa unui eveniment nou, Pellegrino, care ar putea deschide noi căi ştiinţei. V-am observat de când lucraţi pentru mine, ştiu că pot avea încredere în dumneavoastră.

Pellegrino se simţi flatat de aceste cuvinte. Dar se dădu un pas înapoi, în mod inconştient, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie absorbit într-o poveste un pic nebunească.

— Nu prea ştiu ce să vă răspund.

— Trebuie să mă ajutaţi să penetrez acest mister. Ştiu că nu am visat, am dovada pe acest fir magnetic. Dacă ştiinţa a favorizat această incursiune a trecutului în prezent, trebuie să o putem reproduce.

Părintele Ernetti aruncă o privire scurtă spre magnetofon. Era ceva mai grozav decât oamenii care îşi reveniseră din comă!

6.

S-ar fi putut crede că e perioada Carnavalului. Era vorba însă de o manifestaţie de mare amploare, iniţiată de toate forţele progresiste din Brazilia. Aproape un milion de persoane defilau de câteva ore pe bulevardele largi din Rio de Janeiro. Obiectivul: să pună capăt politicii antisociale a guvernului brazilian.

Pierdut în mulţimea aceea imensă, episcopul Montini nu mai văzuse vreodată ceva asemănător. Cum se întâmplă adesea în Brazilia, manifestaţia integrase elemente ale carnavalului tradiţional. Mulţi manifestanţi purtau măşti groteşti. Unii trăgeau care încărcate cu statui animate, confecţionate din hârtie. Majoritatea îl aveau drept ţintă pe preşedintele Braziliei, care era ilustrat în situaţii ridicole, cu pantalonii în vine în faţa unui plutocrat schimonosit, a cărui pălărie deborda de dolari. În spate, nişte dansatoare de la şcolile din Bahia, îmbrăcate în costumul alb tradiţional, îşi dădeau toată silinţa să danseze o samba îndrăcită.

În capul defilării, printre şefii partidelor de stânga şi reprezentanţii sindicatelor, nu putea trece neobservată prezenţa unui personaj foarte colorat: Dom Alberto Pindare de Carvalho, supranumit „Episcopul Roşu”. Îi fusese atribuită această poreclă pentru că îndemna la o revoltă socială care se confunda, pentru el, cu Împărăţia lui Dumnezeu anunţată de evanghelii. Născut în nord-estul Braziliei, Carvalho fusese numit cu doi ani în urmă episcop de Rio. Alesese de îndată să ia apărarea săracilor şi a popoarelor din lumea a treia. Statura sa mică, de nici măcar un metru şaizeci, contrasta cu musculatura sa de atlet şi cu o carismă uimitoare. Ştia instinctiv să găsească acele cuvinte necesare animării mulţimilor. Faţa sa afişa în permanenţă un zâmbet pe care el îl voia vesel, sub care nu se putea ascunde aroganța, uneori insulta. Îşi purta sutana ca pe un drapel, cel al exploataţilor pe care voia să-i salveze de infernul capitalismului mondial.

Montini nu prea ştia încotro să privească. Doar îl întrevăzu pe Carvalho, pe care îl salută de la distanţă. Îl recunoscuse oare? Nu-şi putea da seama, într-atât de ocupat părea. Se cunoşteau de mult timp, căci studiaseră teologia în acelaşi seminar la Roma. Serviciile Vaticanului îi anunţaseră sosirea trimisului papei, dar Montini nu ştia unde şi când se puteau întâlni. Deodată, avu impresia că îl

trăgea cineva de braţ. Era un emisar al lui Carvalho.

— Señor, Dom Alberto vă transmite că vă va primi în această seară. O maşină vă va aştepta la ora 21 în faţa bisericii Notre-Dame de Consolation.

— Foarte bine, răspundeţi-i că voi fi acolo.

Îşi spuse că acest Carvalho avea cu siguranţă ochi peste tot.

*

Noaptea tocmai se aşternuse la Rio. La scurt timp după ce a ajuns în curtea bisericii, o maşină mare, acoperită de inscripţii, se opri în faţa trimisului papei. În mod clar, era pândit. În interior, erau trei bărbaţi cu statură de luptători de la bâlci. Dacă nu ar fi ştiut că lucrau pentru Carvalho, Montini s-ar fi temut pentru viaţa sa. Rio era un oraş periculos, în care călătorul imprudent putea fi agresat la orice colţ de stradă. Îl invitară să se aşeze în maşină, care demară imediat.

— Para onde estamos indo[1]? întrebă el într-o portugheză aproximativă.

— A Rocinha.

— Està longe?

— Apenas alguns quilômetros.[2]

După un sfert de oră, părăsiră strada pavată pentru a o lua pe un drum de pământ. Maşina traversa peisaje selenare, devastate, luminate numai de lumina farurilor. Zdruncinăturile vehiculului pe acest drum desfundat erau epuizante. Curând, o strălucire difuză lumină cerul. Erau cele o mie de lumini din Rocinha, cea mai mare favelă din Rio. Când fu numit episcop, Carvalho refuză să locuiască la arhiepiscopie. Prefera să trăiască în mijlocul enoriaşilor săi, în imensa mahala ce era Rocinha. Această decizie fusese semnificativă pentru reputaţia sa. Peste noapte, devenise simbolul Bisericii care îi apără pe săraci, care aplică întocmai învăţămintele lui Hristos.

— Observe seus pés![3] îi spuse unul dintre gardieni.

Păşeau prin noroi şi urină. Mirosul era infect. Se combina cu cel al unei cărni îndoielnice, fripte nu departe de locul acela. Urechile sale percepeau cântece africane şi tânguiri braziliene. În trecere, văzu un bărbat şi o femeie care se împerecheau gâfâind, în faţa unui grup care îi încuraja bătând din palme. Unul dintre însoţitorii săi, hilar, pândi reacţia lui Montini. Fu în zadar. Trimisul papei traversa noroiul acesta cu o indiferenţă aparentă. Nu pentru că ar fi văzut deja totul, lumea cuprinde mai multe orori decât poate imaginaţia să conceapă. Dar Montini avea suficient curaj să facă faţă la toate situaţiile.

Ajunseră la o cabană cu acoperişul de tablă. Carvalho ieşi şi îl îmbrăţişă cu voioşie pe trimisul papei.

— Bem vindo ao meu castelo![4]

— Ai uitat italiana, Alberto?

— Evident că nu! Ai mâncat?

— Doar o supă la arhiepiscopie. Pentru masa de seară e suficient.

— Nu te-ai schimbat. Eu, aici, în mijlocul rahatului, am regăsit plăcerea de a trăi.

Îi arătă pe toţi cei care se adunaseră în jurul lui.

— Şi am o mulţime de prieteni… care valorează mai mult decât bărbile albe de la seminar, crede-mă! Intră, vom fi mai liniştiţi.

Pătrunseră în cabana care îi păru mai vastă decât din exterior. Podeaua de pământ era acoperită de un covor oriental mare. Camera, mobilată cu un simplu pat pliant, era luminată de o lampă cu petrol care proiecta umbre dansante pe pereţii plini de cruci, fotografii şi articole de ziar.

— Nu am scaune aici, trebuie să ne aşezăm pe jos. Ca odinioară, când eram cercetaşi!

Se instalară unul în faţa celuilalt. Văzându-l de aproape, Montini înţelese în ce constă „magia” lui Dom Alberto. Erau ochii săi. Doi ochi destul de îndepărtaţi

unul de altul, ce trasau o linie oblică spre un punct situat exact deasupra nasului, evocând un al treilea ochi virtual, care nu cerea decât să te penetreze. Asociată unor sprâncene groase şi acelui „rid de leu” ce înăspreşte trăsăturile, privirea atât de neobişnuită a lui Carvalho contribuia mult la construirea unei autorităţi autentice asupra anturajului său.

— Cum se simte Sfântul Părinte? întrebă Carvalho.

— Rău, răspunse Montini. L-au apucat din nou ameţelile. Medicul se teme de un anevrism cerebral.

— Nu l-am iubit niciodată pe acest papă. Nu înţeleg cum poţi tu să-l suporţi.

— Păstrându-mi calmul, Alberto. E cea mai bună metodă.

— Nu te-a numit cardinal?

— Nu, încă nu.

— Nu o va face niciodată, îi e prea frică să nu te vadă ajungând succesorul lui. De ce te-a trimis?

— Să vorbim. Aude atâtea lucruri despre tine. Vrea să-ţi cunoască intenţiile.

Dom Alberto se ridică şi vorbi tare.

— Intenţiile mele? Ţi le voi spune. Pentru că ne cunoaştem, dar şi pentru că nimeni, astăzi, nu se poate apropia de mine. Vaticanul e mort.

— Mort? Exagerezi, Alberto!

— Muribund. Ca toate instituţiile sale, i-a trecut vremea. S-a compromis prea mult luând partea bogaţilor. Vreau să dispară!

Montini nu ştiu în acel moment dacă vechiul său „prieten” era atins de una dintre crizele sale frecvente de megalomanie sau avea o idee precisă în cap. Preferă să joace acest umor rece care exaspera pe multă lume.

— Şi care e bagheta ta magică, prietene? Cum poţi tu…

Carvalho îl întrerupse. Privirea sa devenise dură, chiar înfiorătoare.

— Crezi că sunt nebun?

— Nu, Alberto! protestă Montini, conştient dintr-odată de stângăcia lui. Cred doar că ar trebui să evaluezi situaţia aşa cum este.

— Dacă sunt nebun, e nebunia crucii, cum zicea apostolul Pavel. Tu eşti cel orb. Tu nu vezi că lumea s-a schimbat de la finalul războiului, că noi forţe o macină din interior. Ţările colonizate ridică fruntea, au nevoie de o altă Biserică. Vreau să creez eu Biserica Săracilor!

Cu un asemenea personaj, îşi spuse Montini, totul e posibil. Oamenii de tipul lui Carvalho au forţa convingerilor lor şi îi pot atrage şi pe alţii.

— Am venit să te văd, Alberto, pentru că sunt trimis de Papă. Acesta îţi propune să vii la Roma ca să găsiţi o cale de înţelegere.

Răspunsul lui Dom Alberto nu fu cel pe care îl aştepta.

— Nu mai vreau să discut cu acest papă. Nici cu succesorul său. Nu vreau să mai datorez nimic Romei. Vreau să creez o schismă!

Răceala lui Montini, care îi servea adesea drept apărare, nu rezistă la acest cuvânt „schismă”, de care Sfântul Scaun se temea ca de Diavol.

— O schismă ar fi sinucigaşă pentru întreaga Biserică, Alberto.

— Am reunit un grup de teologi din Columbia, Chile, Argentina şi Mexic. Împreună, vom construi o nouă teologie, destinată celor asupriţi, o teologie care va pune pe primul loc violenţa revoluţionară, cea pe care o proclamă însuşi Domnul Iisus când spune: „Dacă cineva vine la Mine, şi dacă nu îşi urăşte tatăl, mama, soţia, copiii, fraţii şi surorile, şi chiar propria viaţă, acela nu poate fi discipolul Meu.” Vaticanul nu va putea accepta această nouă teologie. Va fi cauza următoarei schisme.

De data asta, Montini era într-adevăr speriat.

— Alberto, spuse el, dacă faci asta, vei conduce creştinătatea la pieire!

Dom Alberto începu să râdă în hohote. Afară, vacarmul crescu în intensitate.

— Vino cu mine, n-ai văzut aşa ceva niciodată. E un cântăreţ din Rio, Vinicius de Moraes. L-am convins să vină să cânte în Rocinha în seara asta. Vei vedea, e foarte frumos.

Montini înţelese că discuţia era încheiată.

*

— O schismă! exclamă Pius al XII-lea. Dumneavoastră credeţi în nebunia asta?

— Nu prea ştiu, Sfinte Părinte. Totul e posibil cu acest om. Şi sovieticii vor fi bucuroşi să-l ajute.

De această dată, papa se lăsă pradă disperării.

— Părinte Montini, mă simt… dezarmat. Cum aş putea, de unul singur, la vârsta mea, să schimb situaţia?

Atunci, Montini puse pe biroul papei un teanc de foi acoperite de un scris mic.

— Ce e asta?

— O scrisoare care tocmai a sosit, spuse Montini. Citiţi! Poate că ea deţine soluţia.

1 „Unde mergem?”

2 „La Rocinha?”, „E departe?”, „Avem numai câţiva kilometri.”

3 „Atenţie la picioare!”

4 „Bine ai venit în castelul meu!”

7.

Încercaseră tot.

În aşa măsură încât nu ezitară să întoarcă atelierul părintelui Leonardo cu susul în jos. De două luni bătrânul şi tânăr său colaborator se chinuiau să reproducă experienţa neobişnuită a înregistrării unui fragment din trecut, rezultată dintr-un improbabil concurs de circumstanţe.

Comandaseră de la un laborator specializat o sonogramă a secvenţei sonore. Un acustician o analizase. Consideră că nu avea nimic special, era doar un sunet de proastă calitate. Demontaseră şi magnetofonul bucată cu bucată şi îl remontaseră, fără vreun rezultat. Firul magnetic nu era decât un fir magnetic obişnuit, care se găseşte peste tot în comerţ. Atunci părintele Ernetti sugerase să modifice amenajarea atelierului, care ar fi putut juca, fără să se ştie cum, un rol de „antenă”. Mutară de mai multe ori tot ce se afla acolo, inclusiv instrumentele grele de mecanică. Leonardo nu căpătă decât o durere de spate.

Din lipsă de soluţii, chemară un medium, un specialist în „transcomunicare”, disciplina aceea paranormală care interpretează vocile morţilor. Nu îi spuseră nimic despre originea înregistrării. Omul notă pe un carneţel cele câteva cuvinte schimbate în scurta secvenţă. Credea că acestea conţineau un mesaj criptat al morţilor adresat celor vii. Părintele Leonardo preferă să se oprească acolo. Îi plăti vizita şi îl dădu repede afară. După trei săptămâni de lucru, în acea toamnă din 1955, nu avansaseră deloc. Se gândeau acum că magnetofonul nu fusese în povestea asta decât un suport pasiv, care captase în trecere, Dumnezeu ştie cum, o „bulă de trecut”. Ceea ce nu prea era o explicaţie, dar nu aveau alta.

Într-o zi, când amândoi erau ocupaţi cu demontatul unui banc de scule greu, din lemn masiv, din atelierul lui Leonardo, sună telefonul. Pellegrino se duse să răspundă. Apelul venea de la Palatul Apostolic. O voce cerea să îi vorbească părintelui Leonardo. Tânărul îi dădu receptorul, dar nu se putu abţine să asculte. Respectul pe care părea că îl poartă bătrânul preot interlocutorului său dădea senzaţia că era vorba de cineva important. Părintele Leonardo închise şi rămase pe gânduri.

— Pellegrino, aveţi o sutană curată?

— Da, părinte, tocmai a venit de la spălătorie.

— Atunci, pregătiţi-o! Suntem convocaţi de către papă poimâine, la Vatican.

Spusese „noi”.

— Şi eu?

— Mai ales dumneavoastră, răspunse Leonardo.

El, un foarte tânăr preot, convocat de Sfântul Părinte? Pellegrino fu atât de surprins, încât scăpă ciocanul mare pe care îl ţinea în mână.

— Pellegrino, haideţi! spuse Leonardo. Vreţi să mergeţi la papă cu un picior schilod?

*

Peste două zile, un taxi îi lăsă nu departe de Piaţa Sf. Petru. Deşi născut în cartierul roman, părintele Ernetti nu intrase niciodată în Vatican. Vizitase Piaţa Sf. Petru şi bazilica, precum toată lumea, dar nu pătrunsese niciodată în complexul oraşului papal. Pentru această ocazie îşi procurase un ghid turistic.

— Scrie aici că obeliscul era în centrul unui circ.

— E adevărat, răspunse Leonardo, un circ privat al lui Caligula. Acolo unde vă aflaţi, prietene, martirii creştini au fost probabil devoraţi de lei, ca în Quo vadis. Vă rog, ascundeţi acest ghid, ajungem!

Se prezentară la intrarea în Palatul Papal. Accesul era verificat de două gărzi elveţiene înarmate şi îmbrăcate în uniforme largi, cu dungi colorate. Un gardian îi însoţi până la aripa palatului în care locuia papa. Apartamentul de audienţe se afla la etajul al doilea, exact sub apartamentele private ale suveranului pontif. În această sală decorată luxos primea vizitatori. Un episcop intră în cameră şi îi

salută prieteneşte. Era episcopul Montini, colaboratorul principal al papei. El şi Leonardo păreau să se cunoască bine.

— Excelenţă, vi-l prezint pe Pellegrino Ernetti, despre care v-am vorbit.

Montini era un om înalt, slab, aparent rece. Strângerea sa de mână era destul de moale, aproape indiferentă. Dar în privirea lui strălucea o inteligenţă de temut, aptă să pătrundă secretele cele mai profunde ale sufletului uman.

— Sunt încântat să vă întâlnesc, spuse Montini. Sfântul Părinte ne aşteaptă în biroul său.

Se întoarse şi bătu la o uşă. O voce slabă le spuse să intre. Era cea a unui om bătrân care îi aştepta într-un birou imens.

— Apropiaţi-vă, prieteni, apropiaţi-vă!

Lui Pellegrino nu-i venea să creadă. El, un preot atât de tânăr, era primit de însuşi Papa Pius al XII-lea!

— Aşezaţi-vă toţi trei! spuse papa. Eu, în schimb, mă voi ridica, să-mi dezmorţesc picioarele.

Papa era un om scund şi insipid, cu trăsături severe. I se citea pe faţă oboseala cauzată de boala neurologică de care suferea. Îi întinse inelul lui Pellegrino, care îl sărută.

— Părintele Leonardo, în care am toată încrederea, ne-a spus multe lucruri bune despre dumneavoastră, părinte Ernetti.

Pellegrino se simţi atât de flatat, încât obrajii i se înroşiră de plăcere. Surprizele nu se mai terminau!

— Sanctitatea Voastră, părintele Leonardo e prea generos.

— Bine, bine. Informaţiile pe care urmează să vi le comunic, continuă papa, trebuie neapărat să rămână confidenţiale. Faceţi acest jurământ, părinte Ernetti?

Pius al XII-lea dăduse acestei cereri un ton de gravitate, care îl surprinse pe tânărul preot. Situaţia devenea din ce în ce mai stranie. Ridică mâna dreaptă şi

procedă întocmai ca la tribunal:

— Vă jur, Sfinte Părinte!

— Vă jur şi eu! reluă Leonardo cu un gest identic.

— Vom fi, deci, patru, împreună cu episcopul Montini, printre cei informaţi. Acum câteva săptămâni, am primit această scrisoare…

Le arătă un plic mare, care conţinea o corespondenţă groasă.

— E semnată de fizicianul Ettore Majorana.

Pellegrino avu o reacţie de surpriză.

— Ştiu la ce vă gândiţi, părinte Ernetti. Contrar a ceea ce se crede, Majorana nu s-a sinucis în 1938. A lăsat să se creadă că e vorba de o sinucidere, dar s-a refugiat, de fapt, într-o mănăstire din Calabria, la Santo Stefano del Bosco. A trăit acolo până la moartea sa, la începutul acestui an. Îl cunosc bine pe stareţul care conduce această mănăstire. Mi-a mărturisit că Majorana lucra de ani buni la un proiect important despre care nu spunea nimic.

Papa scoase scrisoarea lui Majorana din plic.

— După moartea sa, stareţul mi-a transmis această scrisoare, care îmi era destinată. E o scrisoare ciudată, care conţine multe date ştiinţifice. De aceea i-am arătat-o părintelui Leonardo. Continuaţi, Leonardo, spuneţi-i părintelui Ernetti ce conţine scrisoarea.

— Nu v-am vorbit mai devreme, Pellegrino, pentru că Sfântul Părinte îmi impusese să păstrez tăcerea în legătură de acest subiect.

— Înţeleg.

— Ştiţi că Majorana încerca să penetreze misterele mecanicii cuantice. Lumea pe care o descrie, în care particulele de materie se comportă într-un mod neobişnuit, îl fascina. Se interesa şi de aceste microparticule numite neutrini. Aţi auzit de asta?

— Puţin. Enrico Fermi le-a găsit acest nume de „mici neutroni”. Dar e doar o

ipoteză.[1]

Leonardo aruncă o privire către scrisoarea pe care o ţinea papa.

— Ei bine, nu! Pentru Majorana, neutrinii există cu adevărat. Scrisoarea sa conţine ecuaţii total inedite, pe care mi-e greu să le înţeleg. Ele nu sunt decât un rezumat al lucrărilor sale matematice. Restul, trei sute de pagini de calcule, e conservat într-un seif în celula sa din Santo Stefano del Bosco. Cred…

Aruncă o privire către papă şi către Montini.

— Credem că, ţinând cont de cunoştinţele dumneavoastră de fizică, aţi fi poate capabil să le descifraţi.

Lui Pellegrino îi era greu să înţeleagă.

— Dar… de ce eu, Sfinte Părinte? Am studii de fizică, dar există fizicieni mult mai competenţi decât mine.

Episcopul Montini îi răspunse.

— În primul rând, nu vă subestimaţi, Pellegrino. Biserica ştie să recunoască sufletele în care poate avea încredere. De asemenea, părintele Leonardo v-a observat timp de câteva luni. A considerat că sunteţi omul potrivit. Nu avem niciun motiv să ignorăm judecata sa.

În aceste condiţii, devenea dificil pentru Pellegrino să mai ezite, mai ales că simţea privirea neliniştită a papei.

— Foarte bine, Sfinte Părinte, voi încerca să fiu la înălţime.

Papa se mai relaxă puţin.

— O ultimă întrebare…

Ezita să continue, căci nu se cădea să îl interogheze pe papă. Dar Pius al XII-lea, printr-un gest al mâinii, îl încurajă să-şi termine fraza.

— De ce calculele lui Majorana ar putea să intereseze Sfântul Scaun?

Episcopul Montini răspunse în locul papei:

— Asta veţi afla la timpul potrivit, părinte Ernetti.

Papa păru iritat de replica episcopului.

— Nu sunt de acord cu dumneavoastră, Montini. Are dreptul să ştie.

Montini se înclină, luând o postură de supunere.

— În scrisoarea sa, continuă papa, Ettore Majorana susţine că aceste calcule ne-ar putea ajuta să demonstrăm adevărul evangheliilor.

Aceste cuvinte contribuiră la perplexitatea părintelui Ernetti.

— Dar… cum poate o lucrare despre neutrini să vizeze Sfintele Scrieri?

De data aceasta, papa păru să ezite. Montini preluă.

— Această întâlnire s-a terminat, prieteni, Sanctitatea Sa are multe de făcut. Iată biletele voastre.

Le dădu două bilete de tren. Pellegrino era surprins.

— Plecăm?

— Da, mâine chiar. Mergem în Calabria. Vin şi eu cu voi!

1 Asta se credea în acea perioadă (1955). Astăzi, fizicienii au obţinut dovada existenţei lor.

8.

Regiunea lacului Tiberiada, la nord de Israel, e atinsă uneori de lungi perioade de secetă. În acel an, din cauza retragerii apelor, un agricultor din kibbutzul Ginosar[1] făcu o descoperire neaşteptată: o barcă îngropată în mâl, datând din primul secol al erei noastre. Iisus din Nazaret sau Simon Petru ar fi putut, după cum se spunea, să traverseze lacul cu această mică ambarcaţiune[2]. Pentru a proteja preţiosul vestigiu plin cu apă, administraţia kibbutzului făcu apel la doi arheologi de la universitatea din Tel-Aviv care îl acoperiseră cu un înveliş gros din poliuretan. La câţiva metri de ei, o tânără îi observa cu atenţie. Se numea Natacha Yadin-Drori.

Înaltă, slabă, cu ochii verzi-aurii pe care îi moştenea de la mama sa originară din Ucraina, Natacha lucra cu jumătate de normă la Muzeul Rockefeller din Ierusalim în timp ce îşi scria şi teza de arheologie despre locurile evocate în evanghelii. Era îmbrăcată în uniforma obişnuită a locuitorilor kibbutzurilor: un pantalon de pânză (sau un şort, când era foarte cald) şi o cămaşă gri, în stil militar. Bărcuţa din Ginosar o interesa atât pentru ceea ce revela despre acea epocă îndepărtată, cât şi pentru metodele moderne de conservare ale arheologilor. Teza sa era departe de a fi finalizată, totuşi trebuia să o susţină anul următor, 1956, la începutul anului universitar. O ultimă probă de trecut înainte de a intra cu adevărat în viaţa profesională.

Sistemul „kibbutzurilor” îi oferea avantajul de a putea să locuiască într-un sat colectivist pentru o sumă modică de bani şi să-şi continue cercetările în curs, atât în nordul, cât şi în sudul ţării. Datorită unei autorizaţii de la universitate, avusese acces la toate săpăturile arheologice legate de acest subiect: Capernaum, Nazaret, Sepphoris, Betsaida, Tabgha, Kfar Kana în Galileea, precum şi mai multe cercetări în curs, în Oraşul Sfânt. La finalul după-amiezii, îşi aranjă notele şi luă un autocar care o readuse la Ierusalim. Locuia într-un mic studio pe care îl împărţea cu o colegă care lucra, la fel ca ea, la Muzeul Rockefeller.

De la descoperirea primelor manuscrise de la Marea Moartă, în 1947, muzeul devenise laboratorul central în care arheologi şi epigrafişti renumiţi – cel mai adesea dominicani francezi – lucrau la reconstruirea şi descifrarea unor rulouri

preţioase, asistaţi de o cohortă de studenţi foarte fericiţi să se afle în preajma unor asemenea somităţi ştiinţifice, în ciuda unei remuneraţii mai mult decât modeste.

— Nat, îi spuse angajata de la recepţie, Patronul te caută de dimineaţă!

— I-ai spus că eram în Galileea?

— Nu comenta, e grăbit!

„Patronul”, cum era numit familiar, era părintele Hubert de Meaux. Acest dominican cu chipul ornat de o lungă barbă stufoasă, cu capul acoperit de o beretă care nu îi lipsea niciodată, avea un caracter puternic, era guraliv şi în acelaşi timp temut şi respectat. Director al Institutului Biblic din Ierusalim, preluase conducerea echipei ce se ocupa de traducerea, apoi de publicarea manuscriselor de la Marea Moartă.

— Domnişoară, v-am căutat toată ziua!

— Anunţasem totuşi că voi fi…

O întrerupse şi o interogă cu debitul său de mitralieră.

— N-are importanţă. Ştiţi să vă bateţi?

— Poftim?

— Am înţeles că aţi petrecut câteva luni în rândurile Tzahalului. Aţi fost învăţată să manipulaţi armele?

— Evident, domnule!

— Revolver, pistol-mitralieră?

— Da, ştiu să le folosesc.

— Şi lupta corp-la-corp… cum numiţi asta aici?

— Krav maga. Da, am făcut şi asta.

— Bun. Din moment ce aveţi fizicul de care e nevoie, veţi juca rolul unei turiste

americane bogate, care vine să-şi facă târguielile în piaţa de vechituri din Betleem. Uitaţi-vă aici…

Îi arătă o pagină ruptă dintr-o revistă de mică publicitate. Unul dintre anunţuri era înconjurat cu creionul: „Manuscris biblic de vânzare. Un vestigiu preţios datând din epoca haşmoneilor.”

— Sunt isteţi, îşi fac traficul prin anunţuri la mica publicitate, în buletinele pentru colecţionari. Manuscrisul despre care e vorba e de vânzare la un anticar din Betleem. Am nevoie de el.

— Vânzătorul va cere mulţi bani, părinte.

— Niciun ban. Trebuie furat de la hoţ! Veţi merge să-l vedeţi, îi veţi câştiga încrederea, îi veţi cere să vă arate manuscrisul… şi bam!

Lovi cu pumnul în palmă, ca şi cum ar mima o încăierare.

— În tinereţe am făcut box. Dar dacă preferaţi judoul vostru israelian, nu vă sfiiţi!

Cererea era făcută în stilul lui: directă şi imperativă. Natacha, puţin stupefiată, nu era foarte încrezătoare.

— Problema e că… ar putea fi înarmat?

— Veţi fi şi dumneavoastră.

Hubert de Meaux îi întinse o bucată de hârtie pe care notase un nume şi un număr de telefon.

— E unul dintre responsabilii Autorităţii Israeliene a Antichităţilor. E la curent, vă va trimite pe cineva care să vă ajute.

Tânăra era destul de satisfăcută să-l vadă pe părintele de Meaux – care nu îi acordase atenţie deloc până atunci – încredinţându-i o misiune… deşi era mai aproape de o acţiune de comando, decât de munca de arheolog!

— Şi… ştiţi cumva, părinte, ce e în acest manuscris?

— Praf!

Nu spuse mai mult. Ea simţi că nu trebuia să insiste.

— De acord. Imediat ce voi recupera documentul, vi-l voi aduce.

— Nu, îl veţi da dominicanilor mei de la subsol. Plec trei săptămâni la Roma.

— Să vorbiţi de lucrările noastre? întrebă Natacha, ridicându-se.

— Da. Şi ca să fiu certat!

1 Ginosar este cel mai mare kibbutz din regiunea Tiberiadei.

2 În 1986, o navă întreagă va fi descoperită în acelaşi loc. Legenda – şi ghidurile turistice – vor face din ea „nava Sfântului Petru”.

9.

Şase ore de drum pe o căldură insuportabilă! Iată ce îi aştepta când trenul părăsi Stazione Termini pentru a ajunge în Reggio Calabria. Vagoanele erau ocupate mai ales de ţărani calabrezi care îşi făcuseră cumpărăturile la Roma. Unii transportau în cuşti chiar şi găini care cotcodăceau de zor. Alţii aduceau în Calabria brânza de oaie sau mezelurile regionale pe care nu reuşiseră să le vândă în capitală.

În sutane negre, cu o cruciuliţă atârnând pe piept, episcopul Montini, părintele Leonardo şi tânărul Ernetti arătau ca trei preoţi obişnuiţi. Din păcate, în compartimentul de patru persoane care le era rezervat, beneficiau de prezenţa unei ţărănci zâmbitoare, dar care avea obiceiul dezagreabil de a-şi face un sendviș împuţit din jumătate în jumătate de oră, ceea ce îl indispunea foarte tare pe Montini, care se refugiase pe culoar.

În ciuda temperaturii insuportabile, Pellegrino se arăta entuziast. Amator de romane poliţiste, adusese cu el Quest'uomo è pericoloso[1], o nouă aventură de Lemmy Caution, care îi fusese recomandată. Dar nu reuşea să treacă de primul capitol; avea prea multe lucruri în cap. Îşi spuse că intuiţia nu îl înşelase: se găsea amestecat într-o aventură incitantă, cu totul neaşteptată. Leonardo, în schimb, nu îşi putea ascunde oboseala. Angina pectorală de care suferea nu prea era compatibilă cu această călătorie într-o regiune fierbinte şi aridă. La al treilea sendviș al vecinei lor plecară şi ei să caute refugiu în barul din tren, care era plin de oameni şi de fum. Montini nu era acolo, ceea ce le permise să vorbească liber.

— Cum vi se pare prietenul nostru Montini? întrebă Leonardo.

— E probabil un om foarte inteligent, dar mi se pare foarte rece.

— Da, recunoscu Leonardo, e un produs foarte reuşit al birocraţiei papale. Nu îl subestimaţi, stăpâneşte la perfecţie arta de a se face indispensabil. El redactează discursurile Sfântului Părinte, îl ajută inclusiv să-şi scrie enciclicele!

— Pare aşa de distant!

— Aroganţa i-a adus mulţi duşmani. Chiar şi Sfântului Părinte îi e greu uneori să-l suporte.

Părintele Ernetti se aplecă spre Leonardo şi îi vorbi încet:

— Am… am auzit spunându-se că papa ar vrea să-l îndepărteze?

Leonardo, amuzat, îi răspunse pe acelaşi ton secretos:

— Sunteţi bine informat, nu-i aşa, pentru un nou-venit!

— Am petrecut câteva ore ieri la cafeneaua din Vatican. Când pronunţa cineva numele Montini, toată lumea avea ceva de spus!

— Feriţi-vă de cafenele, acolo sunt adesea doar bârfe. E adevărat că unii se plâng că Montini e prea apropiat de papă. Dar e un avantaj să îl avem cu noi. Are o adevărată cultură ştiinţifică şi va avea toată puterea să ne ajute în cercetarea noastră. Atenţie, iată-l!

Montini li se alătură la bar.

— Nu sunteţi prea obosit, părinte Leonardo?

— Căldura e suportabilă, răspunse bătrânul, dar mirosurile de mâncare îmi provoacă greaţă.

— Şi mie, dar ce să facem? Nu-i putem împiedica pe bunii ţărani calabrezi să se hrănească la ore fixe; e înscris în obiceiurile lor.

— Cât timp mai e până ajungem la Reggio?

— Încă trei ore, răspunse Montini. Apoi, vom merge cu maşina până la mănăstire.

La începutul după-amiezii, urcară într-un Ford Vedette, închiriat din mica agenţie a gării.

— Aveam de ales între Fordul ăsta şi o Traction Avant franţuzească, spuse Montini. Cred ca Fordul va fi mai confortabil. Este un model din 1952, dar se prezintă bine. Părinte Ernetti, ştiu că deţineţi un permis de conducere, deci aveţi

onoarea…

Tânărul nu se lăsă rugat să se aşeze la volan. Leonardo se instală aproape de el, în timp ce Montini luă loc pe bancheta din spate. Chiar dacă nu era o maşină nouă, fu o plăcere pentru tânărul preot să piloteze un motor atât de puternic. La început se folosiră de o hartă a regiunii. Apoi se angajară pe singura stradă care ducea la Santo Stefano del Bosco. Nu era asfaltată şi numeroasele şanţuri făceau călătoria dificilă. Montini, în spate, dormita, în timp ce părintele Leonardo trecea când la o stare de veghe, când la somn.

— Din fericire, suspensia e bună. Dacă nu, am fi…

Părintele Leonardo îl întrerupse, punându-i mâna pe braţ. Îi ceru să oprească. Coborî şi se duse să vomite în spatele unui tufiş.

— E bolnav? se îngrijoră Montini.

— E bătrân, monsenior. Suferă de inimă.

Montini nu răspunse nimic.

— Scuzaţi-mă! spuse Leonardo. Porniţi, prietene!

Când ajunseră la destinaţie, îşi spuseră că Majorana făcuse o alegere bună. Mănăstirea din Santo Stefano del Bosco era o abaţie din Chartreux, aproape în întregime reconstruită în urma unui seism. Era locul ideal pentru a se face uitat de restul lumii. Montini sună clopoţelul de la poartă. Un călugăr le deschise şi le spuse să aştepte în curte până îl anunţă pe stareţ. După puţin timp, stareţul îi întâmpină respectuos. Era un călugăr cu barba albă şi lungă, care se deplasa cu dificultate din cauza greutăţii sale.

— Intraţi, domnilor, intraţi! Vă propun să ne aşezăm în sala de mese, acolo e cel mai răcoare.

Avea dreptate. Temperatura din sala de mese era revigorantă.

— E mai bine, nu-i aşa? Cum se simte Sfinţia…

Montini nu-l lăsă să-şi termine fraza, nu era acolo pentru mondenităţi. Îi ceru stareţului să le povestească ultimele zile ale lui Majorana.

— Aşa cum ştiţi acum, Excelenţă, Majorana a trăit în această mănăstire timp de şaptesprezece ani, după ce a lăsat să se creadă că s-ar fi sinucis. Desigur, îşi informase familia, care îi finanţa în secret sejurul în abaţie.

— De ce voia să se facă uitat? întrebă Montini.

— Probabil din cauza a ceea ce descoperise. Nu a dezvăluit nimănui cercetările sale, nici măcar fratelui său mai mare, care venea uneori în vizită. Lucra toată ziua în mica sa celulă şi nu ieşea decât să stea la masă, unde mânca repede. Nu participa niciodată la ceremoniile religioase, deşi se considera credincios.

— Cum a murit? întrebă Leonardo.

— În mod natural… şi previzibil, preciză stareţul. Se epuiza cu calculele sale, până la ore târzii. Cu două luni înainte să moară, fusese lovit de o ameţeală care l-a cufundat într-o stare de demenţă totală. Părea terorizat de ideea că nişte spioni vin să-i fure lucrarea.

— Nu v-a dat nici o idee, măcar vagă, despre natura cercetărilor sale? întrebă Montini.

— Niciuna. Mi-a încredinţat numai această scrisoare, pe care trebuia să o transmit Papei Pius al XII-lea. Ştia că suntem prieteni, avea încredere. Ce e înăuntru nu ştiu.

Montini ceru să vadă camera lui Majorana. Urcară la etajul al doilea al mănăstirii, străbătură un culoar şi ajunseră în faţa unei uşi încuiate de două ori, pe care stareţul o deschise cu cheia sa universală. Se adresă lui Montini:

— Cum mi-aţi ordonat, le-am cerut fraţilor noştri călugări să nu atingă nimic. Am făcut doar patul. Totul a rămas în aceeaşi stare după moartea sa.

Pellegrino observă praful care acoperea puţina mobilă din cameră şi îşi spuse că ordinul fusese urmat întocmai. Era o dezordine incredibilă. Patul minuscul era învelit cu o cuvertură de lână ponosită. O tablă neagră, plină de ecuaţii, era atârnată pe unul dintre pereţii camerei. Bucăţi de cretă de mai multe culori erau aşezate în partea de sus a cadrului. La picioarele patului erau aşezate trei volume întregi de pagini cu calcule, legate cu cleme metalice. Montini le luă şi le puse pe măsuţa care servea drept birou.

— Vă deschid dulapul? întrebă stareţul.

— Da, haideţi!

Era pe jumătate gol. Se găsea acolo costumul „civil” pe care Majorana îl purta în 1938, când ajunse la mănăstire. Mai era şi o îmbrăcăminte de călugăr, din bumbac gros, cu tradiţionalul cordon pentru talie.

— Deşi nu era deloc practicant, preciză stareţul, Majorana purta de bunăvoie această costumaţie de călugăr, pentru că i se părea confortabilă. Pentru el era ca un halat.

În partea de jos a dulapului, ascuns sub haine, era un carnet gros, pe care cercetătorul schiţase nişte desene greu de identificat. Unul dintre ele reprezenta un fel de maşină cu două nivele. Imediat sub ea, Majorana desenase un peşte: ichtus, monograma lui Hristos[2]. Montini scoase atunci din rucsacul său un mic aparat de fotografiat dotat cu bliţ şi făcu mai multe fotografii tablei acoperite de ecuaţii. Apoi, luă o cârpă cu care şterse cu grijă tabla.

— O simplă măsură de siguranţă, spuse.

Părintele Ernetti privi dosarele:

— Şi toate aceste scrieri?

— Mergeţi să vă luaţi valiza de la parter! ordonă Montini. Luăm totul cu noi la Roma.

— Pot lua şi eu o parte! protestă Leonardo.

— Nu, părinte Leonardo, nu e nevoie să le cărăm toţi trei, iar dumneavoastră sunteţi obosit. Nu uitaţi că avem de parcurs tot drumul de întoarcere.

— Şi după aceea?

— După aceea, părinte Ernetti, veţi avea destul timp să vizitaţi una dintre minunile Sfântului Scaun.

— A, da? Pe care?

— Aţi auzit de pivniţele Vaticanului?

1 „Acest om e periculos.”

2 Ichtus în greacă înseamnă „peşte”. Literele sale formează Iesum, Christum, Theou, Uliou, Soter. În traducere: Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Salvatorul.

10.

Părintele Hubert de Meaux, înveşmântat într-o tunică albă cu glugă şi cu scapula dominicană, era pe punctul de a-şi pierde răbdarea în anticamera de aşteptare a apartamentului în care papa primea audienţe. Se scotocea prin buzunare din reflex, apoi se răzgândea. Nu, imposibil să fumeze aici! Reciti primele rânduri ale raportului pe care-l pregătise pentru Sfântul Părinte şi pe care şi l-ar fi dorit cât mai neutru posibil. Deodată, uşa se deschise, lăsându-l să treacă pe episcopul Montini.

— Ah! Eşti aici. Aştept de douăzeci de minute!

— Iartă-mă, Hubert, tocmai am revenit din Calabria! Dar voiam să-ţi vorbesc înainte de întrevedere.

— Vrei să mă anunţi că urmează să mă rezum la un afurisit de sfert de oră, nu-i aşa?

— Mă tem că da! Boala Sfântului Părinte nu i-a ameliorat caracterul. Şi ceea ce urmează să-i spui…

— …Nu va ajuta la nimic. Îţi reamintesc că nu eu am solicitat această întrevedere.

— Ştiu, ştiu. Dar ceea ce i s-a spus legat de descoperirile tale de la Qumran l-au făcut să se teamă de faptul că duşmanii credinţei vor pune mâna pe ele. Am preferat să vii şi să-i vorbeşti personal despre aceste lucruri.

— Nu mai este un papă de actualitate! Nu se va putea interpune la nesfârşit în calea progresului ştiinţei şi a moravurilor.

— Probabil, dar el rămâne papă, Hubert. Cât timp se află acolo, el este cel aşezat pe tronul lui Petru.

— Tu crezi că vei avea şanse dacă…?

— Nu acum. Are nevoie de mine, însă nu are încredere. Îmi va pune bețe în roate. Cred că a venit timpul să intri, prietene.

În fața privirii glaciale a papei, Hubert de Meaux recapitulă lucrarea pe care o dirija de mai mulți ani în deșertul Iudeii. Descoperirea numeroaselor manuscrise datând din epoca lui Hristos (și chiar anterioare) în grotele învecinate cu Marea Moartă îl incitase pe preotul arheolog să înceapă săpăturile și în situl Khirbet-Qumran. După ce au fost îndepărtate ruinele, au ieșit la iveală o serie de clădiri care duceau cu gândul la o mănăstire.

— O mănăstire? zise papa. De ce vorbiți despre o mănăstire?

— Am certitudinea, Sfinte Părinte, că aproape toate manuscrisele de la Marea Moartă au fost redactate în aceste clădiri, de către o comunitate religioasă…

— Faimoșii esenieni?

— Da. Un grup de evrei foarte pioși care se retrăseseră la Qumran în așteptarea apocalipsei și a întoarcerii lui Mesia, Mântuitorul.

— Înainte de nașterea lui Iisus din Nazaret?

— Da, Sfinte Părinte, esenienii au ajuns la Qumran începând cu al doilea secol înaintea erei noastre, în mai multe valuri, fără îndoială.

Montini, care-l cunoștea bine pe papă, se îndoia de calmul său aparent, presimțind un seism iminent.

— Menționați, de asemenea, în raportul dumneavoastră, faptul că acești asceți și-au pus bunurile la comun?

— Da, este un alt lucru care rezultă din scrierile lor.

— Din nou, înaintea apostolilor lui Hristos?

— Cu câteva zeci de ani înainte, de fapt.

De această dată, tensiunea din încăpere atinse cote maxime:

— Realizaţi ceea ce tocmai aţi afirmat, părinte de Meaux?

— Afirm ceea ce au scos la iveală săpăturile noastre, Sfinţia Voastră.

Pius al XII-lea izbi violent cu palma în masă. Montini nu-l mai văzuse niciodată astfel.

— Bazaconii! Dumneavoastră povestiţi doar bazaconii! Şi nu veniţi cu nimic în ajutorul Bisericii noastre, părinte de Meaux.

— Sfinte Părinte, eu…

Montini îşi reţinu zâmbetul. De obicei, Hubert de Meaux îşi intimida colaboratorii cu vocea sa groasă. De data aceasta, rolurile se inversaseră.

— Şi pentru ca nimic să nu fie la locul său, continuă papa, îi transformaţi pe esenienii voştri în inventatorii botezului cu apă!

— Nu în „inventatori”, murmură părintele de Meaux. Este adevărat că am găsit la Qumran numeroase bazine care duc cu gândul la bazine ritualice. Era o tradiţie de-a evreilor foarte pioşi, din acea epocă – se purificau de mai multe ori pe zi cu apă. Jurnaliştii au vorbit despre botezul cu apă şi l-au comparat cu botezul creştin.

— Dar cum aţi fi vrut să evitaţi acest lucru? se înroşi papa ridicându-se şi străbătând încăperea dintr-o parte într-alta. Curând, ni se va repeta că Iisus nu a creat nimic, că era şi El tot un esenian şi că tot creştinismul nu este, de fapt, decât o erezie evreiască. Atunci să vezi masacrul! Şi toate acestea într-o epocă în care comuniştii nu aşteaptă decât o ocazie pentru a ne pulveriza toate credinţele, precum şi modul nostru de viaţă.

Papa abia mai putea respira, fiind roşu de furie. Montini îl ajută să se aşeze din nou. Apăsă butonul unei sonerii instalate sub biroul papei. Un preot tânăr intră în birou, realizând repede care era situaţia.

— Vă rog, spuse Montini, acompaniaţi-l pe Sfântul Părinte în camera sa. Şi chemaţi-l şi pe medicul său.

Tânărul preot îl ajută pe papă să iasă. Părintele de Meaux devenise livid.

— Dorea să știe, iar acum știe, spuse el. Nu puteam să-l mint.

Mâinile îi tremurau în timp ce scotocea prin buzunare.

— Pot fuma?

— Aici, nu. Dar haide în camera de alături.

Cei doi redeveniră bunii prieteni de odinioară. Hubert de Meaux, marele fumător, trase un prim fum care-l calmă.

— Nu te îngrijora, îi zice Montini, îmi face câte o criză din asta zilnic. Am ajuns să mă obișnuiesc, dar pot înțelege că cercetările tale au ajuns să-l șocheze.

— Mă așteptam la orice, mai puțin la această reacție!

— Se va calma. A fost așa amuzant să te văd certat ca un puști de seminar!

— Nu și pentru mine.

— Vrei un sfat? Întoarce-te la Ierusalim și continuă-ți cercetările de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, însă ține pentru tine rezultatele. Cât despre manuscrisele de la Marea Moartă… cine este însărcinat cu traducerea lor?

— Majoritatea se află în mâinile dominicanilor noștri.

— Excelent! Ei să-și facă treaba, dar să nu dați informații decât cu țârâita, motivând acest lucru prin dificultatea reconstituirii textelor. Nu știu ce veți găsi în acele manuscrise, însă cel mai bine este să fiți prudenți.

Părintele de Meaux aprobă în tăcere. Se ridică și-și aranjă legendara beretă. Salutându-l pe vechiul său prieten Montini, îl întrebă privindu-l drept în ochi:

— Situația este chiar atât de gravă?

— Întocmai. Dar totul se va schimba.

— Din ce motiv?

— Nu-ți pot spune nimic, momentan. Vei vedea.

*

Medicamentele administrate de doctorul său, îl calmară pe papă. După plecarea lui Hubert de Meaux, se reașeză la biroul său și-l studie în tăcere pe Montini.

— Spuneți-o, știu la ce vă gândiți.

— Părintele de Meaux este un mare savant și un catolic fidel, Preasfinte Părinte. Nu ar fi trebuit să-l bruscați.

— Fără îndoială, m-am înflăcărat prea tare. Dumneavoastră, care-l cunoașteți, spuneți-i că regret.

— Cu siguranță.

— Dar ce vreți, prea mult este prea mult! Carvalho, pe de-o parte, ne amenință cu o schismă, preoții meșteșugari nu mă ascultă, teologii moderniști atacă evangheliile… și părintele de Meaux își bagă nasul în toate acestea și sugerează că Domnul nostru Iisus i-a copiat pe esenieni!

— El n-a spus așa ceva, Sfinte Părinte!

— O vor spune alții pentru el, crede-mă! Unde ne aflăm cu lucrările lui Majorana?

— I-am recuperat calculele și planurile. Mâine, îi voi instala pe părintele Leonardo și pe tânărul său asistent în interiorul Arhivelor Secrete.

— Este ultima noastră șansă, Montini!

În același timp, în splendidele grădini ale Vaticanului, încă „marcat” de întrevederea cu Sfântul Părinte, Hubert de Meaux își regăsi calmul pe o bancă

publică. Știa că Biserica, asemenea armatei, nu avea nicio legătură cu democrația. Orice adevăr, chiar și cel mai fondat, nu era văzut cu ochi buni și, în consecință, nu trebuia spus. Montini avea dreptate, fără îndoială: trebuia să ia măsuri pentru a limita scurgerea de informații. Se cutremură gândindu-se la acel manuscris pe care una dintre studentele sale trebuia să-l recupereze de la Betleem. Dacă bănuielile sale se adevereau, grijile lui erau departe de a se fi terminat!

11.

Natacha urcă strada principală din Betleem, în direcţia marii pieţe unde era edificată Biserica Naşterii Domnului. Pentru a-şi îndeplini misiunea, îşi dăduse la schimb hainele de zi cu zi, împrumutând de la o prietenă ţinuta de turist. O fustă simplă, dar cu bun gust, o cămăşuţă imprimată, o pălărie elegantă pentru a se proteja de soare şi clasicii ochelari negri. Când ajunse în dreptul Bisericii, coti spre souk, unde negustorii de antichităţi – adevărate şi false – pândeau clienţii. Anunţul decupat de părintele de Meaux o conduse la un om cumsecade, comic, puţin anticar şi puţin cizmar, un sirian pe nume Akram Dayoub. Prăvălia sa se afla la marginea pieţei, pe o alee strâmtă. Tânăra trase de sfoara unei sonerii pentru a-şi anunţa prezenţa, iar un om veni să-i deschidă. Era îmbrăcat cu un veston în stil european şi purta un taqiyah roşu, ornat cu o ghindă neagră, fixată deasupra.

— Dumneavoastră m-aţi sunat?

— Da, eu. Ellen Markle.

Îi dăduse un nume american, fals. El se dădu într-o parte, pentru a-i face loc să intre. Buticul era micuţ, întinzându-se şi la subsol. Vânzătorul îi propuse să coboare. Aici, regăsi bazarul tradiţional al vânzătorilor de antichităţi: lămpi cu ulei din toate epocile, candelabre, vase din argilă, borcane, monede, tot ce trebuie pentru a atrage clientul naiv care, ajuns la Betleem, se înjosea pentru a intra în posesia unei frânturi de istorie sfântă. Evident, trei sferturi din obiectele expuse erau falsuri. Totuşi recunoscu şi ea că unele dintre ele erau foarte bine realizate.

— Tocmai am primit un transport de lămpi cu ulei din epoca celui de-al doilea Templu, spuse el. Mai am unele care datează încă de la întoarcerea din exil. Priviţi, această piesă…

Îi arătă o lampă ce părea autentică. Intuitiv, Dayoub înţelese repede că Ellen Markle ştia deja poezia.

— Nu, pe mine mă interesează acest obiect, spuse ea arătându-i anunţul pe care Dayoub îl recunoscu numaidecât:

— Ah, aceasta este o piesă foarte rară, miss Markle. O am de la însuşi mitropolitul.

— Aş dori să o văd.

— Preţul său îl depăşeşte pe cel al artefactelor obişnuite.

— Lucrez pentru un muzeu american din Salt Lake City, minţi Natacha. Suntem pregătiţi să plătim orice sumă, însă numai dacă piesa este autentică, desigur. Ce puteţi să-mi spuneţi legat de acest aspect?

În locul oricărui răspuns, Dayoub scoase un dosar din carton. În interior exista o fotografie în format mare. Ochiul de specialist al Natașei recunoscu de îndată un manuscris autentic, unul dintre primele descoperite în Grota IV, care dispăruse ulterior.

— Ce dimensiuni?

— Aproximativ un metru pe șaptezeci de centimetri. Nu este complet, însă este vândut cu o sută de fragmente care se aflau în vas.

— Mă interesează. Cât doriţi pentru el?

— O sută douăzeci şi cinci de mii de dolari, în bancnote de 100.

— De acord.

Destul de bizar, însă el nu ţopăia de bucurie. Femeia se gândi că-l deranjase, comiţând o impolitețe. Preţul pretins era, în orice caz, exagerat. Un adevărat client ar fi negociat, însă ea nu o făcuse. El o privi cu neîncredere şi-i schiţă o adresă:

— La ora 23:00, în această parcare. Veniţi singură, cu bancnotele într-o valiză.

— Priceput.

Cum nu voia să rişte nimic, Natacha intră într-o cafenea şi îşi sună, după cum

fusese stabilit, cunoștința din cadrul Autorității Israeliene a Antichităților din Ierusalim, rezumându-i situația. Interlocutorul său îi ceru să rămână pe loc, urmând să-i trimită un coleg pentru a-i da o mână zdravănă de ajutor. Două ore mai târziu, ea văzu sosind un tânăr care părea a căuta pe cineva. Îi făcu un semn din mână, iar el i se alătură.

— Thomas Agenis-Nvers, zise el cu un accent franțuzesc.

— Cunoști situația?

— Mi s-a explicat, răspunse Thomas. Ești arheolog?

— Sunt pe cale de a-mi finaliza teza.

— Și eu la fel. Am venit din Franța acum șase luni…

— Nu-mi povesti viața ta. Ești înarmat?

— Cu o armă de calibru mic.

— E suficient. Te-ai folosit de ea vreodată?

— Ăăă… nu.

— Probabil va fi nevoie să o faci în această seară.

Ideea era ca el să-i apere spatele, într-un loc cât mai apropiat de cel fixat pentru întâlnire. Trebuia să aștepte ca Dayoub să-i arate marfa și să intervină exact în acel moment, nu mai devreme.

*

În absența oricărei rețele de iluminare publică, nopțile fără lună din Betleem sunt extrem de obscure. Luminându-și calea cu ajutorul farurilor mașinii, Natacha ajunse la timp la ora întâlnirii. Dayoub aștepta aproape de mașina sa, făcându-i semn fetei să se apropie.

— Aţi adus banii?

— Da. Într-o servietă, în bancnote de 100, cum mi-aţi cerut. Se află în cufărul meu.

— Vreau să văd banii, insistă el.

— Îi veţi vedea după ce-mi arătaţi manuscrisul, spuse ea.

Deodată, simţi răceala unei lame în partea stângă a gâtului – un complice care-i pândea din umbră.

— Vreau să văd banii, repetă Dayoub.

Natacha nu se pierdu cu firea:

— Vă repet: fără manuscris, nu vedeţi niciun ban.

În armată, sergentul care o instruise o învăţase o mişcare krav maga, potrivită în acest tip de situaţii. Într-o fracţiune de secundă, ea imobiliză încheietura celui care ţinea cuţitul cu mâna dreaptă, în timp ce-şi pocni agresorul cu două lovituri brutale cu cotul stâng, în faţă. Omul aruncă arma şi se prăbuşi cu faţa însângerată.

— Thomas! strigă ea.

Thomas trase două focuri în aer.

— Nu mişca! spuse Thomas într-o arabă aproape corectă.

Alergă la Natacha.

— Nu-i un jaf?

— Nu, răspunse ea. Acoperă-mă, îi voi lua geanta.

Se apropie de Dayoub, ai cărui ochi o priveau plini de ură. O insultă în arabă.

— Ştii araba? o întrebă Thomas.

— Nu.

— Mai bine pentru urechile tale.

Verifică dacă manuscrisul era bine păstrat în geantă. Dayoub fusese neîncrezător, însă își încercase norocul, ispitit de câștig.

— Dă-mi revolverul tău și ia mașina, îi zise ea lui Thomas.

Primind arma, trase în aer două focuri. De îndată, Dayoub şi complicele său dădură înapoi. Thomas demară și-i deschise portiera. Continuând să-i amenințe pe cei doi bărbaţi cu arma, Natacha intră cu spatele în vehicul. Apoi, Thomas călcă pe accelerație. Zece minute mai târziu, erau deja pe drumul spre Ierusalim.

— Ești o adevărată forță când lupți, spuse el plin de admirație.

— Am învățat să supraviețuiesc, ca toți cei de aici. Te rog, oprește!

El parcă mașina pe marginea drumului. Natacha deschise geanta lui Dayoub, pe care o strânsese până atunci în brațe.

— Vrei să-ți revezi captura? întrebă el.

— Da.

Ea scoase manuscrisul cu grijă, răsfoind o parte:

— Dumnezeule, este o adevărată comoară!

12.

Părintele Leonardo și tânărul Ernetti se prezentară la intrarea în clădirea Arhivelor Secrete ale Vaticanului, păzită de mai multe gărzi elveţiene. Fură întâmpinaţi de episcopul Montini, care îi invită să coboare o scăriță.

— Arhivele sunt la subsol? întrebă Pellegrino.

— Majoritatea, da, răspunse Leonardo. Priviţi cu atenţie, tânărul meu prieten, veți descoperi cele mai ascunse locuri din lume.

Micul grup porni de-a lungul unor culoare lungi, ticsite cu etajere ce întruchipau o bibliotecă infinită. Montini se simți obligat s-o facă pe ghidul:

— Aveți aici douăzeci și cinci de kilometri de rafturi instalate pe o suprafață de cinci mii de metri pătraţi, în curtea Vaticanului. Aici sunt păstrate un milion și jumătate de documente, care acoperă două mii de ani de istorie.

Părintele Ernetti se apropie de Leonardo:

— Acestea sunt Arhivele Secrete – o bibliotecă?

— La ce vă așteptați?

— Nu știu, la un… o…

— Pentru că au fost numite „secrete”, oamenii și-au imaginat tot soiul de lucruri. Este o bibliotecă, da. Doar că documentele care sunt păstrate aici au o valoare inestimabilă.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi, minutele proceselor Templierilor sau ale lui Giordano Bruno. Sau textul original al excomunicării lui Martin Luther.

— Aţi mai fost aici, părinte? întrebă Pellegrino.

— De mai multe ori. De mai bine de jumătate de secol, papii le-au permis cercetătorilor universitari să consulte o parte din arhive. Toate cele care nu se află acolo unde mergem noi.

— Și noi unde mergem?

Răspunsul veni din partea lui Montini:

— În buncăr!

Pellegrino nu mai înţelegea nimic.

— Locul cel mai ascuns din Arhivele Vaticanului, preciză Montini.

În drum spre faimosul „buncăr”, fură nevoiţi să traverseze o sală diferită de celelalte încăperi. Era un soi de hangar, cufundat în semiobscuritate. Fuseseră depuse acolo zeci de cutii de toate mărimile. Unele dintre ele erau confecţionate din lemn şi păreau foarte vechi.

— Și aceste cutii, ce conţin?

Montini schiţă un zâmbet.

— Nici eu nu ştiu, tânărul meu prieten! Pot doar să-ţi spun că unele se află aici de câteva secole.

— Sunt păstrate aici şi documente?

— Nu, toate arhivele se află pe rafturi. Mai degrabă, cred că acolo se află obiecte.

— Relicve?

— Una dintre aceste cutii, cea mai grea, cântărește mai multe tone. Ar fi o relicvă tare mare! Și încă mai primim, ştiţi? Ultima livrare a venit dintr-un colţ pierdut al Alaskăi. Forma sa este de-a dreptul surprinzătoare: este o sferă cu un diametru de patru metri. Ea este păstrată într-o cutie special concepută. Mi s-a spus că, în anumite nopţi, luminează slab.

— Să fie vreun obiect radioactiv? sugeră Leonardo.

— N-am nicio idee!

— N-a avut nimeni curiozitatea de a deschide vreuna dintre aceste cutii?

— Imposibil! răspunse Montini. Decizia îi aparține doar papei.

La intrarea în buncăr se afla o poartă grea, cu zăbrele din oțel, care scârțâiau din toate balamalele. Era tot o bibliotecă, dar documentele de aici erau păstrate în cufere aliniate unul lângă celălalt.

— Cred că n-ați mai fost niciodată aici? îl întrebă Montini pe Leonardo.

— Niciodată, Excelență, este prima dată.

— Ce se păstrează aici cu precădere? întrebă încet Pellegrino.

— Documente importante pentru istoria Bisericii, precum cele referitoare la relația papei cu cel de-al Treilea Reich. Și multe alte secrete. Știți, tânărul meu prieten, Biserica este plină de secrete!

El le permise să intre în încăperea care, aparent, le era destinată: destul de vastă, nu era mobilată momentan decât cu patru scaune așezate în jurul unei măsuțe. Părintele Ernetti remarcă destul de repede că sala era izolată fonic, fapt confirmat și de Montini.

— Aici nimeni nu va putea să vă asculte discuțiile, nici să vă descopere lucrările. Mă voi asigura că de mâine vă vor parveni și materialele de lucru. Hârtie, creioane, tablă de scris, carton, o mașină de scris, un telefon – unul securizat însă.

— Și pentru cafea?

— Un ingredient indispensabil pentru cercetători, bine că mi-ați amintit. Voi avea grijă să vă fie livrată o plită și o cafetieră. Preferați cafeaua boabe, nu-i așa?

— Da, Eminență.

— Veţi avea, atunci, o râşniţă electrică şi cafeaua pregătită de prăjitorul personal al papei. Este o cafea tare, însă delicios de aromată.

Le explică apoi cum urma să fie decurgă munca lor:

— Vă veţi prezenta zilnic în faţa porţii clădirii Arhivelor la ora opt fix. O gardă elveţiană vă va da o geantă cu prânzul şi cina voastră, băuturi şi cutii cu biscuiţi. Vă recomand să mâncaţi biscuiţii, sunt un cadou din partea papei, fiind confecţionaţi special pentru el în bucătăriile Vaticanului – sunt absolut delicioşi!

— Sper că nu-l vom lipsi de ei pe Sfântul Părinte, spuse Leonardo.

— În starea sa, din păcate, papa a uitat definitiv de lăcomie. Veţi fi conduşi în încăperea voastră de lucru, care va fi încuiată de două ori. Veţi sta aici până la orele 20:00. Dacă aveţi nevoie la toaletă, va fi suficient dacă veţi apăsa pe acest buton. O gardă elveţiană vă va însoţi până acolo şi înapoi.

Leonardo şi Pellegrino păstrară tăcerea, puţin zăpăciţi de acest program.

— Ştiu că toate aceste precauţii vi se pot părea restrictive, explică Montini, însă prudenţa este indispensabilă. Trebuie să ne ferim de curioşi, atât de cei din Est, cât şi de cei din Vest. Cea mai bună armă a noastră rămâne discreţia.

— Când vom putea să examinăm hârtiile lui Majorana? întrebă Leonardo.

— Vă vor fi livrate mâine. Le veţi studia şi-mi veţi trimite un raport. Vom vedea mai apoi dacă are rost să continuăm în această direcţie.

*

Două ore mai târziu, Montini se întorcea în biroul papei.

— I-aţi instalat? întrebă Sfântul Părinte.

— Vor începe de mâine. Cred că tânărul Pellegrino este o alegere bună – pare curios şi plin de resurse.

— Au înțeles ce vrem de la ei? întrebă papa.

— Nu încă. Să le oferim plăcerea descoperirii!

13.

Thomas, care păstrase maşina, îi propusese Natașei să o ducă la Muzeul Rockefeller, pentru a-şi pune preţioasa captură la loc sigur.

— Lucrezi aici de mult timp? o întrebă tânărul.

— Sunt șase luni de când îmi istovesc ochii asupra unor documente care aduc mai mult a confetti!

Majoritatea manuscriselor de la Marea Moartă erau păstrate la subsol, în săli special climatizate şi la adăpost de lumină. Unele dintre ele ajunseseră acolo aproape intacte, ca ruloul care conţinea o copie a Cărţii lui Isaia. Celelalte erau compuse din sute de fragmente minuscule, recuperate din grote sau din vase, pe care epigrafiştii trebuiau să le reconstituie răbdători, ca pe puzzle-uri. Coborând în laborator cu Natacha, Thomas îi văzu aplecaţi deasupra unor lupe mari, montate pe nişte braţe de susţinere.

— Salut, Yoni! zice Natacha.

— Salut, Nat. Ai manuscrisul?

— Şi încă cum! zise ea arătându-i geanta. Patronul a sunat de la Roma?

— Nu, nicio veste. Probabil a făcut un ocol prin Franţa, pentru a-şi vizita familia.

— Sala alăturată este liberă? întrebă Natacha.

— Da, fă-te comodă!

Cu o grijă infinită, Thomas şi Natacha au scos din geantă manuscrisul lui Dayoub. Era protejat de două coperţi groase, din hârtie de ziar.

— Atenţie să nu strici nimic, zise Natacha. Părintele de Meaux mi-ar scoate ochii!

— Nu l-am întâlnit decât o singură dată, la un sit, zise Thomas. Striga la toată lumea. Tu suporţi un astfel de comportament?

— Trebuie, este coordonatorul tezei mele.

— Pe ce temă?

— Arheologia lui Iisus.

— N-ai ales cea mai simplă variantă!

— Da, cu Hubert de Meaux faci sport, dar mi-a permis să lucrez pe majoritatea siturilor, în Galileea şi în Iudeea.

Doi colegi de-ai Natașei veniră să o ajute să deschidă manuscrisul lui Dayoub.

— E bine, poate fi desfășurat normal.

Manuscrisul era redactat în ebraică și părea în stare bună.

— Trebuie s-o tai, zise Thomas. Trec să te văd la finalul serii? Sunt curios ce conţine comoara noastră.

— Dacă vrei, însă îmi vor trebui mai multe ore pentru a descifra textul. Unele cuvinte sunt șterse.

Ea părea perplexă.

— E ciudat…

— Ce anume?

Răspunse evaziv:

— Nimic. Vorbim mai pe seară?

*

Thomas, care făcea parte dintr-o veche familie franceză catolică, fusese angajat direct ca arheolog pe situl de la Khirbet-Qumran. Sejurul său în Israel era un mijloc de a se apropia de acel „nucleu dur” care, spunea el, se afla în centrul credinței sale. Grație relațiilor tatălui său, un om important, destul de cunoscut, el se alăturase echipei de dominicani a părintelui de Meaux, care săpa după vestigiile faimoasei „mănăstiri” Qumran.

Își petrecu o parte din zi lucrând în sit, asupra parcelei care-i fusese atribuită.[1] Căldura era intensă, apropiindu-se de cincizeci de grade la umbră. În general, tânărul nu se plângea de aceste condiții, dar de această dată, mintea sa era departe. Se gândea la aventura din ajun, alături de acea fată șocant de îndrăzneață, care reușise să-l doboare pe complicele lui Dayoub. O scenă demnă de un film de acțiune, sincronizată perfect!

La finalul după-amiezii, atunci când ar fi fost înțelept să meargă la culcare pentru a-și reîncepe munca în zori, el ceru permisiunea de a împrumuta Jeepul echipei și de a se întoarce la Ierusalim din motive personale. Răspunsul a fost favorabil. Ținând cont de starea drumului, a avut nevoie de aproape două ore pentru a ajunge în estul Ierusalimului la Muzeul Rockefeller. Natacha era încă în laboratorul său, aplecată asupra manuscrisului. Abia îl observă.

— Ai găsi ceva? întrebă el.

— Da, asta…

Îi arătă un fragment dintr-o frază în ebraică.

— În ebraică, spuse ea, înseamnă „Săracii cu duhul”.

El fu intrigat, iar ea îi arătă un alt cuvânt:

— Și iată, dacă iau și cuvântul de alături, rezultă „Fericiți cei săraci cu duhul”.

— Poftim? zise Thomas. Aceleași vorbe rostite de Iisus în Fericirile Sale.

— Da, răspunse Natacha, „Fericiți cei săraci cu duhul, căci a lor este Împărăția Cerurilor.”

— Bine, și atunci?

— Cum adică „și atunci”? Tu nu înțelegi?

Ea îi arătă ruloul:

— Acest rulou, Thomas, datează de la finalul celui de-al doilea secol dinainte de Iisus Hristos. Mai bine de o sută de ani înainte de naşterea lui Iisus![2]

Thomas fu într-adevăr surprins.

— Eşti sigură de veridicitatea traducerii tale?

— Absolut sigură.

— Dar… este incredibil! L-ai sunat pe părintele de Meaux?

— Da, după-amiază.

— Ce a spus?

— Linişte absolută în ceea ce priveşte acest rulou până la venirea sa.

Thomas simţea că Natacha nu era tocmai în apele ei.

— Ce te neliniştește?

— Avea vocea specifică zilelor sale proaste.

1 Arheologul Mortimer Wheeler a propus această metodă de lucru, care constă în împărţirea zonei de studiu într-o „grilă” de pătrate predefinite.

2 Acest rulou atât de uimitor există cu adevărat. Am consultat o copie de-a sa la Biblioteca Şcolii din Ierusalim (NDLA).

14.

— Pentru început, să clasăm toate acestea, spuse Leonardo.

Făcea referire la cele trei dosare ale lui Majorana. Era prima lor zi de lucru în camera pe care conveniseră să o numească „laboratorul” lor.

— Când spun „să clasăm”, nu mă refer doar la a le pune în ordine, ci și la a înțelege care este logica pe care se bazează calculele sale.

— Aceasta este cea mai stranie parte din povestea asta. Căutăm ceva, dar nu știm ce anume!

— Vom afla curând. Deschid primul dosar…

Timp de trei săptămâni, piguliră toate calculele lui Majorana. Uneori, Leonardo se așeza la tablă. Alteori, Pellegrino. Munca se baza, în mare parte, pe competențele matematice și fizice ale părintelui Ernetti, care existau într-adevăr, însă erau limitate. Oricât de mult s-ar fi încăpățânat, spunându-i lui Montini că fizicienii profesioniști ar fi fost mult mai calificați pentru o muncă de o asemenea amploare, colaboratorul papei rămânea inflexibil. Nici nu putea fi vorba de aducerea unei alte persoane în echipă, tot ceea ce întreprindeau trebuia să rămână confidențial.

— Chiar nu înțeleg de ce. Nu știm încă ce anume căuta Majorana, dar acest lucru nu seamănă deloc cu o bombă!

Trebuie spus și că Majorana nu le-a ușurat deloc munca. El se învrednicise să descopere câte o soluție originală pentru orice ecuație de-a lui Einstein, imaginându-și – pe hârtie – și creând cu ajutorul neutrinilor, ceea ce el numea în jargonul său CTI-uri (Closed temporal courbs), curbe temporale închise. Acestea, conform eminentului fizician, puteau genera torsiuni ale dimensiunii spațiu-timp cu proprietăți surprinzătoare[1]. Însă calculele lui erau atât de complexe (și uneori, atât de încurcate), încât părintele Ernetti fu obligat să ceară explicații privind funcționarea anumitor instrumente matematice sofisticate de la

mai mulţi cercetători de la universitate, cărora le era recomandat de Montini. Aveau amândoi sentimentul că nu vor ajunge la niciun rezultat, şi, cu toate acestea, uneori, era necesar un simplu declic pentru ca totul să se lumineze.

— Părinte, veniţi să vedeţi această schiţă!

Leonardo se aplecă peste umărul lui Ernetti. Era vorba despre un desen realizat cu pana şi de o precizie obsesivă.

— Am impresia că cercetarea lui Majorana referitoare la curbele temporale închise avea un scop. Ea ajungea aici…

Şi înconjură cu degetul desenul.

— Cred că este un plan. Planul unei maşinării.

— Da, asta seamănă cu desenul creionat pe blocnotesul din chilia sa, vă amintiţi?

— Este aceeaşi maşină, mai detaliată doar.

— Aţi văzut aceste circuite? spuse Leonardo. Parcă toate converg într-un soi de hublou.

— Mă gândesc, mai degrabă, la un ecran de vizualizare, părinte. Un televizor care măreşte imaginile minuscule din interiorul maşinii, aşa cum face microscopul.

Leonardo oftă şi se trânti pe un scaun.

— Această poveste este de-a dreptul abracadabrantă. Ştiţi la ce mă duce cu gândul?

— Spuneţi…

— Ecuaţii misterioase, un savant puţin nebun, o maşină, un ecran. Parc-am fi într-un roman de-al lui Jules Verne!

Părintele Ernetti tăcu pentru un moment:

— Nu, părinte, nu de-al lui Jules Verne.

— Ah?

— Nu de-al lui Jules Verne, ci de-al lui Herbert George Wells, autorul Maşinii timpului.

Se priviră înmărmuriţi.

Tocmai pricepuseră la ce anume folosea maşina lui Majorana.

*

Alertat de părintele Leonardo, Montini se grăbi să ajungă la buncăr.

— Din nou? Credeam că…

— O maşină pentru explorarea timpului! anunță Pellegrino cu un mic aer de triumf.

— Pardon? făcu Montini.

— Mi-a fost greu să cred, repetă părintele Ernetti, dar m-am gândit serios că Majorana a pus la punct planurile unei mașini cu care se poate călători în timp.

Și se corectă îndată:

— Nu, nu pentru „a călători”. Nu pentru a se deplasa fizic în timp, ca în romanul lui H.G. Wells. Ci o mașină pentru „a vedea” în timp.

În mod bizar, Montini nu fu deloc surprins. El și Leonardo păreau să se îndoiască de acest răspuns, însă doreau o certitudine. Momentan, adevărul era următorul: Majorana găsise o metodă teoretică de a reuși metodic ceea ce magnetofonul cu bandă al părintelui Leonardo obținuse printr-o manieră empirică: să captureze o frântură de trecut.

— Voi cere o audiență în regim de urgență la papă, spuse Montini.

Pius al XII-lea nu iubise niciodată ştiinţa şi cu atât mai puţin fizica modernă. Nu pentru că devenise mult prea dificilă pentru a fi înţeleasă (lumea creată de Dumnezeu n-a fost niciodată simplă), ci pentru că se amesteca întotdeauna în chestiuni care nu o priveau. Mai întâi în Creaţie, prin explozia atomului primitiv al astronomilor. Iar acum, în călătoria în timp. El îi privi pe cei trei oameni din faţa sa: ambiţiosul Montini, părintele Leonardo şi tânărul Ernetti. Oare ce-ar fi trebuit să facă?

— Părinte Ernetti, zise papa, sunteţi sigur de ceea ce tocmai aţi afirmat?

— Sunt deja 48 de ore de când tot întorc această chestiune pe toate feţele, Sfinte Părinte. Nu cred că mai este loc de îndoială. În spiritul lui Majorana, este vorba despre o maşină care ar putea permite captarea unor frânturi de evenimente care au avut loc în trecut.

— Pentru a fi sincer cu dumneavoastră, admise papa, noi ghicisem acest lucru atunci când am citit scrisoarea lui Majorana. Dar ne întrebam dacă ceea ce el ne propunea stătea în picioare.

— Ecuaţiile stau în picioare, Sfinte Părinte, m-am aplecat îndelung asupra lor pentru a mă convinge de acest fapt! Pentru moment, nu vă pot garanta că o asemenea maşină ar putea funcţiona. Nu există decât un mod de a afla acest lucru – construind-o!

— Care i-ar putea fi raza de acţiune? întrebă papa. Un an? Doi ani? Mai mult?

Papa se întoarse spre Leonardo:

— Dumneavoastră, părinte Leonardo, aţi reuşit să captaţi, anul trecut, un eveniment vechi de trei sferturi de secol, din ce mi-a spus Montini?

— Exact, Sfinte Părinte! Dar în cazul meu, a fost un ceva întâmplător, fără să îmi propun acest lucru.

— Credeţi că maşina lui Majorana ar putea merge mai departe în trecut? întrebă papa. Mult mai departe?

Pellegrino îi răspunse:

— Într-un plan pur teoretic, nu cred că are limite temporale. La ce perioadă vă gândiți, Sfinte Părinte?

Pius al XII-lea îl privi cu coada ochiului pe Montini, care prinse subtilitatea.

— Dacă mașina funcționează, ne-ar plăcea s-o folosim pentru a ne întoarce cu, să spunem… două mii de ani în urmă.

Leonardo și Pellegrino se priviră cu subînțeles.

— Ne cereți să ne întoarcem până în epoca evanghelică? întrebă părintele Leonardo stupefiat.

— Da, spuse Montini. Până în epoca în care a trăit și a predicat Domnul nostru Iisus Hristos.

Pellegrino se gândise la tot, mai puțin la acest lucru. Să pleci în căutarea lui Iisus, a celui adevărat, cu ajutorul unei mașini a timpului. Și tocmai la cererea papei!

— Va fi un moment de cotitură în istoria credinței creștine, poate cel mai mare, spuse Montini. Îi vom arăta lumii întregi fața autentică a lui Hristos.

Părintele Leonardo și Pellegrino erau atât de uimiți de această propunere, încât rămaseră fără cuvinte. Papa continuă atunci ceea ce începuse Montini:

— Cred că, în halul deplorabil în care se află astăzi credința creștină, aceasta ar fi cea mai bună metodă de a-i reda creștinismului avântul de odinioară. Într-o anumită măsură, ar fi o a doua Înviere a lui Hristos.

— Dacă Mesia nu revine în persoană, El ne va trimite imaginea Sa, continuă Montini.

Papa se ridică. Acest sceptic patologic care era Pius al XII-lea știa, când trebuia, să fie un om hotărât.

— Montini, vă însărcinez să organizați construcția prototipului. În cea mai mare taină, desigur. Dacă proiectul va fi deconspirat și se va solda cu un eșec, acest lucru va fi dezastruos pentru noi toți. Când veți fi obținut un prim rezultat, preveniți-mă și ne vom sfătui cu privire la ce vom face în continuare.

1 Curioșii amatori de fizică pot consulta pe internet un curs al fizicianului Marc Lachièze-Rey, despre călătoria în timp și curbele temporale închise: https://sites.google.com/site/logiquecategorique/Conte-nus/20140129_MLR.

15.

Soarele era deja în înaltul cerului când Episcopul Roşu, Dom Alberto Carvalho, porni în galop pe calul său. În ajun, îşi părăsise favela din Rio pentru a se întoarce pe domeniul familial din Macapa, în nord-estul Braziliei. Petrecea acolo câteva zile de câte ori găsea câte un răgaz pentru a lucra la scrierile sale sau, pur şi simplu, pentru a se odihni puţin. Platoul pe care ajunsese se desfăşura pe o lungime de câţiva kilometri, ca o câmpie argintie. Excelentului călăreţ îi scăpară strigăte de bucurie, mânându-şi calul până la limita tuturor posibilităţilor. El se golea, astfel, de acea furie interioară care nu-l părăsea niciodată. De unde venea ea? Un prieten de-al său, un psihanalist argentinian recunoscut, avea obiceiul de a spune că frageda copilărie este un teatru de război din care nu rezultă decât oameni infirmi. În acest caz, el călcase pe un câmp minat! Totuşi, se vindeca în felul său, legându-se de Dumnezeu şi de activitatea politică.

*

Reşedinţa din Macapa fusese construită la începutul veacului XX, pe baza instrucţiunilor tatălui său, Thiago Carvalho. Ea avea alura unei frumoase case burgheze, însă într-un mod bizar, se afla situată la distanţă de orice altceva. În copilărie, Alberto se întrebase de ce tatăl său, misterios în tot ceea ce întreprindea, alesese să locuiască aproape de Guyana Franceză. Într-o zi, primi un răspuns enigmatic:

— Dintr-un motiv foarte simplu, fiule. Între frontieră şi Cayenne se află jungla. Iar jungla este cea mai bună ascunzătoare!

Cu trei ani în urmă, mama lui Alberto murise într-un mod trist, în urma unui cancer de pancreas. Din acel moment, tatăl său îşi petrecu viaţa cu diverse femei, pe care fiul său le considera vulgare. O chestiune însă îl măcina: de ce luase el în calcul posibilitatea de a se ascunde în natură? Îi pusese această întrebare lui

Raul, administratorul domeniului, care-i răspunsese că „el se îndeletniceşte cu comerţul şi are concurenţă.” Explicaţia aceasta i se păru insuficientă, însă nu avea niciun chef să o afle pe cea reală. Avea să afle totul într-o noapte de septembrie, în 1906.

— Trei maşini, domnule! Vin spre noi.

Era Raul, care le urmărea de la fereastră. Îşi trezi apoi stăpânul, care adormise la birou. Thiago Carvalho se ridică de îndată şi aruncă o privire, îndepărtând discret perdeaua.

— Anunţă oamenii, Raul! Și trezește-l pe Alberto!

Slujitorul merse după băieţelul care dormea în camera sa. Îl îmbrăcă într-un capot pe deasupra pijamalei şi-l luă cu sine. Îl lăsă la intrarea în casă.

— Stai acolo şi nu te mişca!

Ieşi în fugă pentru a preveni gărzile care locuiau toate patru într-o clădire învecinată. Însă lumina era stinsă, iar acolo nu se afla nimeni. Se întoarse în casă şi-l alertă pe Dom Thiago.

— Os bastardos![1]

Dom Thiago era pe punctul de a încărca un pistol automat.

— Pleacă împreună cu micuțul, Raul! Mergeți și ascundeți-vă în pădure!

Raul şi Alberto se îndepărtară câteva sute de metri când oamenii înarmaţi ieşiră din maşini şi pătrunseră în casă. Se auzi un schimb de focuri, iar apoi se lăsă liniştea. Raul îl luă pe Alberto aproape de iazul învecinat, care era înconjurat de ierburi înalte. Intrară în noroi şi fură nevoiţi să se apere de insectele care începură să-i împresoare. Deodată, Raul încetă să se mai mişte. Mai mulţi oameni apărură pe partea cealaltă a lacului.

— Aruncați-l în nămol! spuse cel care părea să fie șeful lor.

Thiago Carvalho era cu ei, șchiopăta. Era rănit, fără îndoială. Îi legaseră de gât o funie la capătul căreia se afla un bolovan. Doi oameni îl băgară mai întâi cu picioarele în nămol.

— Spune-ne unde sunt diamantele, Thiago!

— Totul era pus la punct, răspunse Carvalho. Am aranjat totul cu Camilio. Unde este?

— La Manaus, cu două gloanțe în cap. Eraţi complici. Vorbește!

Le făcu un semn celor doi şi aruncară bolovanul în nămol.

— Doamne, şopti Raul, vor să-l înece în nămol!

După câteva secunde însă, îl scoaseră de acolo. Thiago tușea și se îneca.

— O să mori ca un șobolan, Thiago, dacă nu vorbești!

— Diamantele sunt în seiful meu, în spatele tabloului din salon. Scoateți-mă de aici și vă dau codul. Vă spun adevărul, vă jur pe viața băieţelului meu!

— Te credem, Thiago! Oricum, nu mai ai ce pierde. N-avem nevoie de cod, suntem echipați.

La semnul șefului, cei doi îi dădură drumul, lăsându-l să se zbată.

— Îl terminăm? întrebă unul dintre oameni.

— Îi datorăm măcar acest lucru, spuse șeful.

Două focuri de armă puseră capăt scenei, iar cei trei oameni se îndepărtară. De pe partea cealaltă a iazului, Raul îl ţinea strâns pe Alberto, acoperindu-i gura pentru a-l împiedica să strige.

Poliția braziliană îl interogă îndelung pe Raul, care cunoștea perfect identitatea agresorilor. Ea nu întârzie în prinderea criminalilor, care au fost întemnițați și executați. Cel mai tulburător lucru pentru tânărul băiat a fost să afle că tatăl său minţise: în seif nu se afla nimic, niciun diamant. O bulă de ură se infiltră atunci în sufletul lui Alberto, dar nu împotriva agresorilor tatălui său, ci a lui Thiago Carvalho însuși. Jurase pe viața fiului său, minţind cu bună știință. Pentru un copil care încă mai credea în farmecul cuvintelor, aceste lucruri contează. Este adevărat că Alberto nu-și iubise niciodată tatăl, însă de această dată, era sigur că-l ura. L-a plâns de ochii lumii și fu luat în grijă de fratele, totodată și asociatul

tatălui său.

Diamantele lui Thiago Carvalho, bine dosite în seiful din Recif, reprezentau o veritabilă avere. Avea numeroase pietre tăiate, însă majoritatea era diamante brute care proveneau aproape toate – Dumnezeu știe cum – dintr-o mină din sudul Africii. La moartea unchiului său, grație acestor nestemate care fuseseră vândute discret, în cele mai avantajoase condiții, el deveni singurul moștenitor al unei averi frumușele pe care o investi în Italia, unde își făcuse și studiile de teologie.

La vârsta de 14 ani, Dom Alberto Carvalho cunoscuse un soi de stare de grație. Într-o noapte, răpit în duh, începu să plutească deasupra luminilor pâlpâitoare din Rio. Nu-i era nici frig, nici cald și nu simțea decât o imensă fericire. A planat astfel îndelung deasupra munților și a văilor; a vrut apoi să plonjeze în cerul pătat de stele, așa cum te arunci în mare… însă în acel moment s-a simțit tras înapoi și s-a trezit, lac de sudoare, în patul său de adolescent. Începând de atunci, intră la seminar pentru a-l căuta pe Dumnezeu. Ce-a găsit? Numai el știe.

În câțiva ani, cel pe care toată lumea îl numea de acum Dom Alberto deveni capul unui important capital imobiliar, care-i asigura venituri confortabile și care-i permiteau, atunci când revenea în Brazilia, să păstreze câteva obiceiuri paterne sănătoase, cum ar fi acele gărzi de corp care nu-l părăseau niciodată… dar în privința cărora el era precaut.

*

Jumătate de secol mai târziu, episcopul de la Rio trebuia să poarte o bătălie, însă de această dată la nivel mondial. De la înălțime, văzu un Dodge mare, plin de noroi, care parcase în fața casei și din care ieșeau doi preoți. Grăbi pasul. Acceptase o întâlnire matinală cu doi trimiși ai episcopului Hélder Câmara[2], care voia să adere la proiectul său. El voia să creeze un conciliu episcopal latino-american, care să reunească toți episcopii din America Latină. Era o idee frumoasă, însă el considera că aceasta trebuia să aibă niște baze ideologice clare. Nu-i trebui decât un minut pentru a parcurge textul cu care voiau să-l asocieze și se înroși.

— Ce vrea Câmara? întrebă el. Un post de cardinal la Vatican?

Unul dintre cei doi trimişi încercă să argumenteze:

— Scopul său, Excelenţă, este doar găsirea unui punct comun care să le permită episcopilor…

Carvalho nu-l lăsă să termine şi ridică vocea:

— El nu trebuie să găsească decât un punct comun, un scop unic pentru Biserica revoluţionară: acela de a fi în fruntea luptelor popoarelor pentru emancipare.

— Conciliul episcopal va putea întocmai…

— Conciliul vostru nu va reuşi decât să întărească puterea papei, dacă nu veţi preciza asta într-un mod cât mai clar în Carta voastră.

— Dacă înţeleg bine, Dom Alberto, reluă tânărul prelat, refuzaţi să semnaţi?

Una dintre gărzile lui Carvalho reuşi să evite momentul în care acesta urma să verse asupra bietului băiat marea de injurii pe care i-o destinase adversarului său reformist, insipidul Hélder Câmara. Bărbatul îi arătă ceva la fereastră.

— Ah, prieteni, cred că am musafiri. Aici, elicopterul ţine locul autobuzului!

Se ridică, determinându-şi vizitatorii să înţeleagă faptul că discuţia lor se terminase.

— Salutaţi-l pe Câmara din partea mea. Data viitoare, procedaţi ca ei – luaţi un elicopter. Vă veţi scuti astfel de nişte călătorii interminabile pe aceste drumuri groaznice.

Tăcuţi, cei doi trimişi se resemnară cu gândul că se vor întoarce cu mâna goală. Dom Alberto sări pe cal şi galopă tocmai până la un teren viran pe care ateriză un elicopter al Armatei braziliene. Omul care coborî nu era brazilian, ci colonelul Armatei Roşii, Grigori Cierbicev.

— Îţi faci turul într-un elicopter de-al armatei, mai nou? îl întrebă un Carvalho ironic.

— Este un instrument care-mi permite să mă deplasez aproape peste tot, răspunse Cierbicev. Țara aceasta e atât de mizerabilă!

— Mie îmi spui? Vii pe terasă un moment, ca să-ţi tragi sufletul?

— Nu am timp, trebuie să plec imediat la Rio. Ia un loc, alături de mine!

Îi făcu un semn pilotului, care-şi părăsi locul, cedându-i-l lui Carvalho.

— Am aflat, îi spuse el rusului, că venirea lui Hrușciov ţi-a adus o promovare?

— Da, el mi-a încredinţat reorganizarea Serviciilor noastre secrete.

Cierbicev continuă în șoaptă, pe un ton confidențial:

— Alberto, americanii ne îngrijorează. Dacă războiul ar izbucni astăzi, tabăra socialistă ar fi pierdută. Destalinizarea era necesară, însă ne-a slăbit țara și, de aceea, trebuie să avem ochi peste tot.

Carvalho nu pricepea.

— Și ce treabă am eu?

— Noi știm că tu ai plasat oameni de încredere în jurul papei.

— Da, și?

— Se întâmplă ceva la Vatican. Papa organizează reuniuni discrete prin intermediul omului său de încredere, Montini.

— Îl cunosc, zise Carvalho, trebuie să avem grijă cu el.

— Și nu este doar el, adăugă KGB-istul. Știm că pune ceva la cale cu doi preoți, dintre care unul este fizician. Se spune că ar fi instalat un soi de laborator în cadrul Arhivelor Secrete.

Carvalho era intrigat.

— Acela nu este un loc pentru așa ceva. E, într-adevăr, bizar.

— Ne gândim că ar putea studia cu americanii instalarea rachetelor lor PMG-19

Jupiter pe teritoriul italian, zise Cierbicev. Vaticanul ar putea servi drept intermediar.

Carvalho dădu din cap a negație:

— Nu, îl cunosc bine pe Pius al XII-lea, nu s-ar preta niciodată la o asemenea manevră. Este un laș, dar are principii.

— Atunci, află ce pun la cale și anunță-mă!

Carvalho coborî din elicopter.

— Poți conta pe mine! Montini este isteț, dar eu am resurse. Dacă pregătesc ceva, vom ști!

1 „Nemernicii!”

2 Un episcop catolic brazilian, cunoscut pentru lupta sa împotriva sărăciei… însă nu atât de radical precum Carvalho.

16.

— Dar unde-a dispărut? se întreba părintele Leonardo.

Trecuse deja o bună bucată de vreme de când îl aştepta pe Pellegrino şi nu e ca şi cum duceau lipsă de muncă. Aruncă o privire sutelor de pagini cu calcule ale lui Majorana înşirate pe tablă. Momentan, trebuiau să găsească un fir logic, oricât de mic, pentru a putea construi maşina. La finalul dimineții, se auziră bătăi în ușă prin care garda elvețiană anunța faptul că tânărul preot ajunsese, în cele din urmă. Se precipită cu scuzele, însă părea mulţumit.

— Deci, unde aţi fost? îl întrebă Leonardo.

— La buchiniștii lui Trastevere. La șapte, mai exact. Și iată…

Ținea în mână o veche revistă destrămată.

— Isaac Asimov, părinte! Majorana a pornit de aici.

— Cine este Isaac Asimov?

— Un celebru autor de science-fiction, unul dintre cei care i-au oferit acestui gen noblețea livrescă.

— Nu știam că vă place acest gen literar.

— Nu sunt singurul, părinte Leonardo, și lui Majorana îi plăcea. Citindu-i notele, am găsit mai multe trimiteri la o poveste scrisă de acesta. La început, nu înțelegeam despre ce era vorba, dar într-un final mi-am dat seama.

Îi întinse o revistă numită Galaxy, redactată în engleză. Sub coperta în culori pestrițe, erau afișate titlurile mai multor texte scurte, în curs de apariție.

— Este o nuvelă de vreo 15 pagini, scrisă în 1947[1].

Leonardo nu înțelegea nimic din toată această chestiune.

— Și de ce ne privește acest lucru pe noi?

— Este punctul de plecare, părinte. Asimov îşi imaginează o societate din viitor, în care oamenii au pus la punct o maşină a timpului pe care o numesc „cronovizor”. Această maşină este capabilă să vizualizeze evenimentele din trecut, chiar şi pe cele mai îndepărtate. Majorana voia să construiască acest cronovizor.

— Știm deja asta, zise Leonardo.

— Da, dar citind nuvela, am înțeles că Majorana s-a inspirat şi din postulatul ştiinţific al lui Asimov.

Îi arătă manuscrisele lui Majorana pe masa de lucru.

— În raționamentul său, ați văzut şi dumneavoastră, Majorana acordă o atenție deosebită acestor particule misterioase pe care le numește neutrino. Ei bine, în textul lui Asimov, inventatorul fictiv al cronovizorului pornește tot de acolo.

Începu să răsfoiască revista şi citi cu voce tare câteva pasaje:

— El a descoperit că „neutrino traversează bariera spațio-temporală perpendiculară, care se deplasează lesne atât în timp, cât şi în spațiu.” El a învăţat şi să interpreteze configurațiile fluxului lor. „În mod natural, fluxul de neutrino este deviat de materia care-l traversează circulând în timp. Aceste deformări pot fi analizate şi traduse pentru a putea reproduce imaginea materiei care a determinat aceste difracţii.”[2]

Leonardo ridică din umeri.

— Este păsărească science-fiction!

— Nu întru totul. Asimov scria science-fiction, dar avea în spate o imensă cultură ştiinţifică. Majorana s-a întrebat dacă intuiţia sa referitoare la neutrino nu era corectă. Teoria ne spune că aceste particule sunt mai numeroase decât fotonii şi că ele traversează toate lucrurile, încă de la începutul universului.

— Cu precizarea că, obiectă Leonardo, adevăratele neutrino nu au masă[3] şi că nu interacţionează cu materia. Contrar a tot ceea ce afirmă Asimov al dumneavoastră!

Părintele Ernetti răsfoi din nou calculele lui Majorana şi-i arătă o serie de note.

— A, B şi C, părinte!

— Pardon?

— Majorana şi-a impus o provocare, aceea de a formula matematic un model în care neutrino ar fi avut trei feţe, pe care le-a botezat A, B şi C[4]. Ar fi avut o masă foarte slabă, dar nu nulă – acesta ar fi un prim element. Însă neutrino de tip C ar fi avut o caracteristică suplimentară: ar fi fost propriile lor antiparticule[5]. Această proprietate le permite, conform teoriei lui Majorana, să traverseze barierele timpului. Ca neutrino lui Asimov!

Părintele Leonardo era sceptic.

— Să spunem că aveţi dreptate. Credeţi că această descoperire ne poate ajuta să avansăm?

— Uneori, părinte, cele mai cunoscute teorii fizice pornesc de la un raţionament foarte simplu. Urmând această pistă, noi putem să ne orientăm în cadrul raţionamentului lui Majorana.

Leonardo aprobă fără să fie într-adevăr convins de acest lucru.

— În orice caz, n-avem nimic altceva.

El răsfoia maşinal revista de pe masă.

— Şi cum se termină povestea lui Asimov?

— Destul de rău, răspunse Pellegrino. Dar este doar science-fiction!

1 Este vorba despre nuvela Dead past, publicată în volum, în 1956. Cu toate acestea, Isaac Asimov îşi rescria adesea nuvelele din tinereţe, transformându-le uneori în romane (aşa cum s-a întâmplat, spre exemplu, cu celebra serie Fundaţia). Ne imaginăm aici că Asimov a scris în 1947 o primă versiune a nuvelei Dead past, la care Majorana a putut avea acces.

2 Dead Past, tradus sub titlul Les cendres du passé (Cenușa trecutului), trad. Michel Deutsch, Librairie des Champs-Elysées, 1976.

3 Ceea ce credeau majoritatea cercetătorilor din epoca în care se derula această scenă (1954). Se înșelau.

4 Numele lor moderne sunt: neutrino electronic, muonic și tauic.

5 Cititorii avizați vor recunoaște ceea ce fizicienii denumesc și „particula Majorana”.

17.

Aşteptând ca părintele de Meaux să revină din Italia, Natacha revenise la kibbutzul Ginosar ca să vadă cum trataseră arheologii barca din timpurile evanghelice. De data aceasta, o scoseseră din carcasa de poliuretan şi o introduseseră într-un bazin special construit în interiorul unui depozit.

— De ce nu aţi lăsat-o să se usuce în aer liber? întrebă Natacha.

— Toată lumea îmi pune întrebarea asta! răspunse arheologul râzând. Tocmai asta nu trebuie făcut. Pierzând apa, lemnul s-ar fi micşorat, apoi ar fi crăpat. Şi barca s-ar fi rupt în bucăţi!

— Doar nu o veţi lăsa pentru totdeauna în apă?

— De fapt, nu e apă. Am amestecat apa cu un produs care conţine ceară. Nu poţi vedea încă, dar ceara va pătrunde în interiorul lemnului şi va lua locul apei. Când se va usca, barca va fi salvată.

Natacha era uimită de câtă ingeniozitate dăduseră dovadă arheologii ca să salveze bucăţile acelea de lemn. Era într-adevăr o meserie făcută pentru ea, căci studiul enigmelor trecutului întâlnea tehnicile moderne. Cum autocarul său pentru Ierusalim nu avea să ajungă decât într-o oră, merse să se plimbe pe malul lacului. Avea senzaţia că plătise scump ca să ajungă, în sfârşit, la viaţa la care visa.

Până atunci, cunoscuse mai ales viaţa dură a kibbutzului. Fugise din Rusia în 1942, la şapte ani, alături de naşul său Youri (care acum se numea Yuval). Părinţii ei, la fel ca mulţi alţi evrei sovietici, fuseseră deportaţi sau spânzuraţi, nu ştia prea bine. Traversaseră o parte din Ucraina ca să întâlnească o filieră evreiască de la Kiev, ce avea să îi ajute să emigreze clandestin în Palestina. Pe drum văzu orori, cele mai rele lucruri pe care le poate produce omul. Reuşise să se călească moralmente lăsându-şi emoţiile să alunece peste ea fără să o afecteze, ceea ce îl uimea mereu pe naşul ei. Uneori, totuşi, începea să urle sau să plângă pentru a evacua tensiunile acumulate. Apoi îşi regăsea acea aparentă răceală care

o împiedicase să devină nebună.

Când ajunseră în Palestina, Youri – un descurcăreț – deschise un mic restaurant pescăresc la Jaffa. Rămase și ea acolo un an, ajutând la bucătărie și învățând în același timp ceva ebraică. Apoi, la vârsta de opt ani, se alătură unui kibbutz aproape de Haifa, care deveni a doua ei familie. Acolo primi o educație elementară, apoi secundară, ce îi permise să reușească la examenele ce deschideau calea către studiile universitare. Știu să dea înapoi ce primise, lucrând ca infirmieră, la educarea micuților și participând la muncile câmpului, cu pușca la bandulieră, din cauza atacurilor neîncetate ale vecinilor palestinieni care îi vedeau cu ochi răi pe aceşti intruși veniți din Europa. Fiind considerată foarte drăguță, mulți băieți se învârteau în jurul Natașei și îi propuneau să iasă împreună sau să meargă la cinema în orașul învecinat. Avu câteva aventuri, care nu o bulversară. Decisese să se agațe în principal de studii, ca de un colac de salvare. La 19 ani, își făcu stadiul militar. Nu participă la nicio operațiune veritabilă, dar învățase să lupte. Acum, în momentul în care urma să intre în viața profesională, i-ar fi plăcut puțin să lase arma jos, să lase să intre în viața ei calmul ce domnea pe acel țărm, în fața imensității Mării Galileei.

Femeia care administra kibbutzul veni să o caute. Părintele de Meaux se reîntorsese și o chema.

— Iar? spuse Natacha oftând.

— Merg spre Ierusalim cu mașina. Dacă vrei, te iau cu mine!

— Ah, da, mulțumesc! spuse Natacha.

O urmă.

— Te va certa?

— Nu, nu cred. Mi-a încredințat o misiune, am îndeplinit-o. Oare ce mai vrea?

Natacha își spunea că totuși, cu un astfel de personaj, nimic nu era sigur!

*

La finalul după-amiezii, se prezentă în biroul părintelui de Meaux. Fiindcă tocmai scria ceva, îi vorbi fără să o privească.

— Închideți ușa, Natacha!

— Dar… am închis-o, spuse ea fără să înțeleagă.

— Cu cheia!

Aproape țipase. Se ridică și întoarse cheia în ușă cu fermitate. Apoi se întoarse la biroul său.

— Sunteți mândră de dumneavoastră?

— Poftim?

— V-ați dat în spectacol în tot muzeul, din ce mi s-a spus, cu trofeul dumneavoastră!

Vorbea, cu siguranță, de manuscrisul lui Dayoub.

— Ba nu, părinte, nu am vorbit despre asta decât cu două sau trei persoane.

— Ei bine, vă voi spune ce cred eu despre trofeul acesta!

Când ieși din biroul părintelui de Meaux, un sfert de oră mai târziu, Natacha tremura de furie. Coborî în grabă scările muzeului și merse în stradă să își cumpere un sendviș cu falafel de la un vânzător ambulant. Era o pită umplută cu găluște de năut, crudități și pastă de susan. Cumpără și vreo două sute de grame de smochine bine coapte. Se întoarse în laboratorul său din Rockefeller ca să îmbuce mâncarea aceasta nu prea dietetică, a cărei singură calitate era aceea de remediu împotriva tristeții. Yoni Landau, vecinul ei de laborator, o văzu prin ușa deschisă.

— Mă întrebam a ce miroase, spuse el cu un aer hilar. Chiar era un falafel. Trebuie curaj ca să mănânci o chestie din asta în mijlocul manuscriselor de la

Marea Moartă!

— Nu-mi pasă! răspunse Natacha.

— În câţiva ani, când fizicienii vor studia compoziţia chimică a manuscriselor, vor deduce că esenienii se hrăneau cu falafel şi beau Coca-Cola. Unii vor scrie teze întregi despre asta!

Ea râse, dar îi era greu să-şi ascundă furia. Yoni se aplecă spre ea.

— Te-a repezit prea tare?

— M-a făcut în toate felurile! Spune că alte texte, anterioare lui Iisus, conţin expresii identice, că trebuie să ne ferim de falsele descoperiri senzaţionale, bune pentru presă, dar dezastruoase pentru cercetare. Din moment ce încă trebuie să-mi susţin teza, nu am răspuns nimic.

— Bine ai făcut.

— Îmi contestă şi traducerea. Îi va pune pe dominicanii lui să examineze manuscrisul.

— Sunt nişte oameni competenţi şi sinceri, vor spune ca tine.

— Nu vor spune nimic fără autorizaţie. Ştii, Yoni, nu mai era acelaşi om. E un mare savant. Dar azi-dimineaţă, aveam în faţa mea un inchizitor, ca pe vremea lui Galileo sau a templierilor.

— Calmează-te, Natacha! Uită falafelul, nu e bun pentru siluetă. Vino să bem o limonadă la cafeneaua din colţ.

— Eşti de treabă, Yoni, dar am nevoie să fiu singură acum.

O sărută pe obraz şi se întoarse în laboratorul lui. Ea se gândi din nou la scena de dimineaţă şi aruncă furios ce mai rămăsese din falafel la gunoi. Era prea nedrept. Căută să adoarmă pe birou, punându-şi capul pe braţe. Că părintele de Meaux, pe care îl respecta, s-a lăsat pradă uneia dintre furiile sale legendare, că a decis – poate dintr-un ordin – să filtreze informaţiile care ieşeau de la Rockefeller, era un lucru. Dar nu avea dreptul să o umilească. Şi, de data aceasta, Natacha se simţea umilită.

18.

Chiar dacă nu era decât science-fiction, Isaac Asimov le deschisese prima uşă. Demersul era anevoios, căci speculaţiile matematice ale lui Majorana trebuiau transformate într-o realizare materială. În mai puţin de două săptămâni totuşi cei doi bărbaţi puseră la punct un plan de lucru ce le părea viabil. Era ambiţios. Montini îşi dădu seama din lista de „cumpărături” pe care o pregătiseră cei doi preoţi.

— Dar… ce îmi cereţi aici va costa o avere!

— Plângeţi-vă lui Majorana, Excelenţă! Chiar avem nevoie de toate aceste materiale.

— Înţeleg, răspunse un Montini resemnat. Dar va trebui să comandăm toate aceste aparate în cele mai bune laboratoare de electronică din Italia şi din lume. Şi nu avem timp de pierdut.

— Haidem! Dacă plătiţi, le veţi avea la timp, spuse Leonardo.

Avea dreptate. Beneficiind de acordul papei, Montini obţinu de la Serviciile financiare ale Vaticanului mijloacele necesare. Dar tot nu se punea problema, din motive de secret absolut, să le aducă un colaborator… chiar şi atunci când trebuiau să sudeze şi să ajusteze piese mecanice! Mai puţin competent ca fizician decât Pellegrino, părintele Leonardo dădu dovadă de o ingeniozitate de invidiat pentru a găsi soluţiile practice care se impuneau.

— Vechea mea pasiune pentru mecanică! spuse el.

Puţin câte puţin, laboratorul lor se umplu de piese numerotate cu grijă. Erau peste tot. Cine ar fi intrat fără să ştie despre ce era vorba, nu ar fi văzut acolo decât o vastă harababură. Dar pentru Leonardo şi Pellegrino, această dezordine aparentă avea o logică.

— Când eram copil, spuse Pellegrino, mă jucam de-a Meccano. Cunoaşteţi acest

joc, părinte?

— Și încă cum! M-am jucat și eu. Datează de la începutul secolului, știți? La fiecare Crăciun, tatăl meu îmi dăruia o nouă cutie, mai complexă decât precedenta. Am petrecut zile întregi să construiesc macarale și poduri.

— Cine s-ar fi gândit că îl vom începe din nou la vârsta noastră și din ordinul papei?

— Și ca să construim o mașină de explorat timpul!

Râseră amândoi din toată inima.

— Părinte Leonardo, îmi permiteți să pun puțină muzică? Azi dimineață mi-am adus pick-upul.

— Haideți, dar scutiți-ne de muzica aceea de nebuni, rock'n'roll.

— Nu vă temeți!

Pellegrino merse să caute un disc cu 45 de rotații în geanta sa.

— Renato Carosone. Toți tinerii sunt înnebuniți după discurile sale.

— Mă îngrijorați, spuse Leonardo.

Cântecul Tu vuo' fa' l'americano (Vrei s-o faci pe-a americanul) era interpretat de o trupă de șase muzicieni și avea un ritm îndrăcit. Scrisă în napolitană, combina swingul, boggie-woogie și cântecele populare napolitane.

Tu vuo' fa' ll'americano

Mericano, mericano

Sient'a mme chi t'o ffa fa'?

Tu vuoi vivere alla moda,

Ma se bevi „whisky and soda"

Garda elveţiană, alertată de zgomot, intră în încăpere să verifice dacă totul era în regulă. Zâmbi şi închise uşa.

— Aveţi milă, Pellegrino, opriţi asta!

Cu regret, tânărul preot întrerupse melodia.

— Nu aveţi nimic mai liniştit?

— Nu aici, părinte.

— Atunci, mâine vă voi aduce eu un disc cu 33 de rotaţii. Tot muzică napolitană. Dar din aceea adevărată, nu ca a dumneavoastră.

— Cu plăcere, părinte!

Pellegrino se întoarse la treabă, dar nu se putea abţine să fredoneze cântecul lui Carosone.

Tu vuo’ fa’ ll’americano,

Mericano, mericano.

Pe măsură ce maşina prindea contur, spaţiul de care dispuneau începu să devină neîncăpător. Cu acordul lui Montini, Pellegrino şi Leonardo îşi mutară instrumentele într-o sală mai mare, prevăzută cu un sistem puternic de aer condiţionat. Maşinăria pe care voiau să o creeze avea să fie mare consumatoare de electricitate şi, implicit, producătoare de căldură. Curând, asamblarea pieselor prelucrate după instrucţiuni se transformă în scheletul unei mari sfere instalate pe un soclu de oţel. Încă nu era decât învelişul exterior al unei aparaturi complexe, ce rămânea de pus la punct. Fură încurajaţi de descoperirea întâmplătoare, în hârtiile lui Majorana, a ciornei unei scrisori pe care o trimisese în 1937 lui Niels Bohr[1], unul dintre părinţii fizicii cuantice. Marele fizician găsea ipoteza sa despre neutrinii C transtemporali foarte stimulantă şi îl încuraja să

progreseze. Majorana trimisese aproape acelaşi mesaj lui Werner Heisenberg[2] şi obţinuse acelaşi tip de răspuns. Continuarea corespondenţei arăta, de asemenea, din păcate, că pe măsură ce avansa, fizicianul italian se scufunda într-o paranoia din ce în ce mai devastatoare. Se temea să nu fie spionat şi să nu-i fie furate planurile.

— De ce se temea? se întrebă Leonardo.

— Probabil de acelaşi lucru ca Asimov în povestea sa, răspunse părintele Ernetti. Ca o astfel de maşină să nu devină o armă redutabilă, care să permită spionajul la distanţă, şi să se ajungă la un spionaj global, care să aducă sfârşitul oricărei urme de intimitate.

— Deci a luat decizia de a dispărea?

— Avansa lent, pentru că lucra singur. Dar îşi spunea că dacă germanii sau sovieticii puneau mâna pe invenţia sa, ar fi dispus de echipe compuse din zeci de fizicieni, dintre cei mai buni, care se puteau apuca de lucru ca să ajungă la capăt mult mai repede decât el. Lăsând să se creadă că s-a sinucis, putea să-şi continue munca în liniște.

O gardă elveţiană le întrerupse meditaţia ca să-l lase să intre pe Montini, care tocmai îi vizita… cu o sticlă de şampanie franţuzească!

— Şampanie? zâmbi Leonardo. În onoarea cui?

— Prieteni, acum nici o oră, Sfinţia Sa Pius al XII-lea m-a numit Arhiepiscop de Milano. Am venit să vă dau personal vestea şi să vă vorbesc despre viitor.

Această numire era făcută în urma decesului vechiului arhiepiscop al oraşului. În ciuda şampaniei, Montini avea totuşi o figură întunecată. Leonardo, care vorbea direct, ghici repede motivul.

— Încearcă să vă îndepărteze de Roma, nu-i aşa?

— Sfântul Părinte e o personalitate complexă, răspunse Montini. Şi boala sa nu simplifică lucrurile. Numindu-mă la Milano, vrea probabil să-mi facă mai dificil eventualul acces la tronul de piatră. Poate va reuşi, dar numai Dumnezeu cunoaște viitorul.

— Și proiectul nostru? întrebă Pellegrino puțin îngrijorat.

— Continui să-l conduc. Singurul lucru care se va schimba, prieteni, e că va trebui să mă numiți „monsenior”.

Râseră toți trei. El deschise șampania.

— Vă propun deci să bem din șampania aceasta excelentă! Și să ne revedem peste o lună la Milano.

*

O lună după aceea, cum era stabilit, Pellegrino Ernetti și părintele Leonardo soseau la Milano. Ploua. Una din acele ploi torențiale, cum mai sunt uneori în capitala Lombardiei. Abia ieșiți din gara centrală, cei doi se duseră să se refugieze într-o cafenea. În liniște, priviră cum cădea ploaia, fiecare dintre ei pierdut în propriile gânduri. După un moment, o întrerupere a ploii îi încurajă să se ducă în Piazza del Duomo, unde se afla impresionanta catedrală căreia Montini îi devenise arhiepiscop. Se decupa pe un fond negru de nori de furtună, iluminată pe fațada sa principală de o rază de soare ce făcea să-i strălucească cele o sută treizeci și cinci de săgeți de piatră și cele două mii trei sute de statui. Cine nu a văzut catedrala din Milano după ploaie, își spunea Pellegrino, nu îi înțelege magia. Era o adevărată dantelă de piatră, o capodoperă a artei gotice, una dintre cele mai frumoase catedrale din lume

Biroul lui Montini se afla în spatele edificiului. Era destul de modest, având în vedere dimensiunea domului. Arhiepiscopul îi primi amical și îi întrebă ce progrese au mai făcut.

— Pista neutrinilor pare să fie cea bună, monsenior, spuse Leonardo. Am imaginat un sistem care ar permite să captăm neutrinii remanenți din scenele pe care dorim să le observăm, pe o scară de timp ce poate merge de la T=0 la T=3000 de ani în trecut, cu condiția să fie calculați în secunde.

— În secunde? întrebă Montini. Și de ce, mă rog?

— Dintr-un motiv stupid. Când a început calculele, Majorana se gândea la salturi în timp foarte scurte, sigur nu credea că se poate merge mai departe. Aşa că şi-a scris ecuaţiile calculând în secunde şi nu a schimbat niciodată parametrii. Nu îi păsa, căci maşina sa rămânea teoretică. Dacă vrem să schimbăm situaţia, ar trebui să rescriem o sută de ecuaţii. Asta ne-ar lua un timp considerabil, mai multe săptămâni probabil.

— Nu faceţi nimic, spuse Montini. Vă voi găsi o maşină de calculat ca să vă uşurez munca. Şi cum vă orientaţi ca să „vizaţi” un anume loc din trecut?

— Majorana s-a gândit la asta, reluă Leonardo. Propunea un dispozitiv ce ar permite să programăm un loc precis afişându-i longitudinea şi latitudinea. Mai rămâne să-l punem la punct tehnic. Nu e chiar simplu.

— Am încredere în voi. Când îi veţi putea arăta o primă încercare papei?

— Cred, reluă Leonardo, că ar fi posibil să… Pardon, iertaţi-mă!

Ieşi precipitat din cameră.

— Încă o criză? se nelinişti Montini.

— Tot inima, monsenior. Părintele Leonardo suferă de o angină pectorală severă. Cel mai mic efort îl face să sufere.

— E neplăcut, spuse Montini. Are un pulverizator cu nitroglicerină?

— Evident.

— Aveţi grijă să nu-i lipsească niciodată, ritmul muncii nu trebuie să aibă de suferit.

Ce arhiepiscop ciudat, îşi spuse Pellegrino. El şi Leonardo se cunoşteau şi se apreciau, dar misiunea de îndeplinit prevala pentru Montini în faţa oricărui alt considerent. Nu era un arhiepiscop, ci un general!

Leonardo reveni în încăpere cerându-şi scuze. Conversaţia continuă ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— I-aţi putea face o demonstraţie papei înainte de finalul anului?

— Vom face ceea ce e necesar, monsenior, spuse Pellegrino.

— Un ultim detaliu de stabilit: să găsim un nume pentru mașina voastră. Aveți vreo idee?

— Ei bine, spuse Leonardo, ne-am gândit la cel pe care îl folosește Isaac Asimov în nuvela sa: un „cronovizor”.

Montini se strâmbă.

— E un nume cam învechit, nu credeți?

— Vă dau dreptate că amintește puțin de Jules Verne, dar ne-am obișnuit.

— Ei bine, fie! Felicitări, prieteni, s-a născut cronovizorul!

— Monsenior, îmi permiteți să pun o întrebare? spuse Pellegrino.

— Da!

— E vorba de obiectivul final. Eu…

— Dacă, presupunând că mașina ne va permite să ajungem în timpurile evanghelice și la însăși persoana lui Iisus… dacă realitatea pe care o vom descoperi nu e cea la care ne așteptăm?

Montini se încruntă.

— Dacă descoperiți, de exemplu, că Iisus din Nazaret nu a existat niciodată… asta aveți în minte?

— Oh, nu, monsenior, sunt absolut sigur de existența terestră a Domnului Iisus. Dar dacă dăm peste detalii istorice care nu corespund perfect povestirii din evanghelii?

— Ei bine, prietene, răspunse Montini, va fi un secret în plus de ascuns în peșterile Vaticanului.

1 Acest fizician danez a primit în 1922 un premiu Nobel. Este considerat ca fiind

unul dintre pionierii mecanicii cuantice.

2 Werner Heisenberg este un alt fondator (german) al fizicii cuantice.

19.

Natacha se aştepta la orice, chiar şi să fie exclusă din echipa de studenţi care lucrau la Rockefeller. Dar nu se întâmplă nimic, lucrul continua ca de obicei. Când îl întâlnea pe părintele de Meaux pe culoar, îi adresa unul dintre zâmbetele sale seducătoare, ce făceau pe toată lumea să cedeze, fete sau băieţi. Într-o zi, el se interesă chiar cum îi mai avansa teza. Ea îi vorbi de barca din Tiberias.

— E interesant, dar nu faceţi din ea vaporul Sfântului Petru! îi spuse el amical.

— Sigur că nu! Nu e decât o barcă de pescari, dar datează din timpurile evanghelice.

— Imediat ce veţi termina, vom revedea ansamblul tezei dumneavoastră înainte de susţinere. Universitatea v-a fixat o dată?

— Da, la jumătatea lui octombrie.

— Atunci, munciţi din greu! Trebuie să fiţi excelentă, domnişoară!

Chiar dacă era obişnuită cu schimbările sale bruşte de dispoziţie, Natacha fu surprinsă de amabilitatea subită a părintelui de Meaux. Poate considera că exagerase când o certase la el în birou? Până la urmă, îşi riscase viaţa ca să găsească acel manuscris… la cererea lui! Şi modul în care o tratase era de nedescris. Din acest punct de vedere, toate zâmbetele din lume ale lui Hubert de Meaux nu puteau şterge umilinţa pe care o îndurase. Dincolo de cazul ei personal, era soarta rezervată manuscrisului din Dayoub. Nimeni nu mai vorbea despre asta, ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Un text de o asemenea importanţă, care putea schimba atitudinea istoricilor în ceea ce priveşte originile creştinismului… şi care dormea acum într-un seif. Îi spuse un cuvânt lui Yoni, care îi făcu semn să îl urmeze.

— Vino cu mine, dar discret.

O duse într-un laborator din al doilea subsol. Era încuiat.

— Deocamdată, mi-au lăsat cheile, dar presimt că nu va dura mult.

Pe o masă lungă, un manuscris era expus sub o placă de sticlă.

— Tocmai a sosit. E un manuscris esenian. Nu copiat dintr-o carte a Bibliei, ci un text intern al sectei[1].

Natacha fluieră surprinsă.

— E un document incredibil. Evocă un „Stăpân al Dreptății” ce s-ar fi opus responsabililor Templului sub Macabei[2], cu două secole înainte de era comună[3]. Acest om sfânt ar fi fost executat de autoritățile evreiești din acel timp. Imediat, partizanii săi au luat calea exilului.

— Am înțeles. Esenienii sunt ei!

— Da. După moartea șefului lor s-au refugiat la Khirbet-Qumran, pe țărmul Mării Moarte. Conform textului, pentru a aștepta întoarcerea conducătorului lor înviat, cum îl așteptăm noi…

— Pe Mesia?

— Exact. Se gândeau că învierea Stăpânului Dreptății ar fi însoțită de schimbări majore, de o luptă a armatelor Binelui împotriva celor ale Răului.

— Ca în cartea Apocalipsei.

— Da, dar cu un alt Mesia decât Iisus.

— Spune, e exploziv ce ați găsit!

— Și devine tot mai interesant. Când a plecat la Roma, era prevăzut ca Patronul să facă o escală la Paris ca să semneze un contract cu editura franceză ce trebuia să publice traducerea acestui text. De atunci, a anulat publicarea.

— De ce?

— Motive obscure, trase de păr. Trebuie să mai așteptăm alte descoperiri, să comparăm cu alte documente etc. Pretexte. Și știi ce e cel mai tare?

— Nu.

— La întoarcerea din Italia, a sistat orice tentativă de traducere. La fel şi pentru celelalte manuscrise, excepţie făcând cele care sunt, pur şi simplu, copii din Biblie. Nu se va publica decât ceea ce va accepta Vaticanul să publice.

Natacha era gânditoare.

— Yoni, s-a întâmplat ceva la Roma care l-a schimbat pe părintele de Meaux.

— Aşa mă gândesc şi eu. Probabil papa s-a răzgândit. Pentru părintele de Meaux, probabil că e imposibil de acceptat.

— Mi-am dat seama ultima dată!

— Vino! spuse Yoni. Să nu rămânem aici.

Se întoarseră în laboratorul Natachei.

— Nu putem lăsa situația asta să se prelungească, spuse el.

Natacha era foarte enervată.

— Yoni, părintele de Meaux e coordonatorul meu de teză. Și o susțin în câteva luni.

— Ei bine, eu nu am nimic de susținut. Decât adevărul!

1 Arheologii au găsit două tipuri de manuscrise în peșterile de la Marea Moartă: unele sunt pur și simplu copii ale cărților biblice, altele conțin informații despre însăși esenieni. Sunt numite „pergamentele sectei”.

2 O familie de rebeli evrei care a opus rezistență ocupanților greci.

3 În Israel se spune „înaintea erei comune” mai degrabă decât înainte de Hristos.

20.

Dom Alberto Carvalho revenise cu plăcere la Roma. Blândețea acestei veri italiene contrasta cu asprul climat din Brazilia. La Vatican toată lumea îl cunoştea, acesta e avantajul celor care vorbesc întotdeauna ferm. Chiar şi cardinalii pentru care el nu era decât un măscărici de extremă stânga vedeau în el un excelent orator, care ştie să jongleze cuvintele potrivite pentru a atinge mulţimile. Avea şi abilitatea de a include în discursurile sale citate literare, biblice sau filosofice care garantau cel mai bun efect.

Om organizat, Carvalho aranjase să trimită iscoade – jurnaliști, angajați ai Serviciului de presă, răufăcători de meserie – în căutare de informații compromiţătoare despre unii şi despre alţii. Astfel, el fu printre primii care îl denunțară pe Alois Hudal, acel episcop austriac care organizase o filieră ce permitea foștilor criminali naziști să emigreze spre America de Sud. Afacerea provocase un scandal ce atinsese mulți prelați. Astăzi era uitată, dar cei care reușiseră să treacă printre picături ocupau un loc important în carnetele lui Dom Alberto. De-a lungul anilor își constituise un dosar care putea rivaliza cu cele ale celor mai bune servicii secrete. Îl răsfoi cu satisfacție, căutând persoana potrivită care putea să-l ajute să pătrundă misterul a ceea ce se petrecea în inima Arhivelor Secrete ale Vaticanului. Puse ochii pe un cardinal francez, care avea multe lucruri să-și reproșeze.

*

— Contact!

De data aceasta, în sfârşit, cronovizorul era gata să arate prima imagine. Nu era vorba, desigur, de o imagine din trecut, nu se ajunsese acolo. Se testa numai sistemul de vizualizare. La semnalul lui Pellegrino, părintele Leonardo trase în jos maneta care alimenta electric maşina. Progresiv, umbre în alb și negru

apărură pe micul ecran cu diagonala de 31 cm. Formară curând o imagine lizibilă. Era o vedere de ansamblu a laboratorului lor. Pellegrino era uimit.

— E ciudat, de ce scena e văzută din tavan?

— Cred că e un efect de convergență, sugeră Leonardo. Toate liniile imaginii converg către un punct virtual situat deasupra ecranului dumneavoastră. Dar suficient de sus încât să evite deformările.

Niciun salt în timp deocamdată, nu se ajunsese acolo. Era doar o imagine „în direct” a camerei în care se aflau, ca la televizor. Puteau de altfel să se vadă ei înșiși în timp ce lucrau. Singura diferență față de o cameră de televiziune: dispozitivul lor nu capta fotoni, era sensibil numai la remanența neutrinilor. Continuară să testeze sistemul de vizualizare.

— Încercați o panoramă, sugeră Leonardo.

Manipulând cursorul, Pellegrino mișcă „camera” spre stânga, apoi spre dreapta.

— Un zoom acum?

— Am înțeles.

Părintele Ernetti acționă un alt cursor. Zoomul nu avea o rezoluție extraordinară, dar le permitea să vadă puțin mai de aproape o carafă cu apă pusă pe un plan de lucru.

— Ați văzut, părinte Leonardo?

Niciun răspuns.

— Invers acum, lărgesc câmpul.

Tot niciun răspuns.

— Părinte Leonardo?

Se întoarse. În spatele lui, părintele Leonardo era pe jos, inconștient.

Spitalul Bambino Gesù, care depindea de Vatican, era rezervat, teoretic, îngrijirilor pediatrice. Dar Montini reușise să-l transporte de urgență acolo pe părintele Leonardo. Fusese lovit de un infarct sever. Promptitudinea medicilor care s-au ocupat de el i-a permis să scape de ce era mai rău. Pentru moment, se odihnea într-o cameră de la primul etaj. Pellegrino îl întrebă pe asistentul de gardă dacă îl putea vedea pe bolnav.

— Mergeți, dar încă e foarte slăbit, îi spuse infirmierul. Nu îl obosiți.

— Poate ar fi mai bine să revin în altă zi?

— Nu, cred că vrea să vă vadă.

Pellegrino intră în cameră. Părintele Leonardo dormita, dar fu mulțumit să îl revadă pe tânărul său prieten.

— Ne-ați speriat, părinte! îi spuse Pellegrino zâmbind.

— Eram pe mâini bune, medicii de la Bambino sunt dintre cei mai buni. Chiar dacă sunt departe acum de a mai fi un copil! Cum merge treaba?

— Am luat o pauză, părinte, cu acordul lui Montini. Nu aveam curajul să continui după ceea ce vi s-a întâmplat.

— Trebuie să continui, Pellegrino! Dar fără mine.

— Asta iese din discuție, părinte. Am prea mare nevoie de dumneavoastră!

— Nu, nu. Medicii sunt categorici. Să continui ar fi sinucidere curată.

Pellegrino înțelese că era inutil să insiste.

— Va fi dificil să continuăm fără dumneavoastră, admise el, regretând sincer.

— Vă descurcați foarte bine! Am obținut primele imagini, acum trebuie puse la punct sistemele de programare. Dar nu sunteți departe de țintă, nu trebuie să abandonați sub nicio formă.

— Și dumneavoastră, părinte, ce veți face?

— Voi propune un înlocuitor pentru departamentul meu de psihologie de la

Academia Pontificală. Cunosc câţiva care ard de nerăbdare!

— Vă veţi întoarce la Milano?

— Nu, voi merge să mă odihnesc într-o mănăstire din Puglia, lângă Bari, la Marea Adriatică. Dar mă veţi ţine la curent, nu-i aşa?

— Contați pe mine, părinte!

Asistentul de serviciu întredeschise ușa.

— Cred că trebuie să-l lăsaţi să se odihnească acum, sugeră el.

Tânărul preot strânse tare mâna lui Leonardo, dar acesta o reținu.

— Pellegrino, fiți prudent!

21.

— Aş vrea să vă vorbesc astăzi de o chestiune pe care, personal, o consider foarte gravă.

Hubert de Meaux îi reunise în acea zi pe toţi colaboratorii Muzeului Rockefeller în marea sală de conferinţe. Chiar şi săpăturile în curs fuseseră întrerupte pentru ca toată lumea să poată fi prezentă.

— Pariez că ne va vorbi despre articolul din The New Yorker, îi şopti Natacha lui Thomas.

Avusese dreptate. Hubert de Meaux le arătă revista.

— Tocmai am luat la cunoştinţă de un reportaj publicat săptămâna aceasta de celebra revistă americană. E redactat de un anume Edmund Wilson[1]. Acest domn nu e nici arheolog, nici istoric, e critic literar. Totuşi, articolul său e foarte bine informat. Deci, l-a ajutat cineva. Iar acea persoană – sau acele persoane – se află probabil printre voi.

Liniştea care se lăsase în sală deveni din ce în ce mai apăsătoare.

— Din păcate pentru noi, documentul acesta e unul dintre primele reportaje de fond despre pergamentele de la Marea Moartă. Revista în care a fost publicat e citită de peste un milion de persoane în Statele Unite şi din restul lumii. Ce scrie Wilson, vă spun, e catastrofal. El sugerează că epigrafiştii – epigrafiştii noştri – care lucrează la traducerile manuscriselor ar avea, citez, „alte preocupări decât cele ştiinţifice”.

— Cine poate afirma contrariul? spuse Natacha încet.

— Iată ce mai scrie Wilson: „Ne întrebăm dacă savanţii care lucrează la pergamente nu sunt cumva împiedicaţi de diferitele lor angajamente religioase.” Şi mai departe: „Dacă luăm în considerare persoana lui Iisus în perspectiva dezvăluită de pergamente, putem conştientiza evoluţia care conduce la

creştinism. Mănăstirea din Qumran este, poate, mai mult decât Betleemul sau Nazaretul, leagănul creştinismului.” Cel mai grav e că acest Wilson îşi fondează argumentele pe o serie de detalii şi de informaţii precise, care nu i-au fost comunicate de Sfântul Duh! Cu alte cuvinte: există un trădător printre noi. Spun un „trădător”, nu un indiscret. Indiscreţii sunt nişte neîndemânatici, trădătorii sunt animaţi de intenţia de a face rău şi poate de a-mi face rău.

— Acum suntem în plină paranoia, şuşoti Yoni.

— În calitate de creştin, dar mai ales în calitate de istoric-arheolog, consider că singularitatea lui Iisus e indiscutabilă. Cei care cred altceva au dreptul să creadă ce vor, dar nu îi obligă nimeni să lucreze cu noi. Iată ce voiam să vă spun. Acum, vă întreb: persoana care l-a informat pe jurnalist se află printre noi? Are curajul să se denunţe?

Linişte. Părintele de Meaux îşi plimbă încet privirea peste persoanele prezente. Natacha îl privi pe Yoni, care nu clipi.

El a făcut-o. Dar de ce s-ar denunţa?

— E adevărat că trădătorii sunt rareori curajoşi, reluă părintele de Meaux. Voiam să îi spun acestei persoane şi vă voi spune tuturor că pe viitor voi fi foarte preocupat de păstrarea seriozităţii şi a integrităţii muncii noastre ştiinţifice. Dacă unii se plâng de lentoarea traducerilor pe care le livrăm publicului, să-şi schimbe meseria! Ştiinţa nu se scrie la fel de repede ca un articol dintr-o revistă de senzaţie, Cred că am fost clar. Întrebări?

Nicio întrebare.

— Interpretez liniştea voastră ca pe un acord tacit. Vă mulţumesc pentru atenţie! Acum vă puteţi întoarce la lucru!

— La lucru? spuse Thomas. E ora şaptesprezece, nu mă întorc la Qumran. Mergem să bem ceva, prieteni?

— Am cumpărat un pepene frumos azi-dimineaţă, propuse Yoni. Dacă am merge să îl mâncăm în curte?

Un mic grup format din Yoni, Thomas, Natacha şi Thierry Darmont, un tânăr dominican, se reuni pe iarbă ca să-şi împartă pepenele.

— Mai întâi lucrurile serioase, prieteni, spuse Natacha. Cine e trădătorul? El nu va primi pepene!

Toată lumea izbucni în râs.

— E cald, dar astâmpără setea, spuse Yoni.

Dacă e el, îşi spuse Natacha, atunci e un excelent actor!

— Nici eu nu ştiu cine l-a informat pe acel jurnalist, spuse Thomas, dar ar putea fi oricare dintre noi. Cu toţii ne gândim la acelaşi lucru.

— Întrebarea: lăsăm lucrurile aşa? întrebă Natacha.

— Sunt indecis, spuse Thierry. În calitate de creştin, sunt de acord cu el în ceea ce priveşte caracterul unic al lui Iisus. Dar noi suntem şi arheologi, oameni de ştiinţă. Nu putem amesteca totul, adevărurile istoriei cu cele ale credinţei.

— Aveam impresia, spuse Thomas, că ne întoarcem cu şase secole în urmă, pe vremea Inchiziţiei. Iată ce trebuie să gândim şi ce e interzis să spunem. Şi dacă nu vă conformaţi, mai bine plecaţi.

— Până la urmă, Iisus era evreu, nu? spuse Yoni. De ce nu ar fi preluat o parte din învăţătura Sa de la esenieni? Se spune chiar şi că ar fi călătorit în India, în Egipt. Nimic nu vine din nimic. Important e ce a făcut cu acele cunoştinţe pe care le-a acumulat.

— Iisus nu era un filosof, Yoni. Pentru mine, un creştin, EL e fiul lui Dumnezeu. Inspiraţia Sa venea de la Dumnezeu.

— Tu nu zici nimic, Natacha?

— Mă amuz.

— Ce te amuză?

Le arătă o scrisoare.

— Un prieten care îmi scrie din Anglia. Vă amintiţi de John Allegro?

— Da, era unul dintre primii parteneri ai Patronului când a început el săpăturile.

— Ei bine, și el Îl trădează!

Ea cită câteva pasaje din scrisoare.

— Allegro a dat săptămâna trecută trei interviuri la un post de radio local din nordul Angliei. A declarat că „euharistia, o parte din rugăciunea Tatăl Nostru și învățătura dată de Hristos în Noul Testament puteau fi preluate din învățătura comunităţii din Qumran.”

— Îngrozitor!

— Când părintele de Meaux va afla, va face o tragedie din asta.

— Să reacţioneze cum vrea, nu-mi pasă! declară Natacha. Dar e o limită care nu trebuie depășită, aceasta e ascunderea informațiilor. Responsabilitatea noastră în asta constă.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că nu are dreptul să ascundă descoperirile noastre dacă le consideră deranjante. Și cu atât mai puțin să le distrugă din ordinul Vaticanului.

— Nu mergi puțin cam prea departe, Natacha? spuse Thomas.

— Încă am familia în Rusia. Mi-au povestit cum se întâmpla pe vremea lui Stalin. Era acum cel mult zece ani. Nu se jena nimeni, pe-atunci, să mușamalizeze adevărul. Spun că trebuie să avem grijă. Dacă Vaticanul se amestecă în cercetările noastre, va trebui să facem cunoscut acest lucru.

— Cu toate astea, cum mai stă treaba cu teza ta? o întrebă Thomas.

— Sunt pe final, o susţin în octombrie.

— El nu te deranjează?

— Are prea multe pe cap. Iar în teza mea mă rezum la fapte.

— Ce vei face după aceea?

— Sper că voi merge să fac săpături în situri. În curând, viaţa la muzeu va deveni irespirabilă.

1 Este vorba despre articolul intitulat The Scrolls from the Dead Sea (Manuscrisele de la Marea Moartă) de Edmund Wilson, publicat într-adevăr în The New Yorker, o revistă de mare tiraj.

22.

În biroul său din Milano, arhiepiscopul agita nervos stiloul pe care îl ţinea în mână.

— Ce v-a spus părintele Leonardo?

— Că nu mai are forţa să continue.

— Bănuiam eu. Boala sa l-a epuizat.

Pellegrino venise să îi dea socoteală despre vizita sa la căpătâiul bolnavului. Lui Montini îi era greu să îşi ascundă iritarea.

— Acest accident e supărător, riscă să ne întârzie proiectul. Aţi insistat să-şi reia locul?

— Am vorbit cu cardiologul. Şi el crede că trebuie să înceteze orice activitate. Şi mai e ceva…

— Ce?

— Cred că maşina asta… îl sperie.

— Haideţi! spuse Montini. E una dintre descoperirile cele mai exaltante ale secolului.

Pellegrino îl privi neîncrezător.

— Nu exagerez, părinte Ernetti! Iar proiectul acesta, de acum înainte, va fi dus mai departe de dumneavoastră!

Pellegrino, care se temea de această propunere, protestă imediat.

— Monsenior, nu voi reuşi niciodată singur!

Încă o dată, Montini se arătă inflexibil.

— Veţi lucra singur până când îi veţi putea arăta un rezultat papei. Dacă e convins, vom reuni în jurul dumneavoastră o echipă internațională de cercetători de înalt nivel.

Acest anunț îl liniști puțin pe Pellegrino.

— Aș avea nevoie, monsenior. Dar… nu vă mai e frică de scurgerea de informaţii?

— Acum nu. Discutând cu Sfântul Părinte, am găsit un mod bun de a împiedica scăpările.

— Ce mod?

— Vă voi spune la momentul potrivit, răspunse Montini. Până atunci, prietene, ce spuneţi dacă v-aţi lua câteva zile de odihnă?

— Da, am mare nevoie! Ultimele săptămâni au fost epuizante. Și accidentul părintelui Leonardo m-a afectat mult.

— Luați-vă o săptămână. Unde aţi vrea să mergeți?

— Oh, nu foarte departe. Poate la Tarquinia?

— Ah, vechea cetate etruscă?

— Da, e un popor care m-a fascinat întotdeauna. Și apoi, voi merge până în Toscana.

— Perfect! spuse Montini. Voi cere serviciilor tehnice ale Vaticanului să vă împrumute o mașină. Plimbați-vă, goliți-vă mintea și dormiți mult! Veți reveni în formă!

— Mulțumesc, monsenior!

La volanul unui Fiat 500 Topolino, părintele Ernetti o luă în direcția provinciei Viterbo. Se apropia vara, vremea era superbă. Tarquinia se afla cam la o sută de

kilometri de Roma. În acea cetate antică se remarcară odinioară regi legendari, precum Tarquin cel Bătrân, Servius Tullius sau Tarquinius Superbus. În ciuda vitejiei lor, toți fură supuși Romei. Și, odată cu ei, poporul etrusc și frumoasa sa civilizație.

Pellegrino își parcă mașina aproape de un sit păzit, cel al necropolei Monterozzi. Cum făcea de multe ori pe când era student, vizită cele câteva morminte care rezistaseră în mod miraculos timpului. Ele conțineau fresce întruchipând scene vesele, surprinzător de bine păstrate. Una ilustra un banchet în care oaspeții petreceau cu ardoare, înconjurați de muzicieni. O alta evoca scene pastorale de vânătoare sau de pescuit. Culorile erau proaspete, tehnica realistă, ansamblul emana buna dispoziție și lipsa de griji. Toate personajele din aceste picturi emanau o atât de mare bucurie pentru viaţă, încât aproape uitai că erau moarte.

Ieșind, Pellegrino cumpără de la vânzătorii ambulanți o reproducere destul de reușită a unui drăguț ulcior etrusc. De fiecare dată când venea aici, găsea că imaginea degradantă pe care romanii o răspândiseră despre predecesorii lor era nedreaptă. Ca și cum Roma ar fi fost singura care a adus civilizația în Italia! Cu mult înainte de romani, o cultură mai veche, care venea probabil din Orient, imaginase o lume în care femeile erau egale cu bărbații, în care plăcerile vieții, până în mormânt, erau mai importante decât luptele sângeroase pentru putere. În fond, își spunea Pellegrino, știm puține despre trecut, reținem mai ales ceea ce ne convine. Oare cronovizorul ar putea să ne ajute să ne schimbăm imaginea despre popoarele antice, să ni le apropiem? În acest caz, merita efortul.

Urcă înapoi în mașină și se duse la câțiva kilometri mai departe, la ruinele marelui Templu din Tarquinia. Astăzi, nu era decât un morman de pietre invadat de buruieni. Dar pe Pellegrino încă mai avea puterea de a-l fascina. Se întinse pe iarbă. Cerul era de un albastru limpede, liniștea aproape totală, tulburată numai de cântecul păsărilor.

— Și pe dumneavoastră vă fac să visați, părinte, bunii noștri etrusci?

Vocea era cea a unui bătrân, cu o pălărie cu boruri largi pe cap. Stătea în picioare pe un promontoriu.

— Dintotdeauna, răspunse Pellegrino.

Era, fără îndoială, unul dintre acei iubitori ai vechii Etrurii, cum se găsesc adesea în Latium.

— Totuși, nu aveau același Dumnezeu ca dumneavoastră, spuse bărbatul.

— Ce importanță are? Credeau, ca și noi, în realități care ne depășesc.

— Ei se încredeau în semnele naturii.

— E o credință ca oricare alta, spuse Pellegrino.

Bătrânul își trase sacoul pe umăr, într-un gest amuzant şi teatral.

— Augurul stătea pe promontoriu, acolo unde mă aflu eu. Avea o mantie largă prinsă cu o fibulă…

Își ridică fruntea spre cer.

— Și chestiona viitorul privind păsările zburând. Știți să interpretați zborul păsărilor, părinte?

— Nu, spuse Pellegrino zâmbind.

— E foarte simplu. Priviți cerul.

Pellegrino făcu ce îi spuse.

— Decupați în minte un pătrat, să zicem… cu latura de zece metri.

— În regulă.

— Acum, vedeți cum intră păsările în acel pătrat. Dacă e prin dreapta, e semn bun. Dar dacă intră prin stânga, da sinistra, înseamnă că zeii vă rezervă surprize neplăcute.

— Nu văd nici o pasăre deocamdată.

— Nu-i nimic, vor sosi la un moment dat.

Pellegrino înțepeni și aștepta. Și dacă bătrânul avea dreptate? Dacă viitorul său urma să fie decis acolo, în câteva minute? Câteva secunde poate?

Bătrânul își întinse degetul spre cer.

— E un șoim, părinte. Cerul e interesat de dumneavoastră, dacă vă trimite un șoim!

Pasărea trecu prin câmpul vizual al părintelui Ernetti.

— Ei bine? spuse bătrânul. Pe unde a trecut?

— Prin stânga, spuse Pellegrino livid.

23.

Natacha îşi susţinu teza de arheologie într-o sală micuţă a Universităţii Ebraice din Ierusalim, în prezenţa unei adunări de prieteni arheologi. Titlul exact era: Descoperiri arheologice în Galileea şi în Iudeea: cazul lui Iisus în istorie. Hubert de Meaux, coordonatorul tezei, stătea în faţa ei alături de doi profesori universitari israelieni. Ea răspunsese excelent la numeroase întrebări. Din prudenţă, conform sfaturilor părintelui de Meaux, se limitase, în teza ei, la date tehnice, ferindu-se ca de ciumă de interpretările ce puteau suscita polemici. În cele din urmă, lucrarea sa obţinu menţiunea „foarte onorabil”. Fu aplaudată de cei cincisprezece studenţi şi colegi care se deplasaseră să o încurajeze. Printre ei se afla şi Thomas.

— Bravo, Nat! îi spuse el. Ai fost extraordinară.

Ea îl îmbrăţişă cu căldură. Părintele de Meaux o luă deoparte.

— Iată-vă arheolog, acum! Veţi continua lucrul la Rockefeller pentru moment. Dar imediat ce se va elibera un post, vă voi trimite pe teren.

— Nu zic nu, mă usuc pe picioare în laboratoarele astea!

— Vă înţeleg. Până atunci, continuaţi să lucraţi la manuscrise. Şi fiţi atentă la scurgerea de informaţii, spuse el cu un aer fals sever.

Thomas îi făcu complice cu ochiul Natașei.

— Ni l-au schimbat? Pare să se fi calmat.

— Să nu ai încredere în apele liniştite, sugeră Natacha.

Făcură câţiva paşi în parcul universităţii. Ea era epuizată. Părintele de Meaux insistase ca toate detaliile istorice sau arheologice ale lucrării să nu conţină nicio greşeală.

— E latura sa perfecţionistă. Un adevărat cicălitor, dar la final iese o teză de care

eşti mulţumit. Vezi tu, suntem toţi la fel la muzeu, îl considerăm insuportabil, dar nu ne putem abţine să nu îl admirăm.

— Şi dacă am petrece seara la Tel Aviv, pe plajă? îi propuse Thomas.

— Mă inviţi?

— Pizza, dar nu şi casher, spuse el.

— Nu contează! Să încercăm să ajungem până nu se întunecă.

Două ore mai târziu, făceau baie în apa caldă a Mediteranei. Plaja era aglomerată. Ea ieşi prima. Când o regăsi el pe plajă, citea Haaretz, ziarul de seară. Citi şi el titlul scris mare: „WAR?”.

— Crezi că Israelul va intra în război? o întrebă el.

— N-am nicio idee, povestea asta cu canalul face situaţia explozivă.

Trei zile mai devreme, într-adevăr, colonelul Nasser naţionalizase Canalul Suez, ceea ce le displăcea foarte mult Franţei şi Marii Britanii.

— Dacă Israelul intră în război, voi fi mobilizată, spuse ea.

— Nu suntem încă acolo. Mergem să mâncăm?

Nu era decât o pizza cu fructe de mare, dar restaurantul era ţinut de un adevărat napolitan ce devenise celebru la Tel Aviv. Se instalaseră pe balcon. Răcoarea serii şi calmul care revenea pe plajă, în ciuda zgomotului circulaţiei, făceau din acest moment unul paşnic şi fericit.

— Ce plăcere să te regăsesc în sfârşit, îi spuse el. Voiam să-ţi spun…

Îşi căuta cuvintele. Ea îl întrerupse.

— Nu o spune, răspunse Natacha. Şi eu ţin la tine, dar nu mă întreba prea multe.

Înţelese că nu trebuia să insiste, ea avea prea multe pe cap. Schimbă subiectul.

— Unde se află acum manuscrisul lui Dayoub? întrebă el.

— Tot la Rockefeller. E în curs de restaurare. Dar părintele de Meaux a trimis copii unor cercetători din Statele Unite şi din Italia.

— Ia treaba în serios, totuşi!

— Evident. E un mare savant, dar e împărţit în două. Pe de o parte arheologul, care găsește că manuscrisul lui Dayoub e pasionant. Pe de altă parte, soldatul lui Hristos, care ascultă de ordinele Sfântului Scaun. Nicio informaţie despre manuscrise nu iese la iveală fără să treacă de el. Știu totuși că niște colegi au descoperit adevărate comori.

— De exemplu?

Scoase un carneţel din rucsac.

— Asta, de exemplu. Un fragment din Grota IV care anunţă sosirea unui om-dumnezeu. Citez textul: „Atunci se va ridica un rege şi va fi mare pe Pământ. Va fi întâmpinat cu numele de Fiul lui Dumnezeu şi îl vor numi Fiul Prea-Înaltului.” E un text esenian, îţi reamintesc, nu un citat din Evanghelii[1]!

— E tulburător, așa e.

— Fragmentul e conservat într-un seif. Hubert de Meaux a interzis orice discuţie despre el. Ceea ce mă îngrijorează…

— Da?

— Dacă acest fragment ar dispărea? Dacă ar fi distrus?

— Din fericire, Nat, eşti aici să faci pe-a Zorro!

Ea ignoră tonul lui ironic.

— Acum că am diploma, nu mă voi mai preface.

— Cearta de data trecută?

— Nu va trece niciodată. Voi merge până la capătul cercetărilor şi vor vedea ei toţi!

El nu spuse nimic. Apoi îi vorbi privind-o în ochi.

— Natacha, pot să-ţi spun şi eu ce cred?

— Haide! spuse ea intrigată.

— Cercetările tale mi se par interesante, dar ele nu ajung la credinţa mea. Pentru mine, Iisus e mult mai mult decât o figură a istoriei. Găsesc atât de frumoase aceste cuvinte ale Predicii de pe munte: „Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Fericiţi cei cu inima curată, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.” Hristos nu îi putea cita pe esenieni, e imposibil. Sunt cuvinte care vin din inimă.

— Înțeleg că ești afectat, tu ești creștin.

Thomas fu puțin iritat de acest mod puțin mecanic de a-l așeza într-o „cutie cu idei”.

— Nu, e mai profund de atât. Ți-o voi spune altfel. Când eram copil, trăiam cu tatăl meu într-o casă mare aproape de Bellême, în Perche. În unele nopți, erau furtuni puternice. Îmi era frică, din cauza tunetelor și fulgerelor.

— Sărăcuțule!

— Nu râde de mine. Cum nu o mai aveam pe mama, tatăl meu venea să mă consoleze. Îmi spunea că pruncul Iisus veghea asupra mea, că mă iubea. Și așa îmi revenea somnul.

— Dacă ți-ar fi zis „Moș Crăciun”, ar fi fost la fel!

El o ignoră.

— Nu, Iisus e altceva. Era pentru mine siguranța că există în lume o rezervă de iubire cum numai o mamă poate să ofere. Iisus încarna acest lucru. Ideea că, undeva, chiar dacă ești abandonat de toată lumea, e cineva care te iubește. Fără asta, viața nu are sens.

— Câți ani ai, Thomas? întrebă ea.

— 21 de ani. Și tu?

— La fel, doar că n-am avut aceeaşi viaţă. În timp ce tu tremurai sub aşternuturi din cauza furtunii, eu i-am văzut pe părinţii mei deportaţi. Din fericire, naşul meu m-a adus aici, în Palestina, sub mandat britanic. Am crescut într-un kibbutz, cu alţi copii ai deportaţilor. Noaptea, mulţi plângeau şi nu numai din cauza tunetelor. Nu aveam niciun prunc Iisus ca să ne consoleze. Iar Dumnezeul din Israel alesese în acel moment să plece în vacanţă, abandonându-Şi poporul. Nu aveam decât frica şi am crescut cu asta.

— Înţeleg.

— Nu am nimic împotriva lui Iisus, Thomas. Chiar te invidiez că îl numeri printre membrii familiei tale. Dar el nu a făcut nimic pentru mine. Măcar nu mă împiedica să îl privesc cu ochi de istoric, să îl consider ca pe un moment din istoria ţării mele, nu ca pe un Dumnezeu.

El îi luă mâna, dar ea se desprinse.

1 Acest text e autentic. Făcea parte din textele eseniene cele mai tulburătoare, într-adevăr.

24.

Părintele Ernetti înclină deşteptătorul de pe masa din laborator, sprijinindu-l de o carte. Îl orientă cu grijă spre tavan. Deoarece cronovizorul captează imagini de ansamblu, îşi spuse el, vom citi cu uşurinţă ora. Progresase mult în punerea la punct a maşinii. Acum că sistemul de vizualizare era operaţional, trebuia să-i demonstreze papei că aparatul era capabil să vadă în trecut, chiar dacă nu putea fi vorba decât de salturi foarte mici. Petrecu mai multe zile să pună la punct un mecanism provizoriu care se datora mai mult propriilor sale intuiţii decât indicaţiilor lui Majorana.

Acele deşteptătorului arătau ora zece şi trei minute. Notă ora pe un carnet, apoi aşteptă. O oră, apoi două, apoi trei. Îşi preparase o cafea şi aştepta citind o traducere italiană a romanului Bun venit, tristeţe, al franţuzoaicei Françoise Sagan, pe care se spune că François Mauriac o catalogase drept un „mic monstru şarmant”. Fu puţin şocat, la fel ca majoritatea catolicilor, de latura libertină a poveştii, dar îşi spuse că până la urmă moravurile s-au schimbat şi Biserica ar face bine să-şi dea seama de asta, altfel riscă să rămână depăşită. Împotriva acestui lucru cronovizorul nu putea face nimic.

În jurul orei paisprezece se îndreptă spre sistemul de comandă al maşinii. Pentru moment, nu era decât un amalgam de fire electrice. Nişte roţi dinţate erau folosite pentru a programa – în secunde – amplitudinea saltului în timp. Programă maximum: zece mii opt sute de secunde, adică trei ore. Porni maşina apăsând pe un buton mare. Ecranul arătă ceea ce se aştepta, o perspectivă de ansamblu şi în alb-negru a laboratorului. Pe masă, aşezat în centrul camerei, deşteptătorul era tot acolo. Făcu un zoom. Acele indicau ora unsprezece şi două minute. Se întorsese în trecut cu trei ore. Nu era o victorie neînsemnată, chiar şi eroul din Maşina timpului începuse cu paşi mici!

Îl chemă pe Montini. Era în arhiepiscopia sa din Milano, dar vestea era suficient de importantă încât să vină la Roma. Ascultă explicaţiile lui Pellegrino. Spre deosebire de tânărul preot, el nu sări în sus de bucurie.

— E bine, dar încă e insuficient pentru a merge la papă. De ce sunteţi limitat la

trei ore?

— Nu știu, o eroare s-a strecurat într-o ecuație. Ne interzice, deocamdată, să depășim această limită de zece mii opt sute de secunde.

Montini fu cuprins de neliniște.

— Calculele lui Majorana sunt false?

— Nu, eu am comis greșeala. Știu în ce ecuație, dar nu știu în ce loc. E o ecuație lungă.

Montini se liniști.

— Ei bine, corectați-vă lucrarea, prietene! Și nu mă chemați de la Milano pentru nimicuri!

Pellegrino era descumpănit.

— Dar… nu e un nimic, monsenior! Am efectuat azi-dimineață un prim salt în timp!

— Vă repet, e insuficient. Cu mașina așa cum e acum, ați putea merge până la o lună în trecut?

— Teoretic, da. Dar trebuie să găsesc mai întâi eroarea. Și să refac o parte dintre circuite.

— Ce mai așteptați, Ernetti? La treabă! Și țineți-mă la curent!

Pellegrino se încruntă.

— Vă amintesc, totuși, că sunt singur, monsenior.

— Dacă reușiți, v-am mai spus, vă voi găsi colaboratori. Dar arătați-mi mai întâi că mașina aceasta, care ne-a costat o avere, e altceva decât un vis deșert.

Și plecă.

O lovitură puternică de picior în ușă. Părintele Ernetti era calm, dar consideră că de data aceasta Montini depășise limitele. Luă și un scaun, pe care îl aruncă în

cameră cu forță. Zgomotul atrase atenția unei gărzi elveției.

— E totul în regulă, Părinte?

Pellegrino se ruşină.

— Da, nu vă îngrijorați!

Răceala lui Montini, indiferența sa la eforturile pe care le depunea de la început, îl revoltaseră. Munca lui, până la urmă, era să predea muzica. Ce căuta el în povestea asta de adormit copiii? Se lăsă să cadă pe un scaun. Acum se calmase, dar apărea o întrebare: ce e blocat în mecanismul maşinii? Unde e eroarea? Scrise febril ecuația greşită pe tablă. O reciti de mai multe ori. Avu sentimentul că soluția era acolo, aproape, la fel ca acele cuvinte care-ţi stau pe limbă, dar nu le poți rosti. În astfel de situații, spunea Leonardo, „trebuie să-ți goleşti mintea gândindu-te la cu totul altceva. Vei vedea că ideile se vor aşeza la loc, în mod miraculos.” Să încercăm, îşi spuse Pellegrino, să ne gândim la altceva. Să ascult muzică? Imposibil. Acum că lucra singur, Montini îi interzise radioul şi pick-upul, care, după el, îi dăunau productivității. Să merg la cinema? Sunt atât de obosit, încât voi adormi.

O idee îi trecu prin minte. Îmbrăcă o vestă, ieşi din clădirea Arhivelor şi merse în Piața Sf. Petru. Ceea ce căuta se afla nu departe de acolo, în cartierul Castel Sant’ Pasquale. Un banal chioşc de ziare cu benzi desenate şi reviste populare. Alese una dintre ele. Titlul ei era celebru: Playboy. Era o reeditare a primului număr istoric al ediţiei americane a revistei, cu fotografiile lui Marilyn Monroe dezbrăcată. O întinse vânzătorului dându-i banii. Acestuia îi fu greu să ascundă un zâmbet văzându-i sutana, dar Pellegrino avea mintea cu totul în altă parte.

Înapoi în laborator, reduse lumina şi răsfoi ziarul. Articolele nu îl interesau, ci doar fotografiile. Majoritatea erau vulgare, chiar şi cele ale starului. O reclamă îi atrase atenția. Era o tânără, aproape timidă, care poza în sutien ca să promoveze o marcă de lenjerie sexy. Avea un zâmbet temător, ca şi cum şi-ar cere scuze pentru poza pe care o făcea, cu siguranță, ca să-şi câştige existența. I-o amintea, în mod irezistibil, pe verişoara sa, Pia, acum cincisprezece ani. După o plimbare în pădure, când erau adolescenți, traversaseră un mic pârâu. Ca să nu se ude, Pia îşi ridicase rochia foarte sus. Nu durase decât câteva secunde, dar tânărul tot rememora scena în visele sale cu ochii deschişi. Iar acum, o revedea pe Pia aproape goală în această revistă nenorocită. Nu era ea, dar forța acelei imagini

făcu ordine în gândurile sale.

Atunci, exact ca o uşă care se deschide fără de veste, ecuaţia lui Majorana îşi dezvălui eroarea ascunsă! Nu era mare lucru, doar o operaţie greşită care se disimula ca o insectă dăunătoare în pădurea aglomerată a spiritului său. Cu o mişcare furioasă a buretelui, şterse de pe tablă partea greşită a ecuaţiei. Nu îi trebuiră mai mult de opt zile, începând de atunci, ca să reorganizeze inima cronovizorului. Încordat, afişă două milioane şase sute de mii de secunde, adică un salt de treizeci de zile în trecut. Apoi porni cronovizorul.

Nimic. Totul era negru.

Pellegrino era la limita descurajării. Era gata să abandoneze, când observă o mică pată albă în partea din dreapta jos a ecranului. Veioza. Era veioza laboratorului! Vedea laboratorul aşa cum era cu o lună în urmă, dar… noaptea. Doar veioza de serviciu rămăsese aprinsă. Puţin confuz, adăugă zece ore – adică treizeci şi şase de mii de secunde – timpului programat. Ecranul arătă atunci o scenă emoţionantă. Un râs nebun, unul dintre prea rarele momente de complicitate şi de fericire pe care le avusese cu părintele Leonardo, cu o lună în urmă. În timp ce părintele Ernetti manipula un aparat de sudură, Leonardo era în picioare în faţa tablei cu ecuaţii. Imaginea era mută, dar Pellegrino putea ghici ce spuneau. De când fusese numit preot, se arătase preocupat să ajute persoanele în dificultate. Cum nu era nici bogat, nici medic, învăţase cititul pe buze de la un prieten ortofonist. Citind pe buzele celor cu probleme de auz, voia să îi ajute să iasă din cuşca lor acustică. Fără să exceleze la asta, se descurca destul de bine. Privind ecranul cronovizorului, putea înţelege cuvintele pe care le schimbase, cu o lună în urmă, cu Leonardo. Şi înţelese originea râsului lor nebun: râdeau de Montini, care îi impresiona atât de tare când era printre ei. Pellegrino îi imitase postura arogantă şi cele câteva grimase ale sale, iar asta îl făcuse pe părintele Leonardo să râdă cu lacrimi. Se gândi imediat la bătrân, pentru care aventura cronovizorului era cu siguranţă terminată. Apoi instală o cameră Bell & Howell de şaisprezece milimetri, cu faţa la ecranul de vizualizare. Trebuia înregistrat un eveniment din trecut pe care să-l poată arăta Sfântului Părinte.

*

Papa fu impresionat de filmuleţul pe care părintele Ernetti i-l proiectase pe un ecran de cinema instalat pe un trepied. La fel şi Montini. Prezenţa pe ecran a părintelui Leonardo, în prezent spitalizat, era cea mai concretă dovadă. Montini nu îl întrebă pe Pellegrino despre cauza amuzamentului lor, poate o ghicise. Dar, ca întotdeauna pe acest om ce nu cunoştea emoţiile, îl interesa doar rezultatul.

Pius al XII-lea luă cuvântul:

— Ştim acum că maşina concepută de Ettore Majorana permite să călătorim în timp, ceea ce e deja un miracol. Dacă vrem să mergem mai departe, până în timpurile evanghelice, trebuie să trecem la viteza superioară. Cum vedeţi organizarea lucrului, Montini?

— Sfinte Părinte, spuse Montini, trebuie să ţinem cont de doi parametri: îmbunătăţirea maşinii şi secretul ce trebuie păstrat. Părintele Ernetti are nevoie de ajutor.

— Cum vă pot uşura munca? întrebă papa.

— Dacă cererea vine din partea dumneavoastră, Sanctitatea Voastră, veţi obţine concursul celor mai mari oameni de ştiinţă de pe planetă.

Montini citi notiţa pe care şi-o pregătise.

— Putem conta pe colaborarea profesorului Desmond Miller, care a lucrat mai mulţi ani alături de Enrico Fermi la Institute for Nuclear Studies din Chicago. Mă gândesc şi la Ferdinando da Fonseca, un specialist portughez în optică ondulatorie. Şi la laureatul japonez al premiului Nobel, Satsuo Tanaka. Am şi doi francezi şi un englez care ar putea face treaba asta.

— Îi voi chema pe rând, spuse papa.

— Dacă ne gândim bine, am putea aduna o duzină de colaboratori. Nu pe toţi în acelaşi timp, desigur. Vom organiza munca în funcţie de posibilităţile lor.

— Le veţi arăta cronovizorul nostru? întrebă Pellegrino neliniştit.

— În niciun caz! se răsti Montini.

Papa confirmă.

— Cronovizorul trebuie să rămână secret până ne atingem scopul final. Îi voi revela existența de la balconul palatului când vom capta chipul Domnului. Nu înainte.

— Dar cum vor putea lucra la cronovizor fără să-l vadă?

— Ne-am gândit la asta, spuse Montini. Grupul de cercetători va lucra la Palatul episcopal, într-o sală pe care Sfântul Părinte ne-o va pune la dispoziție. Proiectul va fi prezentat ca unul pur teoretic, extrapolat de la lucrările lui Majorana. Dumneavoastră, părinte Ernetti, veți observa și veți nota tot ce se va spune. Cronovizorul virtual va fi modelul ideal de la care veți porni și veți face să evolueze cronovizorul real, care va rămâne în Arhivele Secrete.

— În ceea ce privește aspectul financiar, spuse papa, părintele Montini se va ocupa de tot ce trebuie. Cereți ce vă trebuie, portofelul e deschis.

— În termeni rezonabili, totuși! precizează Montini.

25.

La exterior nu părea decât un aparat foto, un model destul de banal. Ce era mai interesant se găsea în interior.

— Cu această peliculă ultrasensibilă, va fi suficient să luminaţi cu o simplă lanternă ceea ce fotografiaţi.

Preocupat să-i satisfacă pe prietenii săi sovietici, Carvalho îşi trezise reţelele adormite de la Vatican. Singura dintre cunoştinţele sale, care putea pătrunde în Arhivele Secrete fără să atragă atenţia, era un cardinal francez. Stabiliră să se întâlnească în somptuoasa casă pe care Carvalho o deţinea în suburbia Romei.

— Mercedesul meu vă va aştepta în Piaţa Sf. Petru. Imediat ce veţi face poza, veţi da aparatul foto şoferului. Să vă puneţi mănuşi, ca să nu lăsaţi amprente, monsenior!

— Vă daţi seama ce îmi cereţi? Chiar nu ştiu de ce am acceptat.

— Din două motive, monsenior: ca să mă împiedicaţi să pălăvrăgesc despre micile dumneavoastră afaceri cu Banca Ambrosiano…

— Vă rog, încetaţi cu asta!

— Dar mai ales pentru că susţineţi cauza noastră. E adevăratul motiv şi cel mai nobil.

— Când vreţi să operaţi?

— Marţi, puţin înainte de miezul nopţii.

*

Pellegrino avea un mic cusur scuzabil pentru un cercetător ce trebuia să pună la punct un experiment delicat: era maniac. Își amintea foarte bine ultima pagină pe care făcuse notițe, cu o seară în urmă. Își amintea cu atât mai mult cu cât conștientizase, în timpul nopții, că făcuse o eroare grosieră de calcul, cauzată, cu siguranță, de oboseală. E adevărat că nu era mereu ordonat, dar era dezordinea lui și se regăsea în ea. Avu sentimentul, din cauza altor indicii, că cineva pătrunsese în încăpere și cotrobăise pe acolo. Poate făcuse și fotografii? Își întrebă garda elvețiană, care nu remarcase nimic. Într-un loc atât de bine păzit ca Arhivele Secrete ale Vaticanului, acest lucru nu putea însemna decât un lucru: intrusul venea din interior, aparținea personalului Vaticanului.

O oră mai târziu, Montini veni în fugă. Spiritul său neîncrezător îl determină să ia amenințarea în serios… și să găsească cel mai bun mod de a identifica vizitatorul.

— Cronovizorul, spuse el.

— Da, cum de nu m-am gândit?

— Dați înapoi din oră în oră, imediat după plecarea dumneavoastră de aseară. Vă puteți orienta în spațiu?

— Încă nu, răspunse Pellegrino. Vom avea o vedere de ansamblu, dar în „unghi larg”. Vom vedea suficient.

— Să ne grăbim, spuse Montini. Ah, trebuie să înregistrăm scena pentru a avea o dovadă.

Părintele Ernetti merse să-și caute camera Bell & Howell, pe care o orientă spre ecranul cronovizorului. Apoi își activă mașina, care începu să hârâie.

— La ce oră ați plecat aseară? întrebă Montini.

— Puțin înainte de ora douăzeci și două.

Merse la tabloul de comandă.

— Pornesc deci la douăzeci și unu treizeci, anunță Pellegrino.

Reglă roţile zimţate ale cronovizorului, dând înapoi cu aproximativ treizeci şi cinci de mii de secunde în trecut. Apoi îşi porni Bell & Howellul.

— A pornit!

Pe ecranul cronovizorului, se văzu pe el însuşi aranjându-şi lucrurile, stingând lumina şi părăsind încăperea.

— Nu se mai vede nimic, spuse Montini.

— Nu e nicio problemă, monsenior! Maşina nu captează fotonii, ci neutrinii remanenţi. E suficient un mic reglaj.

Accentuă sensibilitatea colectorilor la remanenţa neutrinilor. Chiar dacă se bazau pe un principiu diferit, imaginile pe care le vedeau semănau cu fotografiile captate cu infraroşu de aparatele militare de observaţie. Nimic nu se întâmplă la ora douăzeci şi două. Şi nimic la douăzeci şi trei. Tot nimic la miezul nopţii. Părintele Ernetti profită pentru a schimba filmul camerei sale.

— Păstraţi imaginea după miezul nopţii, spuse Montini. Gărzile elveţiene se înlocuiesc la miezul nopţii. Dacă cineva pândeşte la interior, va profita de momentul înlocuirii ca să intre în încăpere. De altfel, priviţi…

Montini ghicise corect. Uşa se deschise încet.

— Soseşte! Porniţi camera de şaisprezece milimetri.

Pellegrino începu să filmeze ecranul.

— Bayard!

Era cardinalul Laurent Bayard, un francez.

— Un apropiat al lui Carvalho, preciză Montini.

Bayard avea o lanternă cu care aruncă, mai întâi, o privire de ansamblu. Apoi scoase din geantă un mic aparat foto şi a fotografiat prototipul pe care îl lumina cu lampa aşezată pe o masă. Îngenunche pentru a deschide sertarele biroului în care părintele Ernetti aşezase calculele lui Majorana.

— V-aţi încuiat sertarele? întrebă Montini.

Pellegrino nu mai ştia. Se bâlbâi.

— Ah… cred că da.

Le încuiase. Oftă. Bayard insistă trăgând de sertar, dar renunţă repede.

— Din fericire, are talentul unui tâlhar de operetă, spuse Montini.

Înainte de a pleca, Bayard făcu alte poze maşinii.

— Ce poate face cu pozele acestea?

— Nimic, dacă nu cunoaşte veritabila funcţie a cronovizorului.

Bayard părea grăbit să termine. Îşi stinse lanterna, deschise prudent uşa şi ieşi în mare grabă.

— Un amator, spuse Montini cu dispreţ.

— Ce facem? întrebă Pellegrino.

— Treceţi în laborator şi developaţi filmele, ca să le putem arăta în a doua parte a dimineţii.

— Cui?

— Papei, evident.

26.

Expresia de dezgust a lui Pius al XII-lea în fața filmului proiectat era mai elocventă decât orice invectivă.

— Opriți filmul ăsta!

Montini opri proiectorul.

— E greu de crezut, Sfinte Părinte, spuse Montini, dar filmul nu minte.

— Știam că Bayard are legături cu Carvalho, răspunse papa, dar mă gândeam la o simplă complicitate ideologică. Chiar și cardinalii mă trădează!

— Știm măcar două lucruri, spuse Montini. Carvalho știe că pregătim ceva, dar nu știe ce anume. Dacă l-a trimis pe Bayard, e pentru a se informa.

— Ceea ce a văzut nu le va zice mare lucru, Sfinte Părinte, spuse părintele Ernetti.

— Da, dar pe măsură ce vom avansa, vor ajunge să înțeleagă, răspunse papa. Mai ales că…

Scoase din sertar o serie de notițe scrise de mână.

— Am început să iau contact cu cercetătorii de care am vorbit. În general, reacțiile sunt foarte pozitive. Sunt flatați să fie chemați de mine, dar ceea ce îi intrigă cel mai mult e faptul că vorbesc de Majorana. Pentru unii, e ca și cum l-aș evoca pe Albert Einstein!

— Aveți un răspuns de la Desmond Miller, fizicianul din Chicago? întrebă Montini.

— Da, e de acord.

— E un avantaj important pentru noi. E un mare fizician.

— În ritmul acesta, îi putem reuni pe toţi în câteva luni. Ceea ce înseamnă că…

— Ceea ce înseamnă, continuă Montini, că sursele scurgerilor de informaţii se vor multiplica. Şi Carvalho va deveni din ce în ce mai curios.

— Ar trebui să fiţi de două ori mai vigilent, Montini. Şi dumneavoastră, părinte Ernetti. Ce facem cu Bayard?

— E simplu, îi spuse Montini papei. Îl veţi propune pentru o promovare!

*

Când nu se juca de-a spionul amator, cardinalul Laurent Bayard era un om cu care te puteai înţelege perfect. Asistent de cercetare la CNRS în Franţa, predase teologia la Institutul Catolic din Paris. Vorbind perfect italiana, arta diplomaţiei i-a atras stima tuturor, ceea ce a condus la ocuparea unor funcţii importante în mai multe instanţe ale curiei romane. Tocmai prezida o comisie la Palatul episcopal, când îl văzu intrând pe Montini, care se instală în spatele sălii. Bayard, surprins, se opri un moment.

— E o mare onoare să vă primim în această instanţă, monsenior! îi spuse Bayard.

— Continuaţi, vă rog! îi spuse Montini. Vom discuta la finalul şedinţei.

Cincisprezece minute mai târziu, Bayard terminase şedinţa. Se îndreptă spre Montini zâmbind, dar părea puţin neliniştit.

— Papa nu a primit decât complimente pentru modul în care vă exercitaţi îndatoririle de preot, Eminenţă.

— Papa e prea generos, spuse Bayard. Cărei împrejurări îi datorez…

— Am venit să vă felicit pentru promovare, îi spuse Montini.

— Promovare?

— Nu ştiaţi? Papa vă trimite la Fort-de-France. V-a numit în fruntea conciliului episcopal al Antilelor Franceze. Ce noroc, Eminenţă, plecaţi la soare!

27.

Era o mare dezordine. La fel ca Natacha, majoritatea tinerilor soldaţi care veniseră la Beer Șeva cu propriile mijloace încercau să-şi regăsească unităţile. Pe 29 octombrie 1956, micul stat Israel declanşase ostilităţile, invadând fâşia Gaza şi lansându-şi trupele în sudul Sinaiului. Operaţiunea făcea parte dintr-un plan pus la punct alături de Franța și Regatul Unit pentru a forța Egiptul să redeschidă canalul Suez.

„La început, vei fi emoţionată ca un boboc. Abia după aceea se complică lucrurile”, îi spusese un ofiţer care participase la războiul din 1948. Pentru moment, problema tinerei era să repereze corect autobuzul civil printre sutele de autobuze ce fuseseră rechiziţionate de armată pentru a pleca pe front.

— Natacha!

Era Yoni Landau, colegul ei de la muzeu.

— Știu unde e. Urmează-mă!

Autobuzul era deja plin. Găsi un loc în spate, pe o banchetă de lemn. Treizeci de minute mai târziu, vehiculul o luă pe drumul spre Sinai, pe urmele coloanei ultrarapide a șefului statului -major Moshe Dayan. Când începu traversarea deșertului, căldura deveni repede infernală în carcasele acelea de oțel lipsite de aer condiţionat pentru a economisi carburant. Dar cu toţii – studenţi, comercianți, ingineri – cântau cântece tradiționale pentru a-și face curaj. Apoi fiecare încercă să adoarmă în ciuda zdruncinăturilor drumului. Natacha avea sentimentul că urma să treacă printr-una dintre cele mai mari încercări din viaţa ei. „Războiul nu te minte, îți spune repede cine eşti”, îi spuse acelaşi ofiţer. Îşi aminti o altă frază, pe care nu mai ştia unde o citise: „Apropierea morţii e cea mai fidelă oglindă.” Yoni, alături de ea, părea pierdut în gândurile sale. Se gândea probabil la familia sa, ca majoritatea celor din autobuz. Era un avantaj? Natacha, neavând pe nimeni, nu avea să-și dea socoteală decât ei însăși.

La jumătatea drumului, coloana se opri. Un soldat veni să le transmită ştirea:

— Paraşutiştii batalionului opt sute nouăzeci au aterizat pe Mitla. Sosesc pe canal!

Fu un „ura” general. Apoi coloana de autobuze reluă drumul. Mâncau ce puteau, când mâncau. Important era să bea, ca să evite deshidratarea. Ce rămânea de făcut era cel mai greu. Câteva ore mai târziu, autobuzul se opri din nou. Natacha ieşi. Văzu trecând un avion al armatei. Aerul mirosea a petrolul care ardea la Port Fuad.

— Ce se întâmplă?

— Ne separăm, îi spuse un colonel. Voi atacaţi Şarm-el-Şeih!

Toţi auziseră. Entuziasmul de la început lăsă loc repede unei angoase generale care se traducea, în autobuz, printr-o tăcere apăsătoare. Unii recitau o rugăciune. Auziseră că egiptenii deţineau materiale de război moderne şi că se apărau ca nişte drăcuşori. Natacha îşi ajustă casca şi îşi verifică arma. Drumul lor către Şarm-el-Şeih nu dură decât vreo treizeci de minute.

— Ei, ajungem! spuse cineva.

Natacha privi pe fereastră, dar nu văzu nimic. Deodată, o bubuitură îngrozitoare opri coloana. Erau atacaţi cu tunuri! Toţi, cu arma în bandulieră, ieşiră din vehicule şi se împrăştiară în peisajul stâncos. Văzu, în sfârşit, oraşul. De fapt, „oraşul” era un sătuc de pescari devenit de azi pe mâine o bază strategică pentru marina egipteană. Sub conducerea unui ofiţer, tinerii se reorganizară în mici grupuri şi înaintară prudent spre primele clădiri. Se auzea trosnetul sec al puştilor automate.

Atunci, fără niciun avertisment, teama sosi. Nu era alt cuvânt. Teama ca o boală copleşitoare care se instalează mai întâi în măruntaie, apoi paralizează gândirea. Ea se credea la adăpost din cauza ororilor pe care le trăise în copilărie, în Ucraina. Se înşela. Armura subţire de certitudini pe care o construise în ani de zile, începea să se desprindă. Începu să tremure. Yoni, lângă ea, îi zâmbi. Îi propuse să treacă în spatele lui. Ea refuză.

— Stop! Sunt chiar în faţă la trei sute de metri, spuse un sergent.

„Ei”? În faţă, ea nu vedea decât umbre. Oameni, cu siguranţă la fel de tineri ca ea, care se pregăteau totuşi să facă tot posibilul ca să-i trimită bucăţele de plumb

în corp. Își strânse arma și se pregăti să tragă. Și deodată…

— Încetaţi focul!

Un ofițer israelian sosea alergând cu un difuzor. În față, se auzea același anunț în arabă.

— Să nu trageţi sub nicio formă! repetă ofițerul.

— Dar… ce se întâmplă? întrebă un tânăr soldat.

— E un ordin de la statul-major. Oprim războiul!

Natacha era uluită. Se auzeau strigăte de bucurie în tabăra egipteană.

— Au câștigat?

— Nu, nimeni nu a câștigat.

— Nu mai înțeleg nimic.

Totuși, era foarte simplu. Îngrijorată de succesele aliaților și de avansarea israeliană, URSS amenințase Franța, Regatul Unit și Israelul cu un atac nuclear. La rândul său, NATO amenințase URSS cu o ripostă atomică. Înțelept, pentru toți, era să oprească escalada. Și fiecare fu rugat să se întoarcă acasă.

Ea avu sentimentul că și-a ratat războiul, ca și cum ar rata autobuzul. Fericită că își salvase viața, se simțea totuși frustrată de această mare experienţă cu ea însăși. Pe drumul înapoi, în timp ce prietenii ei își reluau cântecele de bucurie, ea făcu o promisiune. Jură să se dedice unei alte lupte, a ei, pe care o va duce de aici înainte cu armele sale de arheolog. Nimeni, acum, nu îi va fura istoria propriei țări. Și dacă părintele de Meaux sau Papa în persoană aveau intenția să se amestece, cu atât mai rău pentru ei!

28.

— Părinte Leonardo, mă bucur să vă văd mai sănătos!

— Datorită Domnului şi medicilor. Intraţi, intraţi…

Înainte de a pleca spre casa de odihnă din Bari, la Marea Adriatică, părintele Leonardo îi propusese lui Pellegrino să vină la masă, la ferma familiei sale, aproape de Milano. Sora părintelui Leonardo era cea care preparase mâncarea.

— Ceea ce veţi mânca, tinere prieten, nu veţi găsi niciodată într-un restaurant din Milano. E un adevărat preparat ţărănesc din regiune: la busecca alla Milanese.

Pellegrino privi curios supiera.

— Trebuie să spun că miroase bine.

— Măruntaie, fasole albă, piure de roşii, fiertură, morcovi şi ţelină, totul presărat cu parmezan.

— Şi ca desert, adăugă sora lui Leonardo, busicchina Milanese, făcută cu castane uscate şi frişcă. Un autentic desert lombard.

— Nu îl sperias, Adriana, Pellegrino nu prea mănâncă mult!

— De aceea v-am pregătit şi o salată de roşii din grădină, spuse Adriana.

— Nu vă voi ascunde faptul că ador roşiile, spuse Pellegrino prudent.

Părintele Leonardo era gurmand. Acest lucru îi cauzase probabil, problemele cardiace. Văzându-l cum se aruncă lacom asupra farfuriei sale de busecca, Pellegrino se întrebă dacă mâncarea aceasta bogată era bine adaptată stării de sănătate a prietenului său. În ceea ce îl privea, rămase la salata de roşii. Pe toată durata mesei, Leonardo se arătă foarte curios să cunoască ultimele „bârfe” de la Vatican.

— Bayard! exclamă el. Cine s-ar fi gândit la el? Personal, nu am avut niciodată multă stimă pentru acest cardinal. Dar de aici și până la a-mi imagina…

— Încă o dată, părinte, trebuie să recunoaștem că Montini a condus totul cu multă îndemânare.

— E o strategie bună, așa e.

După masă, cei doi preoți merseră să se plimbe de-a lungul unui canal ce părea să nu se mai termine.

— Cum intenționați să progresați?

— Așteptăm sosirea echipei internaționale. Sper că vor găsi modul de a mări raza de acțiune a mașinii.

— Vă pasionează mașina asta, se simte. Poate aș fi și eu ca dumneavoastră dacă aș fi mai tânăr și mai sănătos?

Pellegrino simți cum părintele Leonardo e cuprins de regrete.

— Îmi lipsiți mult, părinte.

— Când mă gândesc că toată povestea a început aici, în acest atelier. Tatăl meu, care mă certa…

Râse puțin.

— Ce a făcut hazardul, spuse Pellegrino, noi vom reuși datorită tehnologiei.

— Probabil. Dar fiți atent, mașina asta ne-ar putea aduce ciuma!

— Ciuma? Nu exagerați puțin, părinte?

— Mă gândesc la acele cuvinte ale lui Sigmund Freud, pe vasul ce îl ducea în America: „Ei nu știu că le aduc ciuma.”

— Dar el vorbea de psihanaliză?

— Mașina dumneavoastră e ca psihanaliza, Pellegrino. Va revela ceea ce e ascuns, așa cum Freud expunea sufletele. Ceea ce Freud a descoperit e că

nimănui nu-i place asta! Oamenii cer adevărul despre tot… dar când sunt în faţa lui, îi întorc spatele sau îl cenzurează.

— Oamenii nu sunt mereu raţionali, admise părintele Ernetti.

— Toată istoria omenirii, fiule, e clădită pe minciuni acceptate de comun acord. Legende, acte presupus eroice, victorii care nu sunt aşa. Dezvăluiţi aceste minciuni, cum probabil veţi face cu maşina dumneavoastră, şi veţi fi crucificat.

— Sfântul Părinte ştie ce face, cred.

— Ştie ce vrea, dar ştie într-adevăr ce face? Nu sunt aşa de sigur. El, ca şi Montini, are obiective politice. Papa vrea să combată comunismul ateu, Montini vrea să devină papă. Ei nu-şi văd decât propriile interese, pe termen scurt. Dar ascultaţi bine ce vă spun, Pellegrino: dacă vine ciuma, veţi fi acuzat că aţi răspândit epidemia!

29.

Era o imagine neobișnuită. Piața Sf. Petru, la începutul acestei ierni din 1957, se acoperise de o fină peliculă albă, ceea ce îi încânta pe turiști. La al doilea etaj al Palatului episcopal, Pius al XII-lea făcea tot posibilul să îi convingă pe cei mai buni fizicieni din lume să participe la aventură. Unii, din diverse motive, refuzau politicos. Alții păreau interesați, dar – era inevitabil – doreau să știe mai multe. Montini se ocupa să îi convingă pe cei ezitanți, asigurându-i că vor participa la un grup de cercetare întrunit pentru a lucra la un concept inedit al fizicii. Nu revela nimic, dar îi făcea curioși. Sănătatea Sfântului Părinte, din ce în ce mai șubredă, încetinea această operațiune delicată, a stabilirii contactelor. Montini devenea nerăbdător. Se temea, înainte de toate, ca părintele Ernetti să nu ajungă să se descurajeze. Acesta era motivul numeroaselor sale vizite la Arhivele Secrete. Ideea era să câștige timp perfecționând câteva aspecte secundare, dar importante ale cronovizorului. Cum, de exemplu, să găsească un mod fiabil și rapid de a ținti spre alte locuri decât cel unde era instalată mașina? Montini avu o idee: propuse să „meșterească” un sistem de ghidaj utilizat pentru proiectile.

— Dar cine va accepta să ne vândă un astfel de sistem? întrebă Pellegrino.

În loc de răspuns, Montini își consultă carnetul cu adrese.

— Dați-mi două zile. Voi găsi pe cineva.

*

Directorul general al companiei Olivetti aproape căzu de pe scaun când află că Vaticanul îi comanda un sistem de ghidaj conceput pentru proiectilele armatei aeriene italiene!

— Ce-i cu povestea asta? spuse el. Vaticanul vrea să construiască o bombă?

Îl sună pe ministrul apărării, care îi confirmă informaţia. Preşedintele Republicii însuşi îşi dăduse acordul şi le propunea şefilor de la Olivetti să ia legătura cu episcopul din Milano.

— Lumea e cu susul în jos! spuse directorul.

În cele din urmă vorbi cu Montini la telefon.

— Monsenior, din nu ştiu ce motiv, vă vom vinde un sistem de ghidaj perfect operaţional pentru rachete de război. Nu vă întreb ce vreţi să faceţi cu el, ştiu că nu îmi veţi răspunde.

— Sigur că nu, răspunse Montini.

— Aţi putea totuşi să îmi daţi o declaraţie pe propria răspundere cum că nu veţi utiliza aparatul ăsta pentru scopuri…

— Sângeroase? Haideţi, domnule director!

— Nu vă cer decât un înscris de câteva rânduri, semnat de dumneavoastră.

— Nici nu se pune problema. Când ne veţi putea livra marfa?

Directorul de la Olivetti înţelese că nu va obţine nimic mai mult.

— În două săptămâni, e în regulă?

— E perfect. Un ultim detaliu: Vaticanul, cum vă imaginaţi, nu are resursele statului italian. Vă propun deci să ne faceţi o reducere de 15% la preţul obişnuit pentru Ministerul Apărării.

— 15%? Cât de îndrăzneţ, monsenior! Ne cereţi practic să vă vindem marfa la preţul de producţie.

Ezitând, transmise informaţia directorului financiar. Acesta, care avea deschidere la Sfântul Scaun, îl sfătui pe Patron să treacă peste asta. Zvonurile ziceau că mai devreme sau mai târziu acest Montini putea deveni şi el papă.

— Ah, Dumnezeu ştie…, spuse directorul oftând.

Adaptarea sistemului de ghidaj la cronovizor îi luă lui Pellegrino mai mult de

trei săptămâni de lucru. Cum propusese Majorana, era suficient să introducă în maşină coordonatele geografice (latitudine şi longitudine) ale locului vizat pentru a obţine o imagine. Decise să facă o încercare. Era luna februarie. În ciuda frigului, un soare frumos strălucea deasupra capitalei italiene. Părintele Ernetti introduse în maşinărie coordonatele geografice ale Palatului Quirinal: 41°54'01" N, 12°29'12" E. Apoi introduse coordonatele temporale: două milioane şi jumătate de secunde, adică treizeci de zile. Quirinal apăru pe ecran în alb-negru, aşa cum era cu o lună înainte, sub zăpadă. Reuşise!

Acest experiment îl incită pe Pellegrino să îi mai ceară ceva lui Montini: o maşină de calculat. Până atunci, ca să calculeze scala de timp, se servea de rigla sa de calcul. Se temea totuşi ca aceasta să nu devină inutilă când salturile în timp se vor număra în ani, apoi în secole. Pellegrino auzise de un prototip de maşină de calcul pus la punct de inginerii lui Olivetti: Divisumma-14. De asta avea nevoie.

— Ce vor? se sufocă din nou responsabilul de la Olivetti. Nici nu e de vânzare.

— Aşteptaţi continuarea, îi spuse directorul comercial. Cum n-am fixat încă niciun preţ, o vor pe gratis.

— Dacă vreodată omul ăsta devine papă, mă convertesc la budism! Daţi-i ce vă cere!

Cronovizorul dispunea astfel de un sistem de navigare spaţio-temporal fiabil şi uşor de utilizat. Mai rămânea de depăşit limita de treizeci de zile. Pentru asta, se conta pe eforturile comune ale viitoarei echipe de cercetători, convocată de papă.

30.

— Duc tratative în ceea ce vă privește. Dar iordanienii sunt dificili.

Natacha se abţinu să ofteze. După războiul ei ratat, își reluase locul în laboratoarele mMuzeului Rockefeller. Aştepta cu nerăbdare să facă săpături la Qumran, dar majoritatea posturilor erau ocupate de dominicani, iar acordurile cu iordanienii (Qumran era pe teritoriul iordanian) limitau drastic prezența israelienilor pe sit. Părintele de Meaux, negociator abil, făcea eforturi să mențină un dialog permanent cu autoritățile iordaniene, dar trebuia să aibă răbdare. Până atunci, îi propuse Natașei să contribuie la descifrarea „pergamentului de aramă”.

Era ultimul mister la modă. Un manuscris găsit într-una dintre peșterile de la Marea Moartă, dar gravat pe trei foi fine de aramă sudate unele de altele.

— Veniți, spuse părintele de Meaux, îl vom vedea de aproape.

O însoți pe tânără în sala din subsol rezervată conservării faimosului pergament. Deschise o ușă blindată și dezvălui o mare sală mobilată cu mai multe mese, pe care erau conservate manuscrise sub plăci de sticlă. O duse în fața pergamentului de aramă. Pentru a-l deschide, se folosise un ferăstrău circular special conceput, cu care fusese decupat în douăzeci și trei de benzi concave, fără a fi deteriorat. Textul era acum perfect lizibil. O primă traducere fusese propusă de englezul John Allegro, care nu se mai înțelegea cu părintele de Meaux de când cu emisiunile sale la radio. Dar nu toate misterele erau rezolvate.

— Examinați acest text cu lupa. Ce vedeți?

— Aparent, e ebraică. Dar e amestecată cu greacă și cu litere necunoscute, spuse Natacha.

— E problema pe care trebuie să o rezolvați. E un limbaj codat? Și cum să descifrăm codul?

— Ar părea o listă…

— Bună observaţie. E un fel de inventar. Pergamentul repertoriază obiecte de valoare, ascunse în mai multe situri din deşertul Iudeei, indicând locaţia lor precisă. Allegro estimează că a fost confecţionat în momentul marii revolte a evreilor din 66 -70, când trupele romane se apropiau periculos de Ierusalim.

— Să fie ascunzătoarea comorii Templului?

— Nu e imposibil. Preoţii ar fi putut dispersa comoara în mai multe ascunzători, pe care le-ar fi notat pe pergament. Dar cum se explică această scriere necunoscută? Acordați cât timp aveți nevoie, Natacha, dar aduceţi-mi soluția.

— Voi face tot posibilul, părinte!

— Nu uitați că pergamentul aparține iordanienilor. Dacă reuşiți să rezolvați enigma, vor fi atât de mulțumiți, încât veți primi poate un bilet pentru Qumran!

— Foarte bine! Aș putea cere, dacă voi avea nevoie, ajutorul părintelui Allegro?

Părintele de Meaux înțepeni.

— Domnișoară, nu mai pronunțați niciodată acest nume în fața mea!

Natacha trebuia deci să se descurce singură. Această situaţie avea un avantaj: de acum, putea avea acces în subsolul Muzeului Rockefeller, unde se găseau mai multe manuscrise nepublicate. Îi vorbi despre asta lui Yoni Landau.

— E genial, spuse Yoni. Câteva manuscrise sunt în cufere, dar multe sunt încă expuse sub plăci de sticlă, ca acela pe care ți l-am arătat odată. Știi să le descifrezi?

— Puțin, dar nu am așa multă experiență ca tine.

— Dacă mă vede cu tine, ne concediază pe amândoi. Copiază ce nu înțelegi, te voi ajuta.

— OK.

Prin urmare, Natacha se dedică săptămâni întregi unei munci duble: pe de o parte, încerca să pătrundă misterul pergamentului de aramă. Pe de altă parte, copia cât mai fidel posibil conținutul pergamentelor interzise. În fiecare seară, îi

transmitea discret notiţele lui Yoni, care le descifra.

— Nat, sunt adevărate bijuterii acolo! îi spuse Yoni. E o ruşine că nu se transmit aceste informaţii publicului.

Ca să-şi atingă obiectivele, lungi treaba ce îi fusese dată. Într-o zi, totuşi auzi paşi pe scări. Alergă să se instaleze în faţa pergamentului de aramă.

— Deci, Natacha, vă descurcaţi? o întrebă părintele de Meaux.

— Cred că am o pistă, domnule!

O avea de mult timp, dar trebuia acum să îi dea ceva.

— Mi se pare că acest manuscris a fost scris de un analfabet.

— Un analfabet?

Părintele de Meaux se uita cu ochii holbaţi.

— Da. Nu a făcut decât să copieze textele după un pergament original. Sigur, de câteva ori a greşit. Priviţi acest lamed. Aici, litera e orientată spre dreapta, acolo e invers. La fel şi la samesh.

— Dar… de ce ar fi apelat la un analfabet?

— Ca să nu înţeleagă nimic din ce scrie!

Evident, îşi spuse părintele de Meaux, asta confirmă pista unei comori ascunse. Fata asta e într-adevăr perspicace, se gândi el.

— Poate aveţi dreptate, spuse el. Voi lansa o campanie de săpături pe locurile indicate.

— Pot să particip?

— Nu, îmi pare rău! Prefer să continui să negociez cazul dumneavoastră cu iordanienii. În interesul dumneavoastră, să nu-i provocăm.

Nu insistă. Nici nu avu ce să regrete de altfel, căci nu se găsi nimic. Hoţii trecuseră pe acolo cu secole înaintea lor. Pergamentul de aramă nu mai era harta

unei comori, ci doar un vestigiu arheologic.

Dar Natacha şi Yoni luaseră o decizie. Bogaţi acum în informaţii pe care le culeseseră din celelalte manuscrise de la Marea Moartă, hotărâseră să vorbească despre ele la Knesset, Parlamentul din Israel.

31.

În cele din urmă, echipa internațională reunită de papă era completă. Prima ședință avu loc pe 7 martie 1958, într-o sală a Palatului episcopal ce avea să le servească mai târziu drept sală de lucru. Mulți dintre cercetătorii aceștia, aproape toți fizicieni, îl cunoscuseră și îl admirau pe Ettore Majorana. Perspectiva de a descoperi o cercetare inedită, inițiată de cel pe care îl considerau în mod unanim drept un geniu al fizicii, îi făcea curioși. Cu atât mai mult cu cât invitația venea chiar din partea papei și fusese făcută în cel mai mare secret, ceea ce lăsa de bănuit o descoperire importantă.

În jurul mesei erau așezați laureatul japonez al premiului Nobel, Satsuo Tanaka, ce pusese în evidență particule elementare încă necunoscute din interiorul atomului. Era un om scund, cu fața lipsită de orice expresie, nu se știa niciodată dacă se plictisea sau nu. Foarte diferit, profesorul american Desmond Miller avea alura unui om de lume, foarte în largul său și preocupat să seducă. Erau și doi cercetători de la Institutul de Fizică Nucleară din Orsay, Jean-Émile Caron și Bernard Tessère. Acesta din urmă, care fusese colaboratorul lui Frédéric Joliot-Curie, era profesor la Collège de France. Se considera progresist, dar rupsese orice legătură cu Partidul Comunist Francez de când fuseseră revelate crimele lui Stalin. Caron era un creștin catolic, foarte respectat în domeniul său, dar cu un caracter rigid. Ceilalți, care lucrau în diverse domenii ale fizicii, erau un portughez, un indian, un englez, un italian, un australian, un german, un spaniol și un suedez.

Montini luă cuvântul. După câteva fraze de bun-venit, îi puse pe toți membrii prezenți să semneze un jurământ de confidențialitate. Cei care nu erau de acord cu acest principiu mai puteau încă să părăsească proiectul. Toată lumea semnă.

— Vă mulțumesc! spuse Montini. Vă voi cere din nou să acceptați în scris condițiile de remunerare pe care vi le propunem. După cum veți vedea, sunt foarte generoase. În schimb, vă vom cere să fiți disponibili pentru o perioadă globală de șase luni.

— Șase luni întregi? întrebă suedezul.

— Nu, răspunse Montini. Vă puteţi întoarce în ţările voastre ca să vă revedeţi familiile, dar va trebui să reveniţi la Roma la datele indicate în contract, cu excepţia cazurilor de forţă majoră. Toate costurile de deplasare şi de sejur, bineînţeles, sunt suportate de Vatican.

Remunerarea propusă compensa pe deplin micile constrângeri. Încă o dată, toată lumea semnă. Pellegrino admiră maniera în care Montini manipula aceste personaje totuşi considerabile.

— Acum, monsenior, spuse americanul Desmond Miller, dacă ne-aţi spune care e proiectul dumneavoastră? Ce maşină infernală aveţi oare în minte?

Izbucniră toţi în râs.

— Niciuna, domnule Miller, răspunse Montini.

Miller era surprins.

— Niciuna?

— Nu va fi nicio maşină de construit. Vă cerem numai să faceţi o muncă teoretică pornind de la calculele lui Ettore Majorana. Vă veţi limita să examinaţi fezabilitatea, cum zic inginerii, maşinii pe care o avea el în minte.

— Înţeleg, spuse profesorul Teyssère. Dar la ce va servi maşina dumneavoastră, monsenior, fie şi virtuală?

Montini tăcu. Privi întreaga audienţă şi le vorbi rar, cântărindu-şi atent cuvintele:

— E vorba, domnilor, de a construi o maşină de explorat timpul.

Pellegrino se amuză văzându-le feţele căzute după vorbele lui Montini. Ideea unei astfel de maşini li se păru atât de extraordinară, încât japonezul Tanaka întrebă foarte respectuos dacă era o glumă. Figura severă a lui Montini alungă orice îndoială.

— Maşina aceasta, reluă Montini, e descrisă în linii mari în notiţele lui Majorana.

Le expuse toată povestea. Evident, nu dezvălui scopul ultim al papei: explorarea

perioadei evanghelice. Nu le spuse nici că maşina fusese deja construită într-o sală din Arhivele Secrete, la nici cinci metri de locul în care se aflau. Şi că prezenţa lor aici presupune găsirea metodelor teoretice de a o perfecţiona, astfel încât părintele Ernetti să poată să le transforme discret ideile în ameliorări materiale.

— Aş vrea să închei prezentându-vi-l pe părintele Pellegrino Ernetti, care va fi, în timpul lucrărilor dumneavoastră, reprezentantul Vaticanului. A lucrat deja la calculele lui Majorana, va fi omul care va sintetiza toate propunerile.

Montini încheie reamintindu-le solicitarea privind discreţia absolută, ca şi cum ar lucra la un proiect militar. Profesorul Desmond Miller destăinui că reuniunea aceasta îi amintea de cea care lansase proiectul „Manhattan". Întrebă dacă cercetarea lor va avea şi ea un nume de cod.

— Da, răspunse Montini, ne-am gândit la asta. Va fi proiectul „Sant'Agostino". La exterior, numele filosofului nu va trezi nicio bănuială. Dar noi ştim că Sfântul Augustin a scris nişte pagini foarte frumoase despre timp.

Miller, care preda la Chicago filosofia ştiinţelor, cită din memorie:

— „Ce e, oare, timpul? Dacă nimeni nu mă întreabă, ştiu. Dacă vreau să răspund la această întrebare, nu ştiu. Ce e atunci timpul dacă trecutul nu mai e, iar viitorul nu e încă?"

Părintele Ernetti continuă:

— „Iar prezentul, dacă ar fi mereu prezent fără să devină trecut, nu ar mai exista timpul, ci doar eternitatea."

— Augustin, spuse Miller, ajungea la concluzia că timpul nu există.

— Dar noi ştim că timpul există, răspunse Montini. Dovada, domnilor, e că veţi realiza o maşină a timpului. În orice caz, pe hârtie!

*

Natura unui mare savant e să simplifice, să purifice problemele pe care caută să le rezolve. Contrar a ceea ce ne imaginăm adesea, Einstein simplifică fizica, deşi aparatul matematic pe care îl folosea era foarte complex. Imaginaţi-vă, acum, doisprezece mari savanţi de calibrul lui Einstein lucrând împreună. Rezultatul urma să fie uimitor. În scurt timp, cronovizorul deveni – pe tablă – o maşină plauzibilă. Fură înlocuite tuburile electronice, care prezentau numeroase dezavantaje (erau voluminoase, încălzeau şi necesitau tensiuni electrice înalte), cu tranzistori. Fu perfecţionat şi sistemul de navigaţie, fiind dotat cu o „coadă”, analoagă celei a avioanelor de vânătoare. Devenea posibilă, datorită acesteia, deplasarea deasupra unui loc, ca şi cum s-ar fi survolat cu elicopterul. Şi mai ales, se lucră la amplitudinea salturilor în timp. Se loveau, la cronovizorul teoretic, de aceeaşi limită ce afecta cronovizorul real al lui Pellegrino: cea de treizeci de zile. Pentru a remedia problema, fizicianul japonez Tanaka ceru să se întoarcă două săptămâni în Japonia ca să practice meditaţia zen într-un templu din Kyoto. Spunea că se va întoarce cu o idee. Până atunci, toate inovaţiile teoretice puse la punct în sala de lucru a Vaticanului erau imediat adaptate la cronovizorul propriu-zis, instalat în Arhivele Secrete. În glumă, Pellegrino îi poreclea pe membrii proiectului „Sant’Agostino” „cei doisprezece”, ca pe cei doisprezece apostoli ai lui Iisus. Biblia, până la urmă, nu era niciodată foarte departe.

32.

— Sunt nişte clădiri înconjurate de un gard, spuse mediumul.

— Câte clădiri? întrebă agentul care se afla în spatele lui.

Mediumul îşi concentră atenţia.

— Multe, cel puţin zece.

— Cum se poate ajunge acolo? întrebă celălalt agent.

— E o curbă mare. Văd şi un stâlp cu un steag.

— Ne puteţi desena o hartă?

Mediumul luă un creion şi desenă un plan vag văzut de deasupra.

— Puteţi intra într-una dintre clădiri?

— Voi încerca.

Se concentră din nou.

— Încă e prea multă lumină, spuse mediumul.

Unul dintre cei doi agenţi stinse luminile. Nu lăsă decât un mic reflector.

— Ce vedeţi?

— Un culoar. Cu nume pe uşi.

— Puteţi numi unul?

— Ah… nu. Sunt obosit.

— Bine, spuse inspectorul. Ne oprim aici. Vă vom aduce o mică gustare.

Cei doi agenți CIA ieşiră din încăpere.

— Ce crezi? îl întrebă cel tânăr pe cel bătrân.

— Tâmpenii! răspunse Joe Fincher.

În 1958, Serviciul de informații american instalase antene în toate marile capitale din Europa. Cea din Roma ocupa un etaj întreg al ambasadei americane, instalate în Palazzo Margherita, pe via Veneto. Agentul Joseph M. Fincher, aflat în funcție de doi ani, se ocupa de supravegherea unui experiment inițiat în SUA de către Allen Dulles, directorul actual al serviciului: să găsească cei mai buni mediumi din Europa pentru a pătrunde secretele sovieticilor! Împreună cu câțiva colaboratori străbătuseră țara pentru a selecta câțiva civili ce posedau talente parapsihologice speciale. Erau vindecători, magnetizatori, pseudotelepați. Scopul era să îi antreneze să practice remote viewing – vederea la distanță[1]. În ansamblu, rezultatul nu era deloc concludent: descrieri vagi sau desene asemănătoare unor mâzgăleli, în care oricine își putea imagina ce voia.

— Joe, îl anunță o secretară, trebuie să îl suni pe Gottlieb la Washington, de pe telefonul securizat.

Joe oftă. Trebuie menționat că era un sceptic înnăscut. Fost inspector de poliție, se remarcase pe terenuri riscante în timpul războiului din Pacific la Saïpan şi Iwo Jima. De acolo rămăsese cu un picior şchiop, în urma exploziei unei mine ce îi costase viața pe mai mulți dintre camarazii săi. În timpul războiului din Coreea, lucrase în Serviciul de informații. Prezenţa sa de spirit la care se adăuga şi o intuiție remarcabilă i-au adus un post în agenție. Fizic, aducea cu actorul american Lee J. Cobb. Masiv, fumând pipă, având mereu o figură dezorientată, mai ales când era vorba de proiecte organizate de „vrăjitorul negru”. Așa îl poreclea pe şeful lui direct, doctorul Sidney Gottlieb. Mai era numit şi „escrocul nenorocit”, ceea ce i se potrivea şi mai bine. Formă numărul lui Gottlieb, care răspunse imediat.

— Voiați să-mi vorbiți, doctore? întrebă Fincher.

— Cum merg experimentele?

— Pot să fiu sincer?

— Întotdeauna.

— Ca dracu’! Ne pierdem timpul şi banii.

— Asta cred şi eu, spuse Gottlieb, dar Dulles ţine la asta. Oricum, nu voi păstra în fruntea acestui proiect remote viewers un tip ca dumneavoastră, care nu crede îl el.

— Mă concediaţi? întrebă Fincher.

— Nici în ruptul capului, aţi fi prea periculos dacă aţi trece la sovietici!

— Nicio şansă, liniştiţi-vă!

— Am o nouă misiune pentru dumneavoastră, Joe. Corespondentul nostru la Vatican ne semnalează nişte lucruri curioase despre papă.

— Ah, da?

— Nu sunteţi la curent? Atunci, ce faceţi la Roma, în afară de a pierde vremea?

Fincher ridică tonul.

— Sidney, am petrecut mai multe săptămâni la rând scotocind ţara de la nord la sud ca să vă găsesc nişte ţicniţi cu al treilea ochi! Vă garantez că nu a fost amuzant. Iar apoi, Roma nu e Vaticanul.

— Calmaţi-vă, Joe, spuneam asta ca să vă tachinez. Agentul care lucrează acolo, Earl Quine, ne semnalează o circulaţie suspectă a fondurilor la Banca Vaticanului.

— Ei, şi? Nu e prima dată.

— Aşteptaţi, sunt şi reuniuni de fizicieni la Palatul Papal. Unul dintre aceşti savanţi, Desmond Miller, a participat la construirea bombei noastre atomice. E şi un laureat japonez al premiului Nobel. Nu e ceva obişnuit.

Fincher era tulburat.

— Îl cunosc pe Earl, e un băiat serios.

— Atunci, lăsați-i baltă pe remote viewers și mergeți să faceți o anchetă acolo. Am vorbit cu Dulles, el nu vrea să-și asume niciun risc.

Această nouă misiune îl plictisea pe Fincher.

— Sidney, nu ați putea trimite pe altcineva? Îi promisesem soției mele să o duc o săptămână la Paris. Munca ei de psiholog i-a distrus nervii.

— Paris va mai aștepta, spuse Gottlieb. Mergeți să vă vedeți cu Quine, faceți o anchetă și redactați-mi un raport!

1 Toate acestea sunt autentice și s-au întâmplat la începutul anilor 1970 cu proiectul „Stargate”. Ne imaginăm că acest proiect a fost avut încercări prealabile, ceea ce nu e pare imposibil.

33.

„Paris va mai aștepta!” Se vedea bine că Gottlieb era un celibatar convins. De altfel, ce femeie l-ar fi vrut? Frământându-și gândurile ostile pentru superiorul său, Joe Fincher bea o bere la terasa unei cafenele situate la intrarea în Piața Sf. Petru. Un alt bărbat, îmbrăcat într-un costum din trei piese bleumarin, luă loc lângă el.

— La patru ace, Earl? Nu te știam mereu așa!

— Mi-e indispensabil. Lucrez la un fond de investiții american care propune afaceri bănoase prelaților înstăriți. E un job care îmi permite să-mi bag nasul peste tot.

— Și să aduni dolari pe parcurs?

— Oh, doar niște bacșiș. Cum merg afacerile serviciului? Încă nu ați găsit o cale de a-l arunca în aer pe Hrușciov prin simpla putere a minții?

— Earl, spuse Fincher cu vocea scăzută, Gottlieb devine din ce în ce mai nebun!

— Mi-am dat seama de la început. Mai mult „escroc” decât „vrăjitor”, de altfel.

— Fizic, a devenit la fel de îngrozitor ca Boris Karloff. Războiul Rece îl face să vadă inamici peste tot. A pus la punct otrăvuri nedetectabile, care omoară încet, ca o boală adevărată. Apoi a testat droguri pe soldații americani, ca să-i transforme în mașini de război.

— Am auzit, spuse Earl. Psihotropi care înlătură frica și oboseala. Și funcționează?

— Evident că nu, i-a făcut la fel de țicniți ca el. Și acum, după spionii la distanță, ar vrea să creeze o armată de mediumuri capabile, prin psihochinestezie[1], să omoare oameni la distanță. E ca la nebuni, Earl!

— Da, admise Earl, nu e modul nostru obișnuit de a purta un război.

— Bun, despre ce ar fi vorba? întrebă Fincher.

— O agitație neobișnuită, se pare că s-ar fi lansat un proiect de mare anvergură. I-ar fi găsit și un nume de cod: Proiectul „Sant'Agostino".

— Ca filosoful?

— Ai înțeles tot. M-am gândit inițial la ceva legat de religie, deci nu era treaba noastră. Dar merge mai departe. Sume mari de bani au fost retrase de la Banca Vaticanului, de cele mai multe ori în numerar. Mai sunt și fizicienii ăștia care se închid în fiecare zi în Palatul Papal. Nu vin să ia ceaiul, sunt acolo ca să lucreze. Dar la ce anume, nu știu.

Quine părea neliniștit.

— Unul dintre ei, continuă Quine, e un preot. Lucrează toată ziua în Palatul Papal. Și în fiecare seară, fuge la Arhivele Secrete unde petrece noaptea.

— Ce arhive secrete?

— Un fel de seif, în subsol, unde Vaticanul își ascunde secretele. Mai bine protejat decât Fort Knox.

— Crezi că lucrează la o nouă armă?

— Nu e exclus, răspunse Quine. Dar de ce la Vatican? Asta nu înțeleg.

La cincisprezece metri de Fincher și Quine, în aceeași cafenea, un episcop râdea cu lacrimi. Era Dom Alberto Carvalho, aflat în trecere pe la Vatican. Bea o bere cu un bărbat cu ochelari mici și rotunzi, al cărui accent îi trăda originile est-europene. Dom Alberto se dedica distracției sale preferate când se întâlnea cu Timur Kuprian, contactul său de la KGB: împărtășirea celor mai bune povești amuzante anticomuniste made in Moscow!

— Asta mi-a povestit-o un bătrân bolșevic, povesti Timur. Se petrece în 1953. Stalin e mort. Se prezintă în fața Sfântului Petru și cere să intre în Rai. Sfântul Petru refuză și îl trimite direct în Iad. Opt zile mai târziu, bate cineva la ușa Raiului. E Satana cu mica lui familie, care cer azil ca refugiați politici!

Carvalho izbucni în râs și luă o înghițitură mare de bere.

— Și dacă mi-ai vorbi de misiune? întrebă Timur.

— Cierbicev ți-a explicat?

— Mi-a vorbit de un arhiepiscop care ar fi reunit un grup de fizicieni ca să lucreze la nu știu ce.

Carvalho scoase două fotografii din buzunar.

— Doi oameni trebuie supravegheați îndeaproape. Arhiepiscopul Montini și preotul acesta, părintele Pellegrino Ernetti. Ei sunt în centrul proiectului.

— Te gândești la o armă?

— Îl cunosc pe Montini. Cu el, totul e posibil. Câți ați venit?

— Eu și încă doi. Niște duri. Când îți pun o întrebare, răspunzi!

— Apropo, spuse Carvalho, știu una bună: un tip care e bruscat puțin în închisorile din Lubianka. Până la urmă, decide să vorbească și…

Privea pe deasupra umărului drept al lui Timur.

— Întoarce-te discret și uită-te la tipii ăia doi de pe terasă.

Timur, făcându-se că vorbește cu Carvalho, privi în direcția indicată.

— Îl știu pe bărbatul în costum, spuse Carvalho. L-am văzut deseori la Vatican. Instinctul îmi spune că e un băgăcios.

— Și celălalt?

— Nu-l cunosc. Dar grăbiți-vă să acționați, poate avem concurență!

1 O presupusă acțiune a spiritului la distanță.

34.

Clădirea Knessetului era situată pe una dintre colinele Ierusalimului. Adunarea era compusă dintr-o sută douăzeci de deputați, aleși pentru un mandat de patru ani. În acest moment, Mapaï, partidul de stânga al lui David Ben-Gurion, domina camera. Redevenit prim-ministru, acesta fusese obligat să formeze o coaliție cu Mafdal, Partidul Național Religios. Acest echilibru delicat al forțelor politice pusese o problemă reală pentru Yoni și Natacha. Cui să-i scrie? Cine ar putea să-i ajute? Stânga sau dreapta?

— Și dacă am merge la însuși Ben-Gurion? propuse Natacha.

— Nu ne va primi, spuse Yoni, are prea multe probleme pe cap.

— Nu crezi că situația e destul de serioasă? Yoni, ne fură istoria, e la fel de grav ca un război! Trebuie să vorbim cu însuși prim-ministrul.

— Visezi, Nat! Niciodată nu ne va…

— Lasă-mă pe mine!

Strategia Natachei era simplă. Presupunea să se instaleze în fața Knessetului în ziua consiliului de miniștri. Yoni se îndepărtase și o privea, neîncrezător. La începutul dimineții, mașina prim-ministrului sosi. David Ben-Gurion ieși, înconjurat de bodyguarzii săi. Bătrânul, foarte scund, avea înfățișarea unui bătrân înțelept cu smocurile sale abundente de păr alb, de-o parte și de alta a cheliei. Natacha merse direct spre el și îl interpelă. Cum prevăzuse Yoni, bodyguarzii se aşezară între ei. Dar Natacha nu presimțea niciun pericol aparent. Prim-ministrul o ascultă câteva minute. De unde se afla, Yoni nu putea auzi ce se întâmpla. Ben-Gurion îi vorbi la rândul lui. Apoi, o salută și intră cu grupul său în Knesset. Natacha se întoarse la Youni.

— Așadar?

— M-a ascultat, a înţeles foarte bine. Crede că e o problemă delicată. Ne propune să apelăm la tipul ăsta…

Mâzgălise un nume pe o bucată de hârtie.

— Moshe Finkelstein? E preşedintele partidului Mapaï, nu e un oarecare.

— Îi putem scrie din partea prim-ministrului.

— Hai, ne băgăm! spuse Yoni.

O văzu pe Natacha oftând.

— Pari dezamăgită?

— Ce mă dezamăgeşte, spuse Natacha, e că a înţeles perfect ce i-am spus… şi că asta nu părea să îl afecteze.

— Cum îţi ziceam: are prea multe pe cap!

Îi scriseră deci deputatului Mapaï şi îi detaliară situaţia de la Muzeul Rockefeller. Apoi îi solicitară o întrevedere. Trei săptămâni mai târziu, îl întâlniră la biroul lui din Knesset. Finkelstein, care avea patruzeci de ani şi o privire destul de binevoitoare, era cunoscut pentru spiritul său deschis. Yoni descoperise, consultându-i biografia, că înainte de a emigra în Israel, predase istoria într-o universitate din Alabama. Începu prin a se informa despre cercetările lor.

— Dacă înţeleg bine, spuse el, estimaţi că esenienii i-ar fi putut inspira pe primii creştini?

— Asta e impresia pe care ne-o dau textele pe care le-am descifrat, spuse Yoni.

— Nu sunt arheolog, reluă deputatul, dar cunosc puţin istoria antică. Ştiţi, sectele apocaliptice împânzeau Iudeea la începutul primului secol. La fel şi oamenii-dumnezeu: gândiţi-vă la Simon Magicianul[1]! Politic, situaţia părea atât de blocată, încât cei mai radicali evrei sperau la un fel de cataclism. E o constantă a istoriei. Când revoluţiile nu vin de pe pământ, le aşteptăm din Cer. Imaginaţi-vă că dacă în 1947 evreii n-ar fi obţinut independenţa Israelului, astăzi esenienii ar

fi peste tot!

— Probabil, domnule deputat, dar…

— Am o altă întrebare, continuă Finkelstein: sunteţi singurii doi israelieni care lucrează în prezent la Rockefeller?

— Doi israelieni într-un ocean de dominicani! răspunse Natacha râzând.

— E o șansă, să știți. Nu numai din cauza dominicanilor, ci mai ales a iordanienilor. E un miracol că vă tolerează acolo.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Doar că puteți fi concediați de pe o zi pe alta. Deci prudență! E bine pentru țara noastră să vă avem pe amândoi acolo.

— Nu e un motiv să acceptăm totul, își pierdu răbdarea Natacha. Ne-ați citit scrisoarea?

— Am examinat-o în comisie, da.

— Am venit noi doi să vă întâlnim, domnule deputat, dar mulți dintre colegii noștri de muncă, evrei sau chiar creștini, ar putea depune aceeași mărturie.

Natacha și Yoni, foarte vehemenți, descriseră neliniștea ce domnea în sânul echipelor însărcinate cu reconstituirea și traducerea manuscriselor de la Marea Moartă.

— Descoperirile se adună, domnule deputat… dar nu scapă nimic. Sau informația e transmisă cu pipeta. Mulți dintre colegii noștri estimează, ca și noi, că cercetările noastre sunt blocate la cel mai înalt nivel. Trebuie să înțelegeți că această situație e imposibilă.

— Vă cred, domnișoară, dar…

Avu un gest de neputință.

— Situaţia asta nu stă în mâinile noastre! Muzeul Rockefeller se află pe teritoriu iordanian, la fel și situl Qumran. Cât despre preoții dominicani, ei dispun de o

administrație autonomă, care nu dă socoteală decât ierarhiei Bisericii.

— Dar e vorba de istoria noastră, domnule deputat! Putem accepta ca descoperirile importante, care ne-ar putea schimba percepția asupra nașterii creștinismului, să fie ascunse publicului din motive părtinitoare?

— Dacă e adevărat, e supărător, sunt de acord.

— ESTE ADEVĂRAT!

Aproape țipase. Yoni îi puse mâna pe umăr ca să o calmeze.

— Văd bine că situația aceasta vă scandalizează. Dar, vă repet, nu ține de noi.

— Ați putea cel puțin să vorbiți despre asta într-o intervenție la Knesset, spuse Yoni. Ar fi reluată de jurnalele israeliene mai întâi, apoi de presa internațională. Asta ar pune lucrurile în mișcare.

— Nu mă îndoiesc, tinere. De altfel, am luat în calcul această eventualitate în comisie.

— Și?…

— Majoritatea estimează că statul Israel, ținând cont de amenințările care îl apasă, nu își poate permite luxul unei polemici cu iordanienii, și cu atât mai puțin cu Vaticanul. Contextul politic nu e potrivit.

Natacha se ridică fără să fie invitată, ca și cum ar fi auzit destul. Yoni, puțin jenat, se ridică și el și îi mulțumi deputatului că le acordase o parte din timpul său. Îl salutară pe Finkelstein și coborâră scara în liniște.

— Nu trebuia să țipi, îi spuse Yoni. Nu e prea potrivit.

Ea nu răspunse nimic. Îl lăsă pe Yoni acolo și se întoarse singură la muzeu.

[1 Simon Magicianul a fost un mag foarte cunoscut, care a trăit în aceeaşi perioada cu Iisus, fiind şi el cunoscut ca făcând minuni.]

35.

Îşi spuse numele ca să intre. Preciză că era invitat de Gaetano Torelli. Portarul verifică pe o listă şi îi indică scara spre subsol. Sala era cufundată în întuneric. O mică orchestră era instalată pe o scenă şi făcea tot posibilul ca să facă să danseze câteva cupluri de italieni, doar bărbaţi. Cum mintea sa era plină de nişte vechi clişee antigay, se aştepta să vadă bărbaţi cu craniile rase, îmbrăcaţi în piele ca Marlon Brando în The Wild One. Dar nu, majoritatea erau coafaţi şi îmbrăcaţi normal. Totul părea obişnuit, de altfel, în acest club de noapte. Numai că era rezervat exclusiv bărbaţilor.

— Aţi rezervat o masă? întrebă un chelner.

— A rezervat cineva pentru mine. Mă numesc Desmond Miller.

— Ah, prietenul lui Gaetano, spuse ospătarul. Mi-a spus să mă ocup de dumneavoastră, soseşte în cinci-zece minute.

Privind în jurul lui, profesorul Desmond Miller se întreba încă ce căuta în acest bar diferit de altele. Venise, îşi spuse, pe „pilot automat”. Luă loc în spatele unei măsuţe. Chelnerul îi propuse o băutură din partea casei. Alese un Old Tom Gin. Din fericire, se gândi el, sala era cufundată în penumbră şi era la Roma, nu la Chicago! Îşi petrecuse toată săptămâna lucrând la Vatican la proiectul „Sant’Agostino”. Încă erau departe de final, dar discuţiile erau foarte incitante. O schimbare faţă de cursurile sale la Institutul de Cercetări Nucleare care, repetându-se în fiecare an, deveneau plictisitoare. Din fericire Majorana mai aducea ceva nou în viaţa sa. Şi Gaetano, de asemenea.

Îl întâlnise pe tânăr de mai multe ori coborând din taxiul care îl aducea la Palatul Vaticanului. Gaetano – ce prenume drăguţ! – îl privise cu un zâmbet de înger. Era o întâmplare? Îl reîntâlnise de două ori în cursul aceleiaşi săptămâni. Dar a doua oară, tânărul venise la el:

— Scuzaţi-mă, domnule, sunteţi chiar profesorul Desmond Miller de la Institutul din Chicago?

— Chiar eu sunt, răspunse Miller, flatat să fie recunoscut la mii de kilometri de casă. Ne cunoaştem?

— Studiez fizica particulelor, v-am urmărit mai multe cursuri la Chicago, anul trecut. Vă admir mult. Ce şansă să vă întâlnesc în Piaţa Sf. Petru!

— Am venit la Vatican ca să particip la un seminar. Deci studiaţi fizica?

— Da, deşi nu prea ştiu unde mă va conduce asta. Pot să vă pun câteva întrebări legate de studiile mele, profesore?

Privirea sinceră a tânărului îl tulburase.

— Cu plăcere, dacă vă pot ajuta!

— Mă numesc Gaetano, Gaetano Torelli.

Vorbiră învârtindu-se în jurul Pieţei Sf. Petru. Gaetano îi împărtăşi ambiţiile sale în domeniul cercetării nucleare, Miller îi dădu câteva sfaturi bune. Apoi, pe nesimţite, relaţia lor se făcu mai caldă, mai personală. Gaetano aminti de familia sa numeroasă, care trăia la Torino. Miller, încă o dată, povesti cum pusese la punct prima bombă atomică alături de Enrico Fermi. Vorbi şi despre nepoţii lui şi de reşedinţa sa secundară din California. Conversaţia continuă destul timp ca să-şi dea seama, amândoi, că făcuseră de trei ori înconjurul Pieţei Sf. Petru! Ce spuneau nu avea nicio importanţă, adevărul era că le era greu să se despartă ca să plece fiecare în altă direcţie. Desmond Miller îşi dădu seama cu o oarecare jenă şi se simţi obligat să se oprească acolo.

— Se face târziu, domnule Torelli, voi fi obligat să mă întorc la hotelul meu.

Gaetano se întristă.

— Înţeleg, domnule profesor!

Tânărul îi strânse mâna zâmbind şi se îndepărtă. Miller constată că această despărţire îl perturba. Dădu din cap şi grăbi pasul.

— Domnule profesor!

Se întoarse. Era Gaetano care îl ajungea din urmă. Îi strecură o bucată de hârtie în mână şi plecă alergând. Pe hârtie, era o dată cu adresa unui club de noapte roman, care se numea „Estinzione” – Stingerea. Şi cu această precizare: „Spuneţi că sunteţi invitat şi că veniţi din partea lui Gaetano Torelli.” Era şi numărul lui personal de telefon.

— Mă bucur că aţi venit! îi spuse Gaetano luând loc la masa lui.

Era îmbrăcat într-un pulover de caşmir, prea mare pentru el, care îi dădea un aer la modă.

— Chiar nu ştiu de ce am venit, răspunse Miller. Aveţi nevoie de noi sfaturi pentru studiile dumneavoastră?

Făcea tot ce putea ca să dea un sens acceptabil acestei noi întâlniri.

Gaetano îşi privi ceasul şi îl întrebă:

— Ştiţi, domnule profesor, de ce locul acesta se numeşte „Estinzione”?

— Ah… nu! se bâlbâi Miller.

— Veţi afla!

În secunda următoare, sala fu cufundată în beznă completă. În întuneric se auzeau fluierături de plăcere. Desmond Miller simţi atunci că nişte buze le căutau pe ale sale. Gaetano îl săruta tandru. Surprins, dar încurajat de obscuritate, Desmond Miller îl sărută şi el. În acel moment reveni lumina.

— „Estinzione”, reluă tânărul, pentru că timp de câteva secunde fiecare îşi lasă dorinţele să vorbească.

Desmond Miller îşi ascunse capul în mâini, plângând şi râzând.

— Domnule profesor, nu e atât de dramatic! spuse Gaetano. V-am observat mult la Chicago. Avem cu toţii dorinţele noastre; să le punem într-o cuşcă nu serveşte decât la a ne distruge existenţa.

— Lăsați-mi ceva timp, domnule Torelli!

— Tot timpul pe care îl doriți, profesore!

Îl sărută din nou.

— Ciao!

Fugi apoi spre ieșire, lăsându-l descumpănit, dar arzând de dorință. Acesta o fi fost scopul său? Fără îndoială că italienii aceștia erau niște seducători înnăscuți.

Revenind la hotelul său, profesorul Desmond Miller merse la bar și comandă un whisky dublu. Își spuse că așteptase vârsta de șaizeci de ani ca să cunoască o experiență la care își putea mărturisi abia acum că visase dintotdeauna. Realiză zâmbind că nu înșelase pe toată lumea; unii dintre studenții săi înțeleseseră. O altă viață îl aștepta poate, plină de incertitudini. Tremură de teamă și de plăcere. Își luă de la recepție cheile de la cameră și urcă să se închidă acolo. Își sună soția, Anna, rămasă la Chicago, cu care discută banalități. Totul e bine, da, lucrez mult, Roma e un oraș frumos, te aduc să o vizitezi vara asta.

În timpul săptămânii următoare, îl revăzu pe Gaetano. Tânărul îl aștepta, în general, lângă bazilică. Îl întrebă care era tema faimosului său „seminar” de la Vatican. Prudent, Desmond rămase evaziv. Prefera să se așeze la terasa unei cafenele cu Gaetano și să vorbească din simpla plăcere de a vorbi. Trecuse atât de mult timp – în viața sa atât de ordonată – de când se privase de ceea ce considera altădată o pierdere de timp.

— Când reiei cursurile la Chicago, Desmond?

Nu îl mai numea „domnule profesor”. Și îl tutuia acum. Desmond simțea că alunecă spre o situație pe care nu o mai controlează. Vorbind cu tânărul, îi trecu prin minte o idee. Dar da, desigur, asta trebuia să facă! Două zile și un apel telefonic mai târziu, îl regăsi pe Gaetano în sala întunecată de la „Estinzione”.

— Voiai să mă revezi, Desmond? îl întrebă Gaetano atingându-i uşor antebraţul.

— La ce oră se dă stingerea? întrebă Miller.

Gaetano îi făcu un semn barmanului.

— În câteva secunde.

Lumina se stinse. Se sărutară din nou. Când reveni lumina, erau pe masă un bilet de tren la clasa întâi şi o rezervare a unei camere de hotel.

— E un bilet Roma-Florenţa, dus-întors, cu o cameră în cel mai frumos hotel din oraş, îi spuse Miller. Dacă ai vrea să mă însoţeşti…

36.

Profesorul Tanaka revenise din Japonia în plină formă. Fără ca măcar să-şi salute colegii, se duse direct la tablă şi o şterse. Într-o linişte apăsătoare, abia tulburată de zgomotul cretei, scrise o ecuaţie lungă. Ceilalţi o recunoscură foarte repede. Era ecuaţia din centrul teoriei lui Majorana, cea pe care o numeau între ei „ecuaţia-mamă”.

— Dar… cunoaştem ecuaţia asta, spuse un fizician australian.

Profesorul Tanaka nu se obosi să se întoarcă.

— Ce nu cunoaşteţi însă e asta!

Completă ecuaţia-mamă cu un segment propriu.

— Cred că asta e cheia pentru a debloca maşina, spuse profesorul Tanaka.

Acela fu punctul de plecare pentru o activitate intensă a grupului de cercetători. Verificară funcţionarea teoretică a noului sistem. Tanaka avea dreptate, ecuaţia corectată elibera pe deplin puterea cronovizorului, până la mii de ani în trecut! Singurele limite, de aici înainte, ţineau de dimensiunea colectorilor de neutrini. Cum era vorba de o construcţie teoretică, cei doisprezece nu se gândeau la asta. Dar pentru Pellegrino, care lucra pe maşina reală, detaliul acesta avea o importanţă crucială. Chiar şi înarmat cu ecuaţia lui Tanaka, imersiunile sale în timp erau limitate de micii colectori de care dispunea. Pentru a rezolva problema, comandă componente noi, al căror preţ îl sperie încă o dată pe Montini.

— Sunteţi sigur, părinte Ernetti, că e nevoie să cheltuim atâţia bani?

— „Portofelul e deschis”, a spus Papa!

Montini se înclină şi comandă ce îi ceruse. Între timp, Pellegrino efectuă o

modificare „manuală”, cum spunea el, ce ar fi trebuit să permită să crească provizoriu amplitudinea salturilor în timp. Nu îi luă decât câteva ore. A doua zi, înainte de a merge în laborator, se duse la biblioteca Vaticanului şi consultă arhivele ziarului La Stampa. Căută un eveniment relativ recent (mai puțin de douăzeci de ani) ce putea fi verificat. Dădu peste un articol din 24 februarie 1941: „Domnul Mussolini se adresează poporului italian.” Cu o seară înainte, pe 23 februarie, dictatorul pronunțase un discurs important la balconul Teatrului Adriano, în Piazza Cavour din Roma. Era perfect. Avea evenimentul, data, textul discursului şi locul unde se petrecuse. Se descurcă să afle coordonatele geografice ale teatrului: 41°54'21" N, 12°28'11" E. Le programă în cronovizor, apoi reglă scala de timp. În SBP[1] erau 527 miliarde 317 milioane de secunde. Introducând cu răbdare această cifră enormă, se gândi că ar trebui să simplifice cândva procedura. În ciuda maşinii sale de calcul, cifrele vor deveni monstruoase când va trebui să sară peste secole, chiar milenii. Dar cronovizorul devenise atât de complex, încât cea mai mică modificare ar fi putut dura luni întregi. Și Montini se grăbea.

Porni. Maşina nu intră în modul „indisponibil”, ca atunci când programa o dată ce depăşea cu puțin limita de treizeci de zile. De data aceasta, se aruncă hotărât în puțul timpului. Ecranul arătă, văzută de sus, fațada Teatrului Adriano. Dar piața era aproape goală, cu excepția câtorva carabinieri. Cordoanele de securitate semnalau că urma să se producă un eveniment. Pellegrino înțelese că ajunsese prea devreme. Adăuga cincizeci de milioane de secunde. De data aceasta, oamenii se adunau. Grupările fasciste ajunseseră cu drapelele lor. Von Mackensen, ambasadorul Reichului, sosi în automobilul său. Fu foarte aclamat.

Am ajuns, dar îl mai aşteptăm pe Duce, îşi spuse Pellegrino.

Mai avansă cu câteva mii de secunde în timp. Un om se adresa cu vehemență mulțimii. Pălăria pe care o purta îi permise să-l recunoască fără dubii. Era Benito Mussolini. Imaginea era mută, părintele Ernetti mări imaginea pe fața sa, ca să îi poată citi discursul pe buze:

„…Suntem în război din 1922, adică din momentul în care am arborat împotriva lumii masonice, democratice şi capitaliste drapelul revoluției noastre care, pe atunci, nu era apărat decât de o mână de oameni. Și de atunci…”

După o reamintire a istoriei recente, dictatorul insistă asupra necesității de a continua „lupta enormă” împotriva Marii Britanii. Pellegrino întrerupse maşina.

Nu îndrăznea să coboare mai mult în timp, riscând să ardă câteva circuite integrate. La prețul pe care îl aveau, Montini nu l-ar fi iertat! Deocamdată, trebuia să se limiteze la evenimente care se produseseră cu mai puțin de douăzeci de ani în urmă. Începu să viseze cu ochii deschiși. Ce vor face oamenii în ziua în care – dacă această zi va veni – cronovizorul va fi devenit la fel de banal ca un magnetofon? Răspunsul părea evident. Înainte de a se grăbi spre epoca lui Iulius Cezar, vor vrea să-i vadă pe cei apropiați.

Acum douăzeci de ani, se gândi Pellegrino, eram un copil. Trăiam cu mama la Rocca Santo Stefano, la periferia Romei. Acum, mama lui era moartă. Să o revadă în viață? Se întreba dacă ar avea forța să facă asta, dar o făcu. Programă cronovizorul pentru un salt de douăzeci de ani în trecut în propria sa istorie. Ecranul arătă, văzută de sus, o căsuță de care era lipită o grădină. Era locul în care crescuse. Aşteptă. Văzu o femeie ieşind cu un lighean cu rufe. Era mama sa, aşa cum o mai vedea astăzi doar în vis. Începu să plângă ca un copil. Femeia puse ligheanul pe un taburet şi începu să pună la uscat nişte cearşafuri pe sârmele întinse în curte. Avea patruzeci de ani, încă nu purta urmele cancerului de plămâni ce avea să o doboare opt ani mai târziu. Un băiat ieşi la rândul său din casă. Dădea cu piciorul într-o minge de fotbal, ca toți băieții de vârsta lui. Era el. Se vedea pe el însuși. Femeia îi ceru să o ajute să întindă rufele. Băiatul de pe ecran îi dădu un…

Preferă să se oprească acolo. Scena aceasta, deşi banală, îi păru monstruoasă. Se simți ca un tâlhar. Ceea ce fac, îşi spuse, poate că e un păcat. Dumnezeu a creat timpul, omul are oare dreptul de a-l aboli? Era o întrebare grea. Îşi ceru scuze de la mama lui şi se rugă pentru ea. Dar, imediat după aceea, preotul lăsă locul cercetătorului. Va avea tot timpul, mâine, să-şi pună întrebări morale, chiar metafizice, despre călătoria în timp. Până atunci, trebuia să progreseze. Şi din moment ce papa aşteaptă să fie convins, putea să-i arate o imagine cu însuşi papa, de acum douăzeci de ani.

La biblioteca Vaticanului, găsi tot ce căuta. Un discurs al lui Pius al XII-lea aproape contemporan cu cel al Ducelui. Programă maşina pe 24 decembrie 1940, în Piața Sf. Petru. Într-o cuvântare pronunțată de la balconul său, adresată întregii creştinătăți, papa evoca „victoria necesară asupra urii, asupra propagandei neînfrânate, asupra sfidării dreptului internaţional şi a respectării pactelor”. Îi sfătuia pe credincioşi să distingă adevărul de aparenţele înşelătoare, pentru a evita „pericolul de a concepe şi de a forma această nouă ordine ca pe un mecanism impus cu forța, o ordine lipsită de sinceritate, fără consimțământ

deplin, fără bucurie, fără pace, fără demnitate, fără valoare”. Pellegrino fu uimit. Acest papă, ce fusese acuzat de indulgență, chiar de complicitate cu Germania hitleristă, adoptase în 1940 o atitudine critică și lipsită de ambiguitate în ceea ce-i privește pe liderii naziști. Nu mergea, din păcate, până la o condamnare formală a deportărilor masive ce avură loc doi ani mai târziu. Ziua următoare, Montini proiectă filmul de șaisprezece milimetri în fața papei. Sfântul Părinte păru mulțumit să se vadă pronunțând un asemenea discurs.

— Va trebui să le reamintim aceste cuvinte celor care mă critică, nu credeți, Montini?

— Cu siguranță, Sfinte Părinte! Cronovizorul va contribui la restabilirea adevărului istoriei.

Papa îi zâmbi.

— Ați făcut o treabă remarcabilă, părinte Ernetti, spuse Pius al XII-lea, clar satisfăcut.

— Fără grupul de cercetare, Sfinte Părinte, rămâneam paralizat.

— Unde au ajuns prietenii noștri cercetători? întrebă papa.

— Pe calea cea bună, răspunse Montini. Esențialul e făcut de când Tanaka a deblocat situația.

— Împrăștiați-i cât mai repede, decise papa. Deja știu prea multe. Și dacă unul dintre ei s-ar gândi să vorbească despre asta guvernului său?

— Au acceptat sub jurământ să nu dezvăluie cercetările noastre, spuse Montini.

— Oh, știți, jurămintele…, spuse Pius al XII-lea.

— De altfel, reluă Montini, am avut grijă să închidem cronovizorul teoretic cu un cod criptat. Pentru ca mașina să funcționeze, trebuie introdusă această cifră și conectate circuitele într-o ordine precisă. Altfel, cronovizorul rămâne inert. Doar părintele Ernetti și cu mine știm acest cod și dispunerea circuitelor.

— E bine, Montini, v-ați gândit la toate. Părinte Ernetti, vom putea să dăm înapoi și mai mult limitele temporale ale mașinii?

— Nimic nu ne oprește, Sfinte Părinte! Singurele constrângeri sunt tehnice. Amplitudinea salturilor în timp, explică Montini, depinde de dimensiunea colectorilor pe care trebuie să-i construim noi… și ale căror componente sunt teribil de scumpe.

— Banii nu ne lipsesc! spuse papa.

— Banii nu. Dar e o limită la dimensiunea colectorilor. De altfel, sumele pe care le cerem Băncii Vaticanului sunt din ce în ce mai mari… și mai vizibile.

— De aceea, spuse papa, va trebui să folosim un truc. Când grupul de cercetare își va termina misiunea, părintele Ernetti își va continua munca în afara Romei, ceea ce va permite să înlăturăm bănuielile. M-am gândit la Veneția.

— Veneția? spuse Pellegrino. E un oraș pe care îl cunosc bine.

— Vaticanul vă va găsi un post la fundația Cini și veți locui la mănăstirea San Giorgio Maggiore. O cunoașteți?

— Am trecut pe acolo, Sfinte Părinte. E un loc frumos.

— Bine. Ne revedem toți trei când părintele Ernetti va fi gata să meargă în timp spre întâlnirea cu Domnul nostru.

1 SPB (Seconds Before Present) (engl.) – secunde înainte de timpul prezent.

37.

Viaţa nu poate să aducă numai veşti proaste, îşi spuse Natacha. Insistând, părintele de Meaux obţinuse prezenţa pe situl Qumran a trei arheologi non-dominicani: un american, un german şi o israeliană. Pe 24 decembrie, toţi trei urcară într-un Jeep ce plecă în direcţia Iudeei. Sosiră pe ţărmul Mării Moarte şi virară la dreapta, spre Khirbet-Qumran. Se lăsase noaptea. Văzut de departe, situl arheologic părea iluminat.

— Un pom de Crăciun! spuse americanul.

„Bradul” era în realitate un palmier destul de mare, decorat cu ce se găsea la îndemână. În jurul copacului, arheologii dominicani, care reîmbrăcaseră de această dată frumoasele lor tunici albe, cântau cântece de Crăciun. Unul dintre ei se pregătea să ţină slujba. Natacha se uită la ceas.

— Va celebra slujba de la miezul nopţii.

Discret, salutaţi de cei care îi recunoşteau, nou-veniţii se ghemuiră la rândul lor în jurul bradului.

— Natacha!

Era Thomas. Se deplasă în patru labe până la el. El o sărută, ceea ce dădu naştere unor fluierături printre colegii săi.

— Am fost anunţat că urma să vii. Bine ai venit în Qumran, locul de pe Pământ care seamănă cel mai bine cu planeta Marte!

Un cor de „sssst” le ordonă să tacă. Un frate dominican din Marseille intonă (în provensală) O Rei de Glori.

25 decembrie era sărbătoare legală, chiar şi în Qumran. De dimineaţă, Natacha îi ceru lui Thomas să-i arate situl.

— Dacă vrei. Începem cu peșterile?

— De acord.

— Ai încălțări potrivite? Va trebui să ne cățărăm.

— Cu ce am în picioare aș putea escalada Mont-Blancul.

— Doar că e mai cald, ai să vezi!

Începură să urce pe colină înainte de sosirea marilor călduri.

— Grota I e grota istorică, cea în care s-au găsit primele manuscrise.

— Micul beduin care își căuta capra?

— Așa se povestește. A crezut că animalul s-a refugiat în grotă și a găsit vasele ce conțineau șapte pergamente cu manuscrise.

Ajunseră în fața peșterii.

— Protejează-ți ochii! spuse Thomas.

— De ce?

Înțelese repede. La intrarea lor în grotă, zeci de lilieci își luară zborul.

— Îi deranjăm. Ziua, dorm aici.

— Ce căldură! Abia se poate respira, spuse Natacha.

— Cincizeci de grade Celsius. Datorită mediului foarte uscat manuscrisele au fost protejate de putrezire.

— În plus, pute.

— Excremente de liliac. Nu are rost să mai rămânem, toată lumea a trecut pe aici, și traficanții, și arheologii.

Grota II, mai puțin monumentală, era situată în apropiere. A III-a era cea în care se găsiseră pergamentele de aramă. A IV-a, în fine, se afla pe un pisc stâncos a

cărui proeminenţă stătea faţă în faţă cu vestigiile faimoasei „mănăstiri”.

— Vino, o vom vedea la faţa locului! propuse Thomas.

Coborâră colina şi se îndreptară spre cei câţiva pereţi dezgropaţi de arheologi.

— Cam toată lumea e de acord astăzi să atribuie acest sit esenienilor. Majoritatea erau bărbaţi, celibatari.

— De ce „majoritatea”?

— Pentru că s-au găsit oseminte de femei, dar nu erau foarte numeroase. Aceşti bărbaţi formau o comunitate, ca nişte călugări. Îşi puseseră bunurile în comun şi hotărâseră să aştepte aici finalul lumii.

— E locul ideal, într-adevăr!

Ajunseră la sit. Natacha îl urmă pe Thomas într-o încăpere mare, dreptunghiulară, ce îşi pierduse acoperişul.

— Hubert de Meaux numeşte această încăpere un „scriptorium”. Crede că esenienii copiau manuscrisele pe o masă lungă aşezată pe mijloc.

O mică schiţă, lipită pe o bucată de lemn prinsă de un perete, reconstituia scena aşa cum o imaginau arheologii dominicani. Ducea în mod irezistibil cu gândul la o abaţie din Evul Mediu.

— S-au găsit şi nişte construcţii foarte interesante, continuă Thomas. Vino să vezi!

O duse în faţa a ceea ce semăna cu o groapă săpată în stâncă, prevăzută cu o mică scară, ca pentru o piscină.

— E un mikvé, un bazin de abluţiuni. Sunt din astea cam peste tot. Esenienii practicau ritualuri de purificare toată ziua.

— Un fel de botez cu apă? sugeră Natacha.

— Spune-i asta părintelui de Meaux şi o să-ţi taie capul! Te gândeşti la Iisus şi Ioan Botezătorul?

— Cum să nu-mi treacă prin minte? Gândeşte-te! Acum două mii de ani, o comunitate de credincioşi care practicau celibatul şi botezul cu apă s-au retras aici să aştepte Judecata de apoi şi întoarcerea lui Mesia. Sincer, nu te tulbură asta?

— Sunt asemănări, dar nimic nu spune…

— Până acum, după lectura textelor, pentru mine nu era decât o ipoteză. Acum, că am văzut situl, e o certitudine. Îți amintești episodul cu Iisus în deşert, în evanghelii? „Deşertul”, după părerea mea, e o aluzie la Qumran.

— E puțin trasă de păr povestea ta!

Ea nu îl mai asculta, pornită în construcția castelului ei de idei.

— Și dacă Iisus ar fi aparținut comunității? Dacă ar fi trăit aici câteva luni, câțiva ani poate? Dacă aici, în Qumran, ar fi creat doctrina pe care să meargă să o răspândească în Galileea mai întâi, apoi la Ierusalim?

— Natacha, pierzi controlul! Ar trebui dovezi.

— Le voi găsi. Voi scormoni pământul până îmi voi zdreli degetele, dar le voi găsi. Și voi pune pe toată lumea în fața dovezilor. Pe papă, pe părintele de Meaux şi pe deputații din Knesset!

38.

Petrecură doar două zile la Florența, dar fură nişte zile divine. La ieşirea din gară, Miller se urcă la volanul unei maşini închiriate. Venea des la Florența, aşa că îl duse pe Gaetano într-un loc înalt de unde se vedea întregul oraş vechi.

Cupola gigantică a catedralei Santa Maria dei Fiore ieşi imediat în evidenţă. Era capodopera arhitectului Filippo Brunelleschi şi unul dintre simbolurile cele mai importante ale epocii Renaşterii. De asemenea, vizitară interiorul catedralei şi Ponte Vecchio, care traversa râul Arno.

— Aici, pe malul râului Arno, îi spuse Desmond lui Gaetano, poetul Dante a întâlnit-o pe Beatrice, care pe atunci era doar un copil. S-a îndrăgostit de ea la prima vedere, spunându-şi asta: „E învăluită de slava lui Dumnezeu.” Apoi avu un vis în care o văzu pe Beatrice mâncându-i inima. Ce frumos, nu-i aşa?

— Foarte frumos, domnule profesor! răspunse Gaetano.

„Cursul” profesorului Desmond Miller continuă pe tot parcursul după-amiezii, fiind dedicat vizitei Galeriei Uffizi. Văzură acolo minunatele picturi Naşterea lui Venus de Botticelli, Buna Vestire de Leonardo da Vinci şi atâtea alte minuni. Când se lăsă seara îşi duseră bagajele la hotel. Gaetano fu primul care se cază şi găsi camera sa foarte cochetă. O adevărată bijuterie.

— Mă bucur că îți place! îi spuse Desmond. A mea nu e departe. Ne întâlnim la restaurant?

Gaetano, care credea că jocul durase prea mult, îl luă pe Desmond de braț şi-l trase în interior. Închise uşa cu piciorul şi îşi târî iubitul pe pat.

— Restaurantul va aştepta! spuse Gaetano.

A doua zi luară trenul înapoi la Roma. Un taxi îi duse la hotelul lui Miller. Îşi lăsară acolo bagajele şi se îndreptară spre bazilica pe care Desmond voia să o viziteze. Dar, pe esplanadă, se treziră față în față… cu părintele Pellegrino

Ernetti. Şi-ar fi dorit să intre în pământ.

— Bună, părinte! Ăăă… întâlnirea noastră este programată pentru mâine dimineaţă la ora zece? se bâlbâi Miller.

— Da, aşa este, răspunse Pellegrino. Vizitaţi obiectivele turistice?

— Un pic, da. Nu vizitasem niciodată bazilica. Merg cu nepotul meu Gaetano, care locuieşte în Anglia.

— Gaetano? Nu ştiam că ai un nepot italian.

Prost! Eşti un prost! îşi reproşa Miller, transpirând abundent.

— Uh… Fratele meu este american, dar soţia sa, italiancă. Gaetano are sânge de italian. I-am propus să viziteze Roma, nu o văzuse niciodată.

— Nu uitaţi, domnule profesor Miller, că veţi fi foarte ocupat în zilele următoare. Prezenţa dumneavoastră este esenţială.

— Voi recupera timpul pierdut, părinte Ernetti.

— În ceea ce mă priveşte, eu plec mâine, spuse „nepotul”.

— În acest caz, drum bun înapoi în Anglia, tânărule! Pe mâine, profesore!

Ernetti se îndepărtă. Desmond rămase nemişcat câteva secunde, ca şi cum întâlnirea îl paralizase. Se bâlbâi:

— Şi-a dat seama.

— Ce te face să spui asta? Aş putea fi foarte bine nepotul tău.

Miller se linişti puţin.

— Ştiu… dar ceva îmi spune că şi-a dat seama.

— Chiar dacă şi-ar fi dat seama, ce contează? îi spuse Gaetano.

— Poate că ai dreptate, să nu-l lăsăm să ne strice ziua!

Seara şi-o petrecură la restaurantul hotelului.

— De mâine mă întorc la seminarul meu secret de la Vatican, spuse Desmond.

— Ce de mistere! râse tânărul.

— Da, și pentru o poveste cam ciudată, răspunse Miller.

— Ce poveste? La ce lucrezi, de fapt? întrebă Gaetano.

— Nu pot să-ți spun, răspunse Miller, am depus un jurământ pentru a păstra secretul.

— Oh, ce palpitant!

— În plus, nici dacă ți-aș spune, nu m-ai crede.

— Stai! a sugerat Gaetano, vom juca jocul „Foc, foc, gheaţă, gheaţă”. Nu-mi spui nimic, doar „Foc, foc, gheaţă, gheaţă”.

Desmond zâmbi. Trecuseră cel puțin cincizeci de ani de când nu mai jucase asta!

— Hai! spuse el.

— Este o bombă, sugeră Gaetano.

— Gheaţă.

— Am bănuit-o. Deci este… o mașină.

— Începi să te dezgheţi.

— O mașinărie care are legătură cu religia catolică. În caz contrar, ce ai avea tu de-a face cu un monsenior?

— Te încălzești.

Jocul dură câteva minute. Dar Gaetano, obosit, renunță.

— M-ai omorât, unchiule! îi spuse lui Desmond.

Profesorul izbucni în râs. Se întoarseră în camerele lor. Din nou, Gaetano îl atrase în patul lui.

— Şi dacă am încerca un alt joc? îi spuse lui Desmond.

Dimineața, Gaetano Torelli cunoştea în mare principiile şi conținutul proiectului „Sant'Agostino". Se despărțiră.

Nu cred că povestea noastră va merge mai departe, se gândi Desmond când îl văzu pe tânăr îndepărtându-se. În ceea ce privește proiectul Sant'Agostino, pun pariu că nu m-a crezut.

Profesorul Desmond Miller se înşela. Tânărul Gaetano Torelli îl crezuse. I se părea că proiectul mașinii timpului era o nebunie, dar dacă informațiile i-ar fi putut aduce bani, nu ar fi ezitat să le vândă. Ajungând la micul său studio, sună pe unul dintre prietenii săi. Un englez, de data asta unul adevărat, care locuia la Roma.

— Bună, Peter, spuse Gaetano, sunt acasă.

— Aveți informații?

— Da, nu o să-ți vină să crezi.

Îi spuse tot ce aflase de la Miller.

— Incredibil! spuse englezul.

— Crezi că asta i-ar interesa pe ruși?

— Cu rușii, în acest moment, este prea periculos. Am un alt cumpărător, care pare să fie interesat de treburile Vaticanului. Vorbesc cu el despre asta. L-am putea vedea împreună mâine seară la clubul „Estinzione".

În seara următoare, în semiîntunericul clubului gay, îşi zăriră cumpărătorul. Ajunse după ce îi făcu să aştepte o oră întreagă. Era mic de statură, în vârstă de vreo cincizeci de ani şi purta o haină lungă care ascundea o sutană. Prietenul lui Gaetano făcu prezentările:

— Gaetano, ţi-l prezint pe Dom Alberto Pindare de Carvalho, episcop de Rio de

Janeiro.

39.

Indiferent din ce parte te-ai uita la ea, Bazilica San Giorgio Maggiore este una dintre minunile Veneției. Situată pe o insulă mică la gura Marelui Canal, are vedere spre Palatul Dogilor. Fațada sa, cu un fronton susținut de patru coloane mari, îi dă aspectul unui templu antic.

La dorinţa papei, se consideră că grupul de cercetători care participa la proiectul „Sant'Agostino" ajunse la sfârșitul misiunii sale. Toate marile întrebări rezultate din munca lui Majorana fuseseră rezolvate şi grupul își sintetizase munca într-un volum mare de două sute cincizeci și șase de pagini din care exista un singur exemplar, pe care doar Montini îl avea. El mulțumi cu căldură membrilor grupului pentru acest exerciţiu de „mare acrobaţie intelectuală" şi îi trimise pe fiecare acasă… cu cecul lor. Părintele Ernetti luă apoi drumul Veneției, unde lucrarea sa pentru cronovizor putea continua în cea mai mare discreție. Cu ajutorul Gărzii pontificale, el se mută într-o chilioară din mănăstirea benedictină construită lângă bazilica San Giorgio Maggiore. Uneori, la sfârșitul zilei, urca în vârful unui turn cu ceas unde se bucura de o panoramă superbă a Serenissimei.

Pentru a crea o diversiune, Vaticanul îl numi exorcistul oficial al Eparhiei de Veneția. Ascensiunea unui tânăr preot, abia format în acest domeniu, pe această poziție mult invidiată, dădu naştere, în mod evident, unor comentarii, dar toată lumea știa că era protejatul Arhiepiscopului de Milano, promis într-o zi celor mai înalte funcții. Cel mai reticent, într-adevăr, fu chiar Pellegrino însuși. Dacă ar fi fost să trateze boli mintale minore, ar fi știut cum să o facă. Dar să-l înfrunte pe însuşi Diavolul, dacă s-ar manifesta? Și cu atât mai mult, să lupte cu el? Habar nu avea.

Această activitate de exorcist îi oferea mult timp liber, astfel că Pellegrino – beneficiind de un alt avantaj al apropierii sale de Arhiepiscopul de Milano – susținu un seminar despre muzica antică la fundaţia Cini. În zilele cele mai bune avea doar cinci studenți, dar reuși să le transmită pasiunea sa. Fusese, de asemenea, un adevărat moment de respiro, şi în timp ce maşina era mutată dintr-o parte în alta, putu să uite puţin de Majorana, de ecuații și de cronovizorul său!

Cineva bătu la uşă. Un frate benedictin veni să-i spună că un vizitator îl aştepta în sala de mese. Pellegrino avu o strângere de inimă; „vacanţa” din Veneţia nu durase decât câteva săptămâni. Montini aştepta cu răbdare, uitându-se la imensa frescă de pe perete, Nunta din Cana a lui Veronese.

— Aceasta este doar o copie, monsenior, spuse Pellegrino. Originalul a fost furat de generalul Bonaparte în 1797, în timpul campaniei sale în Italia.

— O copie frumoasă, oricum. Ce mai faceţi, dragă Pellegrino?

— Bine, monsenior. Îmi imaginez că aţi venit să-mi vorbiţi despre mutarea maşinii?

— E deja gata, spuse Montini. Totul a fost depozitat şi transportat în lăzi anonime. Acestea vă aşteaptă în noul dumneavoastră laborator. O să vă duc acolo.

Cartierul Accademia este una dintre cele mai frumoase zone din oraşul vechi al Veneţiei. Acesta este cartierul artiştilor. Departe de agitaţia din Piaţa San Marco, conferă un adevărat paradis liniştit, deranjat doar de zgomotul bărcilor cu motor care trec pe sub podul ce traversează Marele Canal. Montini îl conduse pe părintele Ernetti în spatele muzeului. Atelierul se regăsea pe Calle Larga Nani, o mică străduţă, unde era linişte aproape totală. Montini arătă spre doi bărbaţi masivi, care discutau în stradă.

— Sunt oamenii noştri, spuse Montini. Păzesc neîncetat intrarea în clădire. Puteţi să vă bazaţi pe ei. Sunt de încredere şi sunt înarmaţi.

Trecură printr-un gang şi ajunseră la o magazie foarte ingenios camuflată sub forma unui atelier de mecanică. Montini deschise uşa de fier care dădea într-o a doua uşă de oţel, asigurată printr-o încuietoare triplă. Încăperea era mare, destul de plăcută, dar fără fereastră. Toată munca de luni de zile sosi împachetată în opt lăzi închise, fără nicio indicaţie de origine sau de conţinut pe ele. Cum nu se putea pune problema chemării unor ajutoare, cei doi bărbaţi petrecură câteva ore desfăcând cutiile şi despachetând ei înşişi piesele cronovizorului. Să-l vezi pe Arhiepiscopul de Milano mânuind ciocanul şi mătura era un spectacol destul de neobişnuit, dar Pellegrino recunoscu faptul că nu se dădea deloc în lături de la muncă.

— Este suficient pentru astăzi, spuse Montini. Mâine vom remonta maşina. Între

timp, vă propun să luăm cina într-un restaurant lângă Piazza San Marco unde veți putea gusta cele mai bune linguini alle vongole din Italia.

— Cu plăcere, monsenior!

Se întoarseră către Marele Canal. Montini făcu semn unui taxi acvatic.

— Piața San Marco, prego!

Se îmbarcară. Barca avea un motor puternic, dar nu se îndrepta spre piață.

— Hei! Ți-am spus Piața San Marco. Unde te duci?

Din cabină ieși apoi un al doilea bărbat pe care îl văzură, dar îl crezuseră un alt pasager. Era înarmat.

40.

Taxiul acvatic acostă pe un chei îndepărtat din Veneţia modernă. Fură obligaţi să coboare, li se puseră cătuşe şi fură împinşi fără menajamente într-un Lancia Appia care demară în trombă.

— Până la urmă ce vreți? întrebă Pellegrino enervat. Știți cine este persoana de lângă mine?

— Știm, părinte, este Arhiepiscopul de Milano.

— Vă dați seama ce faceți? Arestați un arhiepiscop! Sunteți de la poliţie?

Montini încercă să-l calmeze pe părintele Ernetti punându-i mâna pe umăr.

— Nu sunt polițiști, prietene.

— Suntem mai periculoşi pentru voi decât poliţia, adăugă cel care era la volan.

După o scurtă călătorie cu maşina prin suburbii, se opriră în faţa unei mici case izolate. Un bărbat mai în vârstă îi aştepta în prag. Purta ochelari rotunzi mici şi avea un puternic accent slav.

— Îi ducem în pivniță, Timur?

Omul dădu din cap. Fură împinşi pe o scară mică, apoi într-o cameră întunecată cu pereţi insalubri, închisă cu o uşă grea de fier. Omul pe nume Timur, care părea să fie şeful celor doi, luă cuvântul.

— Iertaţi-mi lipsa de maniere, monsenior! Pentru a economisi timp şi pentru confortul tuturor, voi fi direct.

Știau, evident, că Montini, părintele Ernetti şi fizicienii pe care îi adunase Vaticanul lucrau la un proiect secret. Să fi fost vorba despre instalarea rachetelor balistice americane PMG-19 pe teritoriul italian? Montini răspunse negativ. Omul, în mod fals răbdător, îl întrebă ce altă armă puneau la punct. Montini se

uită la el fără să se înspăimânte.

— Sunteţi agent sovietic?

— Monsenior, nu aş fi vrea să torturez un arhiepiscop, dar nu voi ezita să o fac dacă asta va salva milioane de vieţi sovietice de la un holocaust nuclear.

Intrară în ofensivă. Întrucât părintele Ernetti conducea din punct de vedere tehnic proiectul, sperau să obțină o mărturisire, torturându-l pe prietenul său, Montini. Unul dintre cei doi bărbaţi îi dădu arhiepiscopului o palmă puternică, apoi alta. Apoi îl loviră cu pumnii.

Montini căzu la pământ. Loviturile de pumni fură urmate de lovituri de picioare. Cei doi bărbaţi, care erau adevăraţi maeștri ai torturii, îl loveau neîncetat, mai ales în locurile în care bietul Montini fusese deja rănit.

Bărbatul cu capul ras le făcu semn să se oprească. Îl luară pe Montini şi-l legară cu braţele de două cârlige mari, înfipte în perete, la aproximativ trei metri înălţime. Săracul atârna acum deasupra pământului, cu braţele întinse şi picioarele în gol. Această poziţie îi făcu respiraţia dificilă.

— Dă-l jos, se sufocă! strigă Pellegrino.

Nimeni nu-l ascultă. Părăsiră încăperea pentru a-i lăsa pe cei doi prizonieri să se gândească. Pellegrino se repezi la faţa umflată a lui Montini. Acesta din urmă zâmbi slab.

— M-au spânzurat cu braţele răsfrânte, părinte Ernetti. Aşa cum au făcut romanii cu Domnul nostru…

Pentru a-i permite să respire puţin, Pellegrino îi sprijini picioarele şi încercă să-i îndrepte corpul său. Îl rugă pe Montini să le spună totul sau să inventeze ceva. Mai degrabă totul decât să moară în aceste condiţii. Montini nu-l asculta şi-şi pierdu cunoştinţa.

După câteva minute, cei trei agenţi sovietici reveniră în pivniţă. Unul dintre ei avea o găleată cu apă pe care i-o aruncă lui Montini în faţă, acesta deschizând ochii. Se întâmplă apoi ceva neașteptat. Montini începu să geamă. Spuse că suferă, că nu mai poate, că se sufocă. Imploră să fie dezlegat. Timur zâmbi.

— Hristosul tău a rezistat mai mult decât tine, monsenior. Dezleagă-l!

Montini fu dezlegat şi pus pe un scaun. Lăsă capul în jos, de parcă ar fi fost epuizat. Unul dintre răpitori se apropie pentru a-l face să vorbească. Montini sări apoi ca o fiară. Îl lovi cu dosul palmei în faţă. Timur primi o lovitură sub centură şi căzu, urlând, în genunchi. Pellegrino încercă să-l ţină pe cel de-al treilea, dar fu aruncat cât colo. Preţioasele secunde câştigate îi permiseră lui Montini să apuce revolverul lui Timur. Acesta din urmă ordonă complicelui să reia lupta. Omul însă ezită.

— Are o armă, Timur!

— Este preot. Nu va trage!

Montini trase. Glonţul îl atinse uşor pe bărbat şi rămase înfipt în perete. Buimăcit, se dădu înapoi. Montini îi porunci lui Pellegrino să ia cheile de la pivniţă şi cheile maşinii. Erau agăţate la cureaua unuia dintre răpitori, care zăcea încă inconştient. Apoi cei doi preoţi se îndreptară către uşa de fier şi o trântiră cu putere. Părintele Ernetti întoarse de îndată cheia în lacăt. Cei trei agenţi sovietici se repeziră spre uşă. Degeaba, erau prizonieri ai propriei lor pivniţe. Montini şi Pellegrino urcară scările câte patru deodată şi se repeziră în Lancia. Arhiepiscopul, încă înarmat, aruncă o privire în spatele lor şi îi porunci lui Pellegrino să plece. Câteva minute mai târziu, ajunseseră pe drumul naţional.

— O întrebare, monsenior: dumneavoastră, un om credincios, l-aţi fi omorât pe acest om?

— Doar Dumnezeu ştie, prietene! Uită-te la drum, acum nu este momentul să aveţi un accident.

Dar Pellegrino avea atât de multe întrebări pentru acest arhiepiscop atât de… neobişnuit.

— Cum aţi reuşit să-l puneţi la pământ pe cel dintâi?

— A fi arhiepiscop, părintele Ernetti, nu exclude să ai opt dani în karate!

41.

Timur Kuprian era furios. Lovea cu piciorul tot ce îi stătea în cale prin subsol. Ura eşecul, iar superiorii lui cu atât mai mult. Deodată se linişti şi privi în gol. La un moment dat, unul dintre complicii săi îi atrase atenţia. Auzise un zgomot. Era un ţăran, nedumerit de uşa casei pe care Montini o lăsase larg deschisă. Atras de zgomot, coborî în beci.

— Cine e aici? întrebă ţăranul din spatele uşii.

— Suntem prizonieri în pivniţă, spuse Timur.

Vorbea fluent italiană, dar nu-şi putea ascunde accentul.

— Daţi-ne drumul, domnule!

— Nu am cheia. Cine sunteţi? Prietenii lui Pastrone?

Timur credea că Pastrone trebuie să fi fost ţăranul care închiriase casa.

— Da, ai lui Pastrone. Fără să observe, ne-a uitat în pivniţă. Nu are minte, Pastrone!

— E mort de trei ani, spuse ţăranul.

Urcă scările şi dispăru. Timur lovi cu putere în uşă.

— Ciert![1]

O oră mai târziu, patru bărbaţi îşi făcură apariţia în faţa uşii pivniţei. Unul dintre ei adusese unelte pentru a forţa încuietoarea. Ceilalţi trei erau puşcaşi înarmaţi.

*

— E vorba de o treabă serioasă, Sidney.

Trei zile mai târziu, Joe Fincher raportă lui Gottlieb prin intermediul telefonului securizat.

— Ambasada noastră a aflat de la poliția italiană că agenții sovietici au încercat să răpească doi preoți foarte implicați în situația secretă de la Vatican. Unul dintre ei era Arhiepiscopul de Milano.

— Doar atât?

— Vaticanul l-a îndemnat pe ministrul de interne să acopere cazul. Îți imaginezi? Un arhiepiscop răpit de KGB! Pușcașii i-au găsit pe cei trei răpitori într-o pivniță, în suburbiile Veneției. Erau bătuți rău.

— De către preoți? întrebă Gottlieb.

— Se pare că da.

— La Roma orice e posibil! se amuză Gottlieb. Una peste alta, Joe, nici noi nu suntem departe de ruși. Vrem să știm ce se urzește în jurul papei. Chestiunea asta poate ascunde ceva chiar important.

— Aș putea merge să-l găsesc pe preot, se oferi Fincher, știu unde predă.

— Și să alertați pe toată lumea? Nu, nu e ce trebuie. Am o altă idee. Sidney Gottlieb avea apetență pentru povești „picante”. Aflase de la un agent FBI că unul dintre fizicienii care au participat la sesiunile Vaticanului a fost implicat într-un scandal sexual.

— Care?

— Miller, Desmond Miller, fizician din Chicago.

— Mai este la Roma? A trecut peste o lună de când grupul lor de cercetare s-a despărțit.

— S-a întors la Chicago. Apoi a plecat la Roma, inventând niște minciuni pentru

soţia sa.

— A înşelat-o?

— Da, dar nu cu Gina Lollobrigida!

1 „La dracu’!”, în rusă.

42.

Toată lumea din Qumran avea un plan de lucru bine definit. Natacha fu însărcinată cu realizarea unui raport despre sistemele de irigaţii ale sitului. Era necăjită, pentru că sarcina asta i se părea plictisitoare, dar trebuia să o facă. Pentru a supravieţui în acel iad şi pentru a alimenta bazinele de irigare, era nevoie de apă. Dar de unde venea apa? Tânăra măsură zile întregi terenul, în lung şi în lat. În cele din urmă, detectă urme de canale de irigaţii săpate în deal. Erau foarte puţin vizibile, atenuate de eroziune, dar existau în număr mare. Discută despre asta cu Sacha de Saint-Laumer, preotul dominican care a supraveghea săpăturile.

— În opinia mea, aceste canale nu alimentau direct comunitatea. Colectau apa de ploaie şi se transformau într-un un sistem de râuri care duceau apa către nişte rezervoare. Aici şi acolo, spre exemplu, arătă ea pe o hartă.

— Ne faci un raport? sugeră Sacha.

Petrecu o săptămână scriind un text foarte tehnic de aproximativ cincizeci de pagini, ilustrat cu numeroase desene. Lui Sacha i se păru genial. Tocmai îi câştigase încrederea pentru a o lăsa să lucreze pe teren.

— La ce ai vrea să lucrezi acum? o întrebă. Chiar în sit sau în apropiere?

Ea avea o idee, dar îl luă uşor.

— Pe Qumran sunt mulţi oameni, spuse ea. Am auzit de o săpătură care tocmai s-a deschis, nu departe de aici, la Qasr al-Yahud.

— Da. Este o colaborare cu arheologii englezi. Te voi propune acolo. Care ar fi subiectul cercetării tale?

— Găsirea locului unde Ioan Botezătorul l-a botezat pe Iisus, răspunse Natacha.

Chiar de a doua zi, Thomas o duse pe Natacha în recunoaştere, la Qasr al-Yahud.

Nu era mult de mers, doar câțiva kilometri. În arabă, Qasr al-Yahud se traduce prin „Turnul evreilor”. Potrivit tradiției, pe aici au trecut copiii lui Israel care veneau din Egipt și ar fi traversat râul Iordan înainte de a intra în posesia Țării Promise. Dar descoperirile recente arătau că situl ar fi putut fi scena altui eveniment la fel de important, în urmă cu mai puțin de două mii de ani: botezurile lui Ioan Botezătorul.

Traversară o vastă întindere de deșert, împrejmuită cu sârmă ghimpată, fiind supravegheați de soldați iordanieni înarmați. Un paznic îi opri ca să le examineze hârtiile și apoi îi lasă să treacă. Fu interesat mai mult de Natacha, care era israeliană. Îi puse câteva întrebări de rutină și o lăsă să treacă. Ajunseră la marginea unui pârâu de aproximativ zece metri lățime.

— Iordanul, precizează Thomas.

— Stai, spuse Natacha. Voi verifica.

— Ce să verifici?

În loc de răspuns, Natacha își scoase rochia și rămase în chiloți și sutien. Soldatul de serviciu privea scena uimit.

— Dar… ești nebună? îi spuse Thomas.

Ea plonjă în apa de un verde-cenușiu a Iordanului.

— E adâncă de patru sau cinci metri, spuse Natacha în apă. Deci este posibil.

— Ce este posibil? întrebă Thomas.

Ieși și se îmbrăcă. Un coleg arheolog englez veni la ei.

— Există locuri mai curate pentru a înota, domnișoară!

Ea se prezentă.

— Am vrut să verific dacă ipoteza botezului lui Iisus era plauzibilă, îi spuse Natacha. Dacă apa era destul de adâncă.

— Nu e nicio îndoială, răspunse englezul. Putea să scufunde și câteva zeci de

oameni pentru a-i boteza. Există, de asemenea, descoperirile noastre arheologice. Veniți să vedeți…

Îi duse puțin mai departe la un alt sit de săpături, care părea foarte recent.

— Am găsit asta săptămâna trecută. Urmele unei biserici bizantine şi ale unei mănăstiri care dovedesc că acest sit a fost unul important de la începutul erei creștine.

— Poți să mă lași aici, i-a spus Natacha lui Thomas. Mă vor aduce înapoi la Qumran în această seară.

Thomas părea confuz. O trase de-o deoparte.

— Ce s-ar schimba pentru tine, a spus el, dacă aici L-a botezat Ioan pe Iisus?

— Totul. Creștinii nu existau pe atunci. Botezul lui Ioan a fost, așadar, un ritual esenian. Amintește-ți că Qumran este la doar trei kilometri distanță.

— Și ce-i cu asta?

— Dacă voi găsi ceea ce caut, voi avea dovezi că Ioan Botezătorul a fost esenian şi că a botezat evreii din acea vreme pentru ca ei să adopte credințele sale eseniene. Și pe Iisus, la fel ca pe ceilalți!

— Dar ce ai putea găsi? Asta a fost acum două mii de ani…

— Și ce dacă?

Natacha se întoarse în Qumran foarte târziu. Toată lumea dormea, cu excepția lui Thomas, care citea la lumina unei lămpi cu petrol.

— Deci?

— Nimic pentru moment. Bucăți de ceramică din secolul al VI-lea.

— Ah, șase secole în plus! spuse el râzând.

— Nu-ți bate joc de mine, Thomas!

Știa că era pe cale să clacheze. Își puse jos cartea şi se uită la ea.

— Vino să stai lângă mine!

Ea oftă.

— Nu încerca să te dai la mine, nu am chef.

— Nici măcar nu m-am gândit la asta. Voiam doar să-ți spun…

Se așeză lângă el.

— Pe de o parte, pentru că îmi place de tine, aș vrea ca munca ta să conducă spre o descoperire copleșitoare…

— BINE. Și pe de altă parte?

— Pe de altă parte, nu cred că vei găsi ceva.

— Este încurajator! Mulțumesc, Thomas!

— Când te aud spunând „Iisus a fost un esenian”, pentru mine sună ca și cum ai spune „Iisus nu a fost decât un esenian.” Nu vei găsi nimic, Nat, pentru că te înșeli. Iisus a fost mult mai mult decât ceea ce crezi tu.

— Te înșeli, micuțule Thomas care te temi de întuneric. Eu, când caut, găsesc!

43.

Când călătorea fără soţia sa, Desmond Miller cădea fără restricţii în păcatul său de gurmand: spaghetele. În New York şi Los Angeles ştia cele mai bune restaurante italiene. Aici, la Roma, era într-o veşnică sărbătoare. Restaurantul său preferat era în Piaţa Navona. Putea să mănânce paste în stil napolitan, preparate cu adevăratul lor sos suculent. Îşi luă locul pe terasa însorită, nu departe de faimoasa fântână a lui Bernini. Comandase deja („ca de obicei, signore”) şi aştepta să fie servit. Îl văzu pe Gaetano de trei ori de la întoarcerea sa în capitala italiană. De fiecare dată lucrurile se derulau la fel. Tânărul, care se prefăcu intrigat de povestea maşinii de călătorit în timp, încerca să afle mai multe. Dar Miller încheie surâzând subiectul confidenţelor. Această poveste care nu avea niciun viitor dădu o altă savoare vieţii sale. Trase cu putere o gură de aer proaspăt de primăvară.

Un bărbat robust veni apoi să se aşeze la masa sa, chiar faţă în faţă cu el.

— Există alte mese libere pe terasă, spuse Miller.

— Ştiu foarte bine, răspunse străinul, dar am câteva întrebări pentru dumneavoastră, domnule Miller.

— În ce calitate? întrebă Miller îngrijorat.

Fincher îi arătă cardul său CIA.

— Are legătură cu şederea mea la Roma?

— Nu direct.

Fincher îşi umplu pipa în tăcere, fără să se grăbească. Era un truc vechi care îi permitea să vadă cum reacţionează „clientul” său. Cu Miller, testul se dovedea foarte bun. Paloarea sa, felul în care îşi ţinea genunchii strânşi, lăsau să se vadă o pradă uşoară. Chelnerul îi întrerupse pentru a-i servi lui Miller farfuria de spaghete. Îl întrebă pe Fincher dacă vrea să ia prânzul.

— Nu, nu mi-e foame, mulţumesc!

Chelnerul se îndepărtă.

— Domnule profesor, continuă Fincher, sunteţi unul dintre cei mai buni fizicieni ai noştri. Aţi lucrat cu Enrico Fermi la realizarea primei bombe atomice.

— Aşa este, răspunse Miller flatat.

— Oameni ca dumneavoastră sunt la fel de utili ţării noastre, pe cât sunt de periculoşi din cauza a ceea ce ştiu. De aceea, vă monitorizăm constant. Ce făceaţi la Roma? întrebă brusc Fincher.

— Domnule Fincher, eu…

— Agent Fincher.

— Agent Fincher, munca pe care am făcut-o la Vatican a fost pur academică. Nu reprezenta niciun pericol, absolut niciunul pentru naţiunea americană.

Fincher dădu din cap.

— Nu-mi puteţi spune mai multe?

— Am semnat un jurământ de confidenţialitate faţă de papă. Cu toate acestea… vă voi spune că a fost vorba de examinarea unor ecuaţii ale fizicianului Ettore Majorana, rămase nepublicate până acum. Demersul este acum finalizat, toată lumea a plecat acasă.

— Foarte bine, domnule Miller. Mă tem că v-am deranjat degeaba.

— Nu-i nimic, răspunse Miller liniştit. Pot să-mi încep masa, agent Fincher?

— Sigur.

Urmă un moment de tăcere. Miller aşteptă ca Fincher să plece, dar îl urmărea din scaunul său.

— Apropo, ce puteţi să-mi spuneţi despre Gaetano Torelli? întrebă Fincher.

Un fior îi străbătu lui Desmond Miller coloana vertebrală.

— Nu văd unde vreți să ajungeți?

— E vorba despre un tânăr gay de douăzeci şi unu de ani care studiază fizica. V-aţi întâlnit de mai multe ori la clubul „Estinzione” şi i-aţi oferit o vacanţă la Florența.

Miller se uită în jos şi începu să se bâlbâie.

— Eu… nu ştiu ce m-a apucat, domnule Fincher. Sunt un bărbat căsătorit, am…

— Profesore, viața dumneavoastră sexuală vă priveşte. L-aţi mai văzut pe Gaetano?

— Nu, de două zile, nu.

— Atunci, ascultaţi bine la mine: Gaetano Torelli aparţine unei organizaţii internaționale de şantajişti, care adună informaţii de la tot felul de „ţinte” care sunt persoane importante. Trimit o fată drăguță sau un băiat frumos care vă abordează într-un hol al unui hotel sau într-un bar şi care, apoi, valorifică informaţiile culese. Noi suntem în plin Război Rece, domnule Miller, aceasta este o situaţie favorabilă apariţiei acestui gen de mici afaceri!

— Dar… cum au ajuns la mine?

— Cel mai adesea, sunt informaţi de KGB. Dar au şi propriile lor rețele. Gaetano a urmat cursurile dumneavoastră la Chicago. Vă cunoştea…punctul slab. Şi cum drumurile dumneavoastră dese la Vatican li se păreau suspecte…

Desmond Miller simțea că îl înghite pământul. „Evident”, se gândi Miller, „de aceea Gaetano a insistat atât de mult să ştie ce fac la Roma. Şi am căzut în capcană. Vai, vai, bietul bătrân naiv!”

— V-aţi confesat lui Gaetano Torelli? insistă Fincher, de parcă i-ar fi citit gândurile.

Miller nu mai îndrăznea să-l privească pe Fincher în față.

— Da, recunoscu el, jenat.

— Ce i-aţi spus?

— O, doar chestii vagi, se bâlbâi Miller. L-aţi arestat?

— Preferăm să-l urmărim în continuare. Acum spuneţi-mi la ce aţi lucrat în Roma.

— Este un secret profesional, domnule Fincher. Sunt cercetări ştiinţifice pe care nu le pot dezvălui.

Fincher începu să urle.

— Vă bateţi joc de mine? Tocmai mi-aţi spus acum câteva clipe că v-aţi confesat iubitului!

Țipase atât de tare, încât ceilalţi clienţi ai restaurantului se întoarseră spre ei. Joe Fincher stăpânea cu pricepere arta de a-i face pe suspecţi să se simtă confuzi, punându-i în contradicţie cu ei înşişi.

Desmond Miller se simțea tot mai rău. Își slăbi nodul cravatei. Transpira. Chelnerul, care stătea în picioare, urmărea scena cu îngrijorare.

— Lăsaţi-mă, domnule Fincher, cred… mă simt rău.

Fincher adoptă apoi un ton amenințător. Având în vedere conformaţia sa, păru destul de convingător.

— Profesore Miller, dacă păstrezi tăcerea, vă garantez că această problemă va apărea imediat în presă. Doamna Miller va afla repede despre gustul dumneavoastră pentru tineri. Dar nu veţi avea ocazia să discutaţi nimic cu dumneaei, căci veţi fi încarcerat şi acuzat de înaltă trădare. Vă amintiţi de cazul Rosenberg? L-au prăjit pe scaun!

Fincher reuși să pună punctul pe i, căci Miller era pe punctul de a claca.

— Domnule Fincher, dacă vă spun despre ce e vorba, nu mă veţi crede.

44.

Când Desmond Miller se întoarse în camera lui de hotel, se afla în pragul unei crize nervoase. Telefonul suna. Era soția lui care îl suna din Chicago. Aceasta simți repede, după ton, că soțul ei nu era în cea mai bună formă.

— Totul este în regulă, Desmond?

— Ecuații care rezistă, răspunse el, dar le voi da de cap.

Nu insistă prea mult. Când închise telefonul, se gândi o clipă la sinucidere. Dar asta ar fi fost o soluție pentru curajoși, iar Desmond Miller nu era curajos. Faptul că picase în mijlocul unei asemenea povești la vârsta lui, era un semn că ar trebui să se pensioneze. La urma urmei, avusese o carieră remarcabilă de fizician, participase la aventura bombei atomice, avea o frumoasă casă în Chicago într-un cartier rezidențial, o soție drăguță și venituri care i-ar fi permis să trăiască în confort până la sfârșitul vieții sale. Totuși, simțea că nu este pe deplin împlinit, iar această poveste cu Gaetano i-o demonstrase clar. Dacă ar fi putut, l-ar fi sugrumat pe tânăr în acea secundă.Dar se mulțumi să îl sune și să-i dea o nouă întâlnire la clubul „Estinzione”.

— Bună, Desmond! îi spuse Gaetano. Oh, arăți supărat!

Observă asta din prima.

— Gaetano, sunt bătrân, dar nu prost!

Tânărul părea nedumerit.

— De ce spui asta?

— Ți-ai bătut joc de mine. Am aflat totul despre tine.

În acel moment, lumina se stinse. Dar niciunul dintre ei nu avea chef de

tandreţuri. Conversaţia continuă în întuneric.

— Ce anume ştii?

— Ce ai făcut cu informaţiile pe care ţi le-am dat despre proiectul „Sant’Agostino”?

— Dar nimic! Ce ai fi vrut să fac cu ele?

— Nu minţi, Gaetano! Ştiu că faci parte dintr-o organizaţie care vinde informaţii oricui oferă mai mult.

Lumina reveni. Toată lumea – cu excepţia lor – aplaudă. Miller observă că Gaetano se schimbă la faţă. Micul înger avea acum faţa unui adevărat jucător de poker pregătit să-şi joace ultima mână.

— Cu cine ai vorbit?

— Nu mai contează cine mi-a spus. Ştiu.

Desmond decise să-şi sperie tânărul prieten, aşa cum l-a speriat Fincher pe el.

— Suntem în plin Război Rece, Gaetano, spuse Desmond. Dacă deschid gura să spun ce ştiu despre tine, vei sfârşi în închisoare. Aşadar te întreb din nou: ce ai spus şi cui?

Gaetano tăcu o clipă. Apoi scoase un pix din buzunarul de sus.

— Uite, Desmond…

— Profesor Miller!

Gaetano schiţă un zâmbet.

— Domnule profesor, aceasta este situaţia: seamănă cu o problemă de fizică, exact cum vă place dumneavoastră.

Începu să deseneze o hartă euristică pe un şerveţel de hârtie.

— Unu: dacă ne separăm diseară fără să ajungem la un acord, prietenii mei vă vor găsi şi vă vor elimina. Acesta este cel mai bun mod de vă împiedica să

vorbiți. Doi: vă mișcați repede și ne luați pe sus, vom fi în închisoare pentru câțiva ani buni. Trei: dar nu ne veți putea prinde pe toți, domnule profesor. Întotdeauna va rămâne unul dintre noi care se va ocupa de dumneavoastră. De data aceasta nu pentru a vă împiedica să vorbiți, ci doar, așa, pentru distracție. Patru: ajungem la un acord.

— Ce acord? întrebă Desmond, febril și disprețuitor.

— Contrar a ceea ce crezi, spuse Gaetano, nu am vândut nimic rușilor. În perioada aceasta pe care o traversăm, este prea riscant.

— Cine te-a plătit? insistă Miller.

— Un episcop.

Profesorul fu uimit.

— Care episcop?

— Sincer, este un tip amuzant, spuse Gaetano. Un brazilian cu mulți bani. Nu știu de ce, dar îi tot dă târcoale papei.

— Pentru cine lucrează?

— Nu știu, poate pentru el. El ar dori să vă cunoască și să vă facă o ofertă. Și dacă plătește la fel de bine precum ne-a plătit pe noi, nu veți regreta. Oricum, profesore Miller, nu prea mai aveți de ales.

Și trebuie să recunoaștem că avea dreptate.

— Spune-i să mă sune! spuse Miller.

— O voi face eu. Dar fii atent când ieși de aici! Dacă faci ceva greșit…

— Nu mă amenința! răspunse Miller. Spune-i episcopului tău că aștept propunerea lui.

A doua zi, spre seară, un bărbat îl sună pe Desmond Miller la hotelul unde stătea. Avea într-adevăr un puternic accent brazilian.

— Am auzit că aveți o ofertă pentru mine, spuse Miller.

— Da, domnule Miller. Aș putea să vă întâlnesc diseară?

— Unde anume?

Există un mic restaurant napolitan la doi pași de dumneavoastră, Pizzeria Nerone.

— Da, știu pe unde este.

— Vă aștept acolo!

Miller îmbrăcă o jachetă, traversă două străzi, intră în pizzerie… și se trezi în fața unui uriaș înalt de doi metri, care îl văzuse venind de departe. Îi propuse să se așeze.

— Bună ziua, domnule Miller! Numele meu este João Santos.

— Buna ziua! Să trecem direct la subiect. Ce propunere aveți?

Bărbatul băgă mâna în geantă și scoase un ziar împăturit în patru, unde se putea ghici că sunt teancuri de dolari.

— Zece mii de dolari pentru o călătorie dus-întors, spuse bărbatul.

— Nu înțeleg, răspunse Miller.

— Sunt doar un mesager, profesore. Dacă sunteți de acord să faceți o călătorie în Brazilia unde să ne întâlnim cu cel care m-a trimis, atunci banii sunt ai dumneavoastră.

— Zece mii de dolari, doar pentru a vorbi? se miră Miller.

— Doar pentru a vorbi, confirmă João.

— Imposibil! Trebuie să mă întorc la Chicago. Soția mea mă așteaptă.

— Veți găsi o scuză, domnule profesor! Călătoria nu va dura mult.

— Și dacă nu sunt de acord cu propunerea șefului tău?

— Veţi fi liber să vă întoarceţi la Roma şi veţi putea păstra banii.

Miller luă ziarul şi îl băgă în buzunar.

— Vă voi lăsa biletul de avion mâine dimineaţă la recepţia hotelului, spuse João. Plecarea e vineri. Veţi zbura până la Belém, în nordul Braziliei. Vă vom aştepta acolo. Vom face restul călătoriei cu elicopterul.

— Până unde?

— Veţi vedea atunci.

Desmond Miller se întoarse în camera de hotel cu banii. Se uită la oră şi ridică receptorul telefonului. În Chicago era după-amiaza devreme, Anna trebuia să fie acasă.

— Da, Desmond?

Îi explică faptul că trebuia să plece de urgenţă pentru o întâlnire secretă iniţiată de guvernul american în legătură cu o nouă armă, la jumătatea distanţei dintre bomba A şi bomba H.

— Ah? Nu-mi poţi spune unde mergi?

— O întrunire secretă, dragă!

Ea se resemnă. De când Desmond se implicase în proiectul „Manhattan”, ea era obişnuită să-l vadă plecând la conferinţe clasate ca fiind secrete. Singura ei teamă era să nu fie răpit de spioni sovietici, la fel ca în filme. Dar se consolă spunându-şi că asta nu se întâmplă decât în filme!

45.

Nu găsise nimic.

Săptămâni în şir Natacha săpase împreună cu colegii săi englezi, în situl Qasr-al Yahud. Descoperiseră alte rămăşiţe bizantine, dar niciuna nu sugera, nici măcar pe departe, prezenţa lui Ioan Botezătorul. Britanicii erau interesaţi acum de un alt sit, Al-Maghtas, aflat pe cealaltă parte a Iordanului. Natacha discută cu Sacha, dar acesta prefera şi el să meargă pe ideea tradiţională că Yardenit era situat în Galileea, pe canalul Lacului Tiberiada.

Pe scurt, era deznădăjduitor. După entuziasmul săpăturilor din primele zile, tânăra fu cuprinsă de o adevărată stare de desperare, accentuată şi de căldura insuportabilă care domnea în aceste părţi ale deşertului. Ea nu renunţă totuşi. Continuând săpăturile, găsi o bucată mare de ceramică decorată. Îl sună pe Andy, unul dintre colegii englezi, pentru a o ajuta să cureţe ceramica descoperită.

Deodată, ceva îi intră în gât. Un tăun, o muscă mare şi neagră. Începu să tuşească şi să se agite, arătând spre gură. Andy îi spuse să o înghită. Aduse şi apă şi ceva să mănânce.

— Nu-ţi face griji, în câteva minute se digeră!

Incidentul fu unul minor, destul de banal, mai ales pentru un şantier săpături, însă declanşă o criză de nervi Natachei. Andy se oferi să o ducă la Qumran cu maşina. Se temea în special de bacteriile pe care această insectă oribilă le-ar fi putut purta. Şi nu se înşelă. A doua zi avea frisoane şi crampe abdominale. Sacha, asistentul părintelui de Meaux în Qumran, constată că avea febră mare.

— Nu avem ce ne trebuie aici. Te vom trimite la Ierusalim.

Petrecu câteva zile la Centrul Medical Hadassah de pe Muntele Scopus. Avea dizenterie. I se administrară antibiotice şi fu pusă sub un regim sever de rehidratare pe bază de orez, morcov copt şi apă.

Deşi banal faţă de alte accidente de pe un şantier de săpături, incidentul veni într-un moment prost şi declanşă un mic episod de depresie pentru Natacha. Părintele de Meaux, care era îngrijorat de starea ei, o întrebă dacă voia să reia munca la muzeu. Refuză. Nu aşteptase toţi acei ani pentru a se închide din nou într-un laborator. Aşa că o trimise înapoi pe ţărmurile Mării Moarte.

Ieşind din birou, văzu din capul scărilor că Thomas o aştepta în hol. Alături de el se afla o tânără englezoaică ce lucra ca ofiţer de presă la muzeu. Când o văzu, Tom o întrebă ce mai face şi îi ură noroc. Apoi plecă alături de acea femeie de care părea foarte apropiat. Natacha nu era geloasă chiar deloc, dar simţi o mică strângere de inimă în acel moment. Pentru că singurătatea începea să devină apăsătoare. Până acum vreo trei ani se folosise intens de fizicul său atrăgător pentru a avea cât mai multe aventuri. Apoi, timpul dedicat tezei sale şi pasiunea pentru arheologie o acaparară. Acum avea nevoie să se ocupe puţin de ea pentru a-şi recăpăta moralul.

Pentru a se mai aerisi, ieşi cu prietenii din muzeu la „Deborah’s Club”, o renumită discotecă din Ierusalim. În lumina aceea difuză, se putea bea un pahar şi mai ales dansa pe hiturile momentului. Profită din plin. Astfel îl cunoscu pe Dov Sitbon. Era un tânăr „evreu” din Maroc. Era amuzant, ateu convins, preocupat mai presus de toate să profite la maximum de viaţă.

Toată această generaţie de băieţi şi fete, care trecuseră deja prin două războaie şi trăiseră în kibbutzuri într-o stare de tensiune permanentă, venea duminică seara să se distreze la Tel Aviv pe muzica lui Bill Haley, Little Richard sau Buddy Holly. Dov adora rock’n’rollul şi dansa divin. La început el fu cel care conduse dansul şi propunea paşii ce urmau. Apoi, Natacha, care era cum era, inversă rolurile, ceea ce-l făcu pe Dov să se amuze copios. După petrecere, făcură dragoste, fără nicio obligaţie, doar pentru distracţie. Era exact bărbatul potrivit pentru ea în acel moment.

Cum Dov lucra în Negev, la o sută cincizeci de kilometri de Ierusalim, nu se vedeau foarte des. Ştia că e inginer electronist, dar el se închidea ca într-o carapace ori de câte ori încerca să afle mai multe. Totul se lămuri când a aflat că Dov era angajat la centrala nucleară Dimona, la aproximativ treizeci de kilometri de Beer Şeva. Dov făcea parte din echipele care puneau la punct prima bombă atomică din Israel.

În schimbul ajutorului din partea statului ebraic în timpul crizei de la Suez,

Franța oferise tehnologia necesară pentru a construi un reactor nuclear. Israelienii aleseseră un loc izolat, în mijlocul deşertului Negev. Scopul era să creeze rapid o armă a cărei eficacitate să fie în primul rând un factor de descurajare pentru ceilalți. Pe Natacha nu o interesa. Important era ca Dov să se comporte drăguț, să nu se țină de ea prea mult și, mai presus de toate, să nu fie complicat. Deocamdată, asta îi era de ajuns.

Natacha își reluă munca și continuă săpăturile în deşertul Iudeii. În același timp era la curent și cu stadiul cercetării la Rockefeller, pentru că pergamentele de la Marea Moartă continuau să ofere informații valoroase despre comunitatea esenian̆ă. Astfel, în scrierile lor se găsiră amănunte legate de o întrunire, la masă, a mai multor persoane, care aduceau tulburător de mult cu Cina cea de Taină a lui Iisus și a apostolilor săi. Din păcate, aceste descoperiri nu circulau decât în mare taină, de la cercetător la cercetător, fără a fi făcute publice. Pentru a explica amânarea publicării traducerilor, părintele de Meaux venea mereu cu același argumente: dificultatea reconstituirii manuscriselor sfărâmate în sute de fragmente, nevoia de a se realiza traduceri cât mai fidele și de a furniza publicului o lucrare cu adevărat științifică. După Natacha, erau doar pretexte. Pretexte ce se vor transforma în pură cenzură în ziua în care va apărea un document considerat cu adevărat periculos de către factorii de decizie de la Vatican, care ar putea avea chiar nefericita idee de a-l ascunde sau distruge.

Această situație nu putea continua la nesfârșit. După ce discută despre asta cu complicii săi, Yoni și Thierry Darmont, Natacha decise să scrie o scrisoare lungă redactorului-șef al publicației Arheologia Bibliei, o revistă bilunară americană specializată în cele mai recente cercetări arheologice din Țara Sfântă. Din moment ce politicienii nu îndrăzneau să facă niciun pas, cei trei prieteni luară decizia să denunțe ei înșiși ceea ce se prefigura a deveni un imens scandal științific.

46.

La 29 septembrie 1958, Papa Pius al XII-lea avu o criză violentă de sughiț. Ceea ce pentru o persoană sănătoasă ar fi fost ceva banal, pentru acest bătrân măcinat de artroză și anemie, era îngrijorător. În ultimele luni, boala îl izolase din ce în ce mai mult. Având din nou o criză, mai gravă decât celelalte, Montini se grăbi la Palatul episcopal. Papa zăcea întins pe pat. Dr. Marinesco, medicul său personal, era cu el.

— Cum este? îl întrebă Montini.

— Și-a revenit. Încă are acele viziuni. Nu-i vorbiți despre starea lui, monsenior. O cunoaște și asta îl deprimă.

— Am înțeles.

Montini se apropie de papă și îi șopti la ureche.

— Sfinte Părinte, spuse el, vin să vă dau vești bune despre mașina noastră.

Pius al XII-lea a făcut un efort pentru a se aduna.

— Oh, da, mașina…

— Acum ne-am mutat în Veneția. Părintele Ernetti își continuă munca.

— Fiți precauți, Montini, spuse papa cu o voce abia perceptibilă. Vor să ne fure secretele.

— Nu vă temeți, Sfinte Părinte! Au încercat, dar ne-am apărat cum se cuvine. Curând, vom putea…

Doctorul Marinesco îl bătu ușor pe umăr.

— Nu insistați, monsenior, nu vă mai ascultă!

— Care este prognosticul? îl întrebă Montini pe doctor.

— Pesimist, monsenior.

Avea dreptate. A doua zi, Sfântul Părinte refuză să mănânce. Câteva ore mai târziu, intră într-o comă profundă. Duhovnicul său veni să îl împărtășească. Cu toate acestea, seara își recăpătă cunoștința.

— Cum vă simțiți, Sfinte Părinte? îl întrebă doctorul.

— Mi-a sosit timpul, răspunse papa.

Îi sosise timpul… dar numai pentru presă. A doua zi, în timp ce Pius al XII-lea era încă în viață, patru ziare de mare tiraj îi anunțară prematur moartea cu litere îngroșate pe prima pagină, într-un chenar negru: „Papa a murit.” De fapt, el muri a doua zi, pe la trei dimineața. Avea 82 de ani. Înmormântarea sa fu televizată și urmărită de milioane de credincioși.

*

Pellegrino îl sună pe Montini la Vatican.

— Monsenior, ce se va întâmpla?

— Ceea ce se întâmplă de obicei, părinte Ernetti. Adunarea cardinalilor va alege un nou papă.

Pellegrino încercă să rostească întrebarea care îi stătea pe buze.

— Credeți că…

Montini îl întrerupse.

— Nu, nu eu. Știți că nu sunt cardinal. Deci nu am nicio șansă.

— Dar mașina?

— Să-l aşteptăm pe noul papă. Vom vedea ce decide el.

— Deci oprim totul?

— Dimpotrivă, trebuie să îl putem convinge. Cum putem îmbunătăţi amplitudinea salturilor în timp?

— Mă gândesc la asta zi şi noapte, monsenior. Problema este întotdeauna aceeaşi, aceea a dimensiunii colectorilor.

— Ştiu. Dar aveţi o soluţie?

— Poate.

Soluţia era să combine mai mulţi colectori între ei, folosind principiile de baza ale interferometriei[1]. Citise în Nature, o revistă de cercetare ştiinţifică, un articol foarte bine documentat despre posibilitatea utilizării acestei tehnici în radioastronomie[2]. Astrofizicienii care au folosit radiotelescoape pentru a scana galaxiile îndepărtate se luptau, de asemenea, cu dimensiunea antenelor lor. Unul dintre ei a propus în acest articol combinarea mai multor radiotelescoape pentru a crea un radiotelescop virtual, un hipertelescop cu diametrul de câţiva kilometri. De ce să nu facă la fel cu colectorii de neutrini? Paradoxal, natura foarte specială a neutrinilor transtemporali, care erau atât particule, cât şi unde, a făcut ca sistemul să fie destul de uşor de construit. Montini, care se grăbea, acceptă implicaţiile financiare ale acestei inovaţii. Între timp, cu mijloacele pe care le avea la dispoziţie, Pellegrino puse la punct ceva provizoriu, unind trei colectori standard. Puterea lor asociată ar fi trebuit să facă posibilă traversarea a unu, două secole.

Pentru că se afla la Veneţia, alese un eveniment ce putea fi verificat: cucerirea Veneţiei de către generalul Bonaparte în 1797. Epoca în care francezii au distrus fresca lui Veronese de pe peretele mănăstirii unde acum era sala de mese. Consultând o carte de istorie la biblioteca Cini, găsi data exactă: 12 mai 1797. Programă coordonatele geografice ale Palatului Dogilor (45°26'02" N, 12°20'25" E), apoi setă scala pentru saltul în timp. După ce unele încercări şi erori îl „aruncară” într-o piazzetta foarte liniştită (nenorocitele alea de miliarde de secunde!), ajunse în sfârşit la data potrivită. Câteva sute de veneţieni se adunaseră în faţa Palatului Ducal. Ducele, relata cronica, a convocat o şedinţă extraordinară a consiliului oraşului, deoarece Bonaparte cerea autodizolvarea guvernului străvechi al oraşului. Din păcate, cronovizorul nu putea pătrunde în

interiorul clădirii, fluxul de neutrini era oprit de pereți. Cealaltă limită legată de incapacitatea de a reda sunetele, era compensată de capacitatea tânărului preot de a citi pe buze.

În timpul votului a existat o mișcare violentă a mulțimii. Împușcături? Fără îndoială. Unii spuneau că vin francezii, alții acuzau mercenarii. Apoi calmul se restabili. Pentru puțin timp, pentru că unii consilieri ieșeau în fugă din palat, cu lacrimi în ochi. Majoritatea alegătorilor fură cuprinși de panică și orașul-stat se dizolvă. Din nou acolo există o mișcare violentă a mulțimii. Un bărbat căzu la pământ, posibil lovit de un glonț. Unii rezidenți aveau săbii și…

Imaginea îngheță, apoi ecranul se înnegri.

Pellegrino opri aparatul. Cu siguranță nu era una dintre cele mai glorioase pagini din istoria Serenissimei, dar Istoria este Istorie. Cronovizorul era o invenție minunată, dar nu putea minți. Arăta trecutul așa cum era, fără înfloriturile pe care oamenilor le place să și le spună pentru a ascunde laşitatea sau aşteptările. Pe Pellegrino îl trecu un fior pe șina spinării gândindu-se la ce îi vor fi rezervat următoarele salturi în timp.

1 Este vorba despre o anumită tehnică de a combina mai multe unde între ele.

2 În realitate, această tehnică va fi utilizată câțiva ani mai târziu de către astronautul Antoine Labeyrie pentru a combina mai multe radiotelescoape mici cu scopul de a obține imagini pe care doar un radiotelescop gigant le-ar fi putut reda.

47.

Călătoria în Brazilia i se părut nesfârşită lui Desmond Miller. A trebuit să schimbe avionul pentru a merge de la Rio la Belém. Trecu prin vamă şi merse să-şi ia bagajele. Când se întoarse, văzu că João era în spatele lui, cu doi tovarăşi de acelaşi gabarit. Unul dintre ei îi luă valiza şi-l însoţi în parcare, unde se urcară într-o maşină cu care merseră până la un elicopter aflat la vreo şapte sute de metri de pistele principale. I se dădu o cască total inutilă, având în vedere că însoţitorii săi nu erau deloc vorbăreţi. Din fericire, călătoria de la aeroportul Belém până la destinaţia finală nu dură mai mult de o oră. Privind pe fereastră, Miller văzu că avionul zboară peste jungla Amazonului şi că pierde altitudine.

— Ajungem, profesore Miller! îi spuse João.

— Unde suntem?

— În nord-est!

În sfârşit se întremă un dialog, se gândi Miller. Spera ca următoarele să fie mai elaborate. Când elicopterul ateriză, căldura intensă şi cântecul păsărilor îl făcură să înţeleagă că jungla nu era departe. Un bărbat le ieşi în întâmpinare. Avea un zâmbet cald şi purta sutană!

— Bine aţi venit la Macapa, domnule profesor!

O maşină americană îi duse la o clădire mare, care era construită într-un mod ciudat, amestecând stilul burghez britanic cu cel al unei ferme argentiniene. Într-un ocol se aflau şi nişte cai. Văzu şi câţiva bărbaţi înarmaţi. Prin minte îi trecu un gând: era oare în mâinile unui baron al drogurilor? Se gândea, cu un zâmbet trist, că doar într-o singură lună, el, profesorul respectat, comise adulter cu un homosexual, apoi urmă un act de înaltă trădare. Ar putea să decadă mai mult de atât? Să fie implicat, de exemplu, într-o poveste cu traficanţii de droguri? Singurul lucru care îl linişti era sutana.

Intrară într-o sufragerie mare, unde îi aşteptau băuturi răcoritoare.

— Îmi pare rău pentru călătoria aceasta fără îndoială epuizantă, profesore Miller! Vreți limonada asta sau ceva mai puternic?

— Limonada e suficientă, părinte…?

— Dom Alberto Pindare de Carvalho, episcop de Rio. Dar puteți să-mi spuneți Dom Alberto.

— Deci dumneavoastră sunteți cel care a dat ordinul!?

— Nu există ordine, domnule profesor. Doar o cerere de asistență.

— Ascult, spuse Miller.

— Luați loc pe acest fotoliu, este în dreptul ventilatorului. Eu sunt obișnuit cu căldura, dar dumneavoastră sunteți din Chicago, „orașul vânturilor”.

— Sunt foarte curios de ce m-ați adus la Macapa, întrebă Miller.

Carvalho îi arătă un mic dosar, prins cu o agrafă.

— Știm de la prietenul dumneavoastră, Gaetano Torelli, că ați lucrat câteva luni la Vatican într-un proiect fascinant, numit după unul dintre cei mai mari filozofi creștini ai noștri.

Întrucât bărbatul era bine informat, lui Miller i s-a părut inutil să-l păcălească.

— A fost doar o muncă teoretică, părinte. Nu vă lăsați păcăliți de ceea ce poate v-a spus Gaetano. Are o anumită tendință de a fabula, la fel ca toți tinerii.

— Gaetano Torelli nu este un mitoman, profesore. Noi l-am verificat. În plus, el este și un băiat drăguț!

Desmond simți cum îi urcă roșeața în obraji.

— Nu vă jenați, domnule profesor, avem o gândire modernă! spuse Carvalho. Este vorba, așadar, de un proiect pentru o mașină ce poate călători în timp?

— Nu „călătorește”, îl corectă Miller. Poate vedea în timp și numai în trecut.

— Așadar, ați lucrat șase luni pentru a finaliza acest proiect împreună cu colegii

dumneavoastră fizicieni, fără să construiţi niciodată nimic?

— Repet, spuse Miller, ne-am limitat la examinarea fezabilităţii unei astfel de maşinării.

Carvalho îşi consultă dosarul pe ultima pagină.

— Vă cred, domnule profesor! Şi astăzi grupul dumneavoastră de cercetare s-a despărţit?

— Am făcut ceea ce am fost plătiţi să facem. Munca noastră a dus la un dispozitiv plauzibil pe hârtie, dar ar trebui construit pentru a şti dacă nu este altceva decât un vis.

— Ce vrea să facă papa cu acest obiect ciudat? întrebă Dom Alberto.

— Sincer, nu ştiu, răspunse Miller. Poate să-l dea cadou istoricilor?

— Îl cunosc pe Montini, spuse Carvalho. Este un om strălucit, dar este şi un mare diplomat. Şi, ca toţi oamenii de felul acesta, este şi un mare mincinos.

— Probabil, dar nu-mi pasă. De ce m-aţi făcut să bat atâta drum, Dom Alberto?

— Pentru a vă cere să construiţi maşina pentru mine!

Miller nu fu chiar surprins. De la început se gândise la o astfel de propunere.

— Dar… este o muncă uriaşă!

— Şi dumneavoastră sunteţi un mare fizician, nu-i aşa? spuse Carvalho cu un zâmbet larg. Cunoaşteţi maşina în teorie, vă sugerez să treceţi la cea reală. Veţi fi primul fizician din istorie care va oferi omenirii acest nou miracol al ştiinţei: să treacă bariera timpului. Emoţionant, nu-i aşa?

— Vaticanul mă va acuza de sperjur!

— Nu, pentru că ar trebui să explice de ce au vrut să facă această maşină. Intuiţia îmi spune că nu vor face asta.

— Să spunem că accept. Asta vă va costa foarte scump, a adăugat Miller.

— Banii nu sunt o problemă, domnule Miller. Am bani, aţi văzut deja. Şi dacă maşina funcţionează, vă voi plăti un milion de dolari pentru asta!

Lui Desmond Miller nu-i venea să creadă. Erau mulţi bani, la ce i-ar fi folosit la vârsta lui? Avea deja tot ce era nevoie pentru un trai bun. Mai mult decât atât, acest episcop brazilian nu-i inspiră prea multă încredere. Şi toţi acei gardieni înarmaţi din jurul casei! Ar fi mult mai bine să refuze oferta. Şi totuşi, era ciudat, îl tenta să accepte. Dar mai întâi trebuia să clarifice un mister.

— Ce vreţi să faceţi cu acest aparat, Dom Alberto?

— Aş putea să vă spun aceleaşi minciuni ca Montini, dar nu este genul meu. Vă voi dezvălui intenţiile mele când maşina este gata să funcţioneze, răspunse episcopul. Nu înainte.

— Şi dacă refuz oferta?

— João v-a spus că puteţi pleca acasă.

— Cu toate informaţiile pe care le am?

Carvalho încuviinţă din cap cu un zâmbet care nu era deloc liniştitor.

— Acum că mă gândesc la asta, domnule profesor, este o problemă, într-adevăr!

Nu sunt sigur dacă mă va elibera prea uşor, îşi spuse profesorul Miller în sinea sa. Dar, din nou, aceasta nu era frica lui cea mai mare.

— Îmi daţi un pic de răgaz să mă gândesc la asta?

— Sigur, domnule profesor, sigur!

Miller se ridică şi se duse să privească jungla prin fereastra sufrageriei. Avea tot felul de gânduri contradictorii. La urma urmei, această maşină nu era nici bomba A, nici bomba H. Ce voia Carvalho să facă cu asta era problema lui. Argumentul suprem era: dacă refuz, voi regreta toată viaţa. Până în prezent, nu fusese decât un secund briliant în laboratorul lui Enrico Fermi. Până la urmă, viaţa îi dădea posibilitatea să devină numărul unu, să construiască o maşinărie ce va uimi întreaga lume. Cu o lună înainte crezuse că putea să mai coloreze puţin cotidianul monoton al vieţii sale cu dragostea lui Gaetano. Eşec total! Dar de

data aceasta se ducea la un alt nivel, numele său ar fi putut rămâne în istoria fizicii. Fără grabă, îşi spuse el. Mai întâi e nevoie să vadă dacă propunerea episcopului era cu adevărat serioasă.

— Vreau o garanţie, Dom Alberto. Un avans de 250.000 de dolari.

— Îi veţi primi. Am pregătit un contract. Banii vor fi transferaţi în contul dumneavoastră, după semnare. Chiar astăzi, dacă semnăm astăzi.

— Unde vom lucra? întrebă Miller.

Un zâmbet mare îi luminã faţa lui Carvalho.

— Chiar aici. Veţi avea apartamente private şi o echipă întreagă pentru a vă ajuta. Vă vom construi cel mai frumos laborator din Brazilia!

48.

După trei zile de întruniri secrete şi zece scrutine, Pasquale Giuseppe Roncalli, patriarhul din Veneţia, fu ales papă, la 28 octombrie, în al unsprezecelea tur, de Colegiul Sacru. Avea 76 de ani şi luase numele de Ioan al XXIII-lea.

— Este o veste bună sau proastă pentru proiectul nostru? îl întrebă Pellegrino pe Montini.

— Nu ştiu încă, răspunse arhiepiscopul.

Se vedea clar că era îngrijorat.

— Are un proiect, să spunem, să convoace un conciliu ecumenic.

— Adică?

— Să ceară tuturor episcopilor din toată lumea să trimită o delegaţie la Roma pentru a discuta împreună despre viitorul Bisericii.

— A comunica e întotdeauna un lucru bun, spuse Pellegrino.

— Da, dar este foarte departe de proiectul nostru. Să aşteptăm! Nu s-a decis nimic încă.

Nici nu trecuseră trei luni de la alegerea sa şi se luă decizia convocării unui conciliu. Era conciliul Vatican II. Sloganul Papei era clar: aggiornamento. Era pe cale să se facă „reformarea" Bisericii. La scurt timp după ce se dădu de ştire, Montini şi părintele Ernetti fură chemaţi la Palatul episcopal. Ajunseră devreme şi aşteptară în sala de judecată. Precedat de cardinalul său, secretar de stat, Ioan al XXIII-lea îşi făcu apariţia. Afişa un zâmbet larg, plin de bunătate, fiind surprinzător de plin de viaţă având în vedere construcţia şi vârsta sa. Întinse inelul lui Montini, care îl sărută cu respect.

— Monsenior Montini, spuse noul papă, să ştiţi că am făcut toate demersurile necesare pentru a vă numi cardinal. Toată lumea a fost surprinsă, în timpul

alegerilor mele, de absența dumneavoastră. Și eu consider că este o nedreptate. Situația va fi reglată în timpul consistoriului din 15 decembrie.

— Mulțumesc, Sfinte Părinte! răspunse Montini plecându-se.

Papa, ajutat de secretarul său, luă locul pe un fotoliu. Avea un dosar din care răsfoia primele câteva pagini.

— Suntem aici pentru a vorbi despre proiectul „Sant'Agostino", inițiat de predecesorul meu. Este cu adevărat ceva serios?

— Foarte serios, Sfinte Părinte, spuse Montini. Am supervizat totul de la început și am ajuns la rezultate bune. Desigur, am întrerupt totul când a murit Papa Pius al XII-lea. Trebuia să vă informăm și așteptăm decizia dumneavoastră.

Ioan al XXIII-lea continua să examineze dosarul proiectului. Părintele Ernetti urmărea fața crispată a lui Montini.

— V-am citit foarte atent raportul, monsenior, spuse papa. Această aventură este îngrijorătoare. Chiar credeți că putem ajunge înapoi în timpurile evanghelice?

— Să sperăm, Sfinte Părinte!

— Dar… cu ce îi va ajuta asta pe creștini?

Montini fu surprins. Se aștepta la orice, mai puțin la acea întrebare.

— Ei bine… ne-am gândit, împreună cu Preasfinția Sa Pius al XII-lea, că descoperirea adevăratului chip al Domnului nostru ar reînvia credința creștină, lucru de care avem mare nevoie. E în avantajul nostru, Sfinte Părinte. Vremurile s-au schimbat. În epoca cinematografiei și a televiziunii, scrierile nu mai sunt suficiente, e nevoie de imagini.

— În ceea ce mă privește, răspunse papa, Iisus este în inima mea. Nu am nevoie de imagini.

Apoi se întoarse spre Pellegrino.

— Și dumneavoastră, părinte Ernetti, ce credeți despre asta?

— Eu sunt cercetător, Sfinte Părinte. Aș fi foarte curios să aflu cum arăta Iudeea pe vremea lui Iisus din Nazaret.

— Mare atenţie la curiozitate, părinte Ernetti, spuse Ioan al XXIII-lea. Diavolul se folosește de ea uneori pentru a ne atrage în tabăra lui.

Montini era din ce în ce mai îngrijorat. Insistă:

— Care este decizia dumneavoastră, Sfinte Părinte?

Ioan al XXIII-lea dădu un răspuns direct:

— Deocamdată, vreau să lăsăm acest proiect deoparte!

Remarcă privirile îndurerate ale celor doi interlocutori ai săi.

— Am spus „să-l lăsăm deoparte”, nu „să-l oprim”! Trebuie să luăm o pauză. Urgența, acum, este aggiornamento. Reformarea Bisericii, alinierea ei la modul de trai al oamenilor și la evoluția științei. Fervoarea mistică pe care experimentul vostru o poate provoca va fi fără îndoială utilă, dar mai târziu.

— Am înțeles, Sfinte Părinte, spuse Montini.

— Cu toate acestea, nici unul dintre voi nu va mai fi inactiv.

Se adresă mai întâi lui Montini:

— Aș dori, monsenior, să vă ocupați de buna desfășurare a conciliului. Voi numi zece comisii, câte una pentru fiecare temă, precum și un comitet central care să le coordoneze activitatea. Veți superviza toate acestea.

— Mulțumesc pentru încredere, Sfinte Părinte! răspunse Montini.

— Cât despre dumneavoastră, continuă papa, adresându-se lui Pellegrino, veți face parte din conciliu, în calitate de expert teolog.

— Mulțumesc, Sfinte Părinte! spuse Pellegrino.

Odată întorși în Piața Sf. Petru, cei doi rămaseră mult timp tăcuți. Fiecare era pierdut în gândurile sale. Pellegrino fu primul care vorbi.

— Sunteți dezamăgit, monsenior?

— Nu chiar, răspunse Montini, mă așteptam la o astfel de decizie. Dar dumneavoastră?

— Un pic, da. Am făcut progrese clare. Dar acestea sunt ordinele papei.

Se lăsă iar tăcerea, de parcă Montini ezită să continue. În cele din urmă, se hotărî.

— Părinte Ernetti, vom încălca ordinele papei!

Se opriră din mers. Pellegrino fu surprins.

— Dumneavoastră, arhiepiscop, îmi cereți să nu-l ascult pe papă?

— Pentru binele creștinătății, numai și numai pentru asta, răspunse Montini. Cred că papa se înșală. El va reforma Biserica, dar nu va fi niciodată suficient. Oamenii vor întreba întotdeauna mai mult, nu-i vom mai putea opri. Vor dori să aibă dreptul să facă avort, să încalce taina căsătoriei, să-și conceapă pruncii în eprubete, să desființeze celibatul preoților. Biserica va fi întotdeauna în contradicție pentru că nu va face niciodată suficient de mult. În acest timp, credința va dispărea și materialismul va triumfa.

Pellegrino dădu din cap în semn de aprobare.

— Un preot bătrân din parohia mea spunea: credința este ca o floare ce trebuie udată în fiecare zi. Altfel, ea moare.

— Exact. Părinte Ernetti, vă mărturisesc ceva: am sentimentul că Ioan al XXIII-lea este doar un papă pasager, nu va trăi mult. Important este cel care îl va succeda.

— Aceasta este adevărata problemă, răspunse Pellegrino. Cine l-ar putea succeda?

— Voi fi direct, din nou. Voi fi numit cardinal. Fără a fi cunoscut în Curia Romană, în aceste condiții am toate șansele. Și intenționez să le sporesc în

timpul conciliului.

Montini papă? îşi spuse Pellegrino în sinea lui. Este sigur că acest lucru ar face lucrurile mult mai uşoare.

— Deci continuăm? întrebă Pellegrino.

— Continuăm. Arhiepiscopia mea din Milano este cea care vă va oferi discret fondurile de care veţi avea nevoie. Veţi face ceea ce e necesar pentru conciliu, dar veţi merge şi la Veneţia, sub pretextul de a continua să predaţi şi să vă exercitaţi funcţia de exorcist.

— Bine, monsenior!

Pellegrino nu se hotărî dacă autoritatea şi siguranţa de sine ale lui Montini erau cele care îl determinară să nu asculte de papă sau mai degrabă era evident: cronovizorul devenise precum copilul său. Să renunţe la el acum, ar fi fost sfâşietor.

49.

Îşi dădură întâlnire în suburbiile Ierusalimului, în separeul unei mici cafenele. Sosind, Natacha merse spre Yoni şi Thierry Darmont, care aveau deja mai multe documente pe masă.

— Nu e aici? întrebă Natacha neliniştită.

— Am spus ora patru, preciză Yoni.

— Este ora patru! exclamă Natacha.

— Înţelege-l, Nat, ştii ce ambuteiaje sunt în Ierusalim.

Natacha îl îmbrăţişă pe Thierry.

— Mulţumesc, Thierry, pentru că ni te-ai alăturat!

— Situaţia de la Rockefeller devenise insuportabilă, spuse Thierry.

— Le vom arăta noi, crede-mă!

— Ah, iată-l! spuse Yoni.

Michael Kershaw era american, profesor de istoria religiilor la o universitate din Nebraska. Era şi unul dintre principalii redactori ai revistei Arheologia Bibliei, o revistă bilunară, specializată în publicarea celor mai recente evenimente de cercetare arheologică din Ţara Sfântă, care era citită pe scară largă de publicul religios din America şi din toată lumea.

— Mă bucur să vă văd, Michael! spuse Yoni. Aţi aterizat în această dimineaţă?

— Pe la ora unsprezece. Am mâncat pe fugă un sendviş la aeroport şi am sărit într-un taxi care m-a adus până la Ierusalim.

— Vă mulţumim că aţi răspuns apelului nostru!

Kershaw vorbi cu Natacha.

— Dumneavoastră sunteţi Natacha, cea care ne-aţi trimis acel email?

— Eu sunt, da.

— Pot să vă spun că întreaga redacţie era în extaz!

El scoase un reportofon din valiză.

— Pot să înregistrez?

— Sigur, este o priză lângă bar.

— Nu este nevoie, E un Negra cu baterii[1].

Îşi aşează dispozitivul pe masă şi microfonul pe un trepied.

— Ca la radio? spuse Yoni.

— Ce aveţi de gând să-mi spuneţi, nu a mai fost spus niciodată, nici la radio, nici în altă parte. Îi dăm drumul?

— Când vreţi!

— Buna ziua! Sunteţi trei, într-o cafenea mică din Ierusalim. Unul este epigrafist, adică specialist în scrieri antice. Ceilalţi doi sunt arheologi profesionişti. Toţi lucraţi la traducerile manuscriselor de la Marea Moartă sau pe şantierele arheologice din Qumran şi doriţi să vă păstraţi anonimatul. Astăzi v-aţi hotărât să denunţaţi public ceea ce consideraţi că este o manipulare a adevărului, săvârşită de cei care conduc toată această operaţiune. Este adevărat că în ultimii ani, traducerile au apărut tot mai rar. Sunt atât de complicate pe cât ni se spune?

Thierry fu primul care vorbi.

— Reconstrucţia manuscriselor este lungă şi minuţioasă, e adevărat. Dar una reprezintă dificultăţile din practică, şi alta este ascunderea informaţiilor.

— Aceasta este o acuzaţie gravă. Vreţi să spuneţi că ni se ascunde o parte din adevăr?

Natacha preluă discuția.

— Și se face asta în mod deliberat! Există multe manuscrise care au fost traduse, dar publicarea lor este interzisă. Vrem să denunțăm aceste practici impuse de o persoană în vârstă.

— Ne puteți spune despre ce manuscrise este vorba?

— Este vorba doar despre acele manuscrise denumite „sectare”, continuă Natacha, cele care au fost scrise de secta esenienilor. Acestea fac referire la credința lor, la ritualurile lor, la viziunea lor asupra istoriei. Sunt atât de apropiați în spirit și dogmă de credința creștină, încât ar putea revoluționa total ceea ce cunoaștem despre istoria apariției creștinismului.

— Cu toate acestea, obiectă Kershaw, putem vorbi totuși despre „cenzură”?

— Când se deține un adevăr științific și se refuză publicarea lui, cred că da, putem vorbi despre cenzură, spuse Yoni.

— Cine sunt cenzorii? Părintele de Meaux?

— Părintele de Meaux are partea lui, spuse Yoni, dar cei care au luat decizia de a ascunde unele adevăruri sunt deasupra lui în ierarhia catolică.

— Să spunem lucrurilor pe nume: considerați că sunt cei de la Vatican? sugeră reporterul.

— Erau de la Vatican pe vremea lui Pius al XII-lea, precizează Thierry. Este posibil ca sosirea noului papă să schimbe lucrurile din lumea catolică. Dacă am decis să facem public scandalul, este pentru a-l determina pe Sfântul Părinte să îndrepte această situație de netolerat.

— Dați-mi exemple de informații pe care le considerați „cenzurate”!

Natacha arătă cum în manuscrisul lui Dayoub se vorbea, cu mai mult de o sută de ani înainte de Iisus, despre fericirea „celor săraci cu duhul”. Thierry cită manuscrisul esenian care anunța sosirea unui Mesia ce era reprezentat ca fiind „Fiul lui Dumnezeu”. Yoni insistă pe subiectul botezului în apă, care era practicat la scară largă, în Qumran.

— Este într-adevăr tulburător, recunoscu reporterul. Şi nu are nimeni voie să vorbească despre acestea texte?

— Nimeni. Oricine se opune este dat afară din Rockefeller, spuse Natacha.

— Ar fi necesară totuşi o contraexpertiză. Aveţi fotografii ale acestor manuscrise?

— Există seturi întregi de fotografii, răspunse Thierry, dar sunt închise într-un seif. Numai Hubert de Meaux are codul.

Yoni îi întinse o serie de note.

— V-am adus o transcriere fidelă ale acestor texte în ebraică şi traducerea lor în engleză.

Kershaw îi refuză, uşor enervat.

— Nu am ce face cu astea. Criticii vor spune că ai înţeles sau descifrat greşit aceste documente. Ar trebui nişte poze. Şi dacă…

— Da?

— Dacă vă aduc un dispozitiv mic, discret, aţi putea să faceţi poze?

Se făcu o linişte apăsătoare.

— Nu suntem spioni, domnule Kershaw, spuse Thierry.

Toată lumea râse, pentru a mai destinde atmosfera. Apoi Natacha arătă un text scris la maşină.

— Pregătim un manifest pe care îl vor semna toţi cercetătorii care lucrează la manuscrise, pentru a denunţa cenzura Vaticanului. Vi-l vom trimite imediat ce colegii noştri îl vor fi semnat.

Iată că totuşi nimeni nu semnă. Niciun cercetător de la Muzeul Rockefeller nu vru să certifice un text care li se părea revoltător. Cât despre articolul din Arheologia Bibliei, acesta fu scris… dar pus în aşteptare. Oricât de cunoscut era

pentru spiritul său deschis, redactorul-şef găsi acele acuzaţii exagerate şi fără temei. A preferat să aştepte ca schimbările ce erau pe cale să se producă la Vatican să îşi facă resimţite efectele şi ca mult aşteptatele traduceri să apară. Pentru Natacha acesta fu încă un efort în van.

1 Un reportofon profesional, folosit foarte mult în cinema şi televiziune.

50.

Preferând să nu atragă atenţia, Montini îl rugă pe părintele Ernetti să nu reia imediat munca la cronovizor. Avea şi mult de lucru pentru pregătirea conciliului. Prin urmare, Pellegrino începu să predea muzica veche la fundaţia Cini. De altfel, primise şi un document excepţional de la un cercetător francez. Era o „partitură” babiloniană, veche de trei mii patru sute de ani. Era, fără îndoială, una dintre cele mai vechi partituri muzicale din lume, poate cea mai veche. Era gravată pe o tăbliţă de lut şi fusese găsită aproape intactă într-unul din siturile arheologice din Irak.

— Se pare, le-a spus Pellegrino studenţilor săi, că este vorba de o rugăciune. Cea a unei femei bolnave, încă tânără, care simte că i-a venit ceasul. Ea se roagă unui zeu şi îi cere să o ajute. Vom încerca împreună să o descifrăm.

Se puseră toţi pe treabă, timp de câteva luni. La final rugară pe trei instrumentişti să reconstituie notele muzicale cât mai fidel posibil şi apoi înregistrară rezultatul. Fu o adevărată plăcere să reînvie acele note după mai bine de treizeci şi cinci de secole.

Funcţia sa de exorcist oficial al eparhiei nu-i lua decât câteva ore pe lună părintelui Ernetti. Aşa cum era de aşteptat, fu chemat în Veneto de mai multe ori pentru presupuse cazuri de „posedare”. Tulburările pe care a trebuit să le trateze ar fi putut fi foarte simplu tratate de către un psiholog, chiar şi de unul începător. Dar ţăranii care îi cereau ajutorul credeau doar în virtuţile vindecătoare ale credinţei. Aşa că îşi jucă rolul, stropind bolnavul cu apă sfinţită şi dându-le celor dragi sfaturi utile de bună conduită, precum şi o serie de rugăciuni. În general, asta era suficient.

Într-o zi însă, fu chemat de maica superioară a unei mici mănăstiri capucine din Ordinul Clara de Assisi[1], la aproximativ douăzeci de kilometri de Veneţia, pentru o treabă mai dificilă.

— Părinte, spuse ea la telefon, sunt foarte îngrijorată! Cred că avem în mănăstirea noastră un caz înfricoşător de posedare.

— Daţi-mi câteva detalii, maică…?

— Sunt Mama Gisella Battaglia, de la Mănăstirea Ordinului Clara de Assisi din Martellago. Trebuie să veniţi să vedeţi, părinte! Este foarte greu de descris.

Aflat în mica sa maşină de serviciu, Pellegrino se porni către mănăstire, o clădire cu aspect modest, ridicată în afara oraşului. Sună la soneria de la intrare. O tânără maică îi deschise uşa.

— Bună ziua, soră! Eu sunt părintele Ernetti.

— Maica superioară vă aşteaptă, părinte!

Traversară o curte înflorită, bine întreţinută. Stareţa mănăstirii îl primi în micul său birou. Era o femeie de vreo patruzeci de ani, care îşi ascundea cu greu răceala în spatele unui zâmbet forţat.

— Te ascult, maică Battaglia! îi spuse Pellegrino.

— Este vorba despre una dintre călugăriţele noastre, sora Florinda Ricci. E nouă aici, nu are mai mult de douăzeci de ani.

— De ce a ales mănăstirea?

Punea această întrebare deoarece multe dintre cazuri erau consecinţele unei „vocaţii” prost alese.

— Familia sa a adus-o aici, la începutul anului trecut. Trebuie să vă spun că biata fată, cum să mă exprim…

Îşi duse mâna la frunte.

— Are o tulburare mintală?

— Da, dar era apreciată de toată lumea de aici. Nu s-a ferit niciodată de muncă, întotdeauna era prima la bucătărie şi la treburile casnice. Şi era foarte evlavioasă.

— Ce s-a întâmplat?

— Luna trecută, s-a transformat.

— S-a transformat? În ce?

— Într-o creatură!

Maica superioară îl conduse pe Pellegrino la chilia tinerei călugărițe. Avea un mănunchi de chei cu ea. Așadar, tânăra fată era izolată. Deschise ușa. Era o chilie mică, ca oricare alta, cu excepția unui singur detaliu: pereții erau complet goi. Nici o cruce, nici o icoană a lui Hristos sau a Fecioarei, nimic. Doar un pat mic pe care stătea, prosternată, o fată foarte tânără, cu chipul unui înger.

— Florinda, acesta este părintele Ernetti. A fost trimis de arhiepiscopie să te ajute, spuse maica superioară.

Tânăra fată era îngrozită. Pellegrino se aplecă spre ea.

— Bună, Florinda! spuse el zâmbind. Ce se întâmplă cu tine? De ce ai scos crucifixul din camera ta?

— Arătați-i-l pe al dumneavoastră, părinte! spuse maica Battaglia. Veți înțelege!

Pellegrino scoase un crucifix destul de mare din trusa sa de exorcist. La vederea lui, tânăra Florinda scoase un țipăt sfâșietor, ca și când ar fi fost torturată.

— Dar ce se întâmplă cu tine, copila mea? spuse uimit părintele Ernetti. Este crucea Domnului nostru!

Monahia se dădu înapoi. Se lipi de perete și-și ascunse fața în pernă.

— Ritualul, părinte, faceți ritualul! spuse maica superioară.

Pellegrino rosti primele cuvinte care îi veniră în minte din ritual. Le spuse în latină:

— Exorcisamus te, omnis immunde spiritus, omnis satanica potestas, omnis incursio infernalis adversarii, omnis legio, omnis congregatio and secta diabolica.[2]

Atunci se întâmplă ceva extraordinar. Fata se întinse cu fața în jos pe podea și se zvârcoli ca un vierme. Apoi, creatura deveni un șarpe. Sora Florinda deschise gura și flutură limba frenetic, ca un șarpe.

— Ritualul, părinte! imploră din nou maica superioară. E posedată!

Părintele Ernetti reluă restul ritualului.

— Imperat tibi Deus Pater, imperat tibi Deus Filius, imperat tibi Deus Spiritus Sanctus, imperat tibi majestas Christi, æternum Dei Verbum caro factum…[3]

Monahia se zvârcolea de durere ca o insectă ce fusese otrăvită. Pellegrino luă sticluța cu apă sfințită și o stropi pe Florinda care își pierdu cunoștința.

— Dacă v-aș fi spus asta la telefon, m-ați fi crezut? întrebă maica superioară.

— Trebuie să aveți grijă de ea! spuse Pellegrino înspăimântat.

— Nu vă fie frică! spuse maica superioară. Își va recăpăta cunoștința și se va comporta ca și cum nu își amintește nimic. E un caz de posedare, nu-i așa?

— Posibil, spuse Pellegrino. Acum trebuie să doarmă.

— Crezi că Demonul a dispărut?

— Eu… încă nu știu nimic. Aveți grijă de ea și sunați-mă dacă reapar manifestările.

Pe drumul de întoarcere acasă, părintele Ernetti era bulversat. Speriat de ceea ce tocmai văzu și plin de compasiune infinită pentru tânăra Florinda. Noaptea nu putu să doarmă. A doua zi merse să îl consulte pe părintele Alfonso, predecesorul său.

— Ceea ce îmi descrii îmi amintește de un caz de adevărată posedare diabolică. Nu am întâlnit decât două astfel de cazuri în douăzeci și cinci de ani de practică. M-au marcat pentru totdeauna.

— Ce să fac, părinte Alfonso?

— Nu te voi putea ajuta, Demonul te-a văzut și te provoacă. Acum este o luptă între El și tine. Trebuie să-l învingi singur.

— Crezi că El este încă în ea?

— Este posibil. Ai două lucruri de făcut: citește și recitește cele douăzeci și unu

de reguli ale ritualului de exorcizare.

— Le-am mai citit şi atunci când am făcut formarea, spuse Pellegrino.

— Nu este suficient să le fi citit, trebuie să le înveţi pe de rost şi să le cunoşti în latină. Fără aceste reguli, vei fi dezarmat înaintea Bestiei.

— Le voi învăţa!

— Al doilea lucru, continuă părintele Alfonso, este să cunoşti semnele prezenţei Diavolului. Dacă te pregăteşti pentru asta, vei fi mai puţin surprins. O vei recunoaşte când vei auzi că posedatul vorbeşte o limbă pe care nu o ştie, când îl vezi levitând, când va manifesta o putere supraomenească, când urlă ca un animal.

E ferm convins de ce spune, îşi zicea Pellegrino. Până la urmă, asta presupune meseria asta.

Nu mai primi niciun telefon de la Mănăstirea Martellago. Pellegrino se rugă în Biserica San Giorgio Maggiore pentru mântuirea micuţei Florinda. Din fericire, deschiderea conciliului de la Vatican îl solicită la Roma. Ceremonia fu grandioasă. Două mii patru sute de preoţi ai conciliului, cu mitre albe pe cap, traversară Piaţa Sf. Petru şi intrară în bazilică. Veneau de peste tot din lume, fiecare cu propria limbă şi propria cultură. În timp ce Montini se ocupa de treburile din culise, arătându-şi toată priceperea politică de care era capabil, părintele Ernetti se mulţumit cu un rol destul de confortabil de observator. La nouă şi jumătate fix, Papa Ioan al XXIII-lea, purtând tiara pe cap, îşi făcu intrarea sa solemnă şi ţinu un discurs de deschidere, care dură şapte ore! Bietul om, care avea probleme cu statul în picioare, era complet epuizat la terminarea discursului.

Două zile mai târziu, întrucât adunarea se pregătea să înceapă dezbaterile, evenimentele luară o întorsatură neaşteptată. Mai mulţi episcopi contestară „meniul” pe care îl concepuseră comisiile pregătitoare pentru conciliu. Cei mai vehemenţi fură cei din delegaţia braziliană şi cel mai indignaţi dintre toţi fu, evident, Dom Alberto Carvalho, episcopul de Rio.

— Dragi părinţi, spuse el adresându-se publicului, nu putem accepta acest conciliu organizat întru totul dinainte! Temele au fost definite fără a ne cere părerea, membrii comisiilor au fost numiţi în prealabil.

Spre surprinderea tuturor, el fu foarte aplaudat. Majoritatea participanţilor cerură o amânare de câteva zile a conciliului, astfel încât temele dezbaterilor să poată fi rediscutate în comun. Din tribuna sa, Pellegrino îl văzut pe Montini fierbând. Papa luă act de aceste cereri. În total, această primă şedinţă a conciliului dură mai puţin de o oră[4]! La ieşire, episcopul de Rio se duse direct la Montini care cobora treptele în compania părintelui Ernetti.

— Nu ne-am salutat azi dimineaţă!

— Încă o dată, Alberto, ai provocat o mare harababură în această adunare!

Câţiva prelaţi se adunară în jurul celor doi vechi prieteni.

— A fost o harababură meritată, răspunse Carvalho astfel încât toată lumea să audă. Cum puteţi vorbi despre aggiornamento, monsenior, dacă trageţi aceleaşi sfori ca în trecut? Democraţia este bună pentru toată lumea, chiar şi pentru Biserică!

— Nu te vei schimba niciodată! spuse Montini. Haide, părinte Ernetti!

Acest nume atrase atenţia lui Carvalho. Îi vorbi direct lui Pellegrino.

— Sunteţi părintele Pellegrino Ernetti?

— Da, da.

— Nu ne cunoaştem direct, spuse Carvalho, dar am auzit multe lucruri despre dumneavoastră, părinte Ernetti. Mi s-a spus că sunteţi un muzicolog excelent, un fizician genial şi un inginer iscusit. O mulţime de calităţi pentru un singur om!

Pellegrino nu ştia prea bine ce să spună. Observă că Montini îşi pierde răbdarea.

— Iartă-ne, Alberto, dar trebuie să vorbim!

— Sigur, sigur. Ne revedem peste o săptămână, cel puţin atât va dura până se va pune pe picioare conciliul.

Montini îl trase deoparte pe Pellegrino.

— Părinte Ernetti, fugiţi de acest om ca de ciumă, este capabil de orice!

— Credeți că ne cunoaște proiectele?

— Vă reamintesc că l-a trimis pe Bayard să vă spioneze laboratorul. Este necesar să ne ferim de el, este foarte iscusit.

Din cauza întreruperii temporare a conciliului, Pellegrino decise să se întoarcă la Veneția. Era ora unsprezece noaptea. Se întinse pe canapea, reflectând asupra evenimentelor din ziua care tocmai trecuse. Se auzi o bătaie în ușă. Era chemat de urgență la telefon. Fugi imediat în vestiarul paznicului. Era maica Battaglia, care îl chema disperată.

— Părinte, trebuie să veniți, a început din nou!

1 Ordinul Doamnelor Sărace sau Ordinul Clarelor sărace, care a fost creat în 1212 de Clara de Assisi, la cererea lui Francisc de Assisi.

2 „Te exorcizăm, oricine ai fi, duh rău, puterea satanică, ceată a dușmanului infernal, legiune demonică, orice adunare sau sectă diavolească.” (din lat.).

3 „În numele lui Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfânt, Hristos, Stapânul lumii, Dumnezeu întrupat, îți poruncește…” (din lat.).

4 Toate aceste relatări s-au petrecut întocmai.

51.

Devorat. Fusese devorat de insecte. Se dădea pe faţă şi pe braţe cu creme cu miros înţepător, dar degeaba. Cine l-ar fi recunoscut pe distinsul profesor Desmond Miller de la Institutul Nuclear Researchers din Chicago, în acest bărbat nebărbierat, care transpira abundent, îmbrăcat cu pantaloni scurţi şi cu o cămaşă americană mototolită? Dar cum să te îmbraci altfel în această umezeală insuportabilă? Evident că laboratorul de la subsol, pe care Carvalho îl pusese la dispoziţia sa, în Macapa, era dotat cu un sistem puternic de aer condiţionat, dar acesta era setat pentru maşini, nu pentru oameni. Pentru a intra acolo, Miller trebuia să poarte un pantalon de lână şi o jachetă căptuşită cu blană. Pentru a ieşi, îşi punea înapoi pantalonii scurţi şi o cămaşă. Un du-te-vino excelent pentru sănătatea sa!

El o informă pe soţia sa, Anna, că guvernul american îi solicitase colaborarea pentru câteva luni, la acest nou proiect pentru o armă, într-o bază secretă din Montana. Îi putea scrie. Scrisorile erau puse pe o adresă a unui corespondent din Statele Unite care le trimitea în Chicago, pentru a-şi acoperi urmele. Când îi dădu prima scrisoare lui Joaquin, şeful Serviciului de pază a lui Carvalho, fu surprins să vadă că omul o deschise şi o citi cu atenţie.

— Îmi citiţi corespondenţa, señor? întrebă Miller.

— Aşa a comandat Dom Alberto, răspunse Joaquin. Proiectul nostru trebuie să rămână secret. Verific să nu comiteţi vreo imprudenţă.

Citi scrisoarea. Fu surprins.

— Scrieţi că „îngheţăm aici”? Doriţi să scadă nivelul de aer condiţionat?

— Nu! răspunse enervat Miller. Pentru soţia mea, sunt în Montana.

Brazilianul izbucni în râs.

— Excelent! În rest, nicio problemă.

Miller se întoarse la muncă. Pentru început, era necesar să reconstituie ansamblul teoretic pus la punct de grupul de cercetare. Nu putea avea încredere decât în notele sale și în memoria sa. Pentru majoritatea oamenilor, acest lucru ar fi fost insuficient. Dar Desmond Miller era un mare fizician, cu adevărat un vârf în domeniu. În breasla sa, puțini s-ar fi putut lăuda cu o memorie atât de bună, un adevărat set de „Mind Maps”, ce rezumau raționamente complexe într-o rețea arborescentă.

Spre surprinderea sa, Carvalho îi trimise rapid un colaborator. Era un italian pe care el îl recrutase la CERN, Centrul European pentru Cercetări Nucleare. Se numea Tomaso Castaldi și vorbea fluent engleza.

— Sunt foarte onorat să vă cunosc, domnule profesor Miller, spuse tânărul fizician.

— Carvalho v-a spus ce facem aici? întrebă Miller.

— Da. Ideea mi s-a părut puțin… ciudată. Dar din moment ce era vorba de dumneavoastră și contractul era foarte generos, am acceptat fără prea multe discuții, răspunse Castaldi.

— Ce formare aveți? întrebă profesorul. Îmi păreți foarte tânăr.

Castaldi terminase un curs de fizică la Universitatea din Padova, apoi a aplicat la CERN chiar din momentul în care a fost fondat. Lucra acolo de cinci ani.

— Cunoașteți bine fizica cuantică?

— Nu am construcția unui teoretician, profesore. La CERN eram însărcinat să detectez particulele într-o cameră cu bule. Un bun inginer, sunt, da.

Desmond avea senzația că stă în fața unuia dintre studenții săi. La prima vedere avea trei categorii descendente: „Nivelul Enrico Fermi” la etajul superior, „Nivelul Desmond Miller” imediat dedesubt, „Nivelul profesorului de fizică-chimie dintr-un liceu” ultima treaptă. Tomaso Castaldi fu băgat, evident, în a treia categorie. E bine și așa, avea ce face cu el.

— Înainte de a face ceva, trebuie să reconstituim teoria care permite acestei

maşini să existe. Acestea sunt noţiuni dificile, Tomaso, care provin parţial de la Majorana şi parţial de la cercetătorii care au lucrat la proiectul „Sant'Agostino". Dacă o fac singur, îmi va lua luni de zile. Împreună, va merge mai repede. Şi Carvalho se grăbeşte.

Îi dădu lui Castaldi o parte din notele sale, cu sarcina ca acesta să le transforme în elemente utilizabile. Tânărul părea îngrijorat. Miller îl linişti.

— Toate acestea îţi pot părea puţin dificile, dar dacă eşti deştept, le vei da de cap.

Din păcate, Tomaso Castaldi nu era prea isteţ. Miller înţelese acest lucru foarte repede, când descoperi că ceea ce lucrase era plin de erori. Nu era nevoie să insiste. Nu i-a spus nimic tânărului, dar îl avertiză pe Joaquin care îi dădu lui Carvalho un telefon.

— Domnule profesor, se auzi vocea lui Carvalho, am auzit că nu este potrivit Castaldi?

— Este plin de bune intenţii, părinte. Dar nu are nivelul de pregătire necesar. Cu el voi pierde mai mult timp decât dacă lucrez singur.

Se făcu tăcere.

— E vina mea, recunoscu episcopul. Am făcut o alegere proastă. Îţi voi găsi pe altcineva. Poţi să mi-l dai pe Joaquin?

Schimbară câteva cuvinte în şoaptă, în braziliană. Apoi Joaquin închise telefonul. Pe la amiază, Joaquin se întoarse la laborator. Îi şopti ceva la ureche, lui Desmond Miller:

— Domnule profesor, noul dumneavoastră colaborator, Manfred Ehrlich, va fi la Macapa vinerea viitoare. Părintele Carvalho vă asigură că de data aceasta a ales o persoană de valoare.

— Bravo, a fost rapid. Îl veţi trimite pe Tomaso Castaldi înapoi în Italia?

Joaquin avu un zâmbet fatidic.

— Cu tot ceea ce ştie?

Desmond avu un presentiment.

— Doar nu o să-l… țineți aici toată viața?

— Nu știu. Știți, unele vieți sunt scurte.

Îl luaseră pe Castaldi cu ei. Din nou, Miller simțea că trăiește un coșmar. Urcă scările și ieși din laborator. Întunericul era pătrunzător, nu se mai auzea decât concertul nesfârșit al animalelor sălbatice. Deodată se auziră strigăte în italiană. Era vocea lui Tomaso Castaldi. Se auziră două focuri, unul după altul. Apoi tăcerea se restabili. Miller simți un fior pe șira spinării. Înțelesese că fusese omorât.

52.

La chemarea maicii superioare, părintele Ernetti plecă din nou spre Mănăstirea Martellago a doua zi, imediat ce răsări soarele. Însoțit de o tânără monahie, merse la chilia Florindei. Maica Battaglia îl aștepta lângă tânăra călugăriță.

— Sora mea, ar fi posibil să ne lăsați singuri? Aș vrea să-i vorbesc în privat.

— În niciun caz! răspunse ea ferm. Pentru familia ei, care mi-a încredințat-o, trebuie să fiu prezentă la toate întâlnirile voastre.

Pellegrino nu insistă și se apropie de fată.

— Florinda, spune-mi cum a început… boala ta?

În ciuda fricii și a timidității, tânăra fată vorbi clar, uitându-se în gol.

— Eu… Era Miercurea Cenușii, părinte. Deodată, când am intrat în capelă, nu mai puteam respira. Mă sufocam. O soră mi-a venit în ajutor, dar nu voiam ca ea să mă atingă. M-am dus să mă închid în celula mea.

— Atunci, precizează maica superioară, a rupt crucifixul care atârna pe perete, precum și imaginile Fecioarei. Și-a aruncat și cartea de rugăciuni în hol.

— De ce ai făcut asta, copila mea? întrebă Pellegrino.

— Simțeam că toate acele lucruri îmi făceau rău, părinte. Sunt posedată, nu-i așa?

— Vom vedea.

Îi arătă iar crucifixul. Brusc fata se contorsionă, cu picioarele răsucite de parcă ar fi avut o criză severă de epilepsie. Începu să saliveze. Așa cum o cerea ritualul, Pellegrino îi vorbi în latină Demonului care putea fi în ea.

— Cum Te numești? spuse el. Ești, Sunteți unul sau mai mulți? Cum ai intrat în

ea? Oricine ai fi, las-o în pace!

O stropi pe fată cu apă sfințită și continuă cu o altă parte a ritualului:

— Cessa decipere humanas creaturas, eisque æternæ perditionis venenum propinare: desine Ecclesiæ nocere and ejus libertati laqueos injicere. Vade satana, inventator și magister omnis fallaciæ, hostis humanæ salutis.[1]

Maica superioară, cu ochii scoși din orbite, începu să invoce și ea puterile divine:

— Fie ca Fecioara Preacurată să îți sfărâme capul!

Cu un gest din mână, Pellegrino îi poruncit să tacă.

— Humiliare sub potential manu Dei; contremisce et effuge, invocato a nobis sancto et terribili nomine Jesu, quem inferi tremunt.[2]

Tânăra fată se liniști. Gâfâitul se opri. Părintele Ernetti o șterse pe frunte cu o cârpă. Îi luă pulsul.

— Doarme. Lasă-o să se odihnească, o să o revăd mâine.

A doua zi, Florinda părea să-l aștepte liniștit. Pellegrino îi vorbi cu blândețe.

— Florinda, să ne întoarcem la ziua în care a început toată treaba asta. Era Miercurea Cenușii, mi-ai spus?

— Da, părinte, spuse Florinda.

— Ce ai făcut după rugăciune?

— M-am dus să întind niște rufe, părinte.

— Unde?

— În grădina mică, lângă Fântâna de aur.

Părintele Ernetti se întoarse spre maica Battaglia, care rămase în picioare, în prag.

— Ce este acesta Fântână de aur?

— Este numele pe care l-am dat fântânii din spatele mănăstirii, explică ea.

— Deci ai înșirat rufele. Și după aceea?

Florinda izbucni în plâns.

— Ce s-a întâmplat la Fântâna de aur, Florinda? insistă Pellegrino.

Tânăra fu din nou cuprinsă de tremurături. Maica superioară se duse lângă ea și o luă în brațe.

— Oprește-te, părinte, este doar un copil! Aceste convulsii o vor ucide!

Pellegrino văzu în privirea ei o umbră de ură care îl tulbură.

Întors la Veneția, Pellegrino merse în atelierul său din cartierul Accademia. Îi trecu o idee prin minte, ce putea explica întreaga poveste, dar avea nevoie de dovezi. Se uită la cronovizor. Ar fi fost suficient, datorită lui, să se întoarcă în timp până la ziua când Florindei i se întâmplă ceva și ar ști. Mai rămânea de văzut dacă avea dreptul s-o facă pe-a spionul cu semenii săi sau nu. Cândva, în discuțiile libere cu părintele Leonardo, evocaseră o ipoteză nebună:

— Imaginați-vă, spusese Leonardo, că decidem să proiectăm nu ani sau secole în trecut, ci doar o secundă în trecut. Este posibil, nu-i așa?

— Da, răspunsese Pellegrino, este chiar foarte ușor.

— Am putea pătrunde apoi în intimitatea fiecăruia dintre noi, aproape la secundă, peste tot, pe tot globul. Ați putea merge la vecinul de peste drum pentru a-l urmări ce face în timpul liber sau la președintele Statelor Unite când se ceartă cu soția sa… cu un decalaj de doar o secundă, adică aproape nimic. Asta ar duce către sfârșitul vieții private. Pornind de acolo, orice șantaj devine posibil.

Totuși, chiar asta se pregătea să facă. Părintele Ernetti știa foarte bine ce înseamnă să păcătuiești. Dar chipul bolnav al micii Florinda era mai puternic decât orice. Dacă Diavolul era responsabil pentru durerea ei, nu putea face nimic. Dar dacă suspiciunea lui se dovedea a fi adevărată…

Puse aparatul în funcțiune. Programă coordonatele geografice ale mănăstirii. Apoi introduse data care îl interesa. Florinda vorbea despre Miercurea Cenuşii, a doua zi după Mardi Gras. Anul ăsta pica pe 27 februarie. Ecranul arăta mănăstirea în ansamblul ei. Era dimineața devreme. Se puteau vedea luminile aprinse în interior, dar nimeni în afară. Ernetti aşteptă. Pe la ora opt, o văzu pe Florinda ieşind din clădire cu un lighean de rufe în mână. Se duse să le întindă în mica grădină care se afla în spatele mănăstirii. Părea fericită şi lipsită de griji.

Cineva se apropie de ea. Era maica superioară. Îi şopti ceva la ureche şi o mângâie pe burtă. Pellegrino se temea de ceea ce se va întâmpla în continuare. Maica superioară o duse pe Florinda să se aşeze pe o mică fântână ce ieşea din pământ. Fără îndoială că era „fântâna de aur”. În timp ce o îmbrățișa, îşi strecură mâna sub fusta călugăriței. Florinda era speriată. Încercă să reziste, dar maica Battaglia continua insistentă. Pellegrino văzuse destul.

A doua zi se prezentă din nou la mănăstire. Maica Battaglia îl întâmpină cu răceală.

— Părinte, spuse ea, nu cred că este util să continuaţi aceste sesiuni. Îi pun sănătatea în pericol surorii Florinda.

— Maică Battaglia, spuse Pellegrino, nu cu ea vreau să vorbesc, ci cu dumneavoastră.

Instinctiv, maica superioară deveni suspicioasă.

— Nu prea am timp, părinte. Trebuie să…

— Mă tem că nu aveți de ales, insistă Pellegrino.

Ea se resemnă.

— Bine, dar grăbiți-vă! spuse ea.

— Voi fi direct, maică Battaglia. În scara păcatelor, pentru un bărbat sau o femeie ai lui Dumnezeu, există unul mai rău decât curvia. Este acela de a preacurvi cu o fată inocentă fără consimţământul ei.

Maica superioară încremeni.

— Ce vreți să spuneți?

— Știu ce s-a întâmplat pe 27 februarie la Fântâna de aur, spuse Pellegrino privind-o drept în ochi.

Ea se uită în altă parte.

— În ziua aceea, din păcate, a intrat Demonul în bietul copil.

— Atunci, răspunse părintele Ernetti, știu chipul acelui Demon.

Respirația maicii superioare se întețea, de parcă ascundea o furie de nestăpânit.

— Maică Battaglia, spuse Pellegrino, ați profitat de o fată inocentă!

Ochii maicii superioare s-au umplut de lacrimi.

— Nu!

— Ba da, asta ați făcut. Nu mă întrebați cum știu, dar știu.

Ea își dădu seama din tonul lui că nu avea rost să se opună. Încercă să minimalizeze incidentul.

— Nu am făcut nimic, părinte! Am încercat, e adevărat. Dar nu voia. Și a fugit la capelă.

— Este posibil, dar sora Florinda a suferit un șoc traumatic sever în acea zi. Șarpele ești dumneata, maică Battaglia! Diavolul nu are nimic de-a face aici.

Maica avu o criză de plâns. Luă o batistă mare, își șterse ochii, își suflă nasul și vorbi cu capul plecat.

— Aveți de gând să spuneți arhiepiscopiei?

— Nu, voi păstra tăcerea. Dar trebuie să jurați pe Domnul Iisus să nu mai faceți așa ceva nici ei, nici altei persoane. Jurați?

— Jur pe Hristos! spuse ea.

— Cred că, în timp, biata copilă va depăși acest șoc traumatic. În caz contrar, va

trebui să dezvăluie totul şi să fie examinată de un psihiatru.

— Da, părinte!

Îşi puse la loc eşarfa.

— Nu mai păcătuiţi, maică Battaglia!

— Da, părinte!

Când se îndreptă spre ieşire şi era cu mâna pe clanţa uşii, auzi foarte clar pe maica superioară rostind ceva cu voce scăzută.

— Demone!

1 „Încetează să mai duci oamenii spre înșelare și să torni peste ei otrava pedepsei eterne. Nu mai face rău Bisericii și nu-i mai îngrădi libertatea. Înapoi, Satano, stăpânul și creatorul tuturor înșelăciunilor, dușman al mântuirii oamenilor!” (din lat.).

2 „Pleacă-te sub mâna puternică a lui Dumnezeu, tremură și fugi când chemăm numele Sfântului și Înfricoșătorului Iisus care face iadul să tremure.” (din lat.).

53.

Totul o călca pe nervi. Chiar și Dov. Îi propusese într-o zi să vină să locuiască cu el în Negev, dar Natacha îl refuzase. Ce avea să facă ea în acel colţ de lume îndepărtat? Nu insistase, așa cum e obiceiul israelienilor. Sau poate nu voia să ia lucrurile prea în serios. Ei îi plăcea întotdeauna să se întâlnească în weekend, dar aprecie și când Dov a luat autobuzul înapoi spre Beer Șeva, ca să-i aducă rucsacul.

Într-o duminică, după ce el plecă, se simţi din nou deprimată. Nu din cauza lui Dov, asta cu siguranţă nu. Ce avea să facă ea cu viaţa ei? Totul părea inutil. „Minilovitura ei de stat” fusese un eșec. Nici măcar părintele de Meaux, care avea antene peste tot, nu aflase nimic. Nu se putea opri aici. De câteva săptămâni, munca sa din Qumran o ținuse departe de prietenii săi de la muzeu. Yoni îi spusese la telefon că Thierry Darmont, care făcea parte din trioul lor de „rebeli”, tocmai acceptase un post de asistent la Universitatea din Haifa, grație intervenției părintelui de Meaux.

— Cei treizeci de dinari ai lui Iuda, spuse ea cu amărăciune.

— Nu vorbi așa, Nat! Și pe tine te-a ajutat părintele de Meaux.

— Dar continui să lupt. Sunt sigur că Thierry se va conforma sau că o va face. Este dominican, nu uita!

— Este nedrept să spui așa. Să nu mai vorbim despre asta la telefon. Ce faci duminică?

— Poți veni să mă iei de la Qumran, dacă vrei. Am petrece după-amiaza în Ein Gedi.

Situat pe malul Mării Moarte, la treizeci și cinci de kilometri la sud de Qumran, oaza Ein Gedi n-avea decât un singur defect: duminica, era invadată de turiștii

care veneau cu copiii lor să descopere cascadele și animalele sălbatice în libertate: antilope, capre sălbatice și chiar castori.

— Ți-ai adus costumul de baie? îl întrebă Natacha pe Yoni.

— Evident!

— Ce zici să mergem să înotăm sub cascadă?

Se lăsară cuprinși de plăcerea apei reci care curgea peste trupurile lor.

— „Mi-i strugure de chiparos iubitul meu, în viile din Ein Gedi”, spuse Natacha, citând Cântarea Cântărilor.

Și Yoni:

— „Cât de frumoasă ești, iubita mea! Cât de frumoasă ești! Ochi de porumbiță sunt ochii tăi.”

— Și tu o știi de rost?

— Oh! doar începutul. El a continuat: „Sărută-mă cu gura ta! Căci săruturile tale sunt mai bune ca vinul.”

— Mă duc să mă usuc.

Găsiră un colțișor liniștit.

— Îmi place să te văd așa, Nat. Te-am simțit atât de… încordată luni de zile. Acel biet deputat din Knesset, cum se numea?

— Moshe Finkelstein?

— Da. Am crezut că o să-l mănânci de viu!

Natacha izbucni în râs.

— „Ce vreți, prietenii mei, noi nu avem intrare”, spuse ea, imitându-l pe deputat. Țara arde și baba se piaptănă!

— Se gândesc la ce e mai urgent: să găsească un modus vivendi cu palestinienii

și cu țările arabe.

— Respectul față de istoria noastră este la fel de important ca politica, răspunse ea. Bine, hai îmbracă-te, plecăm!

— Plecăm deja acasă?

— Nu, continuăm spre sud. Mergem la Masada.

Cetatea Masada se afla la douăzeci de kilometri distanță, cocoțată pe o falnică stâncă de granit. În anii ce au urmat distrugerii Ierusalimului de către romani, cam prin anul 70, ultimii luptători de rezistență evrei – majoritatea zeloți – au ținut piept unui asediu de șapte luni din partea armatei romane, care avea opt mii de oameni.

— Vrei să urci acolo pe jos? întrebă Yoni.

— Patruzeci de minute pe poteca șarpelui, doar cincisprezece minute prin partea de vest. Ce preferi?

Yoni, care nu era foarte atletic, alese partea vestică. Se putea ajunge în vârful cetății urcând de-a lungul imensului terasament construit de romani pentru a da atacul final. De acolo de sus, panorama era uluitoare.

— Încă se văd urmele taberelor romane acolo jos, spuse Yoni.

Natacha se uită și ea la câteva ruine care rămăseseră în vârf.

— Când au simțit că se apropie înfrângerea, spuse ea gânditoare, cei din cetate au ales să se ucidă reciproc. Au tras bilețele care indicau cine avea să măcelărească pe cine. Și au făcut-o. Au preferat sinuciderea colectivă decât să se predea.

— Părinții mei mi-au spus această poveste când eram copil, spuse Yoni. Întotdeauna mi s-a părut ceva… barbar.

— Barbar? se miră Natacha.

— Sublim poate, reluă Yoni, dar totuși barbar. Au măcelărit femei, copii, bătrâni.

Natacha îşi schimbă brusc atitudinea. Era revoltată de aceste cuvinte. Îl privi direct în ochi.

— Ce ai fi vrut? Să se predea romanilor?

— Nu, dar…

Natacha luă foc, deodată.

— Există lucruri care sunt mai importante decât micile noastre vieţi. Yoni Landau nu eşti decât un laş!

Se întoarse pe călcâie şi se îndepărtă, lăsându-l pe Yoni cu gura căscată. Acesta îşi reproşă faptul că uitase că Natacha era ca un butoi de pulbere ce izbucnea la prima scânteie. Fugi după ea.

— Stai, Nat, nu m-ai înţeles!

Nu-l ascultă şi alergă pe rampa de pământ. Ajunsă pe peron, o luă la stânga.

— Natacha, unde te duci? Maşina este pe cealaltă parte.

— Mă întorc cu autobuzul. Du-te lângă prietenul tău Darmont, Iuda!

Buimăcit, Yoni renunţă să o mai convingă şi plecă singur acasă. Natacha luă autobuzul parcat lângă monumentul ridicat de soldaţii Armatei israeline în memoria celor morţi în Masada. Gravat pe piatră, se putea citi: „Masada nu va cădea niciodată din nou.”

54.

Deși fu foarte ocupat cu reluarea discuțiilor la conciliul Vatican II, arhiepiscopul Montini își făcu timp să se intereseze despre progresele lui Pellegrino, în Veneția. Îl invită la prânz, pe o bancă din Piața Sf. Petru. Se mulțumiră cu două felii de pizza, însoțite de două sticle mici de Valpolicella.

— Mă feresc de restaurantele aglomerate, spuse Montini, cu toți acești episcopi veniți din toată lumea întreagă și al căror chip nu-l cunosc. Conversațiile pot fi ascultate ușor. Nu vă place pizza, părinte Ernetti?

— Prefer pastele, monsenior.

— Roman până la vârful unghiilor, nu-i așa? râse Montini. Bine, să vorbim din nou despre aparat. Sistemul dumneavoastră de interferometrie pare să funcționeze. Acum vă permite să mergeți și mai mult în trecut? Să spunem, acum o mie de ani?

— M-am gândit la asta. Ar fi suficient să adăugăm un al patrulea colector la interferometru. Pentru dată, mă gândeam…

Ezită.

— Spuneți!

— 15 iulie 1099, ziua în care cruciații au intrat în Ierusalim.

— O zi îngrozitoare!

— S-au spus atât de multe despre acea zi, monsenior, încât aș vrea să aflu mai multe despre asta.

— Armatele lui Hristos au făcut exces de zel, cred, spuse Montini. Dar nu ezitați, acesta este un eveniment istoric ca oricare altul.

— Foarte bine! Vă voi raporta, desigur.

— Te las, Ernetti, am multă treabă. Bongiorno, Cardinale Bertolino!

Montini se ridică şi se alătură unui prelat cu care se lansă într-o discuţie aprinsă. Pellegrino rămase o vreme pe bancă. Se uită cu curiozitate la această mulţime colorată de episcopi care reconstruiau Biserica… şi lumea!

— Bom dia! Tudo bem?

Era Carvalho care îl salută entuziast. Se întorcea din Brazilia cu noul Boeing 727 de la TWA.

— O adevărată plăcere! spuse el. Luăm avionul seara la Rio, dormim confortabil la business class şi ne trezim dimineaţa la Roma. Prietenul tău arhiepiscop nu este cu dumneavoastră?

— A plecat deja la conciliu, răspunse Pellegrino.

— Fug şi eu într-acolo. Într-o zi va trebui să ne cunoaştem mai bine, părinte Ernetti.

— Cu plăcere, Excelenţă!

În aceeaşi seară, Pellegrino luă trenul spre Veneţia. Îi trebuiră câteva zile să se conecteze la un nou colector pentru sistemul general. Apoi îşi programă maşina până la data atacului cruciaţilor. Îşi setase unghiul de vedere pe Muntele Sion, la sud-vest de oraş. Ecranul arăta cetatea lui David deja luminată de soarele de vară. Reuşise să stabilească un fel de transmitere în „direct”, ca la televiziune, cu un eveniment de acum opt secole şi jumătate. Mânui aparatul pentru a urmări evenimentul de sus şi să vadă toate detaliile sale.

Fu oribil. Trei maşinării de asediu fuseseră aduse pentru a dărâma zidurile de protecţie, vârfurile lor intrând la înălţimea meterezelor. Încetul cu încetul, turnurile se umplură de soldaţi. Dintr-odată, un foc tras traversă aerul şi plonjă într-un turn de atac. Era un foc bizantin, strămoş al aruncătorului de flăcări. Turnul ardea, soldaţii încercau acum să-şi salveze viaţa sărind pe pământ. Unii nu se mai ridicau. Asediaţii traseră alte focuri bizantine către un al doilea turn, care luă foc şi el. Pellegrino se întrebă cum era posibil, în aceste condiţii, să se efectueze asediul Ierusalimului. Mişcând roţile zimţate, el merse înainte cu

câteva ore. Văzu cum un al treilea turn fu acoperit cu piei de animale care îl protejară de flăcări. De pe vârf, câţiva cruciaţi îndrăzneţi reuşiră să lanseze un pod către castel. Din acel moment începu măcelul. Alţi soldaţi săriră pe metereze şi începură să-i lovească pe apărători cu săbiile lor grele. Pellegrino nu văzuse niciodată cum se ucide cu săbiile mari, medievale. Filmele Cecil B. de Mille erau foarte departe de realitate. Cu armele lor, pe care le mânuiau ca pe topoare, cruciaţii spintecau oamenii. Sângele ţâşnea de peste tot şi colora feţele într-un roşu aprins.

Pellegrino avansă iar cu câteva ore şi ajunse pe la începutul după-amiezii. Văzu sute de cruciaţi şi pelerini înarmaţi, îmbrăcaţi în tunici simple, răspândindu-se prin oraş. Pe străzi, în case, jefuiau, masacrau bărbaţi, femei şi copii. Musulmani, evrei sau chiar creştini. Se duceau cu sabia scoasă din teacă, lovind fără deosebire pe oricine le apărea în cale, fără să ţină seama de vârstă sau de rang. Victimele cădeau necontenit în toate părţile, capetele desprinse de leşuri se adunau grămezi. Nu se putea merge pe drumuri, decât călcând pe grămezi de cadavre. Totul ţinu ore întregi. Părintele Ernetti fu îngrozit de acest spectacol, cel al fiinţelor umane transformate în fiare. Nu, nici măcar cele mai feroce fiare nu se comportă aşa.

Apoi se întâmplă ceva extraordinar. Până la sfârşitul după-amiezii, calmul se restabili. Cei care nu reuşiseră să fugă zăceau pe pământ. Sângele curgea abundent pe de-a lungul aleilor înguste. Cruciaţii lăsară armele, armurile şi încălţările. Cu inimile umplute de smerenie şi remuşcare, începură a se ruga Domnului Iisus şi a-L slăvi pe Dumnezeu.

Pellegrino nu mai putu suporta. Întrerupse cronovizorul.

55.

La Macapa, colaborarea foarte eficientă cu neamţul Manfred Ehrlich avu ca rezultat un progres vizibil pentru construcţia maşinii. Trebuie spus că arhiepiscopul Carvalho mai adusese patru colaboratori, ingineri simpli, brazilieni. Nu ştiau ce construiesc, dar, cu o mână de fier, Ehrlich, acum asistent al profesorului Miller, îi condusese în direcţia cea bună. „Maşina lui Majorana”, aşa cum o numeau ei, avea acum aspectul unei mari sfere, amplasate pe un cub. Părintele Carvalho veni să vadă ce progrese s-au făcut. Oricât de mult nega el şi oricât de bună era starea lui de sănătate, nenumăratele călătorii din Brazilia în Italia şi înapoi îl epuizaseră, în cele din urmă. În acea zi era deosebit de obosit şi, prin urmare, irascibil.

— Cât timp, profesore, până testăm aparatul?

— O săptămână, poate mai puţin.

— Reduceţi la trei sau patru zile, vă rog, trebuie să mă întorc la conciliu.

— Voi face tot posibilul, dar va fi doar un test. Ne va mai lua câteva luni până ajungem la varianta finală.

— Un test reuşit este promisiunea pentru o realizare sigură, spuse Carvalho.

Miller profită de ocazie pentru a face cererea pe care o avea în minte.

— Dacă testul nostru este pozitiv, Dom Alberto, mi-ar plăcea să mă întorc câteva zile la Chicago să-mi revăd soţia.

— Mai târziu, domnule profesor. Nu te simţi bine cu noi?

— Da, dar soţia mea…

Nu îl mai asculta…

De vreme ce voia să termine cât mai repede, Miller făcu eforturi duble. Trei zile

mai târziu, maşina fu gata pentru o primă încercare.

— Mă conectez? întrebă Manfred Ehrlich.

— Da, daţi-i drumul!

Ehrlich conectă cablul de alimentare. Apoi apăsă butonul mare de alimentare. Maşina lumină slab şi scoase un huruit ca al unui ventilator mare, care scoate aerul cald afară. Miller activă apoi sistemul de vizualizare. După câteva secunde, imaginea arătă grupul lor mic din laborator, văzut de sus şi alb-negru. Exclamară în cor şi aplaudară.

— Măcar se poate vedea ceva, spuse Desmond Miller. Vă reamintesc, Dom Alberto, că nu este o imagine obişnuită de televiziune. Nu există nicio cameră foto agăţată undeva. Cronovizorul nu captează fotoni, ci neutrinii remanenţi emişi de ceea ce e în jur. Dumneavoastră, eu, noi, maşina, pereţii laboratorului.

— Înţeleg, spuse Carvalho, captează neutrinii de astăzi. Dar cei din trecut?

— Pentru cei din trecut vom vedea, a răspuns Miller.

Arătă spre o masă goală.

— Acum trei zile, la ora nouă dimineaţa, am aşezat pe această masă două obiecte: un ceas mare cu alarmă şi un calendar deschis la data de alaltăieri. Apoi le-am luat de acolo. Îi voi cere lui Manfred să programeze o întoarcere în timp de 260.000 de secunde. Vom vedea dacă obiectele noastre apar acolo!

— Foarte bine, haideţi! spuse Carvalho, încrucişându-şi braţele.

În tăcere, Ehrlich făcu reglajele necesare şi porni maşina. Nimic.

— Ce?! se miră Manfred.

Reporni aparatul. Apărea aceeaşi imagine a micului lor grup care aştepta minunea.

— Vreo problemă, Manfred? întrebă Desmond îngrijorat.

— Din punctul meu de vedere niciuna, domnule profesor! Totul funcţionează

perfect.

— Totul este în regulă, cu excepţia faptului că nu funcţionează! spuse un Carvalho exasperat.

— Noi fizicienii, spuse Miller încercând stingherit să glumească, numim asta „efectul vizitator”. Tocmai atunci când vrei să demonstrezi ceva, nu merge nimic.

— Nu am chef să râd, profesore Miller! spuse ameninţător Carvalho. Ce ai de gând să faci acum?

— Să aloc câteva ore pentru a verifica totul.

Verificară totul şi ajunseră la concluzia că totul era în regulă… Cu excepţia faptului că tot nu funcţiona! Carvalho intră în laborator pentru a patra oară în acea zi. Părea să fie pe punctul de a exploda.

— Deci, domnule profesor?

— Nu e o problemă tehnică, spuse Miller. Sistemul a fost intenţionat blocat de o „cheie” electronică programată în aparat. Aceasta îl împiedică să funcţioneze.

— Un fel de cod secret?

— Exact.

— Recunosc mâna lui Montini, spuse Carvalho. În locul lui, aş fi făcut la fel. Cum se poate debloca aparatul?

— Fără cod e imposibil. Am o idee…

— Spune!

— Părintele Pellegrino Ernetti. În afară de Montini, el este singura persoană care ar putea deţine această cheie, spune Miller. El a fost cel care a centralizat toată munca echipei noastre.

— Ernetti, desigur! strigă Carvalho. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta.

— Dacă am dreptate, spuse Miller, va trebui să-l convingem.

— Asta, domnule profesor Miller, e treaba mea!

56.

Nu, dar ce-o fi fost în capul meu? își spune ea. După această scenă un pic deplasată pe care i-o făcuse lui Yoni în Masada, Natacha se simțea mai singură ca niciodată. Și singurătatea, știa și ea, nu era deloc bună pentru sănătatea ei. Să-l sune ca să-și ceară scuze? Ei nu îi stătea în fire, el era cel ce ar fi trebuit să sune. Dar el nu sună. Natacha fie nu dormea, fie dormea prost. Ideile și imaginile, întotdeauna aceleași, îi reveneau necontenit în minte, noapte de noapte. În timpul zilei, săpa în bucățica ei, cu gesturi mecanice și nu mai vorbea cu nimeni. Sacha, care coordona munca arheologilor, observă acest lucru.

— Natacha, te simți bine?

— Desigur, nu am nimic. Sunt doar puțin obosită.

Sacha era un fin observator. Îi sugeră să-și ia câteva zile libere. Ea refuză, nu voia să se întoarcă la Ierusalim. Nu acum.

Într-o seară, Sacha invită un geolog de la universitate să țină o prelegere improvizată despre tema „Qumran și cutremurele”. Explorase îndelung regiunea. La susținerea tezei sale, el întinse pe o masă câteva bucăți de rocă, precum și probe de sol.

— În opinia mea, spuse el, esenienii au ajuns la un sit care a existat anterior, dar care probabil fusese distrus de un cutremur. Sunt frecvente în zona aceasta.

— În ce perioadă au sosit? întrebă un arheolog.

— În raportul meu sugerez anul 134 înaintea erei noastre. Cutremurul care avusese loc cu un an înainte alungase orice urmă de locuitori, cel mai probabil un trib din deşert. Esenienii, care veneau în majoritate din Ierusalim, au refăcut câteva clădiri şi le-au construit pe cele pe care le cunoaștem acum, unde au redactat și manuscrisele. Ideea mea…

Ezită și se uită la Sacha.

— Prietenul nostru ne va prezenta o mică descoperire, bazată pe probele sale de sol, spuse Sacha.

— Probabil comunitatea esenienilor a fost distrusă de un nou cutremur în anul 31 înaintea erei noastre.

Toată lumea începu să comenteze. Natacha reacţionă imediat.

— Aşteaptă! Adică în zilele lui Hristos nu mai era nimeni aici?

— Cred că situl a rămas pustiu după acest cutremur. Şi a rămas în această stare până în vremea noastră.

— Cum puteţi spune aşa ceva?

Aproape că ţipa.

— Natacha, spuse Sacha, aceasta este o ipoteză, nu o certitudine. Cu ce s-ar schimba munca noastră?

— Cu totul, evident că s-ar schimba totul!

Se adresă direct geologului:

— Ce pregătire aveţi dumneavoastră, domnule?

Geologul, surprins de această întrebare, înşiră toate studiile sale. Avea o pregătire solidă.

— Voi formula întrebarea mea altfel: cine vă plăteşte pentru a prezenta astfel de prostii?

De data aceasta Sacha se simţi obligat să o oprească.

— Natacha, îţi interzic…

Ea întoarse capul. Tremura de furie.

— Îmi pare rău pentru acest incident! îi spuse Sacha geologului. Tânăra noastră prietenă este foarte obosită. Munca de aici este epuizantă.

— Este în regulă! răspunse cercetătorul. Încă o dată, domnișoară, nu sunt sigur de nimic.

Natacha nu răspunse nimic. Se ridică și plecă la culcare. A doua zi, veni să-și ceară scuze față de Sacha.

— Nu știu ce am avut, mi s-a părut că toată munca noastră de aici era pusă sub semnul întrebării.

— Natacha, spuse Sacha, dacă îi spun părintelui de Meaux despre acest incident, nu mai ai ce căuta aici.

— Sunt conștientă de asta.

— Deci nu-i voi spune nimic. Dar îți ordon, de data aceasta, să îți iei zece zile libere.

— De acord, Sacha!

Se pregăti să plece.

— Așteaptă! Eu îmi cunosc bine arheologii, de când lucrez cu ei. De ceva timp tu nu ești în regulă.

— Nu, nu e nimic, e doar oboseală!

— Am ochiul format, Natacha. Fiind preot, ți-aș fi oferit posibilitatea să te mărturisești, dar…

— Evreii nu merg la spovedanie, Sacha. Poate că se înșală.

— Nu se spovedesc, dar pentru a compensa asta au inventat psihanaliza! Iată…

Îi întinse o foaie ruptă dintr-un caiet, pe care scrisese un nume și un număr de telefon.

— Este un vechi prieten de-al meu, era psiholog în armată, acum lucrează pe cont propriu.

Du-te să-l vezi, s-ar putea să te ajute. Natacha păru surprinsă.

— Un psiholog?

— Nu, un prieten. M-a ajutat foarte mult acum trei ani, când am avut o perioadă grea. E un bun sfătuitor. Promite-mi că-l suni!

— Bine, Sacha! Ne vedem peste zece zile?

— Mai presus de toate, odihnește-te!

*

— Doctore, pot să vă vorbesc sincer?

— Pentru asta ești aici.

— Ori sunt eu nebună, ori lumea e întoarsă pe dos.

Îi povestise despre toate demersurile ei care se terminau cel mai adesea cu un eșec. El îi răspunse cu glasul lui blând, abia inteligibil.

— Cred, domnișoară, că munca dumneavoastră ca arheolog a devenit… o chestiune prea personală. Vă umple viața un pic prea mult.

— Nu o să vă contrazic.

— Nu am nicio expertiză în domeniul dumneavoastră, dar am senzația că ipoteza asupra rolului esenienilor în apariția creștinismului s-a transformat într-o adevărată obsesie. Toți cei care nu gândesc la fel sunt fie dușmani care complotează împotriva adevărului, fie trădători sau lași, gata să se alăture adversarilor dumneavoastră.

— Știi, doctore, chiar și paranoicii pot avea dușmani adevărați, spuse ea râzând.

El zâmbi.

— Am auzit gluma asta de multe ori, draga mea prietenă! Din nou, nu pun la

îndoială validitatea cercetărilor dumitale, nu prea îmi pasă de ele. Cred doar că nu veţi face progrese, nici în munca dumneavoastră, nici în viaţa personală, dacă vă lăsaţi acaparată de o obsesie, dacă deveniţi monomaniacă. Şi tocmai asta vi se întâmplă în acest moment.

— Ce concluzie să trag?

— Dacă veţi continua aşa, vă veţi face din ce în ce mai mulţi duşmani, ceea ce nu vă va ridica deloc moralul. Trebuie neapărat să echilibraţi această pasiune pentru cercetare, care v-a acaparat, cu alte domenii de interes.

— Spre exemplu?

— Dacă n-ar fi vorba de dumneavoastră, aş fi sugerat un soţ, copii, o casă.

Ea râse.

— Asta ar fi prea mult pentru mine.

— Am înţeles! Atunci uitaţi un pic de esenienii dumneavoastră, citiţi romane, faceţi sport, întâlniţi-vă cu alţi oameni, faceţi lucruri diferite. Este vital în cazul dumneavoastră.

— Bine, doctore, voi încerca. Nu mă internaţi?

— Dacă aş fi internat pentru atât de puţin, domnişoară, jumătate din Israel ar fi în spital!

Bine, dar cum să te „echilibrezi”, aşa cum a spus el? Mai întâi se gândi să îşi transforme teza într-o carte pe care să o editeze. Doar că psihologul nu ar fi fost de acord cu asta, cartea încadrându-se în lista obsesiilor sale. Şi apoi ideea de a se aşeza la o masă pentru a scrie câteva săptămâni la rând nu-i surâdea. Trebuia să mişte lucrurile. Merse la muzeu să-şi regăsească prietenii. Îl căută pe Yoni, dar i se spuse că i se alăturase lui Thierry Darmont la Universitatea din Haifa. Natacha ridică din umeri. Apoi discută ipoteza geologului cu unul dintre epigrafiştii francezi. Era la curent cu asta. Acesta îi arătă o ciornă a unui articolul destinat unei reviste ştiinţifice americane, în care un grup de geologi arheologi susţineau că Qumran ar fi fost într-adevăr pustiit de un cutremur violent în anul

31 înainte de Hristos, situl fiind reocupat în timpul domniei lui Irod Antipa – mai exact în vremea lui Iisus din Nazaret – înainte de a fi distrus din nou de romani în anul 68 după Hristos.

Asta o liniştise, dar tot nu ştia ce fel de activitate ar putea alege ca să scape de sentimentul de însingurare. Vorbi îndelung cu un prieten ofițer, colonelul Yaïr Regev. El fusese la vremea respectivă doar un sergent care avea grijă de ea cât timp fusese în armată. O sfătui să sune la un anumit Zvi Eizer din Tel Aviv. Ceea ce şi făcu.

Bărbatul de la telefon îi propuse o întâlnire în următoarele săptămâni. Avea nevoie, în prealabil, să caute câteva informaţii despre ea. Nu e de mirare, întrucât omul era unul dintre oficialii Institutului de informaţii şi operaţiuni speciale. Mai pe scurt, Institutul. În ebraică, „Mossad”.

57.

— Dar ateii?

Două mii de preoţi, participanţi la conciliu, rămăseseră cu gura căscată când Carvalho rosti această propoziţie. Conciliul, care îşi reluase sesiunile, aborda acum problema delicată a poziţiei Vaticanului cu privire la libertatea religioasă. Cu această ocazie, Carvalho, proaspăt revenit de la Rio, îşi făcu auzită vocea lui groasă.

— Ce faceţi, o, părinţii mei, cu miliardele de oameni din lumea întreagă, care au ales să creadă mai degrabă în om decât într-un Dumnezeu nevăzut? Chinezii, sovieticii, toţi cei care au adoptat o viziune materialistă asupra lumii?

— Nu ţine de conciliului nostru să vorbească în numele lor! exclamă un cardinal şocat de propunerea lui Carvalho.

Acesta îl privi drept în ochi.

— Cu toate acestea, sunt oameni în carne şi oase, domnule cardinal! Bărbaţi şi femei pe care Biserica îi condamnă pentru că ei cred că Împărăţia cerurilor este aici jos şi care pot decide să transforme societatea şi să-şi construiască propriul destin. De ce să nu le întindem o mână?

Preoţii care luau parte la conciliu erau, într-adevăr, firi deschise, dar totul avea o limită. Cu toate acestea, Carvalho fu aplaudat de câţiva episcopi care aparţineau de aşa-zisa lume a treia. Forfota creată de intervenţia lui îl făcu pe cardinalul care prezida sesiunea să prefere să o întrerupă. Cât despre Sfântul Părinte, el părea să fie copleşit.

Părintele Ernetti participase la această sesiune furtunoasă. Îl văzu pe Montini jucând rolul celui care temperează conflictele, rol în care el excela. De data aceasta însă, Carvalho îi dădu mult de furcă. Era atât de instigator, încât într-un fel Pellegrino îl găsea provocator. La urma urmei, a greşit cu adevărat? De ce să ignorăm mai mult de două miliarde de oameni de pe Pământ? Era o întrebare

pertinentă și bună.

— Părinte Ernetti!

Vocea care îl chema venea dintr-un Mercedes negru care se îndrepta spre el.

— Vino mai aproape, părinte Ernetti!

Pellegrino își aminti de avertismentele lui Montini. Îl salută de departe pe episcopul din Rio și grăbi pasul. Dar mașina lui Carvalho îl ajunse din urmă. Până la urmă nu putea fugi!

— Ce părere aveți, părinte Ernetti, despre intervenția mea?

Pellegrino nu știa ce să spună.

— Veniți să bem ceva împreună, părinte Ernetti! După aceea, tovarășii mei vă vor duce înapoi acasă. De mult timp voiam să vorbim între patru ochi. Faça entrar, Gilberto![1]

Bărbatul pe nume Gilberto, un tip cu o construcție impresionantă, coborî din mașină și aproape că îl împinse pe Pellegrino pe bancheta din spate. Apoi se întoarse pe scaunul din față și demară în trombă. În timpul călătoriei, Carvalho vorbi despre aspectele (prea puține) bune și (foarte multele) aspecte proaste referitoare la diverși vorbitori din conciliu.

— Ah, cât de mult îmi place să întorc pe dos programele gata făcute! Asta este savoarea vieții adevărate pe care am gustat-o astăzi la conciliu, părinte Ernetti.

Pellegrino nu răspunse. Era îngrijorat. Mașina ajunsese pe autostradă și se îndrepta acum spre periferia Romei. Treizeci de minute mai târziu, vehiculul se opri în fața unei case frumoase, într-o zonă liniștită.

— Pe vremuri era a tatălui meu, spuse Carvalho. Stau aici de fiecare dată când vin la Roma, mă transformă într-un locuitor din Rocinha! Știați, părinte Ernetti, că locuiesc în cea mai mare favela din Rio?

— Auzisem despre asta, Excelență, răspunse Pellegrino. Este un frumos gest de caritate creștină.

Fu condus într-un salon frumos, dar nu luxos. Pe perete, văzu imaginea unui bărbat de vârstă mijlocie, care probabil era tatăl lui.

— Staţi jos, părinte Ernetti! Ce vă pot oferi de băut?

— Nimic, Excelenţă, nu mi-e foarte sete.

— În regulă.

Se aşeză în faţa lui Pellegrino şi-l privi insistent.

— Sunteţi foarte apropiat de episcopul Montini, nu-i aşa?

— Îl cunosc puţin, da, răspunse Pellegrino.

— Am fost multă vreme la seminar cu dumnealui. Este o minte strălucitoare. Credeţi că are şanse, în caz că (Doamne fereşte!) Sfântul Părinte nu îşi va putea termina misiunea?

— Nu ştiu, Excelenţă, nu mă interesează politica.

— Şi bine faceţi, părinte Ernetti. La ce lucraţi acum?

Carvalho îl privi ca un şarpe care hipnotizează un animal mic înainte de a-l înghiţi de viu.

— Eu… particip la conciliu în calitate de observator. Aceasta este cererea papei.

— Şi faimoasa maşină a timpului?

La aceste cuvinte, Pellegrino simţi un fior. Ştia. Şi vorbea despre asta ca şi cum ar fi vorbit despre vremea de afară. Montini avea dreptate, acest om era de temut.

— Nu ştiu la ce vă referiţi, Excelenţă.

Nu găsise alt răspuns mai bun. Fu atât de patetic, încât se grăbi să precizeze.

— Nu citesc science-fiction. Şi trebuie să fiu în curând acasă, spuse el, uitându-se la ceas.

— Eşti liber, părinte Ernetti, dar să vorbim totuşi despre maşina ta.

Pellegrino se ridică, vizibil îngrijorat.

— Nu lucrez la nicio maşină, Excelenţă.

Se ridică şi se îndreptă spre ieşire, dar Gilberto îi ţinu calea. Cineva îl imobiliză prin spate, ţinându-l de gât. O batistă urât mirositoare îi fu pusă la nas şi părintele fu repede cufundat într-o stare de semiconştienţă.

1 „Lasă-l să intre, Gilberto!”

58.

Spre finalul dimineții cardinalul Montini reușise să liniștească aproape pe toată lumea. Îl căută apoi pe Pellegrino. I s-a spus că plecase de la conciliu, dar un episcop îl văzu intrând în mașina lui Carvalho, lucru care i se păru surprinzător. Vizibil îngrijorat, Montini sună la mănăstirea San Giorgio Maggiore. Părintele Ernetti nu se întorsese acolo.

Acesta era tot la Roma, dar într-o mașină care circula cu viteză mare pe autostradă. Încă putea să vadă și să audă, dar restul corpului său era ca paralizat. Curând realiză că fusese introdus într-un avion mic, un fel de avion privat. Odată ce a fost instalat, Carvalho însuși îi fixă centura de siguranță.

— Me dê a seringa![1]

Îl înțepă în gât. Pellegrino adormi apoi profund. Avionul privat decolă. Ajunse la Belem după mai multe escale. Carvalho testă pulsul lui Pellegrino, care încă dormea profund. Un elicopter îi preluă și se îndreptă în direcția nord-est.

*

Părintele Ernetti se trezi într-o cameră mică. Avea impresia că parcursese un drum lung, dar unde ajunsese? Deasupra lui se învârtea un ventilator mare, care împrăștia aerul fierbinte al camerei. Își duse mâna la gât. Era transpirat. Prin fereastra deschisă auzea zgomote care semănau cu cele dintr-o grădină zoologică. Avea doar chiloți pe el. Cu un sentiment straniu, se așeză pe patul lui. Era un pat mic, de o persoană, ca de spital. Camera era mobilată modest. O chiuvetă murdară și un dulap ieftin. Se uită în oglindă. Avea o față obosită, ceva de speriat. Deschise robinetul. Apa era caldă, fără îndoială din cauza căldurii care domnea afară. Încetul cu încetul se dezmeticea. Fusese răpit, întocmai cum se poate vedea la știri sau prin ziare. Și autorul răpirii era episcopul de Rio!

O cheie se întoarse în uşă. El îl recunoscu pe cel care intră.

— Profesor Miller? Dar cum…?

— Liniştiţi-vă, părinte Ernetti!

Miller vru să pară liniştit. Merse la chiuvetă şi umplu un pahar cu apă.

— Aţi fost răpit şi dumneavoastră, domnule profesor?

— Nimeni nu a fost răpit, părinte Ernetti. Nu suntem în filme.

Îi întinse paharul cu două pastile.

— Luaţi această aspirină, vă veţi simţi mai bine în câteva minute.

Pellegrino îl privi fără să înţeleagă. Profesorul deschise dulapul şi îi arătă două cuiere cu haine atârnate pe ele.

— Sutana dumneavoastră este acolo, dar vă sugerăm mai degrabă aceşti pantaloni şi această cămaşă, haine mult practice pentru locul în care ne aflăm.

Acest „noi” îl făcu pe părintele Ernetti să creadă că Miller era complice cu răpitorii săi.

— Chiar aşa, unde suntem?

— În Brazilia, în nord-est, la Dom Alberto Carvalho.

— Ah, Carvalho!

Imaginile întâlnirii sale groaznice cu episcopul de Rio îi reveniră în minte.

— Domnule profesor, sunteţi complice al acestui nebun?

Miller nu răspunse. El îl ajută pe Pellegrino să se îmbrace şi îi propuse să iasă afară. Se aflau într-un bungalou, total izolaţi. Se putea ghici că jungla era aproape din cauza ţipetelor animalelor. Căldura era înăbuşitoare. În faţa lor era o casă mare, dărăpănată. Trecură de ea pentru a ajunge la o anexă de beton, fără uşi sau ferestre, asemănătoare unui buncăr.

Miller îl conduse la subsol şi deschise o uşă grea. Un val de aer condiţionat îi izbi direct în faţă. Dar cel mai uimitor fu să descopere, chiar în mijlocul camerei… alt cronovizor. Nu era al lui, îşi dădu seama după câteva detalii. Dar era acelaşi tip de maşină, construită după planurile lui Ettore Majorana.

— Aţi construit-o şi dumneavoastră? întrebă Pellegrino.

— Am făcut-o, da. O invenţie frumoasă, într-adevăr.

— Când funcţionează!

Recunoscuse vocea lui Carvalho.

— Părinte, spuse Pellegrino, dumneavoastră… m-aţi drogat şi m-aţi răpit!

— Părinte Ernetti, dacă v-aş fi cerut politicos să veniţi la mine acasă în Brazilia, aţi fi venit din propria voinţă?

— Nu, dar…

— Dacă v-aş fi propus să veniţi pentru zece mii de dolari?

— Nici atât.

— Vedeţi, îi spuse Carvalho lui Miller, părintele Ernetti este mai dificil decât dumneavoastră. Pentru zece mii de dolari, profesorul Miller a venit să mă vadă. Pentru un milion acum lucrează pentru mine!

Pe Miller îl supără dispreţul pe care îl simţea în tonul episcopului.

— Ce aşteptaţi de la mine, Dom Alberto? întrebă Pellegrino.

Carvalho fu direct. Avea nevoie de această maşină. Profesorul Miller o construise pentru el, costurile fiind foarte mari. Dar descoperiseră, chiar după primele teste, că maşina era blocată cu un cod secret.

— Şi acest cod, părinte Ernetti, îl cunoaşteţi dumneavoastră!

Pellegrino încercă să scape.

— Vă înşelaţi, Dom Alberto! În organizaţia noastră, arhiepiscopul Montini este

cel care a centralizat totul.

— Fals! răspunse Carvalho. Profesorul Miller, care este cu noi, m-a asigurat că toate informațiile treceau prin mâna dumneavoastră.

Pellegrino se uită la Miller care înclină capul, puțin rușinat.

— Știu că lui Montini îi place să-și păstreze micile sale secrete, continuă Carvalho. Dar ați lucrat pe acest aparat, părinte Ernetti. Cu siguranță știți codul, altfel este imposibil. Nu vă jucați cu mine, urăsc asta!

Miller îi făcu semn lui Pellegrino că situația se putea înrăutăți.

— Mai întâi de toate, ce intenționați să faceți cu acest aparat? întrebă Pellegrino.

Se întoarse către Miller.

— Știți, domnule profesor?

— Nu și nu-mi pasă! răspunse Miller.

— Ei bine, mie da!

— Părintele Ernetti are dreptate, profesore Miller. Amândoi aveți dreptul să știți. Urmați-mă sus, vă voi spune totul.

1 „Dă-mi seringa!”

59.

Era pentru prima dată când Joe Fincher păşi în Vatican. Fu uimit de luxul grădinilor şi de frumuseţea clădirilor. Merse spre Palatul Papal, reşedinţa personală a papei. O gardă elveţiană îi luă actele şi le duse la recepţie. Câteva minute mai târziu, un prelat se oferi să-l urmeze până la primul etaj. Era aşteptat de Arhiepiscopul Milanului, Monsenior Montini.

— Dar… cerusem să vorbesc cu Sfântul Părinte! se miră Fincher.

— Preasfinţia Sa este foarte ocupat cu conciliul. Din fericire, arhiepiscopul este în trecere pe la Roma. Aveţi toată încrederea, nu vă faceţi griji!

Cardinalul Montini îl rugă să se aşeze.

— Ascult, agent Fincher! Agenţia dumneavoastră ne-a anunţat că aveţi informaţii de primă importanţă pentru noi.

— Da, domnule! Cred că îl cunoşti pe profesorul Miller?

Montini nu tresări.

— Desmond Miller, fizicianul, insistă Fincher.

— Am auzit despre el în ziare, răspunse Montini. Citesc despre descoperirile ştiinţifice contemporane.

— Monsenior, să nu pierdem timpul. Aţi lucrat câteva săptămâni cu Desmond Miller şi unsprezece dintre colegii săi într-un proiect ultra secret numit „Sant’Agostino”.

— Sunteţi bine informat, domnule Fincher!

— Este treaba mea, monsenior. Suntem în competiţie cu tabăra comunistă, toată lumea caută să adune puncte. Ruşii au crezut că o vor obţine prin răpirea dumneavoastră şi a tânărului Pellegrino Ernetti.

— Și…?

— Și ați scăpat de ei. Acești bărbați erau din KGB. Au fost intervievați de poliția italiană, care are propriile metode, nu mai puțin eficiente decât ale noastre sau ale rușilor. KGB credea că faceți o armă în Vatican!

— O armă? Aici?

Montini râse.

— Știu acum că nu este o armă, ci o mașină a timpului.

Aici Fincher obținuse un punct. Montini era vizibil neliniștit.

— Chiar știi multe, agent Fincher.

— Am aflat asta de la profesorul Miller.

De data aceasta, Montini își stăpâni cu greu furia.

— Profesorul Miller a semnat un jurământ de confidențialitate cu Sfântul Scaun. Sunt uimit să aflu că a trădat.

— Ca să fiu sincer, l-am ajutat, monsenior. Ceea ce ne deranjează astăzi este că a dispărut.

— Este mort?

— Nu, lucrează în Brazilia după ce i-a spus soției sale că se află într-o misiune pentru guvernul nostru în Montana.

— Nu este o minciună. Nu cred că trebuie să vă spun povești, agent Fincher. Așa că vă voi vorbi sincer.

— E mai bine!

— O astfel de mașină chiar era în studiu. Dar numai pe hârtie.

— Așa că cineva a decis să o construiască. Și l-a angajat pe Miller, probabil pentru o mare sumă de bani.

— Pentru cine lucrează Miller?

— Probabil ați ghicit când am menționat Brazilia, spuse Fincher.

— Dom Alberto Carvalho?

— Da. Am aflat de la Serviciile noastre că ar fi construit un laborator magnific în Macapa. Fără îndoială ca să-și primească oaspetele acolo.

Montini era palid de furie.

— Indiferent cât de mare fizician este, spuse Montini, Miller nu va putea face mașinăria.

— Vă cred, spuse Fincher. Pentru că între timp, Dom Alberto a apelat la un alt colaborator al dumneavoastră.

Se făcu tăcere.

— Părintele Ernetti?

— Da. Ce rol a jucat în această chestiune?

— A făcut parte din echipa noastră de cercetare. Am fost anunțat de dispariția lui acum câteva zile, am fost îngrijorat. A trădat și el?

— Nu cred, spuse Fincher. Mai degrabă cred că episcopul Carvalho îl ține acolo împotriva voinței sale.

De data aceasta Montini nu se mai putea preface. Era foarte îngrijorat.

— Agent Fincher, ar trebui să știți că Carvalho are legături cu Serviciul secret sovietic. În mâinile acestui nebun, mașina pe care o construiește ar putea deveni o armă de temut.

— De aceea, monsenior, nu trebuie să pierdem timpul.

În următoarele câteva zile, la adăpostul palatului papei, fu elaborat un plan de acțiune secret. Prima etapă era eliberarea lui Miller și a părintelui Ernetti. A doua era ceva mai delicată: mașina lui Carvalho trebuia distrusă.

60.

Carvalho îşi duse „oaspeţii” în casa lui, o clădire mare, dărăpănată. Cu siguranţă fusese frumoasă în secolul trecut, dar umiditatea junglei atacă totul, în special clădirile care nu se potrivesc climatului tropical din nord-est.

— Tatăl meu şi-a petrecut tinereţea într-o casă burgheză din Londra, explică el. Deoarece avea cu ce, a construit o replică aici, cu ajutorul unui arhitect britanic care îl considera un excentric. Dar tatăl meu plătea bine. La fel ca mine! râse el.

Pellegrino observă în treacăt că locul era păzit de bărbaţi înarmaţi.

— Dar ce fac ei aici? îl întrebă pe Miller trăgându-l deoparte. Parcă am fi într-o tabără de gherile, nu la un episcop acasă!

— Nu sunteţi departe de adevăr, răspunse Miller. La început l-am luat drept un simplu mitoman. Acum ştiu că este capabil de orice. Aveţi grijă!

Carvalho îi duse în sufrageria sa. Era mobilată cu o bibliotecă mare, care acoperea două etaje. În centrul camerei, pe o masă solidă din lemn, erau împrăştiate multe documente. În spatele mesei, un bătrân în costum alb examina o fotografie cu lupa. Când au ajuns, el se ridică şi merse să îi întâmpine. Carvalho făcu prezentările.

— Acesta este profesorul Tullio Giordano de la Universitatea din Bologna. Profesorul este un specialist în istoria papalităţii.

— Mă bucur să vă cunosc, părinte Ernetti! spuse profesorul Giordano. Ce mai faceţi, Desmond?

— Mai grăbit decât dumneavoastră să ajung acasă, răspunse Miller.

— În calitate de istoric, continuă Carvalho, profesorul Giordano este foarte interesat de maşinăria lui Majorana.

Luă una dintre fotografiile de pe masă. Acestea erau prim-planuri ale aceluiaşi

document.

— Maşina va avea, de asemenea, calitatea de a dezvălui unele înşelătorii. Pe acesta, de exemplu: donaţia lui Constantin. Ştiţi despre ce este vorba, domnilor?

— Am auzit ceva despre asta, spuse Pellegrino. Dar am uitat detaliile.

— Nu ştiu nimic, spuse Miller.

— Cu toate acestea, este un document foarte important din epoca romană, spuse Carvalho. Am să îl las pe profesorul Giordano să vă povestească. O va face mult mai bine decât mine.

Acesta din urmă se ridică şi-şi strecură mâna dreaptă într-un buzunar al sacoului, ceea ce îi dădu un aer solemn. Le vorbi de parcă s-ar fi adresat studenţilor săi:

— Donaţia lui Constantin, domnilor, este cea mai mare farsă din istorie. E un document prin care se spune că împăratul roman Constantin cel Mare ar fi acordat papei de pe vremea aceea autoritatea politică şi administrativă asupra Romei şi a unei părţi din Occident. Cu toate acestea, acest document este fals!

Arătă spre o grămadă de texte.

— În această lucrare, care mi-a luat treizeci de ani de cercetare, am demonstrat că pretinsa „donaţie” fusese falsificată la cinci secole după moartea împăratului Constantin de către regele Pepin cel Scurt şi de către Papa Ştefan al II-lea. Ambii, căci erau complici.

— De ce ar fi făcut un fals? întrebă Pellegrino.

— Era un schimb. Papa dorea protecţia lui Pepin, iar regele voia să fie încoronat de papă în locul merovingienilor. De fapt, termenii…

Carvalho, care fierbea de nerăbdare, nu se putu abţine să nu intervină în felul său:

— Indiferent de detalii, întrerupse Carvalho, era un fals care convenea tuturor!

Tullio Giordano, nemulţumit că fusese întrerupt din prezentare, se arătă enervat.

— Dacă nu mă lăsaţi să explic situaţia oaspeţilor noştri, Dom Alberto, îşi vor pierde repede interesul.

— Continuaţi, domnule profesor, spuse Carvalho obraznic. Dar să ajungem mai repede la subiect!

— Atunci simplific. Papa şi regele au întocmit un „contract”. Iată-l…

Le arătă fotografia unui pergament.

— Aceasta este donaţia falsă a lui Constantin. Cred, după ce am verificat sute de arhive, că acest fals a fost făcut în anul 753 după Hristos. Fie la curtea papei, fie de către cărturarii lui Pepin.

— Profesore Miller, interveni Carvalho, ştiu că maşina dumneavoastră poate vedea departe în trecut. Deci poate ajunge la anul 753?

— Nimic nu îi stă în cale, dar eu…

— Atunci ea va demonstra că papalitatea a uzurpat drepturile şi că actualul papă nu este proprietarul de drept al Vaticanului.

Profesorul Giordano se simţi obligat să insiste:

— Până acum, nici unul dintre istoricii care au denunţat acest fals (eu nu sunt primul) nu a reuşit să convingă publicul. Maşina dumneavoastră va face diferenţa. Vom merge să vedem ce s-a petrecut de fapt în anul 753, la curtea lui Pepin şi a papei.

— Veţi avea o problemă, spuse părintele Ernetti. Maşina lui Majorana nu poate capta sunete şi nici să traverseze zidurile. V-o spun în caz că intenţia dumneavoastră era aceea de a spiona conversaţiile dintre papă şi Pepin cel Scurt.

Carvalho, care nu cunoştea acest detaliu, era zguduit. Îi aruncă o privire îngrijorată lui Giordano.

— Vom face ceea ce fără îndoială aţi mai făcut, spuse Giordano. Vom angaja specialişti care vor citi conversaţiile de pe buzele protagoniştilor. Cu puţin noroc, să sperăm că unele conversaţii începute în interiorul zidurilor au continuat şi afară. Adesea, aşa se întâmplă în viaţă, nu? Vorbim, vorbim… şi ne trădăm

reciproc.

— Vedeți, continuă Carvalho, nimic nu va scăpa justiției istoriei!

— Pare că această perspectivă vă bucură, Excelență, spuse Pellegrino. Care va fi rolul dumneavoastră în această răsturnare?

— Rolul meu?

Carvalho începu să se plimbe prin cameră cu pași mari, vorbind cu voce tare despre proiectul care nu-i dădea pace de atât de mult timp.

— Vom filma falsul și vom difuza acest film peste tot. Când toată lumea va ști adevărul, vom cere înlăturarea papei, acuzându-l că este uzurpator. El își va încheia viața în exil. Dacă este Papa Ioan al XXIII-lea, nici măcar nu va rezista până la final. Dacă este Montini, eu…

Ideea de a-l ataca pe Montini părea să-i ofere o plăcere atât de mare, încât nici nu îndrăzni să spună asta cu voce tare.

— Vom vedea cum ne descurcăm, spuse Carvalho. Statul italian, desigur, va prelua Vaticanul și toate bogățiile Bisericii.

— Și dumneavoastră, Dom Alberto, ce se va întâmpla cu dumneavoastră?

— Voi propune adunării de cardinali să-mi ofere titlul de cardinal, apoi să se organizeze o nouă alegere.

— Și să vă aleagă papă?

— Vor vota pentru cine vor vrea.

— Dar dacă aleg pe altcineva? întrebă Pellegrino.

— Chiar credeți că vor fi mulți candidați, tânărul meu prieten? întrebă Carvalho.

Pellegrino și Miller își schimbară câteva priviri cu subînțeles. Omul acesta se afla în plin delir.

— Din Brazilia, continuă Carvalho, voi proclama nașterea Vaticanului Săracilor. Sediul central nu va mai fi la Roma, ci la Recife, fosta capitală a Braziliei. Voi

convoca un nou conciliu care va propune revizuirea fundamentală a crezului Bisericii. Noi vrem o Biserică socială şi anticapitalistă, dornică să respecte cuvântul revoluţionar al lui Hristos. Bogaţii şi exploatatorii vor merge în iad, nu numai în Rai, ci şi pe Pământ!

Profesorul Giordano asculta aceste cuvinte cu zâmbetul cuiva care se simţea norocos să fie în preajma unui sfânt.

— Şi cu noi ce se va întâmpla, Dom Alberto? întrebă Miller.

— Dumneavoastră, profesore Miller, vă veţi întoarce la Chicago mai bogat ca niciodată. Când totul este dezvăluit, nimic nu vă va împiedica întoarcerea. În ceea ce îl priveşte pe părintele Ernetti, serviciile prestate vor merita pentru a urca în vârful ierarhiei Bisericii. Ce spuneţi, părinte Ernetti?

Pellegrino era pe cale să răspundă, când Desmond Miller îl întrerupse.

— Merită să ne gândim la asta, Dom Alberto, răspunse Miller.

Pellegrino rămase uimit.

— Profesore Miller, cum puteţi…

Cu un gest, Miller îl împiedică să mai spună ceva.

— Dom Alberto, lăsaţi-mă să negociez cu părintele Ernetti. Este un om talentat, dar de multe ori nesăbuit. Voi vorbi cu el, sunt sigur că vom găsi un punct comun.

— Luaţi-vă liber în seara asta, spuse Carvalho. Şi daţi-mi răspunsul vostru mâine dimineaţă.

Miller îl târî pe Pellegrino până la marginea junglei.

— Aici nu ne va putea auzi, spuse Miller.

— Nu sunteţi decât un trădător, profesore Miller!

— Părinte Ernetti, am descoperit planul acestui nebun odată cu dumneavoastră. Dacă noi îl refuzăm, având în vedere ceea ce ştim acum, suntem morţi.

— Chiar crezi că ne va ucide? întrebă Pellegrino.

— Sunt sigur. Acum câteva luni, am concediat un angajat pentru că nu avea un nivel ştiinţific adecvat. Din păcate nu mi-am dat seama când i-am spus lui Carvalho. Pentru că nu voia să-l lase pe tânăr să plece acasă, şi-a pus oamenii să-l ucidă cu sânge rece.

— Dar cum este posibil? Un episcop!

— Nu, un megaloman care nu respectă viaţa oamenilor. Acest om nu este condus decât de planul său mistic. Ar da foc planetei, dacă i-ar fi de folos.

— Dar… ce putem face?

— Să câştigăm timp.

*

A doua zi, toată lumea s-a adunat în acelaşi living. Servitorii pregătiseră o minunată café da manhã[1] care îi aştepta pe masă.

— Deci? întrebă Carvalho.

— În principiu, suntem de acord, Dom Alberto, spuse Desmond Miller. Dar cu o singură condiţie…

— Care?

— O primă tranşă de cinci sute de mii de dolari pentru fiecare dintre noi, imediat, în conturile noastre bancare, cu dovada plăţii. Soldurile de cinci sute de mii de dolari vor fi plătite în cele două conturi ale noastre atunci când maşina este funcţională.

— V-am plătit deja un depozit de două sute cincizeci de mii de dolari, domnule profesor Miller.

— Îl vom deduce, desigur.

— Două milioane de dolari în total? spuse Carvalho. Este mai scump decât ne-am înţeles la început.

— Acum că ştim ambiţiile dumneavoastră globale, preţul este unul modic. Dacă nu dispuneţi de aceşti bani, Dom Alberto, cereţi de la aliaţii dumneavoastră sovietici.

Deşi găsea preţul exorbitant, Carvalho fu mulţumit cu cererile lor. Oamenii lacomi sunt de încredere, pot fi uşor de „citit”.

— Veţi primi banii. Dar ce înseamnă „când maşina este funcţională”? întrebă episcopul din Rio. Dacă părintele Ernetti ne dă codul, va fi imediat, nu?

— Nu este uşor, răspunse Pellegrino. Pentru a introduce codul, trebuie să reconfiguraţi o parte dintre circuite centrale ale maşinii.

Lui Carvalho îi era greu să-şi controleze nerăbdarea.

— Cât timp?

— Trei săptămâni, spuse Pellegrino.

— Luaţi-i de aici, îmi voi dubla garda! Vă rog, nu încercaţi să mă păcăliţi!

Se adresă lui Joaquin şi îi vorbi în braziliană. Semnul de gât tăiat pe care îl făcu arătând cu degetul era grăitor.

— La cel mai mic semn suspect, Joaquin va avea grijă de voi. Şi Joaquin nu este tandru de felul său.

— Sunt sigur de asta, răspunse profesorul Miller.

Când Carvalho părăsi camera, Miller s-a aplecat spre Pellegrino.

— L-am păcălit.

— Nu visaţi. Am câştigat cel mult trei săptămâni.

Miller privi spre junglă.

— Trei săptămâni pentru a părăsi iadul ăsta!

1 Mic-dejun.

61.

Natacha luase autobuzul spre Tel Aviv. Avea o întâlnire în Neve Tzedek, „micul Paris”, lângă malul mării. Era cartierul artiştilor. Ajunse pe o alee cu clădiri colorate, mărginită de măslini şi portocali. Bătu la uşă, la etajul al doilea al unei clădiri. Omul care deschise trebuie să fi avut între treizeci şi cinci, patruzeci de ani. Era de statură mică, aproape chel şi parcă îmbătrânit înainte de vreme. Privirea lui inteligentă şi vicleană era frapantă. Prietenul său ofiţer îi spusese că Zvi Eizer era matematician la bază, absolvent al Universităţii Bar-Ilan şi că avusese un rol decisiv în campania din Sinai, în 1956. Rigoarea şi simţul său de organizare îl făcură unul dintre principalii lideri din Mossad.

— Intră, domnişoară! Să mergem la biroul meu.

Era un apartament obişnuit cu trei camere şi o bucătărie. Singurul lucru original era numărul de telefoane. Avea cel puţin cinci pe biroul său. Observă că Natalia era agitată.

— Ce vă surprinde?

— Uh… Nu îmi imaginam Mossadul aşa!

— La ce vă aşteptaţi? La o clădire de treizeci de etaje, plină de tehnici futuriste, ca în romanele lui Ian Fleming?

— Păi… Nu mă gândeam că e un birou în „Petit Paris”, lângă plajă.

— E bine aici, e liniştit. Şi toată lumea mă lasă în pace. Evident că avem o duzină de birouri peste tot prin Tel Aviv. Dar prefer să am primele întâlniri aici. Nu ştii niciodată pe cine primeşti.

Natacha se simţea puţin intimidată de acest bărbat cu o privire atât de pătrunzătoare, încât părea că nimic nu i-ar putea scăpa.

— Luaţi loc!

El se aşează loc în spatele biroului său şi îi arătă o scrisoare.

— Colonelul Yair Regev, care v-a avut sub comanda sa, spune numai lucruri bune despre dumneavoastră. De ce aţi venit să mă vedeţi în această seară?

— M-am săturat de ceea ce fac, vreau să fiu de folos la ceva!

— Mossad nu este un club de vacanţă!

— Ştiu, dar…

— Sunteţi arheolog, aşa e?

— Da, sunt repartizată la Muzeul Rockefeller.

— Cu dominicanii?

— Da, sub îndrumarea părintelui Hubert de Meaux.

— O personalitate puternică, din câte ştiu. Vă înţelegeţi bine cu el?

— Este un părinte dominican.

— Ce vrea să însemne asta?

— El are adevărul său, eu îl am pe al meu.

— Dezvoltaţi…

Ea începu să-i vorbească despre dificultăţile pe care le întâmpină, dar el avea un mod ciudat de a conduce conversaţia. Sărea mereu de la un subiect la altul, fără să o lase să meargă până la capăt, de parcă ar fi voit să o ameţească, să-i atace certitudinile. Îi puse zeci de întrebări despre munca sa, dar şi despre viaţa sa personală, fără să selecteze nimic, toate cum îi veneau. Natacha povesti despre copilăria sa în Ucraina, fuga în Israel cu naşul său, Yuval, apoi despre adolescenţa sa în kibbutz. Despre studiile sale de istorie şi arheologie, timpul petrecut în armată şi…

— Dar sexul? întrebă Zvi.

— Ce e cu sexul? se miră Natacha.

— Ai avut multe aventuri?

Acum mă tutuieşte?

— Am avut, dar nu este cel mai important lucru din viaţa mea.

— Nu-ți place să faci dragoste?

Dar ce treabă are el cu asta?

— Nu am venit aici ca să vorbesc despre asta, spuse ea.

— Ești aici pentru a răspunde la întrebările mele! Povestește-mi despre iubiții tăi!

— Chiar nu văd…

— Câți iubiți?

— Toți, chiar și cei de o noapte?

— Toți!

Ea făcu un calcul în minte.

— Treisprezece sau paisprezece, cred.

— Niciodată cu o fată?

Dacă este vreun pervers?

— Nu, nu m-am culcat niciodată cu o fată.

— Toți israelieni, iubiți tăi?

— Nu. Un american, un englez, doi francezi.

— În medie, cât timp îi păstrezi?

— Terminăm odată cu asta? îi spuse ea, furioasă.

— Te anunț când terminăm.

— Nu am trăit niciodată cu un băiat. Ne culcăm și apoi pleacă.

— S-a îndrăgostit cineva vreodată de tine?

— Nu chiar.

— Ești foarte frumoasă, știi asta?

— Mi s-a spus de multe ori.

— Ești frumoasă, foarte atrăgătoare, dar de nesuportat. Băieții au radar pentru a detecta acest lucru. De aceea nu insistă.

Ea zâmbi.

— Păcat pentru mine, atunci!

— Cu nașul tău?

— Ce vrei să spui?

— Ai avut relații sexuale cu nașul tău?

Tăcu. Începu să gâfâie. El așteptă, apoi trecu la alt subiect:

— Spune-mi despre cercetările tale arheologice!

Ea povesti despre descoperirile sale din manuscrise, despre săpăturile din deșertul Iudeii și ipotezele sale despre posibilele relații ale lui Iisus cu secta esenienilor, despre încercarea ei eșuată de a zgudui lucrurile la Rockefeller și despre suspiciunile sale cu privire la posibila cenzură a Vaticanului.

— Cercetările tale mi se par interesante, spuse el, dar te-aș sfătui să fii prudentă.

— De ce?

— Sunt un pragmatic, nu un ideolog. Problema noastră de astăzi sunt arabii, nu creștinii. Nu văd de ce ni i-am pune în cap, afirmând că Iisus nu a fost decât un esenian. Dacă asta nu e adevărat, e o porcărie. Dacă este adevărat, este o

provocare inutilă.

— Domnule Eizer, vorbim despre știință, nu despre politică, protestă ea.

— Va fi știință când veți găsi dovezi!

Apoi, cu un ton ridicat, spuse:

— Ai dovezi?

— Am… prezumții.

— Nu sunt dovezi. Supozițiile fără dovezi sunt… – folosi un cuvânt idiș care trebuie să fi fost echivalent cu „rahat”.

— Ah! spuse Natacha.

— În ceea ce privește „complotul” Vaticanului, citești prea multe romane polițiste.

— Citesc doar cărți de istorie și arheologie.

— Atunci, citește benzi desenate, o să-ți mai schimbi părerile!

— Credeți că mă înșel?

— Gândește-te la asta! Până acum, presupunerile tale nu au servit decât la aţi pune oamenii în cap. Am senzația că ție asta îți place.

Ea ridică din umeri.

— Terapeutul meu mi-a spus deja asta.

— Poți mulțumi colegilor de la muzeu pentru că au refuzat să vă semneze petiția. Nu numai că asta n-ar fi schimbat nimic, dar ai fi fost concediată și, pentru a supraviețui, la ora actuală ai fi fost dactilograf. Ai noroc că părintele de Meaux a văzut în tine un bun arheolog indiferent de răbufnirile tale, de care nimănui nu-i pasă!

Se întâmplă ceva neobișnuit, foarte rar pentru Natacha, ceva care nu se întâmplase nici cu psihiatrul: începu să plângă. Rămase tăcută.

Aceasta fu o primă întâlnire cu Mossadul: un striptease moral. Era suficient pentru moment. Îi întinse un șervețel ca să-și șteargă lacrimile.

— Îmi pare rău că te-am bulversat un pic, dar vreau să știu cu cine lucrez. Acum cred că putem lucra împreună.

Sentința fusese dată. Spre surprinderea ei, era favorabilă. Își șterse obrajii și își îndreptă atenția spre noua oportunitate.

— Ce voi face?

— Investigații, informații. Îți vom spune când vom avea nevoie de tine. Deocamdată păstrează-ți slujba de arheolog, este o acoperire grozavă. Vom face în așa fel încât angajatorii tăi să-ți accepte absențele.

— De acord, atunci! răspunse Natacha.

62.

Numărase: era al optulea zbor Rio-Roma anul acesta. Această maşină îl storcea de toate puterile! Dar Carvalho avea sentimentul, la fel ca toţi liderii cu trăsături de tiran, că fără el totul s-ar ruina. La scurt timp după aterizare, se aruncă în Mercedesul său, unde îl aştepta şoferul şi se îndreptă spre Vatican. Din cauza oboselii, nu avusese timp să se bărbierească. Unul dintre bodyguarzi îi întinse un aparat de ras electric, conectat la priza maşinii. Rezultatul nu era cine ştie ce, dar era mai bun decât nimic. Se stropi cu „Maracuja”, o marcă de apă de toaletă braziliană, delicată, uşor înţepătoare, care reuşea să ascundă mirosul de transpiraţie din timpul nopţii.

În ciuda eficienţei şoferului său, ajunse cu întârziere la Vatican. Dezbaterile sesiunii Nostra aetate se concentrară, de data aceasta, pe relaţiile Bisericii cu Islamul. Vorbitorul, un episcop portughez, trecea în revistă conflictele care scindaseră cele două religii de-a lungul istoriei. Carvalho văzu că Montini, care era cu două rânduri mai în faţă, îl privea. Îl salută bucuros, făcându-i cu mâna. Apoi se aşeză confortabil pe scaun şi adormi. Când a început să sforăie, vecinul său, arhiepiscop de Dakar, îl atinse discret cu braţul.

— Ah, îmi pare rău, monsenior! spuse Carvalho.

Din fericire, vorbitorul ajungea la sfârşitul discursului său.

— …o înţelegere mutuală cu Islamul pentru a proteja justiţia socială, valorile morale, pacea şi libertatea.

— Amin! spuse Carvalho batjocoritor.

— Şşşşşş! făcură enervaţi vecinii săi.

Lumea aplaudă. Preşedintele sesiunii propuse o scurtă pauză înainte de votarea mai multor moţiuni. Carvalho ieşi din biserică pentru a bea o cafea în piaţă. Avea nevoie de ea. Montini îl ajunse din urmă.

— Te-ai întors din Brazilia?

— Am aterizat în această dimineață, ceea ce explică modul în care arăt. Se pare că nu am pierdut mare lucru. Montini, când va înceta acest conciliu să ne ducă cu zăhărelul? Când vom aborda chestiunile cu adevărat importante?

Montini se uită la ceas.

— La conciliu, Alberto, nu știu! Dar în Macapa, chiar în acest moment, se abordează chestiunea cu adevărat importantă!

Carvalho se schimbă la față.

În același timp, în Macapa, o explozie puternică aruncă în aer ușa clădirii laboratorului. Se auziră focuri de armă. Pellegrino și Miller priviră înspăimântați. Paznicii de serviciu se repeziră pe hol, dar fură imediat împușcați. Un comando armat intră în laborator.

— Domnule Fincher! spuse profesorul Miller.

— Am venit să vă scoatem de aici. Urmați-mă!

Comandamentul era format din Joe Fincher și trei bărbați din forțele speciale braziliene.

— Îl cunoașteți? îl întrebă Pellegrino pe Miller.

— CIA, răspunse Miller.

În timp ce se auzeau focuri de armă peste tot, agentul CIA îi duse pe Miller și pe Ernetti în junglă. Paznicii lui Carvalho traseră în direcția lor. Un membru din comando căzu plin de gloanțe. Apoi altul. Fincher strigă:

— La pământ!

Se auzi zgomotul asurzitor al unui avion de vânătoare Skyhawk al armatei braziliene. Părea că vine drept spre ei. În secunda următoare, o rachetă pulverizează clădirea de beton a laboratorului.

— Adio, aparatul lui Majorana! spuse Miller.

— Rămâi la pământ, strigă Fincher, încă nu s-a terminat.

Într-adevăr, avionul viră şi se întoarse de data aceasta pentru a distruge, cu o nouă rachetă, casa lui Carvalho.

— Este în regulă, plecăm! spuse Fincher.

Se ridicară şi au început să alerge.

— Aaah!

Era Miller. O rafală a exploziei îl atinse pe spate. Pellegrino încercă să-l ajute, dar Fincher îl opri.

— Lăsaţi-l, e mort!

— Dar… nu-l putem lăsa aici!

— Vreţi să-i ţineţi companie? Haideţi!

— Unde mergem?

— În poieniţă, chiar aici în faţă. Vin să ne ia!

Un elicopter sanitar de evacuare Bell-Iroquois îşi făcu apariţia cu un zgomot asurzitor. Ateriză foarte aproape de ei. Pellegrino, Fincher şi ultimul supravieţuitor al comandoului se repeziră în avionul care se ridică de la sol.

— Fiţi atenţi, spuse pilotul, se lansează rachete!

Un gardian de-al lui Carvalho aruncă spre ei cu o bazooka din Al Doilea Război Mondial.

— Virează la stânga! strigă Fincher către pilot.

Racheta trecu pe lângă ei şi se prăbuşi în junglă.

— Iar suntem atacaţi! strigă Fincher.

De data aceasta elicopterul fu puternic zdruncinat. Pellegrino privi cu îngrijorare cât fum ieşea din elicopter.

— Poţi să te întorci la bază? îl întrebă Fincher pe pilot.

— Nu cred, motorul este avariat. Cel mai indicat ar fi să aterizăm lângă graniţa guyaneză.

Pellegrino ţipă la urechea lui Fincher.

— De ce mergem la graniţă?

— Ne vor prelua francezii… Dacă ajungem acolo.

Sub elicopterul înconjurat de fumul de la motor, Pellegrino putea vedea întinderi vaste de junglă, formând o perdea deasă de copaci înalţi şi plante tropicale.

— Ne apropiem de punctul de frontieră, spuse pilotul.

— Încearcă să aterizezi fără să ne omori!

De bine, de rău, pilotul reuşi să aterizeze. Dar focul se întetea.

— Evacuăm! spuse Fincher.

Cu gesturi febrile, Pellegrino reuşi să se arunce la pământ. Fincher îl trase de mânecă şi-l târî vreo zece metri. Apoi îi puse mâna pe ceafă şi îl obligă să se întoarcă pe burtă. O explozie puternică pulverizează o parte a aparatului.

În timp ce câţiva poliţişti francezi veniră cu armele în mână în întâmpinarea lor, Fincher îşi ridică mâinile în aer, arătându-şi cardul CIA. Li se puseră cătuşe şi fură conduşi la postul vamal.

— Vorbiţi franceză, părinte Ernetti?

— Un pic, da…

— Îi cunosc pe francezi. Va trebui să completaţi o mulţime de hârtii. Mă doare capul numai când mă gândesc. Vă las pe dumneavoastră să o faceţi…

Pellegrino nu răspunse. El era salvat, dar săracul profesor Miller îşi pierduse viaţa în această oribilă aventură. Se uită spre junglă şi se rugă ca Dumnezeu să-i primească sufletul.

După cum prezisese Fincher, interogatoriul la trecerea frontierei dură ore întregi, alături de nenumărate apeluri telefonice către Ministerul de Interne din Paris şi ambasada SUA. Evident, ofițerul vamal, intrigat, încercă să afle care era natura acestei maşini care îi interesa atât de mult pe CIA şi Vatican.

— Dacă v-aş spune, spuse părintele Ernetti, nu m-ați crede. Şi dacă domnul Fincher v-ar spune, îşi va încheia viața într-o închisoare militară!

Având aprobarea ministrului francez de interne, oficialul nu insistă. Îşi petrecură seara uitându-se la televizor în compania vameşilor francezi. Aşa aflară că lumea scăpase ca prin urechile acului de un război nuclear ce ar fi putut izbucni odată cu Criza rachetelor din Cuba. Vestea îl sperie pe Fincher, care îşi făcea griji cu privire la familia sa din America.

— Tânărul dumneavoastră preşedinte s-a ținut tare, îi spuse Pellegrino.

— Nu l-aş fi crezut capabil de atâta sânge rece. Eu sunt republican dintotdeauna, ştiți…

A doua zi, un Alouette III îi luă pentru a-i duce la aeroportul din Cayenne. De acolo se întoarseră la Roma, departe de toată nebunia asta.

63.

— Până la urmă, totul s-a terminat cu bine?

Lui Pellegrino i se părea că lipsa de compasiune a lui Montini era mai mult decât şocantă. Aproape indecentă.

— Totul s-a terminat bine, monsenior… cu excepţia faptului că Desmond Miller a murit la Macapa, iar cadavrul său putrezeşte în junglă. De asemenea, doi tineri soldaţi brazilieni şi-au pierdut viaţa pentru a ne scoate de acolo.

Montini simţi un ton de reproş.

— Toate vieţile sunt preţioase, părinte Ernetti. Dar trebuie să recunoşti că Miller s-a jucat cu focul. Aţi informat-o pe soţia lui?

— Da, am sunat-o la Chicago. Este devastată. Mai mult decât atât, ea a descoperit şi că soţul o minţea. Ea credea că el era în Montana, într-o misiune pentru guvernul american!

— I-ai spus la ce lucra?

— Nu, i-am spus doar că a murit în Brazilia, fără să ştim exact cum şi de ce.

— Această poveste este foarte tristă. Ce v-a întrebat agentul Fincher despre aparat?

— Câteva… L-am încredinţat că nu funcţiona, că…

Ezita.

— Da? îl încurajă Montini.

— …că nu era decât o ambiţie prostească şi inutilă a Arhiepiscopului de Milano!

— Sunteţi un mincinos excelent, părinte Ernetti!

— Minciunile sunt arma celor slabi, monsenior.

— Nu sunteţi slab, Ernetti. Miller, da, a fost. Dumneavoastră nu.

— Dar Carvalho? Ce veţi face cu asta?

— CIA a ajuns la un acord cu francezii pentru a păstra secretă echipa de la Macapa. Cu Carvalho nu facem nimic. Vă reamintesc că ne regăsim în aceeaşi ilegalitate ca şi el. Dacă depunem vreo reclamaţie, va trebui să facem totul public şi nu putem. Pe de altă parte, dacă am vrea să-l excludem pe Carvalho din Biserică din cauza crimelor sale, am avea de-a face cu o represiune politică. Suntem blocaţi, părinte Ernetti. Dar această aventură ne-a demonstrat că acest om este mult mai rău decât ne-am imaginat. Este un fanatic, cu atât mai periculos cu cât este imprevizibil. Am crezut că îl cunosc, dar i-am ignorat nevoia patologică de răzbunare şi putere.

— Când stătea în faţa noastră, visând cu voce tare la distrugerea Vaticanului, spuse Pellegrino, am văzut… o figură diabolică.

— Uităm asta adeseori din cauza raţiunii, spuse Montini gânditor. Dar Diavolul este acolo şi vânează chiar şi cele mai neînsemnate puncte slabe ale noastre.

— Pe Diavol, monsenior, l-am întâlnit de două ori în câteva luni. În chipul unei femei ipocrite şi în cel al unui episcop mândru până la nebunie. Nu avea nici coarne, nici copite, ci sălăşluia în inimile oamenilor.

— Nu vreţi să vă odihniţi un pic, prietene? Văd că experienţele teribile din Brazilia v-au ajuns.

— Nu, monsenior. Dacă mă opresc, chiar că voi intra în depresie. Acum aştept cu nerăbdare să merg în întâmpinarea Domnului nostru.

— În ce punct aţi ajuns cu maşina?

— Am primit, în cele din urmă, echipamentul electronic pe care l-aţi comandat din Suedia. Este de o calitate excepţională.

— Factura este, de asemenea, excepţională, răspunse Montini.

— Voi pune la punct un nou colector mai puternic decât cele precedente.

Conectându-l la ceilalți, cred că de data aceasta mă pot întoarce în epoca romană.

— Experimentați, dar rămâneți în preajma locului și al timpului pe care le cunoașteți. Nu trebuie să luăm singuri decizia de a vizita Iudeea pe vremea lui Iisus, chiar dacă tentația este mare. O vom face doar la timpul potrivit, cu acordul formal al papei.

Părintele Ernetti acceptă această precauție. La urma urmei, Iisus a aparținut tuturor creștinilor, era firesc ca decizia de a-I descoperi adevăratul chip să se bazeze, întâi de toate, pe acordul papei. Pentru a se relaxa înainte de a lua trenul înapoi la Veneția, ieși la plimbare în Forumul Roman. Când era copil, nu putea vizita aceste ruine fără să-i fie frică.

Visa cu ochii deschiși, ca mai toți copiii de vârsta lui, în fața ruinelor Templului lui Saturn sau ale Arcului de Septimius Sever. Dar locul pe care îl găsea cel mai emoționant era Templul lui Cezar. Era doar un zid mic de piatră. Dar exact în acest loc, în anul 44 înainte de Hristos, fusese hotărâtă soarta orașului. Fusese pregătit un rug pentru a incinera corpul lui Iulius Cezar străpuns de douăzeci și trei de lovituri de cuțit. În toiul nopții, în fața mulțimii, locotenentul său, Antoine, rosti un discurs care avea să intre în istorie. Apoi aprinse rugul ale cărui flăcări se ridicau spre cerul înstelat. Pe cer, o cometă marcă evenimentul. De atunci, în fiecare an, în ziua cu pricina, bărbați și femei veneau cu trandafiri pe care îi așezau pe aceste pietre vechi. Se duse într-acolo. Încă mai erau trandafiri. Un pic ofiliți, dar încă erau acolo. Apoi se gândi la conversația cu Leonardo. Această scenă a morții lui Cezar fusese cu siguranță înfrumusețată de memoria colectivă. Romanii au povestit-o timp de două milenii și au transformat-o într-o legendă. Dar ce va mai rămâne din ea, se întrebă Pellegrino, în ziua în care cronovizorul va arăta realitatea crudă a scenei? Vom vedea un Antoine viclean și oportunist, un popor schimbător, un rug trist pe jumătate stins de ploaie… și nicio cometă.

Istoria este, cu siguranță, îmbrăcată în amintiri. Unul dintre profesorii săi de la seminar spunea adeseori că miturile, nu faptele, mișcă lumea. Leonardo avea dreptate: istoria nu este decât o minciună colectivă.

Înapoi la Veneția, imediat ce se simți capabil să facă un salt mare în timp, Pellegrino începu cu o scenă banală, cotidiană. El programă coordonatele în Piața Traian, o vastă aglomerare de clădiri romane, datând din secolul al II-lea după Hristos. De această dată, din fericire, avea la dispoziție un mecanism

electronic, comandat tot de la compania Olivetti, care îi permitea programarea datei în ani, luni şi zile. Maşina converti singură saltul în trecut, în câteva secunde. Introduse o dată aleatorie: 6 aprilie 116 după Hristos, cu un an înainte de moartea împăratului Traian. Apăru o imagine mută. Piața gemea de oameni. Piața lui Traian nu era doar o piață. Acolo erau și magazine, școli, băi publice și tribunale. Aşezat la panoul său de comandă, Pellegrino întoarse imaginea încet spre stânga.

Părea că mulţimea se îngrămădea să asiste la un proces. Îşi aminti că vechii romani adorau procesele. Pentru ei, era un spectacol la fel de incitant ca spectacolele de circ. În dreapta, două femei machiate strident ademeneau bărbaţii adunați în fața a ceea ce arăta ca un bordel. Mărind imaginea, Pellegrino descoperi pe perete un comentariu în limba latină, lăsat de un client aparent mulţumit: „Mi-am tras-o bine.” Împrăștiate peste tot, multe tarabe ofereau delicatese: gogoşi, tartine unse cu ceva, prăjituri cu brânză ricotta şi căni cu mulsum, un vin cu miere şi condimente.

Al doilea salt pe care Pellegrino îl făcu în Roma antică îl duse pe lângă Curia Romană, unde se întrunea Senatul. El programase data de 8 noiembrie 63 înainte de Hristos Pe faţada clădirii era inscripţionat faimosul „SPQR”, Senatus Populusque Romanus, emblema Republicii. Senatorii se adunaseră în număr mare pentru că era un eveniment important. Dar sclavii, angajaţi de Senat, păreau să-i îndrepte spre un alt loc. Foarte curios, Pellegrino consultă o carte de istorie romană. Din motive de securitate întâlnirea mult aşteptată în acea zi nu mai avea loc în Curia, ci puţin mai departe, în Templul lui Jupiter Stator. Manipulându-şi cu îndemânare pârghia de control, mută imaginea spre dreapta. Văzu un bărbat cu părul grizonant, coborând de pe scaunul său purtat de sclavi, aplaudat de mulţime. Marcus Tullius Cicero – căci el era, fără îndoială – venea să pronunţe cel mai faimos discurs al său împotriva lui Catilina. Intră în templu, urmat de toţi senatorii. Cronovizorul nu putea să pătrundă dincolo de ziduri, aşa că părintele Ernetti rămase la uşă cu oamenii de rând. Recită din memorie aceste cuvinte celebre, pe care Cicero urma să le pronunţe în următoarele câteva minute, la începutul primei catilinare: Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Quamdiu etiam furor iste tuus nos eludet? Quem ad finem sese effrenata jactabit audacia? „Până când, Catilina, vei abuza de răbdarea noastră? Cât timp vom mai fi la mâna furiei tale? Până unde va merge îndrăzneala ta neînfrânată?” Un moment minunat din istorie. Poate, se gândi Pellegrino, unul dintre cele mai importante.

64.

Ecce adsum! „Iată-mă!” Acestea au fost ultimele cuvinte ale Papei Ioan al XXIII-lea înainte de a muri, luni, 3 iunie 1963. Ziarele italiene titrară: „Bunul Papa Ioan a murit.” Lovit de un cancer la stomac, muri după o scurtă perioadă de comă, la vârsta de optzeci și unu de ani. Această știre, credea părintele Ernetti, urma probabil să schimbe regulile jocului. Dar în ce direcție? Îl sună de mai multe ori pe arhiepiscopul Montini, dar fără succes. Apoi hotărî să ia trenul spre Roma. O mulțime imensă se adună pentru a-și plânge „bunul papă”. În interiorul bazilicii se slujea liturghia. Se reamintiră ultimele cuvinte ale Papei. Cu greu, în ciuda mulțimii, Pellegrino reuși să se apropie de Montini, pe care îl văzuse în primul rând.

— Ați venit? spuse arhiepiscopul.

— Totul se va schimba, monsenior, dacă dumneavoastră…

Montini îl opri imediat.

— Mai târziu, părinte Ernetti. Toate la timpul lor.

Fu adus un sicriu foarte mare. În mod neobișnuit, corpul papei fusese tratat cu formol și așezat în trei sicrie încastrate: de brad, de stejar și de plumb. Acest procedeu, care înlătura bacteriile și împiedica pătrunderea oxigenului, permitea corpului să se conserve perfect.[1]

— De ce este supus acestui tratament? întrebă Pellegrino.

— Preasfinția Sa și-a prevăzut moartea cu mult înainte. Și-a pregătit-o timp îndelungat, răspunse Montini. A fost dorința lui de a-și păstra corpul intact pentru posteritate. Poate că într-o zi va fi canonizat[2].

Alegerea următorului papă fu mult mai complicată decât se aștepta. Cardinalul Montini, apropiat al lui Ioan al XXIII-lea, era favorit. Dar au trebuit șase zile de vot înainte de a fi ales, cu 57 voturi din 80. El luă numele de Paul al VI-lea. Încă

din primele zile ale mandatului său, îl primi pe părintele Ernetti în audienţă privată.

— Vreau să vă felicit, Preasfinte Părinte! Nu îndrăznesc să spun că am prevăzut aceste alegeri, dar speram să fie aşa din toată inima.

— Mulţumesc, părinte Ernetti! Situaţia se va lămuri acum.

— Tocmai, Sfinte Părinte, am venit să vă consult pentru a vă afla intenţiile.

— Continuăm! Tot în secret, dar acum avem mână liberă.

— Mă bucur nespus, Eminenţă!

— Ultimele salturi în timp arată că acum puteţi ajunge la momentul în care a trăit Iisus din Nazaret. Sper, bineînţeles, că nu aţi încercat pe cont propriu.

— Mi-aţi interzis, Sfinte Părinte. Aşteptam decizia dumneavoastră.

— Trebuie să îndrăznim de-acum, spuse noul papă. Situaţia o cere. Conciliul Vatican II a deschis multe uşi. Prea multe, mi-e teamă. Va trebui să ne gândim să le închidem rapid[3]. Primim zilnic petiţii care solicită cele mai nebuneşti reforme, în special în ceea ce priveşte contracepţia sau căsătoria preoţilor. Trebuie să revenim la raţiune. Intenţionez să redactez, în curând, o enciclică ce va clarifica poziţia Bisericii cu privire la toate aceste subiecte[4]. Dar dacă asta nu va fi suficient, dacă Biserica va fi cu adevărat ameninţată, va fi necesar să creăm un şoc.

— Vom arăta imaginile?

— Vom arăta că adevărul este în evanghelii. Văzând adevărata faţă a Domnului, fiecare se va întoarce la credinţă.

— Sper că da! spuse Pellegrino.

— Sperăm cu toţii! Dar vom produce aceste imagini numai dacă situaţia o cere, nu înainte.

— Deci… rămânem la Veneţia?

— Nu, nu mai avem nevoie să ne ascundem. Cred că este mai bine acum să aducem aparatul înapoi la Roma, în laboratorul dumneavoastră secret din Arhive. Trebuie să ținem cont de semnalele de alarmă din ultimele săptămâni. Suntem urmăriți, cu siguranță. Prefer să se știe că ascundem ceva, decât să se afle ce am ascuns.

— Mă voi ocupa să strâng totul, Sfinte Părinte!

— Perfect. Altceva, părinte Ernetti?

— Doar un amănunt, dar…

— Spuneți-mi!

— La început, fără îndoială, m-am gândit că ar fi suficient să ne întoarcem în Galileea sau în Ierusalim, la data potrivită, pentru a obține imagini ale lui Iisus din Nazaret. Experiența mi-a arătat că nu va fi atât de simplu. Chiar și în locuri pe care am crezut că le știu bine, cum ar fi Roma antică, am rătăcit mult înainte să găsesc ceea ce căutam. Cum nu am mers niciodată în Țara Sfântă, nu știu prea multe despre siturile identificate de arheologi. Și mai presus de toate eu nu vorbesc aramaică. Am unele cunoștințe de ebraică, dar știți și dumneavoastră că oamenii de rând și Iisus însuși vorbeau aramaică, ceea ce este foarte diferit.

— Așa este, a spus Montini.

— S-ar putea să am dificultăți în a identifica persoana lui Iisus fără a-I înțelege cuvintele, spuse Pellegrino. Mai ales dacă trebuie să le citesc pe buze! Pot să mă apuc de studiu, dar îmi vor lua luni de zile.

— În niciun caz, părinte Ernetti, s-ar putea să am nevoie de filmările dumneavoastră în curând. Vă voi găsi un ajutor de încredere.

— La Vatican?

— În niciun caz, secretul nu ar mai dura mult! Cea mai ușoară cale este să mergem și să o găsim în locul cu pricina. În Israel.

1 Poate fi văzut și astăzi, aproape intact.

2 Ceea ce se va întâmpla la 27 aprilie 2014.

3 Conciliul se va termina oficial în data de 8 decembrie 1965.

4 Acesta va fi enciclica Humanae Vitae.

65.

Era cel mai fierbinte ceas al zilei în acel cuptor adevărat care era Grota IV din Qumran. Natacha luă decizia să pună capăt căutării şi să meargă la cafeneaua improvizată din tabăra de bază. Prima etapă a săpăturii efectuate în Qasr al-Yahud, alături de echipa engleză era finalizată. Se aştepta, acum, unda verde de la autoritățile iordaniene pentru a continua căutările într-un alt loc din apropiere. Când află că Thomas se întorcea în Franţa, Natacha îi propuse lui Sacha să-i dea ei locul lui în Qumran. Astfel, fu repartizată în Grota IV, unde căldura atingea aproape cincizeci de grade.

— Natacha, un telefon de la Rockefeller!

Era Sacha. Îi întinse o ceaşcă din cafeaua lui proastă, pe care ea o acceptă cu bucurie. Folosi telefonul din tabără pentru a apela Muzeul Rockefeller. Dădu peste Nadia, secretara părintelui de Meaux.

— Nat, poți să fii la muzeu în jurul orei cinci? Vrea să te vadă.

— Este atât de urgent?

— Îl cunoşti, pentru el totul este urgent!

— Înţeles! Înfulec ceva şi sar în Jeep.

Două ore mai târziu, dădu peste părintele de Meaux prins într-o discuție aprinsă pe hol.

— Ah, Natacha! Aşteptați-mă în biroul meu, vin şi eu!

Ca de fiecare dată când îl întâlnea faţă în faţă pe părintele de Meaux, Natacha se simţea în mod sincer intimidată. Veni şi se aşeză vizavi de ea, aprinzându-şi o altă ţigară, Gitanes cu foiță de porumb, care duhneau greu.

— Cum merge munca dumneavoastră în Grota IV?

— Paşi mici, părinte. În ultima săptămână am găsit, în mare parte, fragmente de oale, dar foarte puţine texte. Iar cele pe care le găsim nu sunt semnificative.

— Credeţi că ne îndreptăm spre final?

— Este posibil, cel puţin pentru cei din Grota IV. Poate mai există şi alte grote.

Părintele de Meaux părea jenat.

— Natacha, toată lumea vă laudă pentru munca dumneavoastră. Şi totuşi îmi cunosc dominicanii, nu sunt cei mai amabili oameni.

— Sunt oameni foarte dedicaţi.

— Bun. Am o veste bună şi una proastă. Cu care încep?

Inima o înţepa.

— Cu cea proastă.

— Ştiţi situaţia. Qumran este încă sub jurisdicţia iordaniană. Noi am ajuns la un compromis cu ei în ceea ce vă priveşte, dar situaţia începe să devină încordată cu ţara dumneavoastră. Acum se cere ca niciun israelian să nu mai fie prezent la săpăturile din Qumran şi nici printre epigrafiştii care lucrează la manuscrise. Yoni Landau a plecat la universitate, dumneata şi Noam Hazzan aţi rămas. Va trebui să mă descurc fără voi doi.

Involuntar, Natacha avea lacrimi în ochi.

— Nu mă învinovăţi, Natacha, sunt urcuşurile şi coborâşurile relaţiilor fragile din această regiune! Dar am şi o veste bună. Această scrisoare…

Îi arătă o scrisoare scrisă în franceză.

— Este din Vatican. Este un vechi prieten, Giovanni Montini, care îmi scrie. Montini, nu vă spune nimic?

— Nu…

— Astăzi, pe prietenul meu îl cheamă Paul al VI-lea.

— Papa?

— În persoană. Mi-a scris să-i găsesc foarte repede un specialist în arheologie biblică, perfect familiarizat cu săpăturile din perioada celui de-al doilea Templu şi care să vorbească fluent aramaică. Munca va fi la Vatican, cu un contract pe o durată determinată de şase luni mai întâi, cu prelungire dacă este necesar. I-am spus despre dumneavoastră, are încredere în mine. Deci slujba vă aparţine.

— Voi lucra pentru papă?

Nu-i venea să creadă. Relaţiile cu dominicanul de Meaux nu au fost întotdeauna plăcute, dar papa…

— În ce va consta munca mea?

— Chiar nu ştiu mare lucru! Montini nu a fost niciodată vorbăreţ, nu mai zic de când fost numit papă. Ştiu doar că va trebui să lucraţi în perioada şi locurile unde a trăit Iisus din Nazaret. Aceasta este teza dumneavoastră de doctorat. Ar trebui să săriţi în sus de bucurie!

Ea avu senzaţia că trece de la tartorul de Meaux la tartorul şef, însuşi papa!

— I-aţi precizat papei că sunt israeliană? întrebă Natacha.

— Ceea ce îl interesează sunt abilităţile tale. Vrea să vă întâlnească la Roma începând de săptămâna următoare.

— Atât de repede?

— M-am gândit, mai întâi, să-l trimit pe părintele Ténard, care este un bun arheolog. Dar are mai puţin talent decât dumneata, iar Montini e un om exigent.

— Mă lăsaţi să mă gândesc până mâine dimineaţă?

— Sigur, dar spune da!

I-au trebuit câteva ore să digere ştirile. Având în vedere că avea calităţile unui bun cercetător, dar şi ale unei femei de acţiune, lua în considerare să-şi dea consimţământul, dar numai după ce vorbi cu Zvi Eizer, contactul său de la Mossad.

Acesta din urmă o primi în aceeaşi seară la Tel Aviv. El o ascultă şi fu imperativ.

— Acceptaţi!

— Ştiţi despre ce este vorba?

— Bineînţeles că nu! Mossad are informatori cam peste tot, dar până acum nu a mai intrat în Vatican. Oportunitatea este prea bună. Acceptaţi!

*

Două zile mai târziu, un avion El Al ateriză pe aeroportul Fiumicino. Natacha fu întâmpinată de către un trimis al Vaticanului, care o aştepta cu o maşină. O conduse la un hotel lângă Palatul episcopal, unde îi fusese rezervată o cameră. Fu primită a doua zi în apartamentul rezervat audienţelor pontificale. La prima vedere, i se păru că noul pontif era un om plin de viaţă şi inteligent, departe de clişeele pe care le avea în minte. Papa îi prezentă un alt ecleziast, pe părintele Pellegrino Ernetti. Puţin mai în vârstă decât ea, cu faţa luminoasă şi zâmbitoare. Din moment ce trebuia să colaboreze cu el, se linişti. Dar la ce aveau să lucreze? La un semn al papei, secretarul de stat închise cu grijă uşa biroului şi părăsi camera. Paul al VI-lea se ridică. Statura sa impunătoare şi filiformă îl făcea impresionant în frumoasa sa tunică albă. Se uită la Natacha mult timp, în tăcere. Era foarte stânjenitor. Fu tentată să privească în altă parte, dar, în cele din urmă, se hotărî să facă la fel ca el şi să-l privească pe Sfântul Părinte direct în ochi.

Montini, care putea citi sufletul cuiva mai bine decât oricine, simţea că poate conta pe ea.

Două ore mai târziu, părăsi Palatul episcopal, cunoscând conţinutul misiunii sale. Îi era greu să se dezmeticească. Trebuia să-l ajute pe părintele Pellegrino Ernetti să cerceteze Iudeea din timpul lui Iisus cu… o maşină de văzut în trecut! Trebuia să-L identifice pe Iisus din Nazaret, apoi să-I calce pe urme până la arestarea Sa în Ierusalim, urmată de răstignire.

Oricine altcineva s-ar fi gândit la o glumă, dar papa Paul al VI-lea nu avea nici tonul, nici privirea unui bufon. Începând de a doua zi, datorită unei maşini încă

secrete, urma să facă un salt în timp, acum două mii de ani, pentru a-L întâlni pe Iisus. Scutură din cap. Nu visa. Făcu semn cu mâna după un taxi până la hotel. Apoi se răzgândi și eliberă taxiul. Merse pe jos până la Ufficio Postale Vaticano, poșta din Vatican. Îl sună pe Zvi Eizer, contactul din Mossad. Când îl informă despre ce era vorba, acesta aproape căzu de pe scaun!

— Îți bați joc de mine?

— Zvi, vă repet ceea ce mi s-a spus. Puteți să mă credeți sau nu.

Sfârși prin a crede că spune adevărul, deși părea greu de crezut.

— În regulă, spuse el, jucați rolul. Și cel mai important, țineți-mă la curent!

Se făcu tăcere.

— Îmi imaginez, reluă el, că veți profita de ocazie pentru a vă verifica presupunerile cu privire la relația dintre Iisus și esenieni?

— Ați crezut că îmi lipsesc dovezile, Zvi? Ei bine, vă voi găsi câteva!

Închise telefonul. Așadar, era adevărat, pleca într-o călătorie în timpurile evanghelice. În sfârșit, de data asta, viața îi punea totul pe tavă.

66.

Atunci când vrei să te numeri printre liderii care conduc lumea, trebuie să deții o calitate foarte importantă, iar Dom Carvalho o avea: știa să primească lovituri fără să se considere vreodată înfrânt. În politică nu e loc pentru milă și cu cât ambițiile sunt mai mari, cu atât încercările vor fi mai cumplite. Alertat de Joaquin, mâna sa dreaptă, veni la Macapa pentru a evalua stricăciunile. Erau considerabile. Casa familiei sale era în mare parte distrusă. Distinsul profesor Giordano, care lua micul dejun în camera sa în momentul atacului, se trezi aruncat la pământ! Rămas fidel lui Carvalho, îl aștepta pentru a-și da demisia. El era doar un istoric, îi spuse, nu un aventurier. Prin urmare, ceru să fie dus înapoi la Rio, de unde urma să ia primul avion spre Italia. Carvalho ezită o clipă cu privire la soarta pe care i-o rezervase… dar se mulțumi să-l pună să jure că nu va sufla un cuvânt cu privire la ceea ce văzuse. Giordano, care înțelese pericolul, jură pentru orice i se ceru.

Merse împreună cu Manfred Ehrlich să vadă ce mai rămăsese din laborator. Nu mare lucru. Oficialii CIA nu se gândiră de două ori înainte de a lansa racheta. Mașina lui Majorana nu era altceva decât o grămadă de fiare. Carvalho nu știa cine pusese la punct operațiunea, dar fusese bine pregătită.

— Dom Alberto, ce facem cu cadavrele?

Joaquin vorbea despre profesorul Miller și despre cei doi membri brazilieni ai comandoului.

— Unde sunt?

— Le-am îngropat nu departe de aici, în timp ce așteptam sosirea dumneavoastră. Ce vreți să faceți cu ele?

— Dezgroapă-le și arde-le! Să nu existe nicio urmă. Dacă văduva lui Miller vrea să recupereze corpul soțului ei, vom inventa o poveste. Vom spune că a fugit în pădure, fără să știm de ce și că nu a fost găsit niciodată.

Gânditor, Carvalho luă avionul înapoi spre Roma. Când ajunse pe aeroportul Fiumicino, toate ziarele titrau alegerea noului papă, cardinalul Giovanni Montini. În aceste circumstanțe, conciliul Vatican II fusese întrerupt și avea să se reia în câteva luni. Asta îi dădea timp lui Carvalho să-și mobilizeze toate contactele locale pentru a merge mai departe. Dar în ce fel? Cum nu se dădea în lături de la nimic, încercă mai întâi să-l întâlnească pe Montini într-o audiență privată. Cererile sale rămânând fără răspuns, își spuse că probabil era prea devreme. Dar urma să revină, Carvalho nu era omul care să renunțe așa ușor. S-ar fi putut să lucreze la mașină de la zero? Vorbi despre asta la telefon cu Manfred Ehrlich, care se întorsese la locul său de muncă inițial, la Centrul European de Cercetare Nucleară. Nu era prea optimist. Fără un fizician de calibrul lui Desmond Miller, chiar și dacă avea o parte din planuri, șansele de succes erau aproape nule. Carvalho abandonă asta. Oricum, simțea că pierduse suficient timp și bani pentru această operațiune, așa că o trecu la capitolul profit și pierderi. Își luă adio, deci, de la mărețul proiect de a denunța „donația” lui Constantin!

De data aceasta era necesar să atace miezul problemei lui Montini și a părintelui Ernetti: ce voiau să facă ei cu mașina? Atâtea resurse financiare și intelectuale, atâția ani petrecuți pentru construirea unei mașini ce putea vedea în trecut erau, cu siguranță, în slujba unui proiect grandios. Dar care? Să ofere cadrelor universitare un nou instrument tehnic pentru a explora istoria secolelor trecute? Asta nu ținea de Vatican. Și nu la acest preț. Și în plus… cât de departe au vrut să „vadă” Pius al XII-lea, Montini și Ernetti în trecut? Pentru „donația” lui Constantin, era necesar să „se întoarcă” până la Pepin cel Scurt, în anul 753 după Hristos. Nici profesorul Miller, nici părintele Ernetti nu ripostaseră la ideea asta. Era, deci, posibil. Și dacă intenția era să se întoarcă și mai mult în trecut? Și dacă da, cât de departe? Și din ce motiv? Cum ar putea această mașinărie să ajute creștinătății și să țină piept asaltului forțelor progresiste și revoluționare din Lumea a treia?

Răspunsul îi apăru brusc și era extrem de evident.

67.

Natacha se prezentă dimineaţa devreme, aşa cum era prevăzut, la intrarea în clădirea Arhivelor Secrete ale Vaticanului. Un funcţionar aflat într-o cabină, la poartă, îi examină hârtiile şi găsi numele ei pe o listă. Îi reţinu paşaportul şi o încredinţă pe tânără unei gărzi elveţiene în uniformă, care o conduse clădire. O pufni râsul. Nu-i mai lipsea decât sulița! Bereta şi pantalonii largi, precum şi grămada mare de chei pe care o ţinea în mână, îi dădea impresia că ieşise dintr-un film de epocă. Îşi spuse că, mai mult ca sigur, noua ei slujbă nu o va plictisi deloc!

Coborâră pe o scară mică ce dădea spre subsol. Paznicul deschise o primă uşă care ducea spre un hol lung, slab luminat. Sistemele de alarmă puse din zece în zece metri se activau pe măsură ce treceau pe lângă ele. Paznicul se opri în cele din urmă în faţa unei uşi blindate, bătu de trei ori pentru a-şi anunţa prezenţa şi întoarse cheia în uşă.

Natacha avea răsuflarea tăiată.

Scenariul se schimbase. Trecuse de la filmele de epocă la un film science-fiction. În centrul a ceea ce era, în mod evident, un laborator, trona o maşină care nu semăna cu nimic cunoscut. Părea compusă din două etaje legate între ele de o cantitate uriaşă de cabluri electrice. Tot atât de multe pe cât păr este pe capul unui om! Deasupra unui dulap de oţel în formă de cub se afla o sferă masivă de cel puţin doi metri în diametru. Avea tot felul de protuberanţe. Unele arătau ca nişte antene, dar mai scurte şi mai groase decât antenele obişnuite. Altele erau tuburi fluorescente care emiteau o lumină albăstruie, slabă, ce-i dădeau aspectul unui candelabru baroc, un „Murano” deosebit de elaborat. Era, fără îndoială, celebrul cronovizor al părintelui Ernetti. Maşina, care emitea un hârâit permanent, evacua prin uşile sale, lăsate întredeschise, o căldură intensă, absorbită, din fericire, de puternicul sistem de aer condiţionat din cameră. Era conectat printr-un cablu mare la o altă cutie cuplată la un mic ecran de televizor aşezat pe un suport special, care părea de-a dreptul mizerabil pe lângă această tehnologie impresionantă, dar ciudată.

Garda elveţiană încuie uşa după ea, lucru pe care nu îl găsea deloc reconfortant. Natacha se îndreptă spre maşină. Era fierbinte. În timp ce se plimba în jurul ei, mai avu o surpriză. Părintele Ernetti stătea în genunchi chiar în faţa ei. Se ruga. Se dădu înapoi, stânjenită că-l surprinsese într-o astfel de postură. Văzând-o, preotul îşi sărută crucifixul şi se ridică.

— Iartă-mă, domnişoară Yadin-Drori, acesta este… un moment important pentru mine.

Spre deosebire de papă, pe care îl găsea foarte rece, stânjeneala părintelui Ernetti îl făcea mai degrabă simpatic şi chiar emoţionant. Acesta îşi netezi sutana şi merse în jurul maşinii.

— Puteţi să-mi spuneţi Natacha, părinte Ernetti. Vreţi să vă las singur un moment?

— Nu, am terminat. Vreţi un pic din cafeaua aceasta? Eu am făcut-o. Cafea adevărată, italiană, aşa cum făcea mama.

— Cu plăcere!

Natacha se aşeză după o măsuţă din spatele maşinii. Cafeaua avea într-adevăr un parfum familiar. Luă o înghiţitură. O găsea foarte tare şi îi dădură lacrimile. Căutând un şerveţel în geantă, se uită la preot pe ascuns. În ochii ei exista o expresie de îngrijorare perpetuă care îi dezvăluia firea fragilă.

— Vă place cafeaua? Este a papei. Nu a actualului papă, ci a Papei Pius al XII-lea.

— E foarte bună, spuse ea. Aşadar, de ani de zile, părinte Ernetti, lucraţi la aceasta maşinărie?

Se aşeză în faţa ei şi îşi turnă şi el cafea.

— Aceasta este a cincea ceaşcă, de dimineaţă! Da, ani de muncă pentru a ajunge la călătoria de azi.

— Recunosc că mi-e greu să înţeleg ceea ce urmează să facem, recunoaşte ea.

— Şi eu la fel. Şi totuşi mă pregătesc pentru asta de ani de zile!

Natacha văzu că îi tremurau mâinile. Cearcănele întunecate pe care le avea în jurul ochilor spuneau foarte multe.

— Nu ați dormit prea bine?

— Nu prea, nu. Sunt atât de multe lucruri care mi se învârt în minte!

Ceea ce mai rămăsese din instinctul de militar al Natachei îi spunea că bietul om nu era în niciun caz în măsură să se angajeze în această aventură, cel puțin nu imediat. Trebuia să-l facă să înțeleagă asta fără să-l tulbure.

— Părinte Ernetti, pot să vă vorbesc sincer?

— Da, desigur.

— Am înțeles că papa se grăbește, dar trebuie să reușim în misiunea noastră. Noi doi vom forma un fel de comando. Ce am învățat din timpul petrecut în armata israeliană, un comando trebuie să se antreneze.

— Ce vreți să spuneți?

— Vă sugerez să faceți pași mici. Trebuie să recunoaștem terenul, veți învăța să descifrați aramaica, eu să o traduc. Aramaica nu este latină.

— Vreți să anulăm saltul de astăzi?

— Deloc! Sugerez doar să începem prin a ne întoarce în trecut ca simpli turiști, fără a fi preocupați de Iisus. Ce credeți?

— Nu știu. Da, ar putea fi mai înțelept.

Simți că părintele mima dezamăgirea și că era mai degrabă ușurat.

— Dacă am vizita Ierusalimul… să spunem în jurul anului 50 după Hristos?

— Deci la douăzeci de ani de la răstignire?

— Da. Din câte știu eu, a fost o perioadă destul de liniștită. Am visat mereu să văd cum arăta orașul înainte de a fi distrus de romani.

— Bine, Natacha. Haideți să facem o excursie pe cheltuiala Vaticanului!

Părintele Ernetti trecu așa de repede de la tristețe la bucurie, încât Natacha nu se putu abține să nu zâmbească. Avea ceva ce o înduioșa.

— Anul 52, vă convine? propuse el.

— 52, de ce nu? Cel mai bine ar fi să „aterizați”, dacă e posibil, în piața Templului.

— Mă duc unde vreți dacă îmi dați coordonatele geografice.

Scoase din geantă o carte mare de arheologie.

— Am luat cu mine tot ce aveam nevoie.

Răsfoi cartea.

— Mergeți la 31°46'40" N, 35°14'07" E.

Părintele Ernetti programă aparatul. Introduse mai întâi latitudinea și longitudinea, apoi coordonatele de timp.

— Luați loc, Natacha, nu are rost să stați în picioare!

Apăsă pe un buton mare și roșu și se așeză și el. Așteptară, privind ecranul.

— Uneori, spuse Pellegrino, imaginea se formează rapid, chiar și pentru perioade foarte îndepărtate de timp. Alteori durează mai mult, nu am înțeles niciodată de ce. Această mașină este încă artizanală!

Nu se îndoia de asta. Simțea aerul fierbinte ce venea din măruntaiele mașinii.

— Nu-i nimic, spuse Pellegrino, avem o imagine…

68.

Puţin câte puţin, ceaţa de pe ecran cedă locul unei imagini care se întrerupsese de mai multe ori. Apoi se stabiliză. Apăru o clădire mare, albă, văzută de sus ca şi când ar fi fost filmată dintr-un elicopter. Natacha scoase un strigăt de surpriză.

— Doamne, e magnific!

Nu era o machetă ca acelea care se găseau peste tot prin muzeele din Ierusalimul modern. Era Templul lui Irod aşa cum era înainte de a fi redus la rămăşiţele actuale, diforme, denumite Zidul Apusean. Pellegrino era şi el uluit.

— Este mult mai mare decât credeam!

Natacha era uimită de două ori. Din cauza Templului şi a acestei maşinării care reuşise să traverseze bariera timpului. Ea răspunse fără să-şi ia ochii de pe ecran.

— Există o frază în Talmud care spune: „Cine nu a văzut Templul lui Irod nu a văzut niciodată în viaţa sa o clădire frumoasă.”

— Aţi citit Talmudul? se miră Pellegrino.

— Ei, doar un rezumat în Reader’s Digest!

Râseră împreună. Spărseseră gheaţa.

— Da, am citit Talmudul, spuse ea. Dar doar câteva pasaje despre această perioadă. Nimeni nu a citit Talmud în întregime, părinte, căci ar trebui o viaţă pentru asta!

Pellegrino era fermecat. Era cultă, cu siguranţă, dar fără pretenţiile rigide ale colegilor săi din Vatican. Îi plăcea şi latura ei directă şi amuzantă, care îi conferea prospeţime.

Templul lui Irod era o adevărată construcţie romană. Zidurile ce îl înconjurau îi confereau aspectul unei fortăreţe. În interior, coloanele de marmură albă şi

decorațiunile din aur și cupru, care reflectau lumina soarelui, creau un ansamblu orbitor.

— Încă există schele, spuse Pellegrino. Templul nu este finalizat?

— Nu. Și totuși prima piatră a fost pusă cu douăzeci de ani înainte de naşterea lui Iisus. Este un șantier imens. Tragedia este că imediat după ce va fi fost gata, Templul va fi ars în anul 70 de către romani!

Părintele Ernetti era cu adevărat șocat.

— Cum ar putea oamenii să distrugă o astfel de minune?

Ea îl privi amuzată și cu un oarecare reproș.

— Întrebați-i pe strămoșii dumneavoastră, părinte Ernetti! Erau oameni nemiloși, știați?

El se simți puțin atins.

— Romanii s-au schimbat de la Iulius Cezar încoace, Natacha!

— Vă tachinez, spuse ea zâmbind. În realitate, nu știm cum a început focul. Era în timpul revoltei evreiești. În timp ce armatele lui Titus atacau exteriorul Templului, încercând să spargă ușile, în interior, diferitele trupe evreiești se măcelăreau între ele.

— Ce nebunie!

— Vă dați seama, cred că mai rar s-a văzut în istorie un astfel de haos. În timpul Revoluției franceze, poate?

Arătă spre o parte a Templului de pe ecran.

— Părinte Ernetti, puteți să focalizați puțin pe această clădire?

Manipulându-și pârghia de control, Pellegrino făcu o mișcare lentă către o clădire cubică, înconjurată de mai multe curți. Pereții erau suflați cu aur și acoperișul era ornat cu un fel de ace de argint care o făceau să sclipească precum artificiile.

— Este Sfânta Sfintelor, chiar inima Templului. Nimeni nu are voie să intre în ea decât Marele Preot în ziua ispășirii.

— Asta era presupusa reşedinţă a Marelui Preot?

— Da, cam ca apartamentele sale private. Când Pompei a cucerit Ierusalimul cu trupele sale, a intrat cu forța în Sfânta Sfintelor pentru că el credea că preoții ascundeau o comoară acolo. Și știi ce a găsit?

— Nu, spuneți-mi!

— Nimic! Doar un spațiu gol. Cum pentru evrei Dumnezeu era imposibil de reprezentat, nu era nimic acolo. Pompei era pe cheltuiala lui acolo.

— E o poveste frumoasă.

— Foarte frumoasă, spuse Natacha. Dar poate este o legendă.

Avea o bănuială.

— Dacă lărgiți câmpul vizual, aș putea să vă arăt ceva care vă va interesa.

— La dispoziția dumneavoastră, doamnă! glumi Pellegrino, lărgindu-și zoomul.

— Vedeți curtea asta mare?

— Cea mărginită de arcade?

— Da. Era singura parte a Templului accesibilă celor care nu erau evrei.

Sub arcade se vedeau niște mese acoperite cu mărfuri. Era o mulțime de oameni în jur.

— Bărbații pe care îi vedeți sunt negustori. Vând suveniruri sau obiecte de cult.

Pellegrino și-a dat seama brusc încotro se îndrepta.

— Negustorii Templului! suspină părintele.

— Da. Și chiar lângă ei…

Arătă spre niște mese mai mici de pe ecran, în spatele cărora niște oameni numărau monede.

— Schimbătorii de bani! Cei pe care Iisus i-a alungat.

Ceea ce nu era decât un detaliu al vizitei la Templu, pentru Pellegrino era o adevărată comoară. Evangheliile, pe care le citise de zeci de ori, începeau să prindă viață chiar în fața lui. El cită Evanghelia după Matei din memorie:

— „Este scris: casa Tatălui Meu se numește casă de rugăciune. Și voi, voi ați transformat-o într-o groapă de tâlhari!”

Natacha dădu din cap.

— Asta ar fi spus, da. Personal, îl găsesc un pic cam dur. Schimbătorii de bani aveau rolul lor. Pelerinii veneau de peste tot din bazinul mediteraneean, fiecare cu banii lor. Aveau nevoie să schimbe pentru a cumpăra animale de sacrificiu.

Pellegrino luă apărarea Mântuitorului.

— Da, dar în templu, Natacha, schimbători de bani în interiorul Templului!

Ea hotărî să-i acorde ultimul cuvânt.

— Sunteți părtinitor, părinte! Asta…

Observă un detaliu care o interesa.

— Ați putea focaliza imaginea în josul ecranului?

Se înarmă cu un carnețel și începu să ia notițe, ceea ce l-a făcut pe Pellegrino să zâmbească.

— Arheologul își reia rolul?

— Da, un detaliu arhitectural pe care l-am studiat la universitate. Ați observat scările?

Îi arătă scara mare, care dădea acces celor trei intrări ale Templului. Zeci de oameni urcau și coborau.

— Fiecare scară are o lăţime diferită. Nu a fost o lucrare proastă, ci un truc al arhitecţilor pentru a evita aglomeraţia.

De fapt, pe o porţiune mare a scării, mişcarea mulţimii fusese încetinită semnificativ. Natacha era uimită.

— Am propus această ipoteză în teza mea, şi se verifică în faţa noastră. Ce bine e să faci arheologie pe bune!

— Cel puţin cronovizorul meu va fi îndeplinit un scop, oftă Pellegrino.

— Nu fiţi prea modest, părinte Ernetti! Maşina dumneavoastră este o invenţie genială! Ea va bulversa munca istoricilor şi arheologilor. De acum înainte studenţii la istorie vor sta la coadă pentru o sesiune de cronovizor.

Acest compliment venit de la ea îi încălzi inima. Făcea cât toate celelalte ale papei! În partea de jos a scării, mulţimea se îmbulzea şi mai mult. Era un fel de bazar. Spre deosebire de piaţa Templului, acolo se vindeau de toate. Animale, ţesături colorate, haine de toate dimensiunile, lână, veselă. Existau inclusiv bucătari care fierbeau tocană în nişte vase mari.

— Să profităm de această ocazie pentru a exersa puţin aramaica, propuse Natacha. Ce spuneţi?

Părintele Ernetti încercă să descifreze, citind pe buze, cuvintele unui negustor de fructe şi legume. Din fericire, continua să repete acelaşi slogan. El îl reproduse pentru Natacha, care îl traduse.

— Îşi laudă pepenii verzi. Trebuie să recunoaştem că arată foarte copţi. De asemenea, vinde şi lapte de la capră. Vedeţi, îi spuse ea fericită lui Pellegrino, vom reuşi!

— Aţi avut dreptate, fu de acord Pellegrino, era nevoie de exerciţiu. Dacă auzeam astăzi o predică direct de la însuşi Iisus, aş fi fost atât de emoţionat, încât…

Natacha îl întrerupse.

— Staţi! Există un grup care s-a adunat chiar alături.

Era o discuţie aprinsă. Un tânăr furios se adresa mulţimii.

— Puteţi repeta ce a spus? întrebă Natacha.

Pellegrino repetă cuvintele tânărului.

— Îl insultă pe guvernatorul roman al Iudeii, traduse Natacha.

— Ah! Politica, la fel ca peste tot… Guvernatorul Iudeii este tot Pilat din Pont? întrebă Pellegrino.

— Nu, la acea dată Pilat fusese chemat la Roma, făcea prea multe prostii. În 52 Antonius Felix guverna. Nu era cu nimic mai bun decât Pilat. Aţi citit Faptele Apostolilor?

— Da, dar cu mult timp în urmă.

— Acesta este acelaşi Felix care l-a trimis pe Pavel din Tars la închisoare.

Auzind numele apostolului, Pellegrino fu brusc cuprins de o stare de efervescenţă.

— Dumnezeule, pe vremea aceea a început evanghelizarea. Oare Sfântul Pavel este în această mulţime?

Natacha îl întrerupse.

— Nu cred. În 52, potrivit Faptelor Apostolilor, Pavel se afla în Asia Mică.

Se întoarse spre el şi-l chemă la comanda maşinii.

— Părinte Ernetti, vă reamintesc că astăzi am decis să facem turism. Este mai bine pentru dumneavoastră, vă asigur! Să aşteptăm până mâine pentru a începe explorările noastre în Galileea.

Se uită la ceas.

— E trecut de amiază. Ce ziceţi să mă duceţi undeva să luăm prânzul?

69.

Părintele Ernetti o conduse pe Natacha la doar câteva sute de metri de Vatican, într-un mic restaurant sard, foarte aglomerat, unde gustă o focaccia, un fel de pizza albă servită cu jambon crud, produs autentic local şi cu un fel de brânză de oaie, peccorino, rasă pe deasupra.

— Este delicios! a spus ea.

Părintele îi turnă şi vin.

— Aşteptaţi până când gustaţi vinul! Vinul sard este cel mai bun din lume. Acesta este din Sassari, din nordul ţării.

— Se pare că vă simţiţi mai bine decât dimineaţă, spuse ea bucuroasă.

— Mult mai bine. Aţi avut dreptate să îmi puneţi frână, îi spuse el recunoscător. Altfel mă duceam să-L văd direct pe Domnul nostru Iisus Hristos!

— Mi-am dat seama.

— Este… ceea ce facem aici este foarte greu pentru mine, Natacha. Mă voi regăsi în faţa figurii divine care m-a făcut preot, lumina care îmi luminează viaţa.

— S-o luăm pas cu pas, părinte Ernetti. Poate că nu v-aţi dat seama, dar pentru mine primii paşi au început azi dimineaţă.

Pellegrino fu surprins.

— Chiar aşa? Totuşi v-am văzut plină de entuziasm.

— Arheologul din mine, da, era extrem de încântat. Dar fiica lui Israel a avut un sentiment ciudat.

— Ce vreţi să spuneţi?

Încercă să-şi adune amintirile.

— În Ierusalim, de fiecare dată când mergeam la Kotel, Zidul Plângerii, eram emoționată până la lacrimi. Și totuși nu era decât o biată bucată de perete de sprijin. Dar când am văzut Templul în această dimineață, întreg…

— V-a dezamăgit?

— Dimpotrivă! A fost foarte impresionant. Dar am văzut o clădire romană cam mare şi pretenţioasă. Mai mult, regele Irod cel Mare îl construise pentru a le face pe plac prietenilor săi din Roma. Aceste ziduri sunt romane, nu sunt evreiești.

— Totuși se făceau slujbe acolo?

— Evreii tocmai se mutaseră acolo, ca într-un apartament nou. Apoi, în 70, romanii l-au demolat. Abia atunci Templul a devenit ceea ce este, o amintire nepieritoare în memoria poporului meu.

Părintele înțelesese. De data aceasta el o făcea pe-a psihologul.

— Vrei să spui că adevăratul Templu pentru tine este Kotel, Zidul Plângerii?

— Zidul, sigur că da, pentru că milioane de evrei au plâns acolo. Emoțiile noastre acumulate de-a lungul timpului, părinte Ernetti, sunt cele care conferă lucrurilor valoarea lor specială. Pe noi ne entuziasmează o jucărie veche, nu una nouă.

Această tânără era foarte subtilă. Pellegrino își dădu seama ce încerca să facă.

— Mă pregătești pentru ceea ce vom vedea mâine?

— Este posibil, părinte Ernetti, s-ar putea să aveți… momente dificile.

— Nu pot să dau înapoi acum. Dar cu siguranţă voi avea nevoie de ajutorul dumneavoastră.

— Puteți conta pe asta, părintele meu!

Era pentru prima dată când ea – o evreică – îi spunea „părintele meu”. Ernetti fu emoționant. Ea aruncă o privire spre meniu.

— Ce recomandaţi pentru desert?

— Nimic compatibil cu stilul dumneavoastră.

Ea zâmbi.

— Deci o cafea. Şi puţin lichior napolitan de pepene.

— Ah, îl ştiţi? Este plin de zahăr, ştiţi?

— Ei, nu pornim în căutarea lui Iisus în fiecare zi!

Când ieşiră din restaurant, Pellegrino îi spuse că avea nevoie de câteva ore ca să repare sistemul de vizualizare care se bloca prea des. Vru ca totul să fie perfect pentru „saltul” de a doua zi, care urma să fie filmat în întregime. Ea decise să profite de ocazie pentru a face puţin turism. La urma urmei, nu vizitase niciodată Roma.

70.

Pentru că ploua, Natacha luă un taxi care o lăsă la Muzeul Capitoliului. Cumpără un bilet şi urcă la primul etaj. Înăuntru o aştepta o întreagă civilizaţie, dură şi rafinată. Erau atât de multe lucrări expuse, încât nu ştiai unde să te uiţi mai întâi. Văzu un indicator care arăta spre „Sala Împăraţilor”. Era la capătul culoarului. Se îndreptă într-acolo. Şaizeci şi şapte de busturi afişate în ordine cronologică pe un raft dublu rezumau istoria imperiului. Erau cu toţii acolo, cei mai răi şi cei mai buni. Împăraţii divini, precum Augustus sau Tiberius, cei de temut, precum Nero, Vespasian şi Titus, împăraţii filosofi precum Marc Aureliu, împăraţii soldaţi ca Maximin Tracul. Îi privi pe rând, unul după altul, aşa cum un general se plimbă prin faţa trupelor sale.

Întorcându-se, putu să-i cuprindă pe toţi într-o singură privire. Înţelese de ce nu-i plăceau.

Văzuse alte portrete ale conducătorilor, de exemplu la Muzeul Naţional din Atena. Dar grecii aveau o căldură aparte, o profunzime anume în priviri, care lipsea cu desăvârşire romanilor. Aceste busturi arogante şi reci păreau să respecte o singură valoare: puterea. Părăsind camera, contemplă în trecere mai multe opere minunate, precum Venus ieşind din valuri. Execuţia era perfectă, de o fineţe remarcabilă. Dar privirea era goală. Nimic din această statuie nu o putea mişca. Singura operă pe care o găsi emoţionantă fu la celălalt capăt al sălii. Era o sculptură foarte realistă a unui războinic celt care murea, cu mâna sprijinită pe un genunchi, faţa exprimând o durere sobră şi reţinută. Da, romanii puteau fi sensibili la suferinţă… când era cea a duşmanilor lor!

Coborând din nou la parter, descoperi de la un balcon toată întinderea Forului Roman. Imposibil de ratat. Când ploaia se opri, luă un autobuz care mai întâi o conduse la Colosseum. Vizita fu scurtă. Clădirea i se păru cu adevărat imensă, dar nu era decât un circ. Încă mai emana durerea combatanţilor sau a martirilor care îşi pierduseră viaţa în acele arene. Apoi cumpără un bilet pentru a vizita vestigiile Forumului. Ghidul ebraic pe care îl adusese cu ea indica foarte precis toate acele vestite ruine pe care le descoperea. Majoritatea fuseseră reduse la doar câteva fragmente. Arcul lui Titus, pe de altă parte, rezistase destul de bine

încercării timpului. Încă se mai putea observa, gravat pe interior, basorelieful care celebra jefuirea Templului Ierusalimului după înfrângerea insurgenților din anul 70. În trecut, fresca era pictată în culori vii, ceea ce trebuie să o fi făcut și mai sângeroasă. Prizonierii purtau sfeșnicul mare cu șapte brațe, precum și trâmbițe de argint din tezaurul Templului. Aceasta era poate apocalipsa prezisă de esenieni. În scrierile lor vorbeau despre un război nemilos, cel al armatelor Binelui contra celor ale Răului. Din păcate, aceste vestigii arătau că Răul – și Nero – câștigaseră. Totul fu foarte deprimant.

Pentru a-și mai schimba starea, luă un taxi către magazinele comerciale la sud de Piazza di Spagna. Îi căzu cu tronc o rochie de vară care sublinia delicat talia ei subțire. Cum norii dispăruseră de tot și se făcu cald, fugi să se închidă în primul cinematograf care afișa anunțul „aer condiționat”. Rula un film care deschidea Festivalul de film de la Cannes, Căderea Imperiului Roman. Un titlu răzbunător după vizita sa la Arcul lui Titus. Din păcate, era doar o glumă. Filmul era foarte bine realizat, dar i se păru „apă de ploaie” comparativ cu imaginile cronovizorului. Mai ales scenariul era unul inept, denaturând adevărul istoric până la un punct insuportabil. Adormi, ratând prăbușirea luptelor, redate cu imagine de 70 de milimetri și sunet stereo. Fu trezită de prezența unui bărbat de vârstă mijlocie care venise să se așeze chiar lângă ea.

— Există alte locuri libere în acest cinematograf, îi spuse ea.

De fapt, sala era aproape goală. Dar bărbatul nu răspunse și continuă să o privească.

— Dacă încercați să vă dați la mine, vă avertizez că ați dat peste persoana nepotrivită!

El se aplecă spre ea:

— Ce preferați? Povestea de la cinema sau cea reală, pe un ecran mai mic?

Ce a vrut să spună? Se referea la mașina părintelui Ernetti?

— Ce vreți?

El îi vorbi cu voce joasă pentru că pu'inii oameni din sală cereau liniște.

— Ce spuneți să mergem și să vorbim în piață, chiar în fața cinematografului?

Vom deranja mai puțini vecini.

Ea acceptă. În primul rând, pentru că știa să se apere. În al doilea rând, pentru că părea bine informat. Ieșiră din cinematograf fără să-și vorbească, traversară bulevardul și se așezară pe o bancă într-o mică grădină în care se jucau niște copiii.

— Vă ascult! spuse ea cu o față serioasă.

— Știu cine sunteți și ce faceți aici. Asta e meseria mea.

— CIA?

— Exact. Nu suntem în competiție, deoarece facem schimb de informații cu Mossadul dumneavoastră.

Bărbatul nu mai era un tânăr. Fața îi era modelată de experiență; era, fără îndoială, un fost soldat.

— Ce vreți?

— Lăsați-mă să vă spun mai întâi ce vă oferim! Colonelul Nasser pregătește o operațiune majoră pe Canalul Suez. Pot să vă spun ce știm și dumneavoastră să faceți la fel.

— Și eu ce să știu?

— Detalii despre experiențele dumneavoastră cu părintele Ernetti în Arhivele Secrete.

Era bine informat, într-adevăr. Nici măcar nu se obosi să nege sau să-i arunce în față replica „nu știu despre ce vorbiți”.

— Vă dați seama că nu pot decide de una singură. Lăsați-mă să cer instrucțiuni!

— E normal, aș face la fel. Îmi pare rău că v-am stricat sesiunea de cinema.

— Nu contează, filmul era foarte prost.

Îi întinse o foaie mică de hârtie pe care mâzgălise un număr de telefon.

— Puteți să mă sunați la acest număr. O seară bună!

La sfârșitul după-amiezii, reveni la oficiul poștal și îl sună pe Zvi Eizer. Îi spuse despre întâlnirea cu agentul CIA. Răspunsul său fu imediat.

— Îl iau!

— Adică?

— Acceptați oferta lui și spuneți-i ce știți, avem nevoie prea mare de informațiile sale. Fie că este brunet sau blond, adevărata față a lui Iisus nu ne va influența problemele cu arabii.

Natacha dădu din cap și închise. Dar îi displăcea ceea ce trebuia să facă.

71.

Luă avionul spre Cracovia, în sudul Poloniei. Nu prea știa ce să creadă. Proiectul papei, oricât de nebunesc părea, avea totuși șansă de reușită. În situația de față Vaticanul ar fi putut ieși bine. Și asta lui Carvalho nu-i convenea. Trebuia să aibă părerea unui teolog inteligent, care încă nu-și alesese tabăra. Iată cum se gândise la arhiepiscopul Cracoviei, Karol Wojtyla[1].

Nici nu ajunse bine în Cracovia, că sări într-un taxi și se îndreptă către episcopia ce avea sediul în Bazilica Sfinților Stanislau și Venceslau. Era o catedrală mică pe care polonezii nu o puteau extinde din cauza lipsei de spațiu de pe dealul Wawel, chiar deasupra fluviului Vistula. Își păstrase aspectul baroc dat de regele Ladislau I în secolul al XIV-lea. Era, de asemenea, un sanctuar unde erau păstrate rămășițele unor figuri importante din istoria țării.

Se anunță la intrare. I se spuse că arhiepiscopul va veni în întâmpinare. Privirea îi fusese atrasă de niște oase mari, suspendate în lanțuri. Având în vedere că erau însoțite de o inscripție în poloneză, se întrebă ce ar putea fi.

— E un mamut, spuse o voce bărbătească.

Era Karol care veni să-l întâmpine. Vorbise cu el în italiană, dar vorbea și franceză, engleză, germană, poloneză, rusă, spaniolă și latină!

— Un mamut, răspunse Carvalho. Vedeți, asta…

— Paleontologii spun că are cel puțin douăzeci de mii de ani. Oasele au fost găsite nu departe de aici, acum aproape două secole. Arhiepiscopul de atunci l-a spânzurat la intrarea în catedrală ca să alunge demonii. Se spune că în ziua căderii acestor oase, Cracovia și apoi omenirea vor fi distruse.

— Cum te simți, Karol, în noua ta haină de arhiepiscop? îl întrebă Carvalho pe un ton amical.

Paul al VI-lea îl numise arhiepiscop pentru a-i face pe plac cardinalului

Wyszynski, al cărui anticomunism isteric făcea ca relaţiile bisericii poloneze cu regimul socialist să fie foarte dificile. Wojtyla, la rândul său, rămase neutru. Cu siguranţă nu era de stânga, dar regimul îl vedea ca un interlocutor potrivit.

— Ai făcut toată această călătorie doar ca să vorbeşti cu mine? Nu se putea discuta deloc la telefon?

— Telefoanele tale sunt toate ascultate, prietene. Şi ceea ce trebuie să-ţi spun este important.

— Hai cu mine la primul etaj!

Wojtyla îl conduse într-o cameră modestă, unde portretul Papei Paul al VI-lea era afişat la vedere, deasupra biroului său.

— Vrei să bei ceva?

— Ce îmi propui?

— O vodcă. Am unele bune. Sau o bere. Uite, încearcă!

Desfăcu o sticlă mică.

— Este o Tyskie, amatorii spun că este excelentă.

— Nu bei şi tu?

— Doar apă şi ceai. Acesta este secretul pentru o viaţă lungă.

— Ceea ce îţi voi spune, Karol, trebuie să rămână doar între noi.

— Ştii cât de discret sunt. Pentru că Wyszynski era prea vorbăreţ, Stalin l-a condamnat la moarte. Şi acum este şi mai rău pentru el, trebuie să mă şi suporte!

Râseră amândoi cu poftă.

— Continuă! spuse Wojtyla. Poţi vorbi fără teamă.

Carvalho îi povesti despre aparatul papei. Avu grijă să nu-l menţioneze pe al lui şi distrugerea acestuia, la Macapa. Întrebarea sa era: ce se va întâmpla când papa va reuşi să-L găsească pe Iisus şi să expună în faţa mulţimilor adevăratul chip al

Domnului? În primul rând, așa cum se așteptase, Wojtyla era neîncrezător. Această poveste i se păru total neverosimilă, dar Carvalho părea sincer. Iar arhiepiscopul Cracoviei știa că el era foarte bine informat.

— Montini mă va uimi mereu, spuse Wojtyla. Obsesia sa pentru secrete, apetitul său pentru putere ar fi făcut minuni într-o țară ca a noastră. Pentru că despre asta este vorba, nu-i așa? El vrea să lanseze arma Iisus în mijlocul Războiului Rece, ca și cum ar activa o bombă H?

— Da, cam așa, spuse Carvalho. Vrea să reînvie suflul creștinismului.

— Se înșală, răspunse Wojtyla, nu aceasta este calea de a reînvia credința creștinilor. Asta se face luptând împotriva egoismului, începând mai ales cu cel al celor de la putere.

— Dacă presupunerea mea este corectă, Karol, și dacă o duce la bun sfârșit, ce se poate întâmpla?

Dintre toți teologii pe care îi cunoștea, Wojtyla era cel mai potrivit pentru a răspunde la acea întrebare. Pe lângă cursurile sale de teologie, el preda și fenomenologie și filosofia istoriei.

Își încrucișă mâinile și tăcu pentru o perioadă bună de timp.

— Război, Alberto. Va fi război.

— De ce? se miră Carvalho.

— Pentru că oamenilor nu le place adevărul, preferă să rămână cu iluziile lor.

— Ce vrei să spui?

— Există cel puțin un lucru pe care îl reține după ce l-am citit pe Karl Marx, și anume ceea ce spune el despre conștiință falsă, această idee distorsionată pe care o au oamenii despre timpul și forța lor de a acționa. Dar adaug…

Se gândi puțin.

— Suntem bine plătiți în Polonia comunistă pentru a ști că iluziile nu reprezintă doar greșeli, ci sunt adesea minciuni confortabile. Când s-a dezvăluit adevărul

despre crimele lui Stalin, unii oamenii din Cracovia s-au sinucis. Stalin, tătucul Stalin, făcea parte din viața lor.

— Crezi că va fi la fel și cu Iisus?

— Va fi mai rău! Concepția noastră despre creștinism este în mare măsură mistică, știi la fel de bine ca mine. E construită pe două mii de ani de istorie. Nu numai că ne-a modelat spiritul, dar pe ea s-a construit și civilizația noastră.

— Vrei să spui că oamenii, când vor vedea adevărul, nu-l vor suporta?

— Nu-l vor suporta. Și aș spune… orice ar fi!

Se ridică și se îndepărtă.

— Adevărul este ca soarele, Alberto, nu se privește în față. Când vor vedea adevărata față a lui Iisus, oamenii Îl vor găsi prea uman sau prea marcat de originile Sale sau prea gras sau prea slab. Nici un Iisus viu nu-L va putea concura pe Cel făurit în două mii de ani în focul suferințelor și al sacrificiilor. Paradoxal, văzându-L pe Iisus în carne și oase, vor spune că Iisus nu a existat niciodată, că este un fals vehiculat de texte mincinoase. Cultura occidentală, bazată pe dragostea pentru aproape, va fi considerată o uriașă farsă. Africa se va răzvrăti, o face deja. Asia va râde de noi, săbiile musulmanilor se vor îndrepta către noul Constantinopol, New York sau Washington. Montini va obține opusul a ceea ce așteaptă. Dorind triumful creștinismului, va avea apocalipsa!

— Și oasele mamutului care atârnă la intrare se vor prăbuși! spuse Carvalho.

Wojtyla râse și își schimbă imediat tonul de prezicător.

— Îmi pare rău că am fost atât de vehement, Alberto! Dar cred că Montini se joacă cu focul.

— Asta mă tem și eu. Sincer vorbind, nu sunt sigur unde au ajuns sau ce au descoperit. Dar o să fiu cu ochii în patru. Mai presus de toate, niciun cuvânt din ceea ce ți-am spus, Karol!

— Nu-ți face griji! Suntem la ultimul etaj al clădirii, iar zidurile datează din secolul al XIV-lea. Sunt groase.

Adevărat, pereții erau groși. Dar nu suficient de groși pentru tehnicienii regimului polonez. Circumspecte la noul arhiepiscop, autoritățile avură grijă să-i umple biroul cu microfoane.

1 Viitorul papă Ioan-Paul al II-lea.

72.

A doua zi dimineață, când se întoarse în camera cronovizorului, Natacha nu fu surprinsă să-l găsească pe părintele Ernetti rugându-se din nou. Discret, merse să se servească singură din cafeaua lui bună. Când se ridică, se întoarse spre ea. Dar de data aceasta părea vioi.

— Cred că putem să începem, spuse el.

Era încântată să-l vadă într-o dispoziție atât de bună.

— Pentru ca cercetările noastre să aibă vreo șansă de reușită, părinte Ernetti, trebuie mai întâi să ne hotărâm asupra anului pe care vrem să-l explorăm. Pot?

Arătă spre o tablă de scris portabilă din fundul camerei.

— Sigur! spuse Pellegrino.

Ea se ridică și o trase mai aproape. Cu un creion mare, trasă o linie care mergea de la momentul „nașterii” până la „moarte”. La început și la sfârșit puse semne de întrebare.

— Cu ce perioadă din viața lui Iisus doriți să începeți?

— Nu cu patimile, e prea devreme. M-am gândit la începuturile lucrării lui Iisus în Galileea, sugeră Pellegrino.

— Ce vârstă avea?

El îi arătă Biblia.

— În Evanghelia sa, Luca scrie că atunci când Iisus a început să predice, avea vreo treizeci de ani.

Ea notă „30” cu puțin înainte de sfârșitul liniei pe care o desenase. Avea o rigoare militară, ca și când ar pregăti un plan de atac.

— Să începem de aici! Dar pentru a programa data potrivită, trebuie să știm când s-a născut Iisus.

Părintele Ernetti făcu un pas înainte și arătă spre începutul rândului.

— Ei bine… acum 30 de ani, anul Domnului?

— Este puțin probabil, părinte Ernetti. Când s-a născut Iisus, regele Irod cel Mare era încă în viață.

— Și ce dacă?

— Păi arheologii au stabilit cu certitudine că Irod a murit în anul -4.

Ea notă această dată pe tablă, un pic înainte de zero.

— După dumneavoastră, așadar, Iisus s-a născut cu patru ani… înaintea Sa? se miră Pellegrino.

— Da, dacă s-a născut în anul morții lui Irod. Dar poate s-a născut înainte?

— De unde să știu?

— Vă ofer un indiciu, spuse ea, arătând spre cer: steaua.

— Steaua din Betleem? Am crezut că este o legendă.

— Nu neapărat, spuse Natacha. Când lucram la teza mea, un prieten astrofizician mi-a spus că s-a întâmplat ceva cu adevărat neobișnuit pe cer în anul -7.

— O explozie stelară?

— Nu, astronomii nu le puteau vedea pe vremea aceea. Pe de altă parte, ei raportează o triplă conjuncție între Jupiter și Saturn.

Ea arătă fenomenul cu pumnii. Simbolizau două planete care se apropiau încet una de cealaltă.

— Având în vedere rotațiile planetelor din jurul Soarelui, se întâmplă ca două dintre ele, văzute de pe Pământ, să se apropie și să pară că se contopesc. Așa s-a întâmplat în anul -7 cu Saturn și Jupiter. Fenomenul era perfect vizibil din

Iudeea.

— Să fi fost asta steaua magilor?

— Poate. Mai ales că această conjuncție a avut loc de trei ori în același an, ceea ce nu se întâmplă decât o dată la fiecare 180 de ani. La acea vreme, a fost un motiv bun să credem că Cerul ne arată semne.

— Amuzant, spuse Pellegrino, tu, omul de știință, îmi arăți calea spre evanghelie!

Luă carioca groasă din mâinile ei și scrise pe tablă „-7 – triplă conjuncție”.

— Să presupunem că Iisus s-a născut în anul -7, spuse el. Dacă a murit la 33 de ani, așa cum se spune, a fost răstignit în 26 era noastră.

— Da, spuse ea. Acesta este anul în care Pilat din Pont a fost numit guvernator al Iudeii, spune Natacha.

— Deci se potrivește?

— Absolut!

— Deci, să mergem mai departe! râse Pellegrino.

Erau ca doi studenți, care lucrau la o problemă de fizică.

— Dacă vrem să-L vedem pe Iisus la începutul lucrării Sale în Galileea, continuă Natacha, trebuie, prin urmare, să ne întoarcem cu câțiva ani în urmă. Dar câți?

— Propun o ipoteză. Când eram la seminar, exegeții au calculat că ar fi trecut cam trei ani între întâlnirea lui Iisus cu Ioan Botezătorul și răstignirea Sa la Ierusalim.

Ea luă carioca înapoi de la el și scrise numerele pe tablă.

— Deci am avea 26 – 3 = 23. Trebuie să-L căutăm pe Iisus în Galileea în anul 23.

— Haideți! spuse Pellegrino.

Începu să programeze aparatul. Natacha îl opri.

— Staţi, părinte Ernetti! Nu aş vrea ca demersul nostru de a-L căuta pe Iisus să înceapă cu un eşec. Vă sugerez să luaţi o mică marjă şi să începeţi cu anul 21, cu doi ani înainte.

— Dar este mult prea devreme!

— Ce contează? Testăm terenul. Dacă nu găsim nimic până la această dată, vom avansa în timp, cu paşi mici.

Natacha nu-i spunea adevărul, căci lucra şi pentru ea. Dacă Iisus, cum credea ea, a stat în Qumran, dacă a urmat învăţăturile esenienilor, a făcut-o înainte de a începe slujirea Sa în Galileea. De aici şi interesul de a începe un pic mai devreme. Începuse deja să-l trădeze. Şi asta nu era tot, îşi spuse, ruşinată, gândindu-se la agentul CIA.

— Foarte bine, spuse Pellegrino, să facem cum spuneţi! În ce zi?

— Oricare doriţi. Să spunem pe 15 mai. Primăvara în Galileea, trebuie să fie ca un paradis!

— Unde mergem?

— Să încercăm în micul oraş Capernaum, pe malul lacului Tiberiada. Aici a locuit Petru.

— Sfântul Petru?

— Da, acesta a fost locul unde s-a format grupul de apostoli.

— Am înţeles.

Ea îşi consultă documentele arheologice.

— Vă dau coordonatele: 32°52'52" N, 35°34'30" E.

Pellegrino programă saltul în timp. Apoi îşi instală camera Bell & Howell în faţa ecranului cronovizorului.

— De acum înainte, spuse el, tot ce vedem va fi filmat pentru papă.

Pregăti mai multe role de film goale și i le încredință Natachei pentru a le schimba, pe măsură ce se terminau.

— Motor!

Lacul Tiberiada, cunoscut și ca „Marea Galileei”, era o întindere vastă care ar fi putut să ne facă să ne gândim, de fapt, la o mare. Câțiva pescari trăgând plasele, copii pe malurile sale, femei care alegeau peștii, totul emana liniște. Nu departe de acolo, se puteau vedea casele din Capernaum. Natacha arătă spre una dintre ele.

— Încercați să vă apropiați, părinte!

Pellegrino „plană” cu cronovizorul în direcția indicată de ea.

— Cred că aceasta este casa lui Petru, spuse Natacha.

— Dar… de unde știți?

— Acum câțiva ani, cu frații franciscani am săpat terenul. Această casă a fost venerată încă de la început de către primii creștini. Am găsit inscripții și inscripții. Unele purtau numele lui Petru, altele al lui Hristos. Am dedus că dacă apostolul a existat, cu siguranță a locuit în această casă[1].

— Bineînțeles că a existat! spuse Pellegrino, încruntându-se.

— Deci, îl vom cunoaște, spuse Natacha. Ați putea să strângeți ușor cadrul?

Cu maneta sa, Pellegrino mări imaginea. Casa lui Petru era făcută din bucăți mari de bazalt așezate una peste alta. Arăta ca o mică fermă construită în jurul unei curți interioare. Pellegrino își opri zoomul în fața pragului. Natacha se întoarse spre el zâmbind.

— Bine ați venit la Simon Bar-Iona, Simon, fiul lui Iona, numit Petru de către Iisus pentru că era încăpățânat!

Părintele Ernetti era fascinat. La fel ca în cazul schimbătorilor de bani din Templu, evanghelia care îi marcase copilăria, căpăta viață în fața lui.

— Este puțin mai mare decât celelalte case, remarcă el.

— Da, Petru trebuie să fi fost un bun pescar!

Prin ușa principală, se intra într-o curte mică unde se gătea la cuptorul cu lemne. Chiar așa, tocmai se gătea ceva.

— Petru și familia lui locuiesc, probabil, în camera mare din stânga, comentă Natacha.

Cealaltă cameră, din dreapta, este rezervată fratelui lui Petru sau oaspeților. Poate că aici stă Iisus când trece prin Capernaum.

Pellegrino se uită atent la micul ecran.

— În acest moment, nu văd pe nimeni.

— Stați, părinte Ernetti! Arheologia cere multă răbdare.

Așteptară zece minute bune. Profită de ocazie pentru a schimba banda Bell & Howell.

— Acolo…, spuse Pellegrino, arătând spre ecran.

Natacha se apropie. Două persoane intrară prin stânga. Erau încărcați cu saci de pește. Pellegrino se precipită.

— Crezi că este Petru?

— Poate.

Cei doi bărbați se opriră în prag. Amândoi cu barbă, purtau tunici simple legate la brâu. O femeie ieși din casă și îl îmbrățișă pe cel care părea a fi cel mai în vârstă.

— Femeia pare a fi soția lui.

— Porfira, spuse Pellegrino.

— Nu-i știam numele, răspunse Natacha. Cel pe care l-a îmbrățișat este cu siguranță Petru.

Părintele Ernetti se uită în jur ca un copil în fața unei vitrine de Crăciun. Porfira

luă cei doi saci cu peşte şi dispăru din nou în casă. Pellegrino ieşi din starea lui de siderație. Arătă spre celălalt bărbat.

— Și tovarășul său, credeți că ar putea fi…

— Iisus? Nu, nu cred. Și el este îmbrăcat tot ca un pescar. Mai degrabă mă gândesc la Andrei, fratele lui Simon Petru.

O fetiță ieşi în fugă din casă și sări în brațele lui Petru. Pe lângă ei, un câine lătra fericit.

— O scenă din viața obișnuită din Galileea, comentă Natacha.

— Dar unde sunt apostolii? întrebă Pellegrino.

— Dacă ne-am întors la data potrivită, nu sunt departe, cu siguranță.

La acel moment satul era destul de pustiu. Natacha ridică privirea și se gândi câteva secunde.

— Am o idee, părinte Ernetti! Vă sugerez să mergeți de cealaltă parte a lacului, în…

Îşi consultă cartea de arheologie.

— La 32°50'21" N, 35°30'27" E.

— Pe mare?

— Nu, mergem alături, la Magdala.

— De ce Magdala?

— Vă amintiți de Maria Magdalena?

— Da.

— Numele ei adevărat era Maria de Magdala!

1 Este adevărat. În zilele noastre majoritatea specialiștilor cred că era cu adevărat casa lui Petru (NDLA).

73.

Situat pe malul vestic al lacului Tiberiada, Magdala era un sat puţin mai „burghez” decât Capernaum. Lângă casele meşterilor sau ale comercianţilor, cu ziduri netede şi colorate, erau casele neîngrijite ale pescarilor. Sinagoga, construită pe malul lacului, nu era cu siguranţă luxoasă, dar fiind poleită cu aur părea mai lustruită decât cea din Capernaum. În jur erau multe tarabe la care se mai opreau, uneori, trecătorii.

— Aici a trăit Maria Magdalena, spuse Natacha. Sau mai bine zis Miriam de Magdala. Cine ştie? Poate că Iisus a întâlnit-o în această sinagogă.

— Evanghelia spune că Iisus ar fi vindecat-o de „şapte demoni”, spuse Pellegrino.

— Şi părerea exorcistului care este? întrebă ea zâmbind.

— Că a fost probabil o boală nervoasă. Ce au găsit arheologii despre Maria Magdalena?

— Ca să vă spun adevărul, părinte, nu avem nicio dovadă a existenţei sale. Conform textelor, ar fi fost o femeie bogată pentru că sprijinea călătoriile apostolilor.

Pellegrino o privi amuzat.

— La urma urmei, Natacha, ştii evangheliile mult mai bine decât mine!

— Le-am citit îndelung pentru a-mi scrie teza.

Pe ecran se puteau vedea câteva gospodine de toate vârstele, care priveau tarabele.

Alţii pregăteau masa în curtea casei lor.

— Cum s-o recunoşti pe Maria Magdalena printre toţi aceşti oameni? spuse

Pellegrino. Nu avem niciun portret.

— Speram să o găsim în sinagogă, alături de apostoli, răspunse Natacha. Doisprezece bărbaţi însoţiţi de o femeie, la vremea respectivă, nu era ceva obişnuit. Dar nu este nimeni acolo.

— Nu mă mir, repetă părintele Ernetti, am sosit prea devreme. În anul 21, Iisus încă nu începuse să predice. Este pe undeva… Nu ştiu unde.

— În Nazaret? se oferi Natacha.

— Da, poate cu familia în Nazaret.

— Deci, ce aşteptăm?

— Să mergem acolo! spuse Pellegrino. Aveţi coordonatele?

Ea îşi consultă ghidul.

— Iată-le: 32°42'07" N, 35°18'12" E.

Pe atunci, Nazaret era un sat mic. Cuprindea aproximativ cincizeci de case, toate foarte modeste şi construite după acelaşi model de locuinţă cu patru camere.

La capătul satului, văzură o tarabă.

— Credeţi…?

— Poate, spuse ea. Uitaţi, e cineva!

Pe un banc de lucru instalat în pragul casei, se afla un bărbat îmbrăcat într-un şorţ de piele, făcând găuri într-o scândură cu un fel de arc răsucit. Firul arcului era răsucit în jurul unui cui metalic fixat pe un suport. O mişcare regulată înainte şi înapoi făcea ca acel cui să se întoarcă, la fel ca un burghiu modern.

— Acesta este atelierul unui tâmplar, spuse ea. În vremea lui Iisus, tâmplarii erau şi dulgheri şi pietrari.

Pellegrino îşi apropie faţa de ecran.

— Acest bărbat, după tine, ar putea fi… Iosif?

— Este posibil. Având în vedere mărimea satului, nu cred că existau doi tâmplari.

Omul era bătrân, avea în jur de şaizeci de ani. Purta o tunică lungă cu decolteu în V, strânsă în talie, iar pe cap avea o kippa, la fel ca majoritatea evreilor din acea vreme. Avea o barbă deasă şi aproape în întregime albă, iar faţa îi era brăzdată de multe riduri şi înnegrită de lungile zile de lucru în soare. Avea mişcări rapide şi sigure ca ale profesioniştilor. Natacha se aplecă apoi spre Pellegrino şi îi şopti la ureche.

— Părinte Ernetti, uitaţi…

O femeie tocmai ieşea din casă cu un lighean plin cu lână scărmănată, proaspăt spălată. Puse ligheanul pe podea.

— Ea? spuse Pellegrino.

— Probabil, spuse Natacha.

Vocea părintelui Ernetti devenise înăbuşită şi ochii i se umezeau de lacrimi. Cu un cleşte de lemn femeia lua o parte din lâna din lighean şi o scufunda într-un butoi cu apă colorată violet. Alături mai erau şi alte butoaie ce conţineau diferite culori. Pellegrino îşi făcu cruce, se ridică de pe scaun şi îngenunche. Închizând ochii, murmură uşor Salve Regina în latină.

— Salve, Regina, mater misericordiae vita, dulcedo et spes nostra, salve ad te clamamus, exules filii Evae. Ad te suspiramus, gementes et flentes in hac lacrimarum valle[1].

Natacha păstră discret tăcerea. Apoi Pellegrino îşi reluă locul lângă ea.

— Mă aşteptam, dar îmi este greu să cred că…

— Înţeleg emoţia dumneavoastră, părinte!

Natacha calculă în minte că ar fi trebuit să aibă cam patruzeci şi cinci de ani. În anul 23, dacă fiul său avea treizeci de ani, ar fi putut să îl aibă pe la cincisprezece, şaisprezece ani. Părul ei lung şi brun, pe care îl ascundea sub un voal, devenise gri. Avea o privire surprinzător de ascuţită. Brăzdată de câteva riduri, faţa ei era subţire şi palidă. Totul emana dulceaţă în jurul ei.

— Este frumoasă.

— Da, este frumoasă, repetă Natacha.

Pellegrino abia putea vorbi.

— Și… Iisus?

— Momentan, nu mai văd pe altcineva. Ah, Iosif pleacă de acasă!

Într-adevăr, bătrânul, își puse pe umăr o geantă plină cu câteva ustensile elementare.

— Unde se duce?

— Își ia ustensilele. Deci, va lucra pentru altcineva.

— Nu se îndreaptă spre sat, observă Pellegrino.

— Atunci cred că se duce la Sepphoris, răspunse Natacha. A fost capitala Galileei, la cinci kilometri de Nazaret. La acea vreme, mulți galileeni lucrau acolo. Mergem acolo?

— Crezi că Îl vom găsi pe Iisus acolo?

— Există o singură modalitate de a afla, adică să mergem acolo.

Natacha consultă manualul de arheologie.

— Introduceți 32°45'11" N, 35°16'46" E și veți ajunge în centrul orașului. Pentru programarea orei, păstrați aceeași dată, dar cu două ore mai târziu. Acesta este, aproximativ, timpul care i-ar fi trebuit lui Iosif ca să meargă pe jos într-acolo.

Pellegrino manipulă mașina cu atâta grabă că… o scurtcircuită! Natacha izbucni în râs. Fură cufundați în întuneric. Garda elvețiană bătu la ușă.

— Probleme, părinte?

— Poți să apeși butonul de reconectare, prietene? întrebă Pellegrino. În hol, chiar deasupra.

Lumina reveni. Aparatul trebuia repornit.

Pellegrino părea enervat.

— Ce vă face să râdeți?

— Nervozitatea dumneavoastră!

— Aș vrea să vă văd acolo, dacă ați fi în fața… Nu știu, în fața lui Abraham sau a lui Moise.

— Oh, știți, spuse Natacha, în afară de Clark Gable, niciun bărbat nu mă impresionează!

1 „Bucură-te, Regină, maica milei, viața, mângâierea și speranța noastră, bucură-te, către tine strigăm surghiuniți, fii Evei. Către tine suspinăm, gemând și plângând în această vale de lacrimi.” (din lat.).

74.

— Am venit cât de repede am putut!

Carvalho crezu că banii pe care încă i-i datora pentru colaborare fuseseră în mare pentru Manfred Ehrlich. Dar, oricum, nu mai conta, era acolo, la Roma, proaspăt sosit de la frontiera elveţiană[1].

— Mă bucur să vă revăd, Manfred! Am multe întrebări pentru dumneavoastră.

— Şi eu, părinte, am vrut să vă spun…

— Cecul dumneavoastră? Desigur, vi l-am pregătit. Nu este încă semnat, dar e pregătit.

Manfred Ehrlich se încruntă.

— Probleme, Dom Alberto?

— Niciuna, cu excepţia celor pe care le cunoaşteţi deja. Am aflat că la CERN aţi câştigat renumele de expert în fizica cuantică?

Ehrlich, care nu înţelegea unde voia să bată Carvalho, răspunse modest.

— Oh, sunt departe de nivelul profesorului Miller, Dom Alberto, dar mă descurc. M-aţi chemat pentru a vă da meditaţii? întrebă el râzând.

— Aproape, răspunse Carvalho pe acelaşi ton. În timp ce construiam maşina, Desmond Miller mi-a povestit despre misterele acestei fizici ciudate. Aparent, în lumea atomului lucrurile stau diferit?

— Da, pare să funcţioneze după legi diferite. Este un mediu în care particulele sunt peste tot şi nicăieri, unde lucrurile există doar dacă le observi. Şi, din nou, nimic nu e sigur. Nişte fizicienii oarecum extremişti cred că în universul atomic realităţile pot fi infinite.

— Aici voiam să ajung, Manfred. Miller mi-a spus despre teoriile fizice ale unui anume Hugh Everett. Îl cunoaşteţi?

— Desigur, el este cel mai tare fizician din zilele noastre! El este unul dintre extremiştii despre care vorbeam. L-am cunoscut anul trecut în Statele Unite. Bea şi fuma foarte mult… şi nu doar tutun.

— E un om serios?

— Ceea ce spune el te poate surprinde, dar are argumente.

— Manfred, mă cunoaşteţi, ştiţi că nu-mi place să mă lungesc: pe scurt, care este teoria lui?

— Pe scurt, părinte, e greu. El crede că realitatea, ceea ce noi numim realitate, nu este singulară, ci sunt mai multe.

— Nu faceţi filosofie, Manfred. Fapte!

— Fapte? Ei bine, într-o noapte din 1954 Everett s-a îmbătat cu doi colegi de clasă la Universitatea Princeton. Aşa i-a venit ideea universurilor multiple…

Vorbiră toată seara. Neîncrezător la început, din cauza teoriilor cuantice extrem de abstracte pe care Manfred Ehrlich încerca să le explice, Carvalho îşi spuse că intuiţia sa, încă o dată, nu-l înşelase. Şi că, fără să-şi dea seama, papa pregătea, împreună cu complicele său Ernetti, un dezastru de prima magnitudine pentru întreaga lume creştină.

1 CERN este situat la granița dintre Franța si Elveția.

75.

La fel ca Templul din Ierusalim, noua cetate Sepphoris era construită de Irod în stil roman. Era foarte aproape de Nazaret, dar părea cu adevărat o altă lume, total diferită de aspectul auster al satelor din Iudeea.

— Există chiar şi un cardo, observă Natacha.

— Ce denumiţi dumneavoastră un cardo? întrebă Pellegrino.

— Într-un oraş roman, cardo maximus este strada principală, axa principală nord-sud a unei cetăţi.

Cardo din Sepphoris era pavat cu pietre mari pe care circulau care trase de cai, şi altele mai mari, trase de boi. De o parte şi de alta erau alte străduţe laterale mai mici, pline cu tarabe. Se puteau vedea bărbaţi şi femei îmbrăcaţi în stil roman, cu tunici albe sau colorate. Părintele Ernetti observă bucuros că Natacha era încântată.

— Ai spune că suntem în Pompei, zise ea. Un Pompei cu totul nou!

Comparaţia nu era greşită. Pellegrino vizitase oraşul îngropat, cu puţini ani în urmă. Acolo erau clădiri asemănătoare, locuinţe comune cu etaj, insulae şi vile de lux în stil roman ce aveau curţi decorate cu mozaicuri. Patru apeducte alimentau rezervoare şi bazine, precum şi ceea ce era, fără îndoială, văzută de sus, o baie publică.

— Cum să-l găseşti pe Iosif în această mulţime? se plânse Pellegrino.

— Este tâmplar, e suficient să găsim un şantier în lucru. Uitaţi unul mare.

— Unde?

— În partea superioară a oraşului, spuse ea, în stânga ecranului.

Într-adevăr era un amfiteatru în construcţie. Pellegrino mânui pârghia

cronovizorului întocmai precum un maestru și se întoarse spre șantier ca un elicopter.

— Puteți să mergeți la proscenium, părinte?

Focaliză imaginea pe scena mare, care era din lemn. Aproximativ zece muncitori lucrau la finisajele de podea.

— Veniți mai aproape, cred că îl văd pe Iosif!

Pellegrino merse în față cu cronovizorul. Tâmplarul era acolo cu muncitorii săi.

— Poate unul dintre ei este Iisus, sugeră Natacha.

— Sunt cel puțin zece. La fel ca în cazul Mariei Magdalena, nu avem cum să-l recunoaștem.

— Mai puteți strânge cadrul, părinte?

— Sunt la maximum.

Iosif era în mod clar șeful. El supraveghea muncitorii, dându-le sfaturi sau rectificând anumite detalii. Se îndreptă spre un tânăr care urma să ridice o scândură mare pe un scripete și-i puse cu afecțiune mâna pe umăr.

— Și dacă era El? spuse Natacha. Restul sunt prea bătrâni pentru a fi Iisus.

Iosif plecă de lângă tânăr pentru a verifica munca unui alt tâmplar.

— Uitați-vă la fața lui…

— Ce credeți despre el?

— Privirea lui. Este la fel ca a Mariei.

La fel ca majoritatea locuitorilor din Iudeea, tânărul era brunet și avea părul negru, creț, dar tuns scurt. Era scund și destul de îndesat, îmbrăcat într-o tunică simplă sub care se putea ghici un șal de rugăciune, un talit cu țițit, cu franjuri, așa cum poartă evreii religioși. Pe cap purta o kippa. Fața îi era parțial ascunsă de o barbă deasă, cârlionțată, maro. Pielea ei era închisă, ochii căprui, dar privirea era impregnată de aceeași dulceață ca cea a mamei sale.

Pellegrino se încruntă.

— Să fie el, Iisus? Dar… nu seamănă cu Iisus!

— Pentru că ştiaţi cum arăta Iisus?

— Nu, dar…

— Iisus nu arăta ca imaginile din cărţile de catehism, părintele meu. Nu avea nici păr ondulat, nici ochi albaştri. Iisus era un evreu care arăta ca un evreu. Am prieteni israelieni care seamănă destul de mult cu acest bărbat. Nu sunt toţi de urcat pe podium, dar sunt băieţi buni, cu figuri foarte bărbăteşti.

Rămânând fără argumente, Pellegrino exclamă:

— Dar… este gras!?

— Nu e gras, e robust. Era necesar ca să meargă la Ierusalim pe jos sau să alunge negustorii Templului. Iisus s-a bătut cu ei, părinte Ernetti, nu era vreun firav!

Părintele Ernetti era reticent. Totuşi, nu putea admite că omul pe care îl vedea pe ecran, atât de diferit de Iisusul tradiţiei, era adevăratul Iisus din Nazaret.

— Să nu ne hazardăm, spuse el, nu avem nicio certitudine.

— O să verificăm, sugeră Natacha. Cred că aţi avut dreptate, ne-am întors prea devreme în timp. În 21, Iisus nu devenise încă Iisus. Lucrează ca tâmplar la casa tatălui Său, dar este deja rabin, ne putem da seama după felul în care este îmbrăcat.

Pellegrino programă deja maşina.

— Cu doi ani înainte?

— Da, răspunse ea, înapoi la Capernaum.

El făcu întocmai. Se întoarseră la casa lui Petru, dar de data aceasta în anul 23. În faţa pragului, o duzină de bărbaţi şi femei se adunaseră în jurul unui bărbat care le vorbea convingător. Era acelaşi om ca în Sepphoris.

— Vedeţi? îi spuse ea lui Pellegrino.

Se uită fix la ecran, nemişcat. De data aceasta, ca şi în cazul Mariei, avea lacrimi în ochi.

— Dumnezeul meu…

— Aţi putea să-I citiţi pe buze? întrebă Natacha.

Pellegrino repetă mecanic cuvintele pe care le-a ghicea. Natacha traduse cuvânt cu cuvânt.

— „Trebuie… să anunţ vestea… despre… şi oraşelor.”

Părintele Ernetti răsfoi în grabă Biblia.

— „Trebuie să binevestesc Împărăţia lui Dumnezeu şi altor cetăţi, fiindcă pentru asta am fost trimis.” Este în Luca, 4:43.

— Vedeţi? spuse Natacha. Este chiar EL.

Petru ieşi apoi din casă şi Îi vorbi lui Iisus. Amândoi dispărură înăuntru.

— Ce fac? întrebă Natacha.

Din nou, Pellegrino îşi consultă Biblia.

— Cred că Iisus o vindecă pe soacra lui Petru.

Continuă să citească evanghelia:

„Dar apunând soarele, toţi câţi aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El.”

— De aceea, numele Capernaum ne duce cu gândul la haos, spuse Natacha. Când Iisus era acolo oamenii se îmbulzeau la uşa lui Petru!

Observă cu surprindere că Pellegrino avea probleme cu respiraţia.

— Ce se întâmplă, părinte Ernetti?

— Eu… am nevoie de aer curat.

Devenise foarte palid. Îl sprijini, temându-se că îşi va pierde cunoştinţa. Îi aduse

un scaun.

— Aşezaţi-vă! Vreţi nişte apă?

— Puteţi opri aparatul, Natacha? Doar apăsaţi butonul mare.

Natacha făcu întocmai.

— E mult pentru o singură zi, spuse părintele Ernetti, desfăcându-şi gulerul sutanei.

— Am înţeles. Vreţi să mergem la un medic, la Palatul Papal?

— Nu, vreau doar să ies.

— Să mergem în Piaţa Sf. Petru. Sprijiniţi-vă de mine! spuse ea.

76.

Merseră o vreme în tăcere. Era cam ora cinci. Răcoarea de afară făcea ca sfârşitul de august să fie un pic mai suportabil. Pellegrino părea pierdut în gândurile sale. Natacha aprinse o ţigară.

— Aţi avut dreptate, Natacha! spuse Pellegrino. Nu este uşor să stai faţă în faţă cu credinţele tale.

— Credinţei nu îi place lumina deplină, părinte Ernetti, răspunse tânăra. Preferă clar-obscurul lăcaşurilor de cult.

— Încă îmi este greu să-mi dau seama. În această după-amiază, i-am văzut pe toţi trei, într-o cameră mică, la trei sute de metri de aici, pe un biet ecran de televiziune alb-negru. I-am văzut pe toţi cum vă văd pe dumneavoastră. Iosif, Maria şi Domnul Iisus.

— A fost minunat, nu?

— Da, a fost minunat. Dar sunt atât de…

Avea probleme cu pronunţarea cuvântului care îi veni în minte. Ea îl ajută.

— Atât de umani? adăugă Natacha.

— Da, recunoscu el, cam aşa.

— Nu au aripi pe spate. Dar nimic nu vă obligă să difuzaţi aceste imagini.

— Papa va decide. Dar nu, eu cred că trebuie să le arătăm tuturor creştinilor.

Se întoarse spre bazilică, luminată de lumina aurie a serii.

— Este foarte frumoasă, nu vi se pare?

Natacha fu surprinsă de întrebarea sa.

— Este foarte frumoasă, da!

— Știați că sculptorul Bernini a proiectat-o?

Râzând, arătă spre ghidul ei.

— Bineînțeles că știu datorită lui. Chiar dacă este tipărit în ebraică, ghidul meu mi-a spus totul despre Vatican!

— Pentru Bernini, continuă Pellegrino, aceste coloane simbolizau brațele întinse ale Bisericii care îmbrățișează lumea.

Ținea ochii închiși în timp ce rostea cuvintele, de parcă ar fi vrut să se convingă de ceea ce spunea.

— Asta este tot ce contează, Natacha, și-și întinse brațele. Biserica va avea o mare încercare pe care o va depăși ținându-și brațele deschise.

Natacha se gândi că poate era momentul să discute cu părintele Ernetti.

— Părintele meu, aș vrea să vă cer o mare favoare…

— Orice, Natacha. Fără tine încă aș fi rătăcit în căutarea lui Iisus.

Natacha inspiră adânc.

— De ani de zile, ca arheolog, mi-am pus aceeași întrebare: cum a devenit Iisus, Iisus? Este o revelație cerească sau învățătura lui se înscria într-un curent al istoriei evreiești.

— Vom afla vreodată, Natacha? Ce vă preocupă?

— Am lucrat la manuscrisele de la Marea Moartă, apoi câteva luni și în situl de arheologie de la Qumran. Ați auzit de comunitatea esenianã?

— Normal, la fel ca toată lumea. La ce vă gândiți?

— Acum, că știm cum arată Iisus, aș vrea să știu dacă, așa cum se spune, a trăit printre esenieni, dacă a fost influențat de ei și chiar… dacă era unul dintre ei.

— Cine a zis asta?

Avea o privire atât de directă, încât îi era greu să-l mintă. Ea răspunse în șoaptă:

— Eu… arheologii.

El înțelese.

— Vreți să programez aparatul pe situl Qumran între anii 21 și 23, asta era?

— Da. În 21, Iisus lucra în continuare pentru tatăl Său. În 23 Și-a început slujirea în Galileea. Dacă a trăit printre esenieni, a fost în anul 22.

— Putem verifica acest aspect, dar asta nu face parte din misiunea mea. Ar trebui să cerem papei permisiunea.

— Nu va accepta niciodată, spuse Natacha. Va spune că vrem să diminuăm autenticitatea lui Iisus spunând că era esenian sau că era unul dintre discipolii lor.

— Asta vreți, Natacha?

— Nu, eu doar caut adevărul. Și această mașină minunată ne va spune în câteva imagini mai mult decât douăzeci de ani de săpături în deșert. Părinte, faceți-o pentru mine, este cercetarea care mi-a ocupat toată viața!

O privi cu un aer malițios.

— Vom merge la Qumran, Natacha, dar va fi micul nostru secret. Nu mă veți trăda niciodată?

Fața tinerei se lumină cu un zâmbet mare.

— Niciodată!

77.

— De data aceasta, nu filmăm nimic? spuse Natacha.

— Bineînțeles că nu! Suntem complet în ilegalitate.

— Atunci cu atât mai bine pentru mine!

— Ar trebui să păstrați tăcerea pentru tot ceea ce vom vedea. Deja e mult și că îndrăznim să căutăm.

Porni aparatul.

— E bine pe 7 mai, anul 22?

— De ce nu?

Ea își consultă manualul.

— Veți găsi Qumran la 31°44'27" N, 35°27'31" E, spuse ea.

Pe ecran apărură imagini cu Qumran. Peisajul era unul pe care îl cunoștea cu ochii închiși. Dar de data aceasta clădirile nu mai erau doar ruine. Puține la număr, aveau acoperișuri din grinzi, ipsos și paie. Pereții erau făcuți din piatra locală, lipiți cu un strat gros de tencuială alb-cenușie.

— Uite, părinte Ernetti, chiar în această clădire s-au scris manuscrisele de la Marea Moartă.

Ea îi arătă scriptoria. Nu se putea vedea înăuntru, dar un bărbat ieși din clădire cu un sul sub braț, pe care îl examina cu atenție în lumina soarelui.

— Unul dintre manuscrisele de la Marea Moartă… nou-nouț, spuse Natacha. Știu pe unii care ar plăti scump să vadă asta!

La câțiva metri de scriptorie, un turn de veghe cu pereți groși permitea să se dea

alerta în cazul unui atac din partea vreunui trib din deșert. Exista și un atelier de olărit, cu tot cu bazinul unde se pregătea lutul, o roată de piatră și două cuptoare de copt. Acolo se făceau acele vase atât de speciale în care fuseseră păstrate manuscrisele găsite în 1947.

Împrăștiate peste tot, butoaiele, bazinele și piscinele captau apa de ploaie pentru băi ritualice. Cât despre esenieni…

— Este curios, spuse Pellegrino, se intersectează, dar nu vorbesc între ei. De parcă ar fi făcut un jurământ de tăcere.

— Așa sunt ei, părinte.

— Foarte austeri!

Toți erau, într-adevăr, foarte sobri, purtau o tunică albă lungă și un voal alb înfășurat pe cap. Veneau și plecau, părând ocupați doar de misiunea lor. Unii se adunau să se roage sau să asculte o predică. Alții își făceau ritualurile. Nici un copil, nici o femeie printre ei.

— Cred că mâncau și dormeau în corturi sau în peșterile din apropiere, spuse Natacha.

— Femei nu existau?

— Majoritatea erau singuri. Dar câțiva își aduseseră soțiile, știm după oasele găsite în cimitirul lor.

— Se pare că nu se amestecau cu bărbații.

— Nu, ele rămâneau în corturi.

— Natacha, totul este foarte diferit de grupul care-L urma pe Iisus!

Și-o spunea chiar și ea însăși. Iisus era urmat de apostolii săi, dar și de femei, precum Maria Magdalena, văduva din Chouza, Suzana, poate chiar și de prostituate! La casa esenienilor, se observă în mod clar o segregare. Femeile, fără îndoială, considerate ca fiind necurate, rămân retrase în corturi, la marginea satului.

— Și ce făceau în aceste clădiri, în afară de a-și scrie manuscrisele? întrebă Pellegrino.

— Se pregăteau pentru sfârșitul lumii. Credeau că ar putea sosi dintr-un moment în altul. Timp de un secol și jumătate, ei s-au purificat pentru a fi gata să înfrunte Judecata de apoi. Ei credeau că restul omenirii avea să dispară, ca în timpul Potopului. Numai ei singuri, pentru că erau aleși, erau chemați să supraviețuiască și să repopuleze Pământul.

— Singuri pentru a repopula planeta? râse Pellegrino.

Natachei nu-i plăcea partea lui glumeață.

— Nu râdeți, părinte Ernetti!

— Natacha, spuse Pellegrino, uitați-vă corect la situație: esenienii dumneavoastră sunt o sectă!

Ea nu răspunse, dar ideea îi stârni curiozitatea. Pe de o parte, chiar așa își imagina ea esenienii când le-a descifrat textele. Pe de altă parte, aceste imagini îi arătau așa cum erau: sinistri. Da, chiar erau o sectă așa cum încă mai există astăzi în Texas sau America de Sud.

— Nu cred că îl vei găsi pe Hristos într-un astfel de loc, spuse Pellegrino.

Își aminti ceea ce îi spusese Thomas în Qumran: „Nu vei găsi nimic, pentru că nu ai dreptate.”

Întorcându-se spre ea, Pellegrino văzu cum i se înmuiau picioarele în timp ce se uita la imagini. Regretă cuvintele spuse și încercă să o ajute.

— Poate că am întârziat? Vrei să ne întoarcem șase luni în urmă?

— Haideți! răspunse cu jumătate de gură.

Cu șase luni înainte, spectacolul era același. Se uitară fix la ecran, minute în șir. Nu erau mulți membri în comunitate, Iisus ar fi fost ușor de recunoscut. Nu era printre ei.

— Poate m-am dus prea mult înapoi în timp. În 21 decembrie, Iisus poate era încă în Galileea. Dăm trei luni înainte?

— Da, vă rog! spuse Natacha. Și apoi ne oprim.

Avea lacrimi în ochi. Se opriră la 22 martie. Deodată Natacha începu să se agite.

— Uitați! Omul de pe deal…

Un bărbat stătea cam la o sută de metri de satul comunității. Pellegrino manipulă cronovizorul pentru a se apropia de el. Bărbatul era îmbrăcat ca ceilalți, într-o tunică albă. Privea în întuneric. Murmura ceva. Se ruga.

— Este același om pe care l-am văzut în Sepphoris, spuse Natacha.

— Este adevărat, recunoscu Pellegrino.

— Nu m-am înșelat!

Ea exploda de bucurie. Ar fi fost fericit pentru ea… dacă prezența lui Iisus într-un astfel de loc nu ar fi fost atât de deranjantă pentru el.

— Ce păcat că nu putem face o fotografie, spuse ea. Aș fi putut dovedi teoria mea.

— Nu este posibil, Natacha!

— Cel puțin știu că am avut dreptate. Iisus a aparținut comunității.

Pellegrino n-o mai asculta. Ea îl observă.

— La ce vă uitați?

— Iisus. Se roagă… dar nu cu ceilalți.

— Abia a sosit, spuse Natacha. Nu e încă unul de-al lor.

— Sau nu e, sugeră Pellegrino.

— Ce vreți să spuneți?

— Vom vedea. Merg cu trei săptămâni înainte, la începutul lunii aprilie.

Ecranul arăta din nou Qumranul. Îl căutară. Iisus nu mai era acolo.

— Cred că a plecat, Natacha.

— Aşteptaţi o clipă, se va întoarce!

Aşteptară. Nu se întoarse.

— A stat printre esenieni, spuse Pellegrino, dar nu pentru mult timp. I-a frecventat la fel ca un tânăr de astăzi, care ar experimenta cum este un partid extremist. A plecat în Galileea când şi-a dat seama că nu aici, în Qumran, Îşi va găsi calea. Iisus iubea viaţa, Natacha. În această comunitate, El nu a întâlnit decât nişte oameni vii care erau morţi deja.

Natacha era încremenită. Demonstraţia părintelui Ernetti era imbatabilă. Era construită pe puterea imaginilor, nu pe ipoteze îndoielnice. Făcu o criză. Se ridică, îşi aruncă manualul pe jos şi bătu la uşă. Garda elveţiană îi deschise şi se uită întrebător la părintele Ernetti, dar o lăsă să treacă. Pellegrino, gânditor, închise cronovizorul. Nu intenţionase să o rănească, dar era vorba despre Hristos. El… n-o putea minţi pentru a-i face plăcere. Ieşi şi el. O găsi aşezată pe o bancă din Piaţa Sf. Petru. Se uita în gol şi se întoarse când se apropie.

— Îmi pare rău, Natacha, îmi pare rău! Te-a durut, o văd clar. Îmi pare rău!

Ea îl privi. Văzu că plângea.

— Nu trebuie să vă cereţi scuze, părinte, aţi avut dreptate! Dar pentru mine este… o mare dezamăgire!

Simţea că era cu adevărat afectată.

— Am fost brutal, îmi reproşez asta.

Ochii tinerei erau încă umezi.

— De ani de zile, părinte Ernetti, mi-am stors creierii cu această întrebare, am învârtit-o pe toate părţile. M-am certat, mi-am făcut duşmani, chiar mi-am riscat cariera… şi a fost nevoie de doar câteva minute cu maşina dumneavoastră pentru

a șterge totul cu buretele. O parte din viața mea se destramă.

— Dumneata ai insistat, Natacha!

— Știu bine asta.

Mai devreme, astăzi, el era cel care avea nevoie de ajutorul ei, acum era rândul ei. El se așeză pe bancă și o luă de umăr, așa cum ar face un frate mai mare.

— Dar nu te-ai înșelat complet. Iisus a venit în Qumran… chiar dacă nu a stat mult.

— Iisus nu era esenian, părinte Ernetti. Aici m-am înșelat grav, părinte!

— Vom ști vreodată cine a fost Iisus? Chiar și pentru mine, preot, rămâne o enigmă.

Ea îl privi cu un zâmbet dulce-amar.

— Măcar unul dintre noi e fericit.

Își șterse ochii cu o batistă.

— Viața este atât de frumoasă, Natacha, când își păstrează o parte din mister!

78.

— Iar el? exclamă papa exasperat.

— Spune că sunteţi vechi prieteni, Sfinţia Voastră. Insistă să vă întâlnească. Aşteaptă în anticameră. Vreţi să-l dau afară?

— Nu, dacă ţine aşa mult să mă vadă.

Şi aşa se întâlni noul papă cu „vechiul său prieten”, Dom Alberto Pindare de Carvalho. Când intră în sala de audienţe, întinse mâna către episcopul din Rio care sărută Inelul Pescarului cu o smerenie prefăcută.

— Sfinte Părinte, am vrut să vă felicit pentru câştigarea alegerilor… şi, de asemenea, pentru priceperea de care daţi dovadă. La ora actuală, în Macapa, casa familiei mele nu este decât o grămadă mare de cenuşă. Prietenii dumneavoastră de la CIA au fost foarte eficienţi!

Paul al VI-lea afişă un zâmbet superior. Ştia că l-a enervat pe Carvalho.

— Excelenţă, chiar aţi crezut că poţi mătura Vaticanul cu această veche poveste despre „donaţia” lui Constantin? Au trecut secole de când se tot bate apa în piuă cu acest document, fără ca acest lucru să schimbe cu ceva viaţa Bisericii. Ceea ce aţi fi putut face cu câteva biete imagini mute, nu ar fi schimbat cu nimic lucrurile.

Carvalho nu insistă.

— Să uităm aceste conflicte, Preasfinte Părinte. Sunteţi papă acum. Am eşuat şi mă înclin. Dacă v-am cerut să vă văd, a fost în primul rând ca să reînnoiesc vechile mele legături cu un prieten bun.

Paul al VI-lea dădu din cap. Evident, nu se lăsă păcălit.

— Şi în al doilea rând?

— În al doilea rând, pentru că sunt un om curios.

— Continuați!

— Din moment ce vorbim sincer, acum știți de ce m-a interesat cronovizorul. Îmi imaginez că, dacă la rândul meu vă întreb ce vreți să faceți cu el, veți răspunde fără să-mi serviți gogoși.

— Perspicacitatea dumneavoastră mă obligă să vă admir, Dom Alberto, răspunse papa.

— La ce vă așteptați, Sfinte Părinte, suntem făcuți din același aluat. În orice caz…

— Da?

— Am, vedeți, o mică idee despre obiectivul pe care vi-l propuneți.

— Adică?

— Aș vrea să vă spun asta, Sfinte Părinte, și de data aceasta ca de la creștin la creștin. Eu doar am avut o lungă discuție cu un fizician de la CERN, specialist în fizică cuantică.

— Vă interesează fizica acum?

— Sunt interesat de toate, Preasfințite.

— Așa?

Nu înțelegea unde bate Carvalho.

— Când acest fizician mi-a spus despre această fizică ciudată, continuă Carvalho, mi-a prezentat-o sub forma unei povești despre o partidă de pescuit. Fizicianul care observă lumea particulelor este în situația unui pescar care își aruncă undița într-un lac[1]…

Carvalho făcea pauze dese în povestirea sa, de parcă voia să creeze un „suspans” artificial.

— Imaginați-vă că în acest lac trăiește un singur pește. Un pește mare, frumos,

dar un peşte solitar. În realitatea obişnuită, în lumea macroscopică, peştele se află într-un loc sau altul, în lac, are o existenţă foarte palpabilă. În lumea microparticulelor, lucrurile stau diferit. Peştele poate fi oriunde în lac; existenţa lui este nu este decât o sumă de probabilităţi. Este peste tot şi nicăieri în acelaşi timp. Pentru mecanica cuantică, existenţa este ca o ecuaţie pe care fizicienii o numesc funcţie de undă.

— Ecuaţia lui Schrödinger, o ştiu.

— Văd că nu vă spun nimic nou, Sfinte Părinte.

— Nu sunt fizician, dar am citit câteva cărţi de fizică. Să revenim la pescarul tău.

— Da. Totul se schimbă când pescarul prinde peştele…

Lui Paul al VI-lea i se păru că felul lui Carvalho de a spune povestea devenea, efectiv, exasperant.

— În acel moment, spuse el, peştele virtual devine real. Se materializează la capătul undiţei. Fizicienii spun că pescarul a „redus funcţia de undă”.

— Şi ce dacă? răspunse papa. La sosire există un singur peşte, cel pe care îl va prăji pescarul!

— Nu neapărat, Sfinte Părinte. Unii fizicieni, precum americanul Hugh Everett, sugerează că peştii din lac există într-un număr infinit de realităţi paralele. Când pescarul îşi scufundă undiţa, el „pescuieşte” una dintre aceste realităţi.

— Unde vreţi să ajungeţi, Carvalho?

Dom Alberto îl privi drept în ochi. Privirea lui devenise serioasă, aproape dură.

— Fiţi atent la ce urmează să pescuiţi din istorie, Sfinte Părinte! Captura dumneavoastră miraculoasă s-ar putea dovedi a fi diabolică!

1 M-am inspirat din frumoasa metaforă pe care au propus-o Sven Ortoli şi Jean-Pierre Pharabod în Imnul cuantelor (Ed. Decouverte, 1984).

79.

Fiind duminică, părintele Ernetti se oferi să o ducă pe Natacha pe plaja Ostia, la vreo treizeci de kilometri de Roma. După ce-şi parcă maşina sa Topolino, o duse să guste „cea mai bună îngheţată din Lazio”. Nu era decât o mică tonetă ambulantă, care se autointitulase astfel cu litere roşii, scrise pe rulotă. Pellegrino o ştia de multă vreme. Îşi luară mai multe îngheţate cu trei cupe pe care merseră să le deguste pe terasa unei braserii. Cerul avea acel albastru de azur specific Italiei, iar plaja era plină ochi cu oameni. Natacha închise ochii şi stătea cu faţa la soare.

— Am stat un an în deşert, spuse ea, şi este prima dată când mă bucur de soare!

— Soarele nostru este o mângâiere, spuse Pellegrino.

Natacha reluă conversaţia din ziua precedentă.

— Părinte Ernetti, cum doriţi să continuăm cercetările?

— Vreau să aduc papei pe acel Iisus pe care papa Îl invocă, Cel care va mişca mulţimile şi le va da înapoi credinţă. Aşa că m-am gândit la minuni.

— De ce nu? Ce minune aveţi în minte?

— Am adus instrumentul nostru de lucru.

Scoase o Biblie din geantă şi un caiet de notiţe.

— Ar trebui să începem prin enumerarea miracolelor…

— O să vă las să căutaţi, părinte Ernetti, iar eu merg să mă scald!

Ea îi întinse cornetul cu îngheţată, se ridică, îşi desfăcu fusta şi îşi descheie bluza. Era în bikini şi fugi spre Marea Tireniană, unde plonjă cu bucurie. Ernetti rămase o clipă visând, cu Biblia şi cu cele două cornete de îngheţată în mână. Treizeci de minute mai târziu, se întoarse lângă el să se usuce.

— Înghețata mea?

— În pahar, spuse el. Acum este o supă.

— În Israel se numește sahlab. Acesta este milkshake-ul libanez.

Ea sorbi înghețata topită cu înghițituri mici.

— Deci, minunile?

— Sunt mai multe, spuse Pellegrino, am făcut o listă. Femeia cu scurgere sânge din Betsaida, orbul din Ierihon, slăbănogul din Vitezda, învierea lui Lazăr, nunta din Cana Galileei. Ce spuneți despre nunta de Cana Galileei?

— Transformarea apei în vin? Nu o recomand, spuse Natacha.

— De ce? A fost un miracol mai puțin obișnuit, dar totuși un miracol.

— Ați fi dezamăgit. Săpăturile efectuate de arheologi au adus lumină asupra modului în care anticii din zilele lui Iisus păstrau vinul.

— Adică?

— Aveau tehnica romanilor. Aveau o tehnică de evaporare care transformau vinul într-un fel de sirop care poate fi păstrat mult timp. Trebuia doar să adaugi apă și…

— Înțeleg, spuse el. Pe scurt, în Cana Galileei, Iisus se mulțumi să fie un fel de somelier?

— Nu, dar… nu este cea mai convingătoare dintre minuni. Spun asta de dragul dumneavoastră, părinte!

Conversația continuă de-a lungul plajei. Pellegrino își suflecase tivul pantalonilor, Natacha își trase fusta peste bikini.

— Și învierea lui Lazăr? sugeră ea.

— Imposibil! răspunse Pellegrino. Minunea a avut loc în interiorul mormântului, iar cronovizorul nu străpunge pereții. Nu, m-am gândit la un alt miracol care se desfășoară în plină zi, cel în care îl vindecă pe slăbănog.

— Scăldătoarea de la Vitezda?

— Da, o știți?

— Locuiesc într-un apartament cu două camere în Ierusalim, care se află în zona Bisericii Sfânta Ana. Aici arheologii au descoperit rămășițele scăldătorii Vitezda. Am vizitat situl; exact de asta avem nevoie!

Ernetti începu să râdă.

— Așa ești dumneata! Vă povestesc despre un miracol al lui Iisus și îmi răspundeți că locuiți în apropiere!

80.

Le luă mai mult de o oră ca să ajungă la laborator, din cauza blocajelor din trafic. Pellegrino porni aparatul.

— Pentru locul miracolului, știm datele. Aceasta este actuala Biserică Sfânta Ana, la 31°46'53" N, 35°14'11" E, precizează Natacha.

— Și data? întrebă Pellegrino.

— E mai greu. Vă citesc textul lui Ioan, care introduce versetele despre minunea din Vitezda: „După acestea era o sărbătoare a iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim.” Ioan mai spune: „Dar în ziua aceea era sâmbătă.”

— Deci minunea s-a întâmplat într-o sâmbătă, după o sărbătoare evreiască. Dar nu știm care sau în ce an?

— Citesc mai departe, spuse Natacha: „Iar în Ierusalim, pe lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numea pe evreiește Vitezda, având cinci pridvoare. În acestea zăcea mulțime de bolnavi: orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare și tulbura apa, și cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos. De orice boală era ținut.”

— Adică?

— Apele bazinului erau considerate a fi miraculoase, deoarece se tulburau în mod regulat. Cred că a fost un fenomen geologic, la fel ca la gheizere. Israel este situat într-o zonă seismică, părinte. Ceea ce…

Se opri. Avea o idee. Luă telefonul. Conversația care urmă, dură cam o jumătate de oră. Pentru că vorbea în ebraică, Pellegrino nu putea înțelege nimic. Dar a avut sentimentul, din vocea Natachei, că găsise o pistă bună.

— Am informațiile care ne trebuie, spuse ea, închizând telefonul. Am sunat un prieten geolog de la universitatea Bar-Ilan. El a determinat perioadele în care se

manifesta gheizerul. Aceste fenomene sunt precum un calendar.

— A reconstituit ce s-a întâmplat acum două mii de ani? se întrebă Pellegrino.

— Avem un computer la universitate. E mare cât cinci dulapuri, dar face foarte multe. Am datele erupţiilor. Mai trebuie să aproximez despre care sâmbătă este vorba, cea care a urmat unei sărbători evreieşti. Daţi-mi zece minute!

Un sfert de oră mai târziu, avea răspunsul. De fapt, unsprezece posibile răspunsuri.

— Trebuie să le încercăm pe toate?

— Mă tem că da, părinte!

În prima întoarcere în timp la Vitezda văzură scăldătoarea. De fapt, existau două bazine, mărginite de nişte bolţi. La marginea celei mai mari, o mulţime de pelerini aşteptau tulburarea apei.

— E cam ca la Lourdes, spuse Pellegrino.

— Da, când apele sunt agitate, pelerinii merg să se scalde acolo, sperând că aceste ape miraculoase îi vor vindeca de bolile lor. Şi fac asta de veacuri.

Din păcate, la prima întoarcere în timp la Vitezda, nu-L văzură pe Iisus. Nici la a doua, nici la a treia. A patra fu cea potrivită. Într-adevăr, la vreo treizeci de metri de piscină, era un paralitic. Când apele începură să se agite, nimeni nu-i veni în ajutor pentru a-i permite să se scalde în apele miraculoase. Un bărbat se apropie de el. Natacha strânse braţul părintelui Ernetti.

— Uitaţi, părinte! Este Iisus!

Într-adevăr, era acelaşi bărbat pe care îl văzuseră în Sepphoris, Capernaum şi Qumran. El era urmat de unii dintre apostoli, inclusiv de Petru.

„Ridică-te, ia-ţi patul tău şi mergi!” spuse Pellegrino. Nu trebuie să citesc asta pe buze.

Imediat paraliticul fu vindecat. Îşi luă patul şi începu să meargă.

— Aveți minunea! spuse Natacha.

Mulțimea, care văzuse minunea, începu imediat să-L caute pe Iisus, care dispăruse la fel de repede precum venise.

— Aleargă după El! spuse Natacha. Ce de oameni!

— Cred că s-a dus spre intrarea în piscină, spuse Pellegrino. Îl voi urmări de sus, cu imaginea.

Folosind maneta cronovizorului, câștigă altitudine pentru a-L localiza pe Iisus.

— L-am găsit! E în cadrul meu!

— Strângeți cadrul! spuse Natacha.

Iisus se retrăsese pe o mică alee din Ierusalim. Un tânăr și o femeie îl urmăreau. Pellegrino îi încadră pe cei trei în așa fel încât fețele lor să poată fi recunoscute. Plecaseră din mulțime. Iisus își trăgea răsuflarea, stând pe jos, cu spatele lipit de un zid. Femeia merse să-i șteargă fruntea.

— Cine e? întrebă Natacha.

— Cred că este Maria Magdalena. Iar celălalt, tânărul, este apostolul Ioan.

— Continuați să vă apropiați! spuse Natacha. Încercați un prim-plan. Aș vrea să știu ce au să-și spună.

Iisus le vorbi. Din ochi Lui curgeau lacrimi. Plângea pentru că lumea Îl luase drept un vrăjitor pentru vindecarea săvârșită. Chiar și apostolii! Îl vedeau ca pe un conducător de război, un viitor rege al Israelului. Deja începuseră să împartă regatul. Credința lor îi aduse la El, dar redeveniseră simpli oameni, egoiști și lacomi. Maria de Magdala Îl sărută pe obraz, pe Iisus. Îl mângâie și Îl îmbrățișă. Îi spune că ea credea în El și în faptul că El va mântui lumea. Ioan gândea același lucru, dar vru să știe: „Stăpâne, ești trimis de la Dumnezeu?” Iisus își privi ucenicul în ochi: „Dacă îți voi răspunde, Ioan, îți vei pierde credința. Dumnezeu trebuie să rămână ascuns, astfel încât credința ta să dăinuie.”

Natacha și Pellegrino erau bulversați.

— Acum da, putem arăta papei imaginile!

81.

— Din punct de vedere tehnic, filmele dumneavoastră nu pot fi deloc celebre, părinte, spuse șeful laboratorului foto al Vaticanului. Rezoluția imaginii lasă mult de dorit.

— Este normal, răspunse părintele Ernetti. Am filmat un ecran de televizor!

— Atunci se explică. Ce rost avea să filmaţi ecranul?

— Dacă v-aș spune, nu m-aţi crede, spuse Pellegrino râzând.

— Toate rolele dumneavoastră sunt în geantă. Știți unde sunt sălile de editare?

— Da, la primul etaj.

Însoțit de Natacha, Pellegrino își croi drum spre locul cu pricina. Un editor profesionist îi aștepta.

— Bună ziua, părinte Ernetti! spuse tânărul. Asta era urgența?

Încercă să le ia, dar Pellegrino îl opri. Nu era posibil ca un terț să afle ce era în filmări.

— Mulțumesc, tânărul meu prieten, dar ne vom descurca fără dumneavoastră! Natacha are câteva cunoștințe pentru montaj. Ce credeți, Natacha?

Privi masa de editare, o adevărată masă profesională.

— Este un Intercine„pro”, cea mai tare sculă pentru montaj! Nu am lucrat niciodată cu așa ceva, dar voi reuși!

Fu totuși nevoie de câteva instrucțiuni, deoarece reglementările impuneau un editor profesionist pentru materialul dedicat Vaticanului. Fu chemat și directorul serviciului. Exasperat, părintele Ernetti folosi formula sa magică.

— Lucrăm direct pentru Sfântul Părinte! Puteţi suna la secretara lui. Interiorul său este 45-21.

Răspunsul veni foarte repede.

— Lăsaţi totul pe seama lor, spuse directorul, este un ordin al papei.

— Foarte bine, spuse editorul. Vreţi nişte sfaturi tehnice, domnişoară? o întrebă pe Natacha.

— Desigur, răspunse tânăra.

În realitate, ea nu ştia nimic despre montaj, în afară de ceea ce văzuse pe aparatura rudimentară de la Muzeul Rockefeller. Tânărul îi explică principiile de bază ale aparaturii Intercine. Deoarece nu exista sunet de sincronizat, manipulările fură, în cele din urmă, destul de simple. Odată rămaşi singuri, se apucară de treabă. După o primă selecţie, tăiară câteva secvenţe ce erau păstrate pentru montajul final, sub formă de role mai mici. Apoi, cu ajutorul rolei de scotch, timp de mai bine de o oră, Natacha le lipi. Aşezară bobina într-o cutie de metal şi merseră să-l găsească pe papă.

Natacha tremura puţin în timp ce încărca filmul în proiectorul de 16 milimetri pe care un asistent îl instalase în biroul lui Paul al VI-lea. Acesta din urmă, vizibil tensionat şi anxios, păstră tăcerea. Pellegrino nici nu îndrăznea să ridice privirea.

— Suntem gata? spuse papa cu nerăbdare.

— La dispoziţia dumneavoastră, Sfinte Părinte! răspunse Natacha.

— Daţi-i drumul!

Aprinse proiectorul. Primele imagini apărură pe ecran.

— Imaginile pe care le vedeţi, Preasfinte Părinte, sunt cele din micul sat, Capernaum.

— Unde a locuit Simon Petru?

— Exact. Ne apropiem…

Natacha observă că papa avea un rozariu pe care îl ținea între degete. Îl strângea cu nervozitate. În ciuda prezenței sale aparent detașate, se simțea că era tensionat.

Pentru postura sa, ar trebui să se observe mai puțin, își spuse ea.

— Și acesta este Petru. Predecesorul dumneavoastră, dacă îmi permiteți, adăugă Pellegrino, încercând să facă o glumă.

Niciun zâmbet. Atunci…

— Mi-l imaginam cam așa, comentă papa.

— Lângă el este fratele său, Andrei.

— Bine. Dar Iisus?

Concentrat pe scopul său, Montini voia să treacă direct la subiect.

— Deoarece nu am găsit nicio urmă a Lui în Capernaum sau în Magdala, am mers la Nazaret pentru a-L vedea.

— Ah, Nazaret…

Papa se aplecă în față. Își strânse rozariul atât de tare, încât i se înroși mâna. Filmul arăta câteva imagini panoramice ale satului.

— Aceasta este casa meșterului tâmplar, Sfinte Părinte. Omul pe care îl vedeți lucrând este Iosif.

— O, Doamne… spuse papa, făcând cruce și unindu-și mâinile pentru rugăciune.

Apoi apăru Maria.

— Dar femeia asta? Este…

— Maria, Sfinte Părinte!

De data aceasta, Paul al VI-lea îngenunche și se ruga în tăcere, cu mâinile lipite de frunte. Părintele Ernetti i se alătură. Natacha, din decență, opri temporar filmul.

Se ridicară amândoi, după câteva momente. Papa propuse să se reia filmul. Ecranul afișa apoi imagini din Sepphoris, apoi pe cele din proscenium unde lucrau Iosif și muncitorii săi.

Pellegrino inspiră adânc.

— Preasfânt Părinte, spuse el, iată-L pe Domnul nostru Iisus!

Se lăsă o tăcere care părea nesfârșită. Pellegrino se aplecă spre Montini și îi vorbi cu voce joasă.

— Ca și dumneavoastră, fără îndoială, am fost surprins de înfățișarea Lui.

— Sunteți sigur, părinte Ernetti, că este Domnul?

— Sigur! Pentru a verifica acest lucru, am făcut un salt de doi ani și am revenit la Capernaum. Iată că vedem imaginile cu Iisus alături de mulțimea adunată în fața casei lui Petru.

Pellegrino cită cuvintele pe care le citise pe buzele lui Iisus, în concordanță cu cele scrise în Evanghelia lui Luca.

— E chiar El! insistă părintele.

Papa nu schiță niciun gest.

— Un Iisus care nu corespunde imaginii din tradiție, spuse el în cele din urmă, dar Iisus este Iisus. Dar minunile? adăugă.

— Am filmat una, cea a vindecării slăbănogului din Vitezda.

Urmăriră scena și mulțimea alergând după Iisus pentru a fi vindecați.

— Ce spune? întrebă papa când Îl văzu pe Iisus vorbind cu apostolul Ioan și Maria Magdalena.

— În această scenă, Iisus este trist. Se plânge că lumea Îl ia drept un simplu vrăjitor.

— Confirmă că este Mesia?

— Ioan I-a pus întrebarea, dar nu vrea să răspundă, precizăPellegrino. Ca în evanghelii, de fapt.

— Bun. Oprește proiecția!

Se făcu liniște. Papa se ridică și medită în tăcere în timp ce se plimba prin cameră cu mâinile încrucișate la spate.

— Găsesc aceste imagini foarte mișcătoare, spuse el.

Pellegrino se relaxă un pic.

— Dau viață acestor personaje minunate cu care am crescut și prin care am găsit credința. Totuși…

— Da, Sfinte Părinte?

— Nu asta căutăm. Deloc!

Părintele Ernetti rămase mut.

— Dar de ce?

— Ceea ce am văzut este mult prea sobru. Trebuie să mișcăm marea masă a catolicilor, părinte Ernetti, de la cel mai modest țăran din Calabria până la miliardarul din Milano. Nu vom reuși, nu cu Iisus pe care mi L-ați arătat.

— Ce aveți să Îi reproșați, Sfinte Părinte?

— Este mult prea uman! Cât despre Iosif și Maria, din filmul tău, ei sunt niște oameni simpli din Galileea, nimic mai mult. Știu că acestea sunt figurile autentice, dar nu sunt potrivite, nu la proiectul nostru, nu vă pot spune altceva.

Pellegrino și Natacha erau consternați de acest limbaj pe care nu îl așteptau de la papă. Montini își dădu seama și deveni mai puțin intransigent.

— Nu vă demotivați, părinte Ernetti! La fel ca dumneavoastră, am găsit aceste scene copleșitoare. Dar sunt prea… prea obișnuiți pentru proiectul nostru. Aceasta este problema cu această mașină. Arătând istoria crudă, îi răpește magia.

— Totuși avem minunea cu vindecarea slăbănogului.

— Nu vă bazați pe asta! Pentru dumneavoastră, acesta este un miracol. Dar vor exista psihologi care să spună că nu a existat niciun miracol, că Iisus a ridicat paraliticul în picioare, redându-i încrederea în el. Le și aud deja.

Se adresă Natachei.

— Ce ziceți, domnișoară?

— Sfinte Părinte, eu sunt evreică. Mi-e jenă să vă răspund.

— Înțeleg, spuse papa, care se întoarse spre Pellegrino. Părinte Ernetti, avem nevoie de imagini mai puternice. Uitați-vă la Padre Pio. Petele sale au mișcat mii de oameni pentru că erau magice. Mâinile sale erau intacte și apoi, o clipă mai târziu, pline de pete. Minunea poate fi văzută imediat!

— Dar Padre Pio suferea de nevroză, obiectă Pellegrino. Filmările noastre Îl arată pe Iisus în persoană!

— Vai, când o să le arătăm, nimeni nu ne va crede! Îmi pare rău, la fel ca și dumneavoastră, dar ăsta este adevărul. Trebuie să arătați un eveniment cu adevărat extraordinar în viața lui Iisus.

— Un alt miracol? îndrăzni Pellegrino.

— Ne vom confrunta cu aceleași obiecții. Ale acelora care cred asta contra acelora care preferă o explicație firească. Văd doar un lucru de filmat acum: răstignirea lui Iisus, urmată de învierea Sa. Mă tem că, prin realismul său, cronovizorul va reda o scenă prea crudă. Dar trebuie să ajungem acolo. Ne-am înțeles, părinte Ernetti?

— Da, Sfinte Părinte!

Era consternat.

— Nu este un papă, comentă Natacha în timp ce ieșea. Arată ca editorul unui ziar de seară!

Deși zdrobit, Pellegrino era hotărât să-l apere. La urma urmei, era vorba despre

papa.

— Credința lui nu iese din discuție, Natacha. Scopul său este de a ajunge la cât mai mulți oameni posibil. Este necesar ca credincioșii catolici, când văd aceste imagini, să îngenuncheze și să se roage, aclamând întoarcerea lui Mesia.

— Evident, spuse Natacha, cu ceea ce am văzut, suntem departe de acest obiectiv.

— De aceea trebuie să ne întoarcem. Și de data aceasta vom merge până la crucificare!

82.

Trecuse destul de mult timp de când papa se plimba necontenit prin biroul său. Carvalho avusese dreptate cu ceea ce spusese la ultima lor întâlnire. Fără să știe exact de ce, avertismentul „episcopului roșu” îi sădise în minte o îndoială. Se întreba dacă nu cumva mânuiau cu o nesăbuință de copil, ceva ce era poate un imens butoi cu praf de pușcă?

Părintele Ernetti îl asculta fără să crâcnească, dar tocmai asta era problema. Dacă se întâmpla ceva nepotrivit, putea spune că a urmat întocmai ordinele papei. Și acea tânără israeliană? O alesese pentru abilitățile sale, fără să-și pună nici cea mai mică întrebare despre ea. Dar nu era creștină. Ar fi putut ea să fie ghidată de către Serviciile de informații israeliene, despre care știa că sunt foarte pricepuți! Ah, cât de complicată devenea această chestiune!

La început, Papa Pius al XII-lea fu atât de încrezător în adevărul evangheliilor, încât crezu că va găsi, cu mici excepții, aceleași personaje și aceleași evenimente pe care le învățase în catehism. Exista posibilitatea să fie câteva diferențe între ceea ce relata tradiția și ceea ce ar fi arătat cronovizorul, dar nu puteau să fie majore. Și dacă ar fi fost, le-ar fi ascuns.

Se așeză din nou în spatele biroului său.

Le-am ascunde… într-o anumită măsură, bineînțeles! Se gândi la imaginile pe care le văzuse cu o zi înainte. Acest Iisus cu fața rotundă, barbă neagră și cu o pronunțată alură semită, atât de departe de fața nordică, cu ochi albaștri, cu tenul deschis și părul lung, care locuia în mintea creștinilor occidentali. Această imagine, în ciuda tuturor precauțiilor luate, va ieși în cele din urmă din Arhivele Secrete și va face turul lumii. Mai rău decât atât, această scenă, după vindecarea paraliticului, unde Iisus se plânge de atitudinea apostolilor, unde refuză, în ciuda insistențelor lui Ioan, să spună că El era Mesia[1].

Montini se uită la ceas.

S-ar putea să fie mai rău. Până acum, părintele Ernetti și tânăra fată ar fi putut

cerceta momentele-cheie din Patimi. Ce vor găsi? Confirmarea evangheliilor sau… o uriașă dezamăgire?

Montini nu era omul care să aștepte pasiv ireparabilul. Trebuia să găsească o protecție în caz de… neprevăzut. Și trebuia să acționeze acum, înainte ca părintele Ernetti să se întoarcă la el cu alte filme. Nu putea purta singur totul pe umeri. Apăsă pe un buton al soneriei. Un tânăr preot veni să-l întrebe ce dorea.

— Roagă-l pe secretarul meu de stat să vină în biroul meu.

— Vă ascult, Sfinte Părinte! spuse cardinalul secretar de stat.

— Am să vă încredințez o misiune de cea mai mare importanță, Excelență. Veți suna din partea mea președinția Republicii și veți cere să vorbiți cu președintele…

— Cu președintele în persoană?

— În persoană. Îi veți cere din partea mea să fie prezent în biroul meu, în această vineri, la ora zece.

— Dar… este poimâine?

— Veți justifica urgența acestei întâlniri spunând că este o chestiune de cea mai înaltă importanță, despre care nu-i pot spune în prealabil. Va trebui să vină însoțit de ministrul apărării și ministrul de interne.

Cardinalul secretar de stat fu uimit de aceste cereri cu adevărat neobișnuite.

— Nu am terminat, adăugă papa. Veți convoca în aceeași ședință persoana responsabilă de Academia Pontifică de Științe și pe doi dintre colegii săi, dacă este posibil buni cunoscători de istorie romană.

— Mă pun pe treabă imediat, Sfinția Voastră.

Adevărurile dificile trebuie să fie împărtășite, își spuse Montini, bucuros că preluase frâiele. La urma urmei, societatea civilă are și ea un cuvânt de spus!

1 Va păstra această taină până când îl întâlnește pe Pilat. Exegeții numesc asta „secretul mesianic”.

83.

— Dacă vrem să vedem patimile lui Hristos, spuse Pellegrino, trebuie să începem cu intrarea lui Iisus în Ierusalim.

Erau destul de temători când s-au întors în laboratorul lor. Părintele Ernetti reporni cronovizorul.

— Deci, ne îndreptăm spre anul 26? întrebă Natacha.

— Da. Rămâne să găsim ziua.

El îşi luă Biblia.

— Avem un indiciu. Evanghelia după Ioan scrie cum, cu şase zile înainte de Paşte, Iisus a venit la Betania. A doua zi a intrat în Ierusalim. Prin urmare, El îşi făcu intrarea în Ierusalim cu cinci zile înainte de Paştele evreiesc. Să începem de acolo.

— Bine, dădu din cap Natacha. Să calculăm cinci zile înaintea Paştelui. Prima zi a azimilor era, după calendarul ebraic, pe data de 15, luna nisan, ceea ce ne duce la… data de 10 luna nisan, pentru intrarea în Ierusalim.

— Iar după calendarul nostru?

Ea consultă un tabel de date în cartea ei.

— 28 martie.

Părintele Ernetti programă, astfel, data de 28 martie, 26 după Hristos, pe esplanada Templului. După câteva minute, ecranul arătă imaginea unei mulţimi mari de oameni.

— În mod normal, spuse Natacha, Iisus merge pe un măgar, în mijlocul acestei mulţimi. Ce spune textul?

El citi evanghelia cu voce tare.

— „Și Iisus, găsind un asin tânăr, a șezut pe el, precum este scris: nu te teme, fiica Sionului! Iată, Împăratul tău vine șezând pe mânzul asinei.”

— Iată-L! spuse Natacha.

De data aceasta părul și barba îi crescuseră. Mergea pe un măgar mic. Saluta mulțimea care Îl primea ca pe un rege.

— Ce spun? întrebă Natacha.

Pellegrino îi spuse cuvintele în aramaică, cele pe care le citise de pe buzele bărbaților și femeilor care îl aclamau pe Iisus.

— Îl aclamă pe noul Mesia, traduse ea. „Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului! Binecuvântat este Regele lui Israel!” Ei cred că Iisus este noul rege al lui Israel și că îi va elibera de ocupația romană.

— Se înșală, spuse Pellegrino. Iisus a fost pacifist, nu a venit să facă război.

— Da, dar asta cred oamenii, spuse Natacha.

Câțiva oameni îndrăzneți încercară să treacă de cordonul de securitate format de paznicii Templului, dar fură opriți.

— Cine sunt aceștia? întrebă Pellegrino îngrijorat.

— Zeloți. Luptătorii de rezistență care cheamă să ia armele împotriva romanilor. S-au strecurat în mulțime.

Zeloții scandau un fel de slogan. Părintele Ernetti îi spuse Natachei ce citea de pe buzele lor.

— Sunt blesteme împotriva Marelui Preot, spuse Natacha. Îl acuză că este complicele ocupanților.

Mulțimile începură să se precipite din cauza sosirii trupelor romane.

— Ce se întâmplă?

— Sunt soldaţii romani care vin ca întăriri pentru paznicii Templului.

Soldaţii se adunară la baza scărilor de la intrarea în Templu.

— Formează o barieră între Templu şi mulţime, spuse Pellegrino. Unde este Iisus?

— Nu-L mai pot vedea, răspunse Natacha uitându-se la ecran. A fost, fără îndoială, înconjurat de susţinătorii Săi. Cred că lucrurile vor degenera…

Avea dreptate. Un zelot care avea o praştie, aruncă violent cu o piatră ascuţită, care lovi în faţă un legionar. Acesta se prăbuşi, ţipând. În câteva secunde, demonstraţia paşnică se transformă într-o revoltă. La un gest al comandanţilor, soldaţii romani formară un grup compact, protejat de scuturile lor.

— Se pare că va fi un masacru, spuse Natacha.

Într-adevăr, la ordinul comandantului, soldaţii îşi scoaseră sulițele şi le îndreptară către mulţime. Mulţimea fu cuprinsă de panică.

— Dumnezeule! spuse Pellegrino.

În timp ce se retrăgeau, unii dintre manifestanţi – majoritatea femei şi copii – căzură şi fură călcaţi de mulţime. Alţi romani, care ajunseseră călare din cetatea Antonia, se aruncară în mulţime şi începură să lovească în stânga şi în dreapta cu săbiile.

— Este un masacru, spuse Natacha speriată.

Părintele Ernetti părea buimăcit.

— Nu înţeleg, spuse el. Este… asta nu apare în evanghelii.

— Evangheliile nu sunt cărţi de istorie, părinte Ernetti.

— Şi în cronicile acestui istoric… cum îl cheamă?

— Iosephus Flavius ? Nu, din câte ştiu, el nu menţionează o revoltă de la acel moment. Şi totuşi el dă multe detalii.

Treptat, esplanada Templului se goli. Toată lumea fugise. Pământul era acoperit

de sânge și presărat cu multe cadavre.

— Sper că Iisus nu a fost rănit! spuse Natacha.

— Este imposibil, răspunse Pellegrino, pentru că există o continuare…

Natacha părea îngrijorată.

— Exact, părinte Ernetti, ce spun textele după ce Iisus a intrat în Ierusalim?

— Ei bine… există episodul ultimei mese cu apostolii. Ceea ce noi creștinii numim Cina cea de Taină.

— Da, dar are loc într-o cameră închisă, nu vom putea vedea nimic. Și după această masă?

— Iisus urmează să se roage în Grădina cu măslini.

— Acolo îl putem găsi. Programați cu o zi înainte de Paște, în data de 14, luna nisan. Vă dau coordonatele Grădinii cu măslini: 1°46'46" N, 35°14'25" E.

Câteva minute mai târziu, micul ecran afișa Grădina Ghetsimani, pe un deal din Ierusalim. Fusese denumită „Grădina măslinilor” datorită măslinilor bătrâni de câteva secole, care se găseau acolo. Grădina era pustie.

— Nu este nimeni, observă Natacha. Ce spune evanghelia?

El își luă din nou Biblia și citi cu voce tare: „Și ieșind, S-a dus după obicei în Muntele Măslinilor și ucenicii L-au urmat. Și când au sosit în acest loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită. Și El S-a îndepărtat de ei ca la o aruncătură de piatră și, îngenunchind, Se ruga. (…) Iar El fiind în chin, mai stăruitor se ruga. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge care picurau pe pământ.”

— Ați programat data potrivită? întrebă Natacha.

— Da, sunt sigur. Dar în texte, Iisus a venit aici după cină. Cred că este un pic cam devreme. Să mai așteptăm!

Așteptară. O oră, apoi două ore. Cum cronovizorul capta lumina remanentă a neutrinilor și nu cea a fotonilor, absența luminii nu era o problemă. Curând, se

făcu ora prânzului în Ierusalim. Și tot nimic. Pellegrino rămase nemișcat, cu ochii fixaţi pe ecran.

— Vreţi să facem cu rândul, părinte? sugeră Natacha.

— Nu. O să aștept toată noaptea dacă trebuie!

Cu un aer dezamăgit, ea se ridică și merse să facă o cafea tare. De asemenea, desfăcu o pungă cu prăjiturele. Îi dădu una și lui Pellegrino.

— Măcar mâncaţi ceva!

O ignoră și continuă să privească micul ecran. Îi părea rău pentru el.

— Trebuie să ne hotărâm, spuse Natacha. Nu va veni nimeni.

— LINIȘTE!

Țipase. Această explozie de furie era atât de surprinzătoare, încât Natacha se întoarse cu spatele, instinctiv. Rămase încăpățânat în fața ecranului, tăcut, fără să se uite la ea. Trecură mai multe ore. Pleoapele lui Pellegrino deveniră mai grele, dar tensiunea nu îl lăsa să doarmă. Natacha îi puse ușor mâna pe umăr. Ecranul arăta că în Ierusalim se făcu ziuă. El se bâlbâi.

— Nu a venit.

— Nu cu o zi înainte, oricum.

O luă de mână. Se simțea rușinat.

— Îmi pare rău, Natacha! Sunt așa de…

— Știu, sunteți la limită. Trebuie să vă odihniți puțin!

— Nu, nu voi dormi. Cred că… este necesar…

Se bâlbâi, la fel ca un om care a băut prea mult.

— Natacha, vreau să fiu sincer. Povestea asta începe să mă bântuie.

— Ce vreți să faceţi? îl întrebă ea.

— Trebuie să mergem să vedem…

— Unde?

— Pe Golgota.

84.

Își dădură întâlnire în Templul Vestei, în inima Forului Roman. Dom Alberto Carvalho ura să aștepte, dar interlocutorul său întârzia, la fel ca toți politicienii. Cine se credeau ei? Aștepta cu răbdare, admirând statuile vestalelor. În mod curios, chiar dacă timpul nu cruțase restul forumului, reprezentările statuilor în piatră erau mai mult sau mai puțin intacte. Răpite din familiile lor de la o vârstă fragedă, aceste fete tinere aveau odinioară sarcina de a păstra focul zeiței Vesta. Trebuiau să rămână fecioare timp de minimum treizeci de ani. Cea care încălca porunca era sortită zeilor infernali și îngropată de vie. Romanii, își spuse Carvalho în sinea lui, nu lucrau cu jumătăți de măsură! Nu același lucru s-ar putea spune despre succesorii lor, ai Democrazia Cristiana, regi ai compromisului… și, uneori, ai compromiterii.

Din acest punct de vedere, cel pe care îl aștepta nu era diferit. În prezent ministru de interne, era cap de afiș în dosarul infamilor pe care îl ținea Carvalho. Bani lichizi câștigați din tranzacții imobiliare, pe când era ministru al dezvoltării, renovarea vilei sale din Lombardia plătită cu fonduri secrete din ministerul său, posibil – așa se zvonea – relații oculte cu mafia. Singurul lucru dificil pentru Carvalho era să aleagă cu care dintre aceste lucruri îl va șantaja.

În cele din urmă, apăru. Pentru a nu fi recunoscut, purta ochelari mari și fumurii, la fel ca o vedetă din Cinecitta. Însă acest om mic și slab nu avea nimic seducător, în afară de prestigiul funcției sale.

— Îmi pare rău, îmi pare rău, Excelență! spuse el, alergând. O întâlnire care nu se mai termina la minister!

— Deci, să nu mai pierdem timpul, domnule ministru! Vom vorbi în timp ce ne plimbăm prin grădina asta frumoasă.

Ministrul îl urmă, ștergându-și fruntea.

— Vă ascult, Dom Alberto! Cu ce vă pot ajuta?

— Aveţi vreo informaţie despre ce se întâmplă în acest moment în Arhivele Secrete ale Vaticanului?

— Foarte fragmentat. Papa se ocupă personal de această chestiune. Se vorbeşte despre o maşină instalată în buncăr, pilotată de un preot italian şi de o tânără israeliană. Este ceva foarte misterios, dar nu s-a răsuflat nimic… încă.

— De ce spuneţi „încă”?

— Pentru că papa ne-a convocat vinerea aceasta la zece dimineaţa, în biroul său din Palatul episcopal. Ştiaţi?

— Mi s-a spus, da. Acesta este tocmai motivul pentru care v-am rugat să veniţi. Cine va fi prezent?

— Preşedintele Republicii, ministrul apărării, preşedintele Academiei Pontifice de Ştiinţe… şi eu.

Carvalho se opri. Nu-i venea să creadă.

— Toţi aceşti oameni? Şi ce vrea să vă spună?

— Sfântul Părinte ne-a anunţat doar că ne va dezvălui ceva foarte important despre cercetările ştiinţifice în curs. Sunt dispus să pariez că este despre maşina aia din Arhivele Secrete.

— Şi eu cred asta. Nu v-a mai spus nimic?

— Doar că această întâlnire trebuie să rămână confidenţială.

— Foarte bine. Aşa că ascultaţi ce vă spun…

— Da, Dom Alberto!

— De îndată ce această întâlnire se încheie, chiar înainte de a vă întoarce la ministerul dumneavoastră, mă veţi suna la acest număr.

Îi întinse o foaie de hârtie cu un număr de telefon scris. O împături şi o strecură în buzunarul sacoului ministrului. Voi aştepta apelul dumneavoastră vineri, începând cu prânzul.

— Nu ştiu dacă întâlnirea noastră se va termina la prânz, Excelenţă. S-ar putea să fie mult de discutat după aceea.

— Voi aştepta apelul dumneavoastră, indiferent cât va dura. Dar, mai presus de toate, să îmi spuneţi totul.

Ministrul părea îngrijorat.

— Este atât de important, Dom Alberto?

— Mult mai mult decât vă puteţi închipui, domnule ministru!

85.

Locul denumit Golgota, unde aveau loc execuţiile condamnaţilor, era situat pe un mic deal în afara oraşului. Când creştinismul a devenit religia oficială a romanilor, chiar mama împăratului Constantin, Elena, s-a deplasat la Ierusalim pentru a face munca de arheolog necesară pentru a lua stânca ce se află acum inclusă în Bazilica Sfântului Mormânt.

— Iată coordonatele, spuse Natacha lui Pellegrino: 31°46'42,4" N, 35°13'47,1" E.

Pe ecran apăru un peisaj pustiu. Aspectul sinistru al locului era accentuat de ploaie. Erau peste tot o mulţime de bălţi rezultate, fără îndoială, din faptul că apa umplea găurile unde fuseseră înfipte cruci.

— Nu este nimeni, observă Natacha.

În acea zi, de fapt, nu era niciun condamnat pe deal.

— Poate vor ajunge? spuse Pellegrino.

— Să aşteptăm! Ziua abia a început.

Aşteptară cu ochii aţintiţi asupra acestui peisaj apocaliptic.

— Poate că Îl vor răstigni dis-de-dimineaţă?

— Nu cred, răspunse Natacha.

— De ce spuneţi asta?

Nu răspunse şi scotoci în cărţile pe care le adusese într-un rucsac mare. Pe ecran, ploaia părea să fie tot mai violentă. Pământul arăta ca o grămadă de noroi. Natacha scoase o carte pe care o deschise pe masă.

— Ce este această carte? întrebă Pellegrino.

— Iosephus Flavius , Antichităţi Iudaice. Vreau să văd dacă găsesc ceva.

Flavius a fost un evreu de seamă, care a trecut la romani după suprimarea revoltei din 66-70. El a făcut o lucrare scrisă în care relata evenimentele din aceşti ani decisivi, povestind şi cele mai mici detalii. Cartea la care se uita era o ediţie ebraică şi avea cuprins, ceea ce făcea căutarea mai uşoară. Găsi ceea ce căuta.

— Nu este nevoie să aşteptăm. Suntem dimineaţa devreme, sărbătoarea Paştelui a început. Iosephus Flavius subliniază că legea evreiască la vremea respectivă interzicea executarea în cele opt zile de Sărbătoare a Paştelui. Nimeni nu va veni acum.

— Dar cum este posibil acest lucru? se întrebă Pellegrino.

Natacha se uită cu atenţie la ecran.

— Este cineva! Acolo, în dreapta…

În ciuda oboselii cronice, părintele Ernetti sări direct spre maneta de comandă. Se îndreptă spre locul indicat. Un om, de fapt, mişca pământul.

— Este un sclav, spuse Natacha, are grijă de mormântul comun. Astăzi nu a existat nicio execuţie. Şi nici mâine nu va exista.

Pellegrino era uimit. Îi vâjâiau urechile. Îi era greu să se adune.

— Natacha, ce înseamnă toate acestea? se bâlbâi el.

— Nu ştiu, părinte. De la revolta din piaţa Templului, istoria nu mai arată la fel cum o ştim.

Pellegrino lovi cronovizorul cu platul mâinii. Fu cuprins de o furie la fel de mare ca uimirea sa.

— Această maşină ne joacă feste!

— Calmaţi-vă! Cel puţin un lucru pe care îl ştim este că Iisus nu a fost răstignit în acea zi.

— Ceea ce nu înseamnă că nu a fost deloc.

— Unde poate fi? Arestat de romani?

— Posibil. Sau s-a întors în Galileea, pentru a se ascunde printre adepții săi.

— Vreți să mă întorc la Capernaum?

— Încercați, da! Și avansați șase zile pentru a-i da timp să călătorească pe jos. Vă dau din nou coordonatele?

— Nu este nevoie, toate coordonatele geografice ale locurilor pe care le-am vizitat sunt salvate în memoria aparatului. Este suficient să le amintim.

S-au întors la Capernaum la șase zile după revoltă. Satul era pustiu, de parcă locuitorii se baricadaseră în casele lor.

— Cred că oamenii se ascund, comentă Natacha. Rebeliunea Ierusalimului a declanșat un val de represiuni care s-a răspândit în toată țara.

— Merg să văd casa lui Petru, spuse Pellegrino.

Așteptară în fața casei apostolului, dar nu Îl văzură nici pe Iisus, nici pe vreunul dintre discipolii Săi.

— Încerc la Magdala? întrebă părintele Ernetti.

— Nu este nevoie, va fi la fel. Mergeți la Nazaret!

Ajunseră la Nazaret. Casa lui Iosif era închisă cu scânduri bătute în cuie.

— Au încuiat casa. Fără îndoială, pentru a ține hoții la distanță.

Pellegrino era pe punctul de a exploda.

— Dar unde s-au dus, Doamne?

Se ruga la fel ca un om care își caută familia după un cataclism.

— Toată lumea a fugit, spuse Natacha.

Deodată îi veni o idee.

— Părinte Ernetti, rămâneţi în Nazaret, dar săriţi peste doi ani!

— De ce?

— Dacă Iisus se ascunde, aşteaptă undeva ca să treacă furtuna. Doi ani mi se par rezonabili.

Săriră doi ani şi au ajuns în anul 28 în faţa aceleiaşi case a lui Iosif din Nazaret. De data aceasta se putea vedea un grup de oameni pe prag. Pellegrino şi Natacha o recunoscură pe Maria, mama lui Iisus. În faţa ei era un bărbat care stătea cu un bebeluş în braţe. Era Iisus. O tânără brunetă se apropie şi luă delicat copilul în braţele ei. Atunci Iisus începu să şlefuiască o scândură pe un banc de lucru. Natacha se întoarse spre Pellegrino.

— Aţi înţeles?

Clătină din cap că „nu”. Dar o parte din mintea lui înţelesese.

— Iisus s-a căsătorit, spuse Natacha. Această femeie este soţia Lui şi acest băieţel este fiul Său.

Părintele Ernetti rămase neîncrezător.

— Ce tot spuneţi acolo? Iisus a murit răstignit!

— Nu este mort. După revolta din Ierusalim, romanii i-au alungat pe rebeli. Iisus a fugit, nu ştiu unde. În tot acest timp a întâlnit o femeie cu care s-a căsătorit. Doi ani mai târziu, când pacea a revenit, s-au întors la Nazaret. Iosif a murit, Iisus a continuat munca tatălui Său.

— Vreţi să spuneţi că Domnul… ar fi renunţat la misiunea Sa?

— Vreau să spun că a măsurat capacitatea puterii romane. El nu a vrut, continuând misiunea, să dea romanilor un pretext pentru un nou masacru. Nu ştiu dacă a făcut-o cu inima uşoară, dar da, se pare că a renunţat.

Cu mâinile tremurânde, Pellegrino închise cronovizorul. Sub privirea îngrijorată a Natachei, se îndreptă spre uşă şi bătu pentru ca garda să-i deschidă. Îi era

greață și se aruncă spre toaletă ca să vomite. Paznicul elvețian, îngrijorat, o întrebă pe Natacha din priviri.

— Nu se simțea bine, spuse ea. Puteți suna la infirmerie?

Paznicul se repezi spre telefon și chemă un doctor. Între timp, Pellegrino ieșise din toaletă și părăsise deja clădirea Arhivelor.

86.

Merse fără să știe încotro apucă, fiind într-o stare de șoc. Se pierdu pentru câteva minute pe străduțele din partea de nord a Pieței Sf. Petru și intră într-o farmacie pentru a cere un sedativ. Văzându-l atât de palid, farmacistul se oferi să cheme o ambulanță. El refuză, ieși repede și chemă un taxi care îl duse la gară. Cumpără un bilet pentru următorul tren spre Veneția. Tocmai intra în gară. Alergă pentru a nu-l pierde.

Natacha, la rândul ei, îl căută o vreme în Piața Sf. Petru. Apoi renunță. Merse la o poștă de unde îl sună pe Zvi. Formă numărul lui, pe care i-l dăduse în caz de urgență. Îl scoase dintr-o întâlnire spunându-i că era ceva foarte important. Ea îi recunoscu vocea.

— Da, Natacha?

Îi povesti ședința de dimineață. Raportul ei fu urmat de o tăcere îndelugată.

— Ești sigură de ceea ce ai văzut? întrebă Zvi.

— Sigură.

— Este uimitor. Ai vorbit cu papa despre asta?

— Nu încă. Aștept revenirea părintelui Ernetti.

— Dă-i timp să digere știrile.

— Și cu Fincher, ce facem?

— Agentul CIA? Spune-i ce știi, este acordul nostru. Situația cu Egiptul este tensionată, avem nevoie de informațiile lui.

— Înțeles!

Închise telefonul și-l sună pe Fincher. Aranjă să-l întâlnească sub pridvorul

Bazilicii Sf. Petru, lângă statuia lui Carol cel Mare. Îi ceru să ajungă în treizeci de minute. În acest timp, sună la mănăstirea venețiană a lui Pellegrino și îi lăsă mesaj că îl așteaptă la laborator.

Fincher nu întârzie să apară. Vorbiră între ei cu voci joase, protejați de gălăgia care umplea pronaosul bazilicii. Când Natacha îi spuse ce au văzut, el lăsă să îi scape un lung „Iisuuuuseee!”

— Mi-am imaginat totul, în afară de asta. Unde este părintele Ernetti?

— A plecat. Avea nevoie să fie singur.

— Am înțeles. Știți unde am o mică șansă să îl găsesc?

— Poate în mănăstirea sa din Veneția.

— Voi suna acolo. Pentru moment, niciun cuvânt nimănui. Făceți-vă invizibilă, pierdeți-vă prin Roma. Faceți în așa fel încât nici măcar papa să nu poată ajunge la dumneavoastră!

— Înțeles!

Pellegrino intră în Biserica San Giorgio Maggiore. El îngenunche în fața crucii maiestuoase din altar. Începu să se roage. Apoi se opri și se uită la cruce. Mai avea vreun sens să facă ceea ce făcea? Nu mai știa. Cu toate acestea, el a început din nou să se roage lui Hristos din obișnuință. Chiar avea nevoie. Un călugăr se apropie și veni să-i spună că telefonul sunase de mai multe ori. Era sunat de la Roma. Trei persoane, dintre care secretarul de stat al papei, îl căutau urgent. Pellegrino răspunse că va suna înapoi, dar că mai are nevoie de rugăciune.

— Dar… este papa! se miră călugărul.

Pellegrino se cufundă din nou în rugăciunea lui. Neîndrăznind să mai insiste, călugărul se retrase. La căderea nopții, Pellegrino luă un vaporetto pentru a traversa Marele Canal. Rătăci pe străzile mici care duceau spre centrul orașului vechi. La această oră târzie, magazinele erau închise.

Simțind că urma să leșine (nu mâncase nimic toată ziua), cumpără un sendviș la

un vânzător ambulant. După prima îmbucătură, i se păru că renaşte. Îşi reluă plimbarea. Nu ştia cum să îşi scoată din cap imaginile pe care le văzuse cu câteva ore în urmă. Grădina măslinilor goală, Golgota goală şi această ploaie torenţială, această ploaie de coşmar. Traversă Piazza San Marco. Mica orchestră de la Café Florian cânta, ca de obicei, valsurile lui Strauss. Ajunse la chei, după piaţetă. Gondolele, zguduite de vânt, scârţâiau ca de obicei. Gândindu-se la asta, îi trecu prin cap ideea că această cumpănă ar fi putut avea un sens. Dar care? Deodată, de parcă ar fi ieşit din umbră, apăru un bărbat. Îl recunoscu imediat.

— Agent Fincher! Ce faceţi aici?

— Aveţi nevoie de ajutor, părinte Ernetti, pentru asta am venit aici.

— Nu pot vorbi cu dumneavoastră. Nu în această seară. Lăsaţi-mă în pace, vă rog!

— Există momente în care singurătatea este cea mai gravă otravă. Veniţi cu mine, părintele meu!

Empatia pe care o citi pe chipul lui Fincher îl convinse, în cele din urmă, pe Pellegrino.

— În acest moment, localul „Florian” este încă deschis. Aveţi nevoie de ceva fierbinte de băut.

Se aşezară pe banchetele din piele.

— Părinte Ernetti, voi fi sincer cu dumneavoastră. Sunt protestant, mi-am crescut copiii cu respect pentru Scriptură. Am înţeles de mult timp ce încercaţi să faceţi cu Montini, asta mă preocupă la fel de mult ca şi pe dumneavoastră. Spuneţi-mi, ce aţi văzut?

Fincher nu-i putea spune că ştie deja, pentru că risca să o trădeze pe Natacha. Dar nu fu nevoie să insiste. Pellegrino avea atâta nevoie să vorbească, încât povesti tot ce avea pe inimă. Pentru câteva secunde Fincher închise ochii şi rămase nemişcat.

— Nu-mi vine să cred că evangheliile au minţit. Toţi evangheliştii fac, cu mici diferenţe, aceeaşi relatare despre răstignirea lui Iisus. O astfel de poveste nu se inventează.

— Chiar şi Iosephus Flavius , agent Fincher! Am verificat în biblioteca mănăstirii. În cronicile lui, el vorbește despre moartea lui Iisus pe cruce. Toți acești oameni nu au putut visa!

— S-a întâmplat ceva ce nu înțeleg, recunoscu Fincher. Va trebui să vorbim cu papa. Când îl veți vedea?

— Am cerut o audienţă. Ne va primi vineri dimineaţă, alături de Natacha.

— Până atunci, odihniţi-vă şi fiţi atent la Carvalho! Are oameni peste tot, chiar şi în anturajul apropiat de Sfântul Părinte.

— Ce poate să facă el?

— Să discute cu ruşii.

Pellegrino nu înțelese.

— Dar… şi el este creştin… Ce nevoie ar avea?

Fincher îi puse mâna pe umăr.

— Sunteţi un om bun, părinte Ernetti. Nu cunoaşteţi, la fel ca mine, întunericul sufletului uman.

87.

Când fură introduși în sala de audiență a papei, vineri dimineață, Pellegrino și Natacha fură surprinși să afle că Paul al VI-lea invitase șase persoane la această întâlnire. El îi recunoscu pe președintele Republicii, pe ministrul apărării și pe ministrul de interne. În stânga lor stăteau șeful Academiei Pontifice de Științe și doi alți membri ai săi. Pellegrino, tulburat, îl luă deoparte pe papă.

— Sfinte Părinte, ați divulgat secretul?

— Am ajuns la capătul călătoriei noastre, părinte Ernetti. Ceea ce ați văzut îi privește pe toți cetățenii, creștini sau nu. Nu pot și nu vreau să păstrez asta pentru mine. Mi s-ar reproșa asta. Trebuie să împărtășim aceste adevăruri cu cei responsabili de societatea civilă.

— Ceea ce am văzut, Sfinte Părinte, este… greu de dus, spuse Pellegrino.

Văzu o umbră de îngrijorare trecând pe fața papei.

— Încă un motiv, prietene, să nu ținem totul pentru noi.

Pellegrino își spuse că Montini, ca de obicei, planificase totul pentru a se proteja. Inclusiv veștile proaste!

Papa îi prezentă pe toți și făcu o scurtă introducere.

— Părinte Ernetti, domnișoară Yadin-Drori, chiar în această dimineață am informat toți oamenii prezenți despre cercetările dumneavoastră din cadrul proiectului „Sant'Agostino". Spuneți-ne ce ați văzut!

Pellegrino simți că ceea ce va urma nu va fi ușor! Cu toate acestea, reuși să articuleze câteva cuvinte.

— Sfinte Părinte, tot ce voi spune va fi confirmat de filmele pe care le-am făcut. Doriți să le vizionați?

— Le vom vedea, desigur! Dar aceste filme sunt mute, nu foarte clare, greu de interpretat. Prefer să ne oferiţi un scurt rezumat a ceea ce aţi văzut, mai întâi.

Povestea lui Pellegrino dură aproximativ douăzeci de minute. Pe măsură ce vorbea, tăcerea devenea tot mai profundă în sala de judecată. Când povesti revolta din piaţa Templului, care nu fusese menţionată nicăieri în evanghelii, consternarea devenise palpabilă. A fortiori când relată despre absenţa lui Iisus în Grădina Ghetsimani şi de pe Golgota. Dacă momentul nu era chiar dramatic, ar fi găsit că feţele acelea alungite erau chiar amuzante. Când descrise scena de familie pe care el şi Natacha o descoperiseră doi ani mai târziu în Nazaret, observă cum angoasa generală creştea văzând cu ochii.

— Dar este imposibil, părinte Ernetti! spuse papa. Sau poate deliraţi!

Pellegrino fu paralizat.

— Nu fabulez, Sfinte Părinte. Domnişoara Yadin-Drori va confirma ceea ce tocmai am spus, se apără el.

Natacha arătă rola filmului din mâinile ei.

— Tot ce a spus părintele Ernetti se află în acest film.

Papa răspunse tăios:

— Nu am nevoie de un film, domnişoară, pentru a vă spune că este imposibil! Raţiunea mea este suficientă.

Apoi rosti un silogism de o rigoare impecabilă:

— Gândiţi-vă o clipă! Dacă sunt aici, este pentru că Iisus a murit pe cruce. Dacă ar fi renunţat la misiune, El nu ar fi putut fi răstignit şi nu ar fi înviat. Deci creştinismul nu există. Şi nici eu nu exist. Dar exist şi port acest veşmânt de papă. Aşa este şi cu Iisus care Şi-a îndeplinit misiunea şi a murit pe cruce. Ce aş putea să mai adaug?

Se ridică de parcă ar fi trebuit să se elibereze de starea pe care o avea. Făcu câţiva paşi prin cameră. Toţi îl priveau în tăcere. Întoarse spatele publicului şi lăsă capul în jos, sprijinindu-şi fruntea pe degetul arătător al mâinii drepte. Nu se putea şti dacă meditează sau se roagă. Fu un moment în care toţi pluteau în

neant. Președintele Republicii șopti ceva la urechea ministrului Apărării, care vorbit direct cu Pellegrino.

— Părinte Ernetti, în calitate de responsabil pentru apărarea noastră, voi fi pragmatic. Vă rog să cântăriți responsabilitatea pe care o aveți în mâinile dumneavoastră. Nu știu ce ați crezut că ați văzut, dar dacă v-ar auzi cineva, întregul Occident ar putea fi dat peste cap.

Președintele Republicii preluă conducerea.

— În Italia, democrația noastră creștină se bazează pe respectul față de tradiție și pe puterea credinței. Dați-le apă la moară comuniștilor, care doar atât așteaptă, un semn de slăbiciune din partea noastră, și vor spune că suntem toți impostori. În condițiile actuale, asta ar fi bomba care ar arunca în aer lumea!

— Există o altă ipoteză, Preasfinte Părinte, interveni Silvio Capezzi, președintele Academiei Pontifice de Științe. Ne vom uita la filme, desigur. Dar nu văd de ce părintele Ernetti și domnișoara Yadin-Drori ne-ar fi spus minciuni. Așa că au văzut ce au văzut.

În timp ce vorbea, Paul al VI-lea se apropie, dar rămase în picioare.

— Care este ipoteza dumneavoastră, domnule profesor Capezzi? îl întrebă papa.

— Voi lua anomaliile una după alta.

— „Anomaliile”? spuse ministrul apărării.

— Să nu ne lăsăm cuprinși de emoții, domnule ministru, spuse Capezzi.

— Precizați care sunt ideile dumneavoastră, dottore, îl întrerupse papa, cu un ton calm.

— În primul rând, cu privire la absența unei răstigniri în timpul acelei zile: vă reamintesc că evangheliile nu sunt cărți de istorie, nu ar trebui luate la propriu. Poate că Iisus a fost aruncat într-o temniță timp de câteva zile, timp în care spiritele să se calmeze. Atunci ar fi putut fi răstignit discret după Paște. Evangheliile au relatat evenimentul în felul lor.

— Evangheliile nu sunt un roman, dottore, spuse papa.

— Cu siguranţă, dar anticii nu aveau aceleaşi cerinţe riguroase precum istoricii de astăzi.

— Revin la ipoteza profesorului Capezzi, spuse preşedintele Republicii. Îmi pare posibilă. Orice politician vă va spune că este deosebit de nesăbuit să martirizezi pe cineva în timpul unor tulburări sociale.

— Şi bărbatul din Nazaret? a întrebat Natacha.

— Ajung şi acolo, spuse Capezzi. Este acesta Iisusul „adevărat”? Evangheliile spun că Iisus din Nazaret a avut fraţi şi surori. Biserica nu a acceptat niciodată ideea că Maria ar putea avea copii din nou, după ce L-a născut pe Iisus, dar ea dă înapoi în faţa evidenţelor, toţi exegeţii o ştiu. Nu-i aşa, Sfinte Părinte?

— Aşa este, domnule profesor Capezzi! recunoscu papa.

Capezzi luă o Biblie.

— Evanghelia lui Marcu menţionează chiar numele lor. Este în capitolul 6, versetul 3: „Au nu este Acela teslarul, fiul Mariei şi fratele lui Iacov şi al lui Iosif şi al lui Iuda şi al lui Simon?” Asta înseamnă patru fraţi. Poate l-aţi confundat cu unul dintre ei?

Paul al VI-lea s-a aruncat asupra acestei explicaţii ca pe un colac de salvare.

— Ce credeţi, părinte Ernetti? întrebă papa.

Pellegrino era departe de a fi convins, dar nu avea puterea să-i contrazică.

— Trebuie să recunosc că este posibil, răspunse el.

— Mai ales, spuse preşedintele, că toţi aceşti bărbaţi aveau barbă şi semănau!

Toată lumea aprobă.

— Oricum, Iisus a mers până la capăt, spuse Papa. Poate că L-am răstignit mult mai târziu, după cum spune dottore Capezzi, dar a îndeplinit misiunea pe care Dumnezeu I-a încredinţat-o.

Preşedintele vorbi direct cu Pellegrino:

— Părinte Ernetti, trebuie să vă întoarceţi în timp şi să vă corectaţi greşeala. De vreme ce L-aţi „pierdut” pe Iisus în momentul revoltei, reveniţi cu povestea chiar înainte de acest moment şi urmăriţi-L îndeaproape.

— Preşedintele are dreptate, insistă papa. Ceva v-a scăpat în mod evident. Găsiţi-L pe Iisus!

— Dar grăbiţi-vă! insistă ministrul apărării. Cu siguranţă agenţii ruşi ne urmăresc îndeaproape. Nu vom putea păstra secretul mult timp. În legătură cu acest subiect…

— Da, domnule ministru, spuse papa.

— Fără să vreau să fiu dispreţuitor, mă întreb despre rolul domnişoarei Yadin-Drori. Ea este israelită şi…

— Dacă mi-o luaţi pe Natacha, strigă Pellegrino cu putere, mă întorc la Veneţia în seara asta, pentru a preda muzică!

Papa se grăbi să intervină. El se adresă ministrului de interne:

— Vorbiţi în aramaică, domnule ministru? Cunoaşteţi siturile arheologice din Iudeea?

— Nu, dar…

— Nu avem timp să facem schimbări. Domnişoara Yadin-Drori vă va asista în continuare, părinte Ernetti.

— Mulţumesc, Sfinte Părinte! Dar îmi dau seama şi de greutatea imensă care stă pe umerii mei. Nu aş vrea să o port singur. Ar putea fi posibil ca un membru al guvernului italian să fie prezent ca martor în timpul cercetării noastre? De exemplu, ministrul apărării? Sau cel de interne? Sau preşedintele Republicii însuşi?

Paul al VI-lea se uită la preşedinte. Acesta din urmă dădu negativ din mâini.

— Cu siguranţă că nu! răspunse el. Cu cât ştim mai puţin, cu atât mai bine. Dacă cronovizorul nu Îl va găsi pe Iisus pe care Îl cunoaştem şi dacă ştirea se va răspândi, eu nu doresc ca democraţia creştină să sufere consecinţele.

Paul al VI-lea vorbi acuzator.

— Și veți lăsa Biserica să se descurce singură cu adevărul, nu-i așa?

Se făcu tăcere. Toată lumea se uită apoi insistent la papă. Acesta înțelese ce era în mintea fiecăruia.

— Probabil că vă întrebați, spuse el, de ce nu mă duc eu?

— Deloc, Sfinte Părinte, spuse cu ipocrizie președintele Republicii. Mă gândeam… la profesorul Capezzi, de exemplu.

— Eu? protestă dottore. Și de ce eu?

— Profesorul Capezzi aparține unei instituții de la Vatican, spuse papa. Cred că Sfântul Scaun este reprezentat perfect de părintele Ernetti. A adăuga un alt membru de la Vatican este inutil și nu ar face decât să crească riscul indiscreției.

Profesorul dădu din cap, puțin deranjat.

— Nu mă voi duce, Sfinte Părinte, dar știu să tac când trebuie!

Președintele Republicii și ministrul apărării nu putură să se abțină să nu zâmbească cu subînțeles.

— În ceea ce mă privește, adăugă papa, rolul meu va fi să acționez ca arbitru, dacă apar alte incidente. Trebuie să rămân păzitorul credinței creștine, indiferent de ce se va întâmpla. Dar nu am nicio îndoială, domnilor! Iisus din Nazaret a murit, S-a întors din morți și eu stau pe tronul lui Petru. Acestea sunt singurele adevăruri care contează!

88.

— Ce circ, Doamne, ce circ!

Natacha se trânti pe un scaun. Se închiseră în laboratorul lor secret din Arhive.

— Oamenii sunt oameni, Natacha, indiferent că sunt din Italia sau din altă parte. La dumneavoastră acasă, în Knesset, lucrurile stau altfel?

— Mai rău!

— Iisus a luat oamenii așa cum sunt. Și le-a iertat totul.

— Rezultatul, spuse Natacha, a sfârșit răstignit!

Preț de câteva secunde rămaseră îngânduraţi. Apoi Pellegrino rupse tăcerea.

— Ne întoarcem? întrebă el.

— Mai are rost? răspunse tânăra cu voce obosită.

Părintele Ernetti apăsă butonul mare și roșu al cronovizorului. După câteva secunde ecranul arătă din nou intrarea lui Iisus în Ierusalim, pe măgar, întâmpinată cu osanale. Pellegrino avusese grijă să programeze aparatul cu mult înainte de revoltă. Mulţimea devenea tot mai numeroasă, paznicilor Templului le era greu să menţină bariera fragilă. Nu după mult timp, din nou, zeloţii îi insultau pe romani. Revolta era pe cale să se producă. În timp ce Natacha scana ecranul, Pellegrino închise ochii.

— Părinte Ernetti…

Simţi că Natacha îşi pune mâna pe umărul lui.

— Ce?

— Uitaţi… e uimitor!

Se ridică și se uită fix la ecran.

— De data asta… nu există revolte.

De fapt, pe ecran, mulțimea se agita în jurul lui Iisus, dar era liniștită.

— Cum este posibil? Este aceeași scenă.

Natacha clătină negativ din cap.

— Nu, este diferită. Discipolii lui Iisus au reușit să blocheze trecerea zeloților și au împiedicat revolta. Este aceeași scenă, dar nu se joacă la fel.

O speranță uriașă îi lumină fața lui Pellegrino.

— Natacha, crezi că de data asta, dacă mergem în Grădina cu măslini…

— Poate, încercați!

Era la fel de înfierbântată ca el. Programă un nou un salt în timp și sosiră în seara de 14, luna nisan, în ajunul Paștelui, în grădina din Ghetsimani. De data aceasta Iisus era acolo. Singur, îngenuncheat, cu fața în mâini, se ruga. În ciuda intensității dramatice a scenei, Pellegrino era uimit.

— Domnul este acolo, în grădină, ca în evanghelie.

Natacha îi atrase atenția, arătând spre ecran.

— Uitați, părinte, vine un grup de bărbați!

— Vin să-L aresteze pe Iisus!

Tremurând, își luă Biblia și citi cu glas tare Evanghelia după Luca: „Iată o mulțime, și cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor. Și el s-a apropiat de Iisus ca să-L sărute. Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?”

— Este întocmai ceea ce vedem. Uitați, Petru își scoate sabia!

Cu o sabie, Petru lovi un paznic. Dar Iisus îi porunci să se dea înapoi. Pellegrino citi continuarea, care se potrivea foarte bine cu imaginile: „Și către arhierei, către

căpeteniile Templului şi către bătrânii care veniseră asupra Lui, Iisus a zis: Ca la un tîlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu toiege.”

Dar paznicii nu-L ascultau. Îl apucară pe Iisus şi Îl duseră.

— Îl conduc în faţa marelui preot, spuse Pellegrino. Apoi Îi va fi dat lui Irod Antipa şi va fi judecat în faţa lui Pilat, aşa cum spune evanghelia.

— Da, recunoscu Natacha. Istoria pare să fi urmat un curs diferit.

— Cel bun, de data asta!

— Şi…

Se priviră. Se gândiră la acelaşi lucru.

— Golgota!

Pellegrino programă nerăbdător un nou salt în timp, de câteva ore, în timp. Ceea ce văzu, îl bulversă. Pe deal, în ciuda ceţii şi a ploii mărunte care cădea, se puteau distinge trei cruci cu răstigniţi pe ele. Cel din mijloc era, fără îndoială, Iisus. Ceilalţi doi erau, fără îndoială, cei doi tâlhari condamnaţi să moară alături de El. Deasupra capului lui Iisus, călăii bătuseră în cuie aşa numitul titulus, care indica ce nelegiuire comiseseră condamnaţii. Acesta se rezuma la cele cinci litere care au rămas şi până astăzi: INRI Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum.

— Uite, spuse Pellegrino, nu are palmele bătute în cuie. Aceasta este adevărata răstignire, nu cea a pictorilor.

Îşi aminti prima întâlnire cu Leonardo. Bătrânul avea dreptate. Braţele lui Iisus erau susţinute cu frânghii legate de patibulum în timp ce picioarele Lui erau ţintuite cu două cuie mari.

— Nu este nimeni în jur, în afară de paznici.

Nu era nicio femeie pentru că bărbaţii de pe cruci erau despuiaţi. O femeie nu putea vedea un bărbat dezbrăcat. Dacă ar fi venit, Maria de Magdala, Maria, mama lui Iisus, şi Maria, soţia lui Cleiopa (sora Mariei), ar fi fost alungate departe de locul torturii. Cât despre ucenici, cei mai mulţi fugiseră, temându-se că ei înşişi vor fi arestaţi şi condamnaţi. Nu erau nici măcar curioşi prin

apropiere, cu siguranță din cauza ploii.

— A murit singur, spuse Pellegrino emoționat.

Începu să se roage, stăpânindu-și cu greu lacrimile. Îi transmise emoția lui și Natachei. Ea era copleșită de spectacolul atroce pe care îl văzu și era fericită pentru părintele Ernetti, care redescoperea imaginile credinței sale.

Atunci se întâmplă ceva. O scenă confuză. Sosi un soldat roman, urmat de doi bărbați, ce păreau notabili evrei. Romanul se adresă celor doi gardieni.

— Ce se întâmplă, Natacha? întrebă Pellegrino.

— Nu știu, părinte. Este un mesager. Puteți să citiți ce spune pe buze?

Prinse câteva cuvinte în aramaică, pe care i le repetă Natashei. Aceasta părea uluită.

— Ce se întâmplă, Natacha?

— O grațiere. Iisus este grațiat!

— Ce? Dar…

— Ceilalți doi sunt membri ai grupului Sanhedrin, discipolii lui Iisus.

— Iosif din Arimateea și Nicodim?

— Poate. Cred că au primit grațierea de la Pilat, plătind.

Unul dintre gardieni luă un clește mare și smulse cuiele care țintuiau călcâiele lui Iisus. Bietul de El țipă de durere. Apoi, paznicii își sprijiniră scara de cruce. Unul dintre ei urcă la nivelul patibulum-ului și, cu o lovitură de sabie, tăie sforile care țineau brațele lui Iisus. Cei doi membri ai Sinedriului Îi prinseră trupul de mijloc și Îl coborâră cu grijă. Sclavii, care sosiră cu o targă, Îl așezară pe rănit.

— Crezi că Iisus este viu?

— Uite, părinte Ernetti…

În timp ce un sclav Îi pansa picioarele lui Iisus, altul Îi șterse fața. Îi puseră la

nas o batistă cu săruri şi oţet pentru a-L readuce la conştiinţă. Clipi, apoi deschise ochii. Da, era în viaţă. Pellegrino şi Natacha erau uluiţi. Încă o dată, maşina juca feste. Natacha avu, apoi, o bănuială.

— Mergeţi în Nazaret!

— Ce?

— Săriţi peste doi ani şi mergeţi în Nazaret!

Pellegrino era pierdut, tras la faţă. Cu mişcări automate, reprogramă aparatul pentru un salt de doi ani în viitor. Amândoi se aplecară pentru a vedea cum apare imaginea. Ecranul arăta din nou pragul casei lui Iosif tâmplarul.

— Iată-i din nou! strigă Natacha.

În prag, o văzură din nou pe Maria, pe Iisus, soţia şi băieţelul.

— Să fiu al naibii! spuse Pellegrino.

Începu să plângă, ca un copil, cu capul în mâini. Natacha îi strânse braţul.

— Uite…

Deschise din nou ochii. Văzu că Iisus se sprijinea pe o cârjă pentru a se deplasa.

— Şchioapătă?

— Rănile crucii, răspunse Natacha.

89.

Părintele Ernetti era în pragul disperării. O singură persoană din lume îl putea ajuta. Și nu era Natacha. În ciuda bunătăţii ei, era prea departe de el. Nici Montini, cel care începuse totul, dar nu voia să accepte consecinţele iniţiativei sale. Nici agentul Fincher, în ciuda dorinţei sale sincere de a ajuta. Un singur om putea înţelege, iar acesta era părintele Leonardo, care își petrecea ultimele zile într-o mănăstire din Puglia, pe malul Mării Adriatice. Pellegrino îi telefonă fără să-i dea alte detalii, cu excepţia faptului că trebuia să îl vadă urgent.

Luă un tren din Stazione Termini care îl duse la Bari, cam în trei ore. Luase o pastilă de dormit, dar abia putu să închidă ochii. Atâtea imagini i se derulau prin cap! Nu mai putea cere ajutor lui Hristos sau chiar lui Dumnezeu. Atunci se gândi la chipul binevoitor al mamei sale și acea imagine le șterse pe restul. Reuși, astfel, să aţipească o oră. De îndată ce ajunse la Bari, sări într-un taxi care îl lăsă la bazilica din San Nicola. Era o frumoasă clădire albă, recent restaurată, sobră și propice contemplaţiei. Pellegrino ajunse la intrarea mănăstirii și ceru să discute cu părintele Leonardo.

Nu-l mai văzuse de câţiva ani. Prietenul său avea, cu siguranţă, vreo optzeci de ani. Leonardo apăru la recepţie, într-un scaun cu rotile. Pe faţa lui îmbătrânită, ochii lui îşi păstraseră maliţiozitatea și inteligenţa vie.

— Pellegrino? Păreţi supărat?

Îşi dădu seama. Cearcănele vorbeau de la sine. El oftă.

— Hai, fiul meu, hai! Sunteţi friguros?

— Nu, părinte!

— Atunci să mergem pe terasă. E soare și putem vedea marea.

Se așezară de ambele părți ale unei mici mese de fier.

— Vreți să beți ceva, Pellegrino?

— Nu, părinte Leonardo, aș vrea doar să mă mărturisesc.

Leonardo păru surprins pentru o secundă.

— Nu mi-am adus stola, fiule. Dar o vom face fără.

El făcu semnul crucii și îl invită să îngenuncheze.

— Vă ascult! Spuneți-mi despre acest aparat care nu mi-a plăcut niciodată.

Pellegrino împinse masa mică. Îngenunche și își făcu și el semnul crucii.

— În numele Tatălui și al Fiului și al Duhului Sfânt. Amin! Binecuvântați-mă, părinte, pentru că am păcătuit!

Mărturisi totul. Prima sa întoarcere în timp în Iudeea; descoperirea Templului din anii 1950; a doua întoarcere în timp, a doua zi, în căutarea lui Iisus; Iosif și Maria în Nazaret, apoi pe Iisus pe care L-au descoperit în Sepphoris, atât de puțin în conformitate cu cel pe care Îl avea în mintea sa; intrarea Sa în Ierusalim, după aceea; revolta care urmase și schimbase totul, până în punctul în care Domnul renunțase la misiunea Sa; reacția negativă a papei care îi încurajase pe Natacha și pe el să încerce o nouă întoarcere în timp; episoadele care urmat, mai mult sau mai puțin în conformitate cu textul evangheliilor… cu excepția acestui epilog de neimaginat: Iisus iertat de Pilat! În mijlocul poveștii sale, Leonardo își unise mâinile în timp ce închidea ochii, de parcă ar fi fost uimit de ceea ce auzea. La final, se bâlbâi:

— Doamne… iartă-ne!

Pellegrino aștepta, cu fața plină de îngrijorare.

— Ce ați făcut? șopti Leonardo.

— Dar nu am făcut nimic, părinte! Doar am programat datele și ne-am uitat la ecran.

Era ca un copil care voia să se scuze. Părintele Leonardo îl luă de mână. Era înghețată.

— Aţi schimbat istoria, Pellegrino, aţi schimbat istoria pentru că cronovizorul alterează realitatea!

Pellegrino nu fu chiar surprins de această explicaţie, pe care o intuise. Dar spera să fie altceva.

— Cum este posibil, părinte Leonardo? Luminaţi-mă, vă rog!

— Acesta este unul dintre efectele prezise de mecanica cuantică. Fizicieni contemporani, precum Hugh Everett şi câţiva alţii, cred că toate realităţile din univers există într-o stare suprapusă. Ei numesc asta „teoria lumilor multiple”. Fiecare observaţie surprinde o realitate diferită.

— Am învăţat asta la facultate, părinte. Dar am crezut că acest efect este rezervat lumii subatomice.

— Da, la fel credeam şi eu. Dar cronovizorul surprinde particule despre care noi nu cunoaştem mare lucru.

— Neutrinii?

— Majorana a arătat că au mai multe faţete. Este posibil ca unii dintre ei să aibă o prelungire în fiecare lume, lumea cuantică a microparticulelor şi lumea macroscopică, cea a vieţii de zi cu zi.

Pellegrino avea bănuiala că Leonardo, într-o singură propoziţie, formulase explicaţia corectă. Era mai catastrofală decât orice şi-ar fi putut imagina.

— Deci eu… am demolat Istoria?

În candoarea sa, găsise doar acel biet cuvânt, „demolat”. De parcă ar fi spart o vază. Cu excepţia faptului că această vază a fost o bucată întreagă din istoria lumii!

— Tu, Majorana, Montini, Papa Pius al XII-lea şi eu, care v-am adus în această aventură. Toţi suntem responsabili. Am dezlănţuit forţe pe care nu le cunoşteam.

Pellegrino se ridică şi începu să meargă în sus şi în jos. Căuta o cale de a-l contrazice cumva pe fostul său stăpân.

— Părinte Leonardo, ceva nu este în regulă cu raționamentul dumneavoastră. De fiecare dată când am făcut salturile în trecut, ceea ce am văzut a fost aproximativ ceea ce spun cărțile de istorie. Discursul lui Mussolini în 1941, cel al lui Pius al XII-lea în 1940, sfârșitul Republicii Venețiene în 1797, cucerirea Ierusalimului de către cruciați în 1099. Nu-mi spuneți că mașina a făcut o excepție pentru istoria lui Iisus!

Părintele Leonardo părea confuz de acest argument. Dar găsi rapid o cale de a combate obiecția.

— Îți voi răspunde că de fiecare dată când v-ați întors în timp, în afară de cazul evangheliilor, ați făcut-o o singură dată. Apropo, la prima scufundare în Galileea și Nazaret, totul a fost bine?

— Da, spuse Pellegrino. Iisus era Iisus, Maria era Maria, Iosif și Simon Petru. Atunci?

— Acesta este un fenomen pe care îl văd la fel ca dumneavoastră, dar pe care nu îl înțeleg pe deplin. Poate că aceasta este o formă de „uzură” a neutrinilor. Fluxurile legate de o anumită linie istorică ar putea, atunci când neutrinii sunt suprasolicitați, să-și piardă o parte din intensitate în favoarea altor fluxuri paralele și ușor diferite. Vom vedea apoi o comutare a liniilor de timp, ca o comutare pe o altă cale ferată. Aceasta este singura explicație pe care o pot avea. Cred că Majorana, în ultimele luni din viața sa, a bănuit un astfel de efect și i-a fost foarte frică de el.

Pellegrino trebuia să-și pună gândurile în ordine. Își prinse fața cu ambele mâini.

— Deci, părinte, până la primul nostru salt în timp, în Iudeea, am trăit într-o lume în care Iisus a murit pe cruce?

— Am trăit, da, într-o cronologie modelată de adevărurile evangheliilor. Dar alaltăieri, revenind de mai multe ori la aceeași oră, ați provocat înlocuirea unei realități cu alta. De data aceasta Iisus a renunțat la misiunea Sa și S-a căsătorit. Noua linie de timp a înlocuit-o pe cea anterioară.

— Și în această dimineață, am schimbat din nou istoria?

— În această dimineață, făcând un pas înapoi în timp, ați făcut să apară un al treilea destin al lui Iisus. De data aceasta a fost grațiat de Pilat. Probabil că alte

versiuni există la infinit în rețeaua realităților alternative. O versiune în care Iisus a murit în timpul ispitelor din pustie, alta în care Ioan Botezătorul a devenit Hristos, în timp ce Iisus a rămas unul dintre apostolii săi, alta în care a devenit un zelot care a luptat împotriva romanilor, o alta în care a colaborat cu Pilat pentru a pune capăt rebeliunii, o alta în care Iuda nu L-a trădat și a suferit și el tortura crucii. Este ca și cum fiecare salt în timp al cronovizorului „prinde” o realitate diferită.

— Și această realitate devine imediat adevărata realitate?

— Devine realitatea noastră, cea în care trăim în acest moment. Nu există „realitate adevărată”, Pellegrino, există doar interminabile lumi alternative! Știu, sună amețitor. Majoritatea fizicienilor nu cred teoriile lui Everett. Dar ceea ce noi tocmai trăim arată că el are dreptate.

Părintele Ernetti se întoarse și privi spre mare. Leonardo îi respecta nevoia de tăcere. El era conștient de calvarul prin care trecea tânărul preot. Ca Hristos pe Drumul Crucii, el purta nenorocirea întregii lumi numai pe umerii săi. Se uită din nou la fostul său stăpân.

— Deci, părinte Leonardo, din… din cauza mea, trăim într-una din aceste lumi paralele în care Iisus a fost grațiat de romani și Și-a încheiat viața ca tâmplar în Nazaret?

— Da, atâta timp cât o lași pe aceasta. Dar dacă te întorci din nou în trecut, vei schimba din nou realitatea.

Pellegrino își îngropă fața în mâini.

— Doamne, Doamne, Doamne… Înnebunesc!

— Mereu am crezut, bietul meu Pellegrino, că acest cronovizor e ca o cutie a Pandorei. L-am deschis, suntem cu toții responsabili. Și acum Demonii sunt afară!

90.

De data aceasta, întâlnirea cu papa se derulă sub formă mai restrânsă. În afară de Natacha, nu erau prezenţi decât preşedintele Republicii Italiene, profesorul Capezzi şi… agentul Joe Fincher. Papa observă surpriza lui Pellegrino.

— Cred că vă cunoaşteţi!

Pellegrino nu răspunse. Papa se adresă celorlalţi.

— Dacă i-am cerut agentului Joseph Fincher, de la Central Intelligence Agency din America, să fie prezent astăzi, am făcut-o pentru că situaţia internaţională, după cum ştiţi, este foarte tensionată. Nu se poate exclude iminenţa unui conflict atomic cu cei din Est. Statul italian este legat de NATO printr-un pact de apărare, şi Vaticanul, în ciuda neutralităţii sale, nu poate rămâne indiferent. În aceste împrejurări, explorarea timpurilor evanghelice prin cronovizor de către părintele Ernetti are o importanţă strategică.

Se uită la Pellegrino şi la Natacha.

— Ne puteţi face un rezumat al ultimei vizite la Ierusalim, părinte Ernetti?

Cu un oftat, Pellegrino îi întinse o nouă bobină de film.

— De data aceasta, Sfinte Părinte, chiar aş prefera ca filmul să vorbească în locul meu!

Papa, care presimţise din nou veştile proaste, i-o tăie scurt.

— Aveţi limbă, părinte Ernetti? Spuneţi-ne ce aţi văzut! Vom examina filmul tău după aceea.

— Cum vreţi!

Timp de aproximativ zece minute, Pellegrino rezumă noua întoarcere în timp în Iudeea. Când termină, Paul al VI-lea îşi sprijini coatele pe birou şi-şi puse capul

în mâini.

— Nu, nu, nu…

— Părinte Ernetti, spuse preşedintele bănuitor, dacă Iisus a fost iertat, cum vă explicaţi că acest eveniment nu a afectat istoria ulterioară?

Pellegrino făcu un gest neputincios.

— Nu explic, domnule preşedinte. Este un mister şi pentru mine. E adevărat, ceea ce am văzut noi, nu a schimbat cu nimic cursul istoriei. Nici renunţarea lui Iisus, nici graţierea lui Pilat.

— Să nu ne plângem, spuse papa.

— Sunt mai puţin optimist decât dumneavoastră, Sfinte Părinte.

Silvio Capezzi, preşedintele Academiei Pontifice, luă cuvântul.

— Da, dottore?

— Ar fi încă surprinzător ca istoria să se transforme instantaneu, ca…, şi pocni din degete.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă papa.

— Ar putea exista o greutate inerţială a istoriei. Plecăm de la un fenomen legat iniţial de un eveniment infim pentru scara istoriei la nivel mondial: supravieţuirea unui singur om în urmă cu două mii ani.

— Acest „om” era fiul lui Dumnezeu, îl corectă cu severitate Paul al VI-lea.

— Cu siguranţă, Sfinte Părinte! Dar dacă acest om a supravieţuit, răsturnările provocate de supravieţuirea sa nu pot fi făcute decât treptat. Vor afecta mai întâi cercul celor apropiaţi lui, apoi vor lua un pic de amploare în epoca romană şi se vor propaga de-a lungul secolelor ca o undă, un fel de tsunami lent, dar imbatabil. Poate să dureze ceva timp până când valul să ajungă la noi, dar în curând va trece peste noi. Într-o lună poate… sau într-un an.

— Nu mă liniştiţi deloc, domnule profesor, spuse papa.

— Nu am terminat, Sfinte Părinte!

Președintele Republicii fu cel care vorbi.

— Va fi un val instantaneu când rușii vor afla adevărul. Și mai devreme sau mai târziu îl vor afla.

— Știu deja!

Spunând acest lucru, agentul CIA se ridică.

— A fost careva prea vorbăreț, agent Fincher? întrebă papa.

— Rușii au aflat de existența mașinii de la polonezi, răspunse Fincher. Nu mă întrebați cum, nu știu. În ceea ce privește evoluțiile recente, cred că într-adevăr, domnule președinte, unul dintre miniștrii dumneavoastră nu și-a putut ține gura. Președintele se simți luat peste picior.

— Domnule Fincher, răspunse el, vă reamintesc că doi membri ai Academiei Pontificale au participat și la întâlnirea noastră anterioară!

De data aceasta profesorul Capezzi se răzvrăti.

— Domnule preşedinte, nu pot accepta aceste insinuări!

— Liniște, domnilor, spuse papa, nu suntem într-un film al lui Don Camillo!

La intervenția papei, toți se calmară și își recăpătară zâmbetul pe buze. Natacha era uimită de capacitatea uluitoare a politicienilor de a „încasa” cele mai proaste vești.

— Cum vedeți dumneavoastră situația, agent Fincher? întrebă papa.

— Dacă nu lansăm imediat o contraofensivă, sovieticii vor despacheta toată afacerea în piaţa publică. Vor dezvălui implicarea la cel mai înalt nivel al Vaticanului. Mai presus de toate, părinte Ernetti, ei vor spune ce ați descoperit despre soarta reală a lui Iisus. Dacă după aceste dezvăluiri Occidentul nu se dărâmă, atunci înseamnă că este indestructibil!

Președintele Republicii se adresă papei direct, pe un ton de reproș:

— Ce aţi făcut, Sfinte Părinte? Dorind să salvaţi credinţa, aţi condamnat-o! Această iniţiativă a fost foarte nesăbuită. Nu ar fi trebuit niciodată să…

— Vă rog, domnule președinte, îl rugă papa, destinele noastre sunt, de acum, legate.

Apoi se întoarse către Joe Fincher.

— Domnule Fincher, aţi menţionat o „contraofensivă”. Ce aveţi în minte?

Fincher se uită la Natacha.

— Domnișoara Yadin-Drori mi-a spus despre o propunere pe care v-o va face chiar acum. Aveţi cuvântul, Natacha!

Natacha vorbi:

— 16 noiembrie 1940, la Palatul Mariinsky din Kiev.

— Pardon?

— Vă sugerez să îndreptaţi cronovizorul spre acest loc şi la această dată. Vom avea câteva ceva ce poate fi dat la schimb sovieticilor.

91.

„Ai grijă la colaboratorii tăi! Ei au doar un singur lucru în minte şi acesta este să-ţi ia locul.” Aşa suna sfatul înţelept pe care Nikita Hruşciov i l-a dat cândva… colaboratorului său, Leonid Ilici Brejnev. Acesta din urmă era singur în biroul Palatului Senatului, rezervat prim-secretarului Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Şi cum nimeni nu era acolo, se desfătă cu un trabuc cubanez de la însuşi Fidel Castro, un cohiba mare, parfumat, ale cărui frunze fermentaseră câteva luni în butoaie. Acest om cu sprâncene mari şi cu un aer calm, care era Leonid Brejnev, avea un anume fel de a fi carierist. Norocul lui în viaţă fusese tocmai Hruşciov. Mulţumită lui, el continuase să se ridice în ierarhia comunistă până în ziua în care, ca într-un joc domino, însuşi Hruşciov fu „demisionat” ca la carte de membrii Biroului Politic şi înlocuit de Leonid Brejnev, care formă o troikă cu Anastas Mikoian şi Aleksei Kosîghin. Noua echipă era conştientă de cât de în urmă era URSS în multe domenii. Succesele spaţiale erau contratimp, iar tânărul preşedinte Kennedy începuse deja cursa pentru a ajunge pe Lună, pentru care URSS, evident, nu avea puterea economică de a o câştiga. Aşa cum era el construit, Brejnev era un simplu gestionar. Voia să avanseze, dar încetişor.

— Am veşti incredibile! anunţă colonelul Cierbicev, noul şef al KGB.

— De bine sau de rău?

— Interesant. Un preot italian ar fi inventat un dispozitiv care vede în trecut, tovarăşe secretar general. Ca o cameră de televiziune, dar o cameră care ar putea vedea în timp.

Leonid Brejnev se încruntă atât de tare, încât sprâncenele lui păreau să formeze o singură linie mare şi groasă pe fruntea lui. În această eră spaţială în care minunile tehnologiei erau la modă, îşi spuse el, totul a devenit posibil, chiar şi acel vechi vis de a călători în timp.

— Surpriza este că s-au întors în timp, în vremea lui Iisus din Nazaret.

— Nu-i de mirare. Și ce au aflat?

— Că, după ce a intrat în Ierusalim în ajunul Paştelui, Iisus s-a întors la Nazaret şi Şi-a terminat viaţa în rolul unui tâmplar cinstit!

De data aceasta Brejnev îşi azvârli cohiba şi zdrobi în scrumieră. El se ridică.

— Grigori, răspunse Brejnev, când eram copil în Kamenskoe, am avut o bunică foarte pioasă. Dacă i-aș fi spus ce tocmai mi-ai spus tu, mi-ar fi frecat limba cu săpun negru. Eşti sigur de ceea ce spui? Cine ți-a spus asta?

— O sursă de încredere: părintele Carvalho, episcop de Rio. El are informaţia de la ministrul italian de interne, care a participat la o întâlnire cu papa. Am putea folosi la schimb informaţia pentru a scădea influenţa SUA în Orientul Mijlociu. Ei nu vor refuza.

— Voi vorbi cu ceilalți doi.

— Foarte bine, tovarăşe secretar! Vă voi anunța dacă apare ceva nou.

Brejnev îi informă pe ceilalţi doi membri ai Troikii. La început, fură neîncrezători. Dar când Cierbicev le confirmă informaţiile, se convinseră şi ei. Această informaţie, credeau ei, ar fi fost o armă extraordinară în războiul ideologic… și mai puțin costisitoare decât cursa în spațiu.

Cineva bătu la uşă. Era din nou Cierbicev. Urcase scările în grabă, el care avea o vârstă. Avea în mână un telex.

— Tovarăşe secretar general, americanii ştiu că noi ştim!

— Vorbește mai clar, colonele! porunci Brejnev.

— Ei știu că suntem pe cale să folosim ceea ce italienii au descoperit cu maşina lor.

— Și ce dacă? Ce se schimbă?

— Propun un schimb.

— Deja?

Lui Brejnev vestea i se păru destul de bună, dar Cierbicev, în mod ciudat, părea plictisit.

— Ce vă deranjează, domnule colonel?

— Spun că au ceva la schimb.

Brejnev se încruntă. Era suspicios din fire.

— Aveți grijă să nu fie o cacealma, colonele!

— Nu cred că blufează. Ei vorbesc despre o descoperire făcută cu mașina lor, care ar putea să o contrabalanseze pe cea pe care o avem despre Iisus.

Brejnev ridică din umeri.

— Ce au găsit? Că Karl Marx a fost plătit de Bismarck? Că a trăit în cuplu cu Engels? Nimănui nu-i pasă!

— Tovarășe secretar general, îl cunosc pe agentul CIA care ne oferă schimbul. Este cineva serios. Sunt siguri pe ei înșiși, chiar au ce să schimbe.

— Atunci să punem cărțile pe masă! spuse Brejnev nervos.

— Exact, tovarășe! Ei se oferă să vină la Moscova pentru a vorbi despre asta cu dumneavoastră.

Brejnev își ridică telefonul pentru a-i alerta pe ceilalți doi.

— Lasă-i să vină! John McCone va fi acolo?

John McCone era directorul CIA. Un tip periculos. În timpul Crizei rachetelor, el fu primul care a ghicit că URSS le dădea rachete cubanezilor.

— Nu, spuse Cierbicev. Pentru a păstra secretul, îl trimite pe unul dintre agenții săi, cel cu care am vorbit eu. Și o altă persoană.

— Care?

— O femeie. Nu de la CIA, ci de la Mossad.

92.

Natacha îl sună pe Zvi Eizer de la Ambasada Israelului la Roma.

— Poți să-l însoțești pe agentul Fincher la Moscova, îi spuse Zvi. Îți trimit cu primul avion al companiei El Al un dosar foarte complet. De partea ta, roagă Serviciul fotografic de la Vatican să facă fotografii mărite ale filmului dumneavoastră.

— Sunt deja făcute.

— Le vei adăuga la probe.

— Înțeles!

— Natacha…

— Da?

— Nu sunt obișnuit să fac complimente, dar în privința asta recunosc că ați fost la înălțime.

— Încă nu am câștigat, Zvi. Rușii pot refuza.

— Vor să negocieze. Îi cunosc, este un semn bun. Noroc!

Avionul TWA care îi aduse pe Fincher și Natacha era așteptat pe aeroportul Șeremetievo[1] de trei agenți KGB, însoțiți de un mic detașament al Armatei Roșii. După coborârea din cabină, scăpară de formalitățile vamale și fură preluați de Poliția Secretă. Mașina lor demară în trombă, urmată de altele două.

— Nu vă faceți griji, Natacha, știu să conducă, spuse Fincher zâmbind.

— Nu mi-e frică pentru mine, ci pentru oamenii săraci care ar putea fi loviți de un așa șofer nebun și furios!

Traversară un bulevard mare mărginit de clădiri înalte.

— Clădirile sunt uriaşe, dar apartamentele sunt minuscule, îi spuse Fincher. Adesea, moscoviţii locuiesc câte două familii în acelaşi apartament.

— Aţi fost des aici?

— O dată oficial, încă de două ori pentru operaţiuni, sub nume false. Fără să îmi fi propus, cunosc un pic ţara aceasta. Am chiar relaţii frăţeşti cu colonelul Cierbicev, pe care dumneavoastră îl veţi întâlni. Ah, uitaţi…

Maşina trecea printr-un cartier obişnuit.

— Aici, la paisprezece kilometri de Moscova, sovieticii i-au oprit pe nemţi, în octombrie 1941. Această ispravă este adesea atribuită generalului Jukov, ucigaşul Berlinului.

— Şi nu era el?

— Nu, adevăratul erou era ofiţerul comandant al Armatei a XVI-a, se numea Konstantin Rokosovski. Jukov era un apropiat al lui Stalin, el a fost cel care a luat toate onorurile.

— Ei, spune, aici cronovizorul nostru ar face ravagii!

Maşina încetini când ajunse în Piaţa Roşie. Natacha era uimită.

— Ce splendoare!

În spatele zidurilor Kremlinului, văzură acoperişurile în formă de ceapă ale Catedralei Sfântul Vasile. Piaţa, pavată în întregime, era cu adevărat imensă. Nu avea nimic roşu deoarece cuvântul krasnîi, în rusă, înseamnă atât „roşu”, cât şi „frumos”. În dreapta, Natacha văzu mausoleul lui Lenin, păzit de doi soldaţi înarmaţi care aveau, la fiecare oră a zilei, mişcări bine stabilite. Un şir lung de vizitatori aştepta în faţa intrării. În stânga pieţei se vedea Goum, magazinul universal de stat.

— Nu sunt multe de cumpărat în Goum, îi spuse Fincher, în afară de lampadare „Octombrie roşu” sau foarfece de păr cu „A patruzecea aniversare a Revoluţiei din Octombrie”. Toate realizate în aceeaşi fabrică!

— Fără haine?

— Prea puține. Ați văzut vreodată „blugi” sovietici?

— Nu.

— Mai bine. Locuitorii din Moscova sunt obișnuiți să poarte o plasă mică de alimente pe care o denumesc în rusă avozka, ceea ce înseamnă „pentru orice eventualitate…”

— Cum adică pentru orice eventualitate? întrebă Natacha.

— Pentru eventualitatea în care sosește marfă în Goum. Și nu se întâmplă des!

După o scurtă oprire la postul de pază, mașina lor și cortegiul acesteia intrară în incinta Kremlinului. De la revoluție, Lenin și apoi Stalin s-au mutat în vechiul Palat al Senatului, cunoscut sub numele „Clădirea nr. 1”. Era o clădire triunghiulară, ce avea în centru o cupolă generoasă care acoperea camera Senatului. Îl denumeau „Panteonul rusesc”, făcând aluzie la Panteonul din Roma. Convoiul se opri în curtea principală. Fură aduși în palat. Urcară câteva trepte și descoperiră un salon uriaș decorat cu tapițerii luxoase. Însoțiți de mica lor escortă, traversară mai multe anticamere. Ofițerii în uniformă se uitau la Natacha cu curiozitate. Fincher îi șopti la ureche.

— Îi aud fluierând în mintea lor. Aveți grijă la sovietici, Natacha, sunt mari crai!

— Dacă ar ști și că lucrez pentru Mossad, s-ar uita și mai atent la mine, răspunse Natacha. Ați văzut ceasul cu pendul?

Arătă spre un ceas mare de bronz. Ieșea în evidență prin faptul că pe cadranul său indica lunile, fazele lunii și poziția semnelor zodiacului, care marcau cele douăzeci și patru de ore ale zilei. O curiozitate ce data de pe vremea țarului Petru cel Mare. Ajunseră în fața unei scări mari. Fură duși la primul etaj unde mai traversară două saloane mari.

— Am numărat cam trei sute de metri de la intrare, spuse Natacha.

Intrară într-o ultimă cameră. Ghidul lor se întoarse spre ei.

— Ajungem, spuse el într-o engleză perfectă. Dar mai întâi, câteva formalități.

Înainte de a le permite să intre în camera de consiliu, fură duşi într-o anticameră unde ofiţerii îi aşteptau pentru a-i percheziţiona. Natacha dispăru într-o cameră alăturată unde o femeie ofiţer se ocupă de ea. Zece minute mai târziu, reapăru.

— A fost o căutare… completă, îi spuse ea lui Fincher.

— Şi pentru mine. Amintiţi-vă că vom ajunge în inima sistemului de apărare al URSS. Vor să fie siguri că nu avem la noi o cameră în miniatură sau alt arsenal de spionaj.

Fură introduşi în sala mare. O hartă a lumii stătea pe o masă rotundă, mare de cel puţin cincisprezece metri în diametru.

— Aici se întruneşte Consiliul de Securitate şi Apărare al Uniunii Sovietice, îi anunţă însoţitorul lor.

Fincher, din nou, se aplecă spre urechea Natachei.

— În cazul unui al treilea război mondial, din această cameră un ofiţer cu ochelari rotunzi şi capul ras va lua decizia de a spulbera New York sau Chicago.

—… până când el însuşi va fi spulberat un sfert de oră mai târziu, adăugă Natacha.

— Da, balanţa terorii este un joc amuzant, spuse Fincher.

Li s-a cerut să stea pe două dintre nenumăratele fotolii din piele aranjate în jurul mesei, pentru a-l aştepta pe prim-secretar. Nu dură mult.

1 Marele aeroport internaţional al Moscovei.

93.

Părintele Ernetti se uită la ceas.

— Este ora 13:54 la Roma. Având în vedere diferența de timp cu Moscova, întâlnirea lor urmează să înceapă. Era programată pentru ora 15:00.

— Să avem răbdare, spuse papa. Ce altceva putem face?

— Știți, Preasfințite Părinte, agentul Fincher…

— Suntem între noi, Pellegrino. Spune-mi Giovanni.

Această cerere, venită de la un personaj la fel de rece și distant precum Papa Paul al VI-lea, îi păru surprinzătoare. Poate că „Giovanni” avea nevoie de puțină apropiere pentru a se simți mai puțin singur într-un moment atât de delicat?

— Am vrut să-ți spun, Giovanni, că agentul Fincher este un tip dur, am văzut asta în Brazilia. Iar Natacha are o propunere serioasă pentru ei.

— Să sperăm! În ultima săptămână, mă tot gândesc la ce consecințe ar putea fi dacă eșuează.

— Voi fi primul vinovat, spuse Pellegrino.

— Nu, se va spune că ai acționat după instrucțiunile mele, ceea ce este adevărat. L-ai auzit pe președinte? „Dorind să salvezi credința, ai condamnat-o.”

— Dacă mergem pe firul evenimentelor, atunci primul vinovat a fost Preasfințitul Pius al XII-lea. Și înaintea lui, Ettore Majorana.

— Gândindu-mă acum, am avut dreptate să-i chem pe toți, pe președinte și pe ceilalți, pentru a vă asculta. Soarta noastră, a tuturor, e legată acum.

Pellegrino nu s-a putut abține să nu zâmbească.

— Ca întotdeauna, te gândești la toate, Giovanni!

— Cu greu îmi pot imagina ce s-ar întâmpla dacă negocierile ar eșua. Deja aud ce vor transmite sovieticii pe toate canalele posibile: „Occidentul creștin s-a odihnit pe o farsă. Timp de două mii de ani, el și-a exercitat stăpânirea bazându-se pe minciuni. Gata cu Italia creștină, Franța creștină, Regatul Unit și Statele Unite al Americii Creștine!” Ei vor publica imaginile tale de pe cronovizor și mica scenă a lui Iisus cu familia din Nazaret va fi difuzată pe toate canalele de televiziune!

Tonul apocaliptic al lui Montini îl făcu pe Pellegrino să tremure. Poate că papa avea dreptate? Poate că Occidentul, așa cum fusese construit de secole, se îndrepta, într-adevăr, spre haos?

— Când lumea se schimbă, continuă papa, e nevoie de țapi ispășitori. După evrei, vor fi poate creștinii, acești apărători ai minciunii! Îi vom urmări, îi vom alunga, îi vom executa. Și Satana va triumfa.

Pellegrino căuta să-l liniștească. Dar cum să-l liniștești pe papă?

— Creștinismul nu se bazează doar pe povestea unui om, Sfinte Părinte… Pardon! Giovanni. Este și o morală, aceea a iubirii universale.

— Sunt cuvinte, Pellegrino! Această morală, după cum spui, a cucerit lumea pentru că a fost întruchipată într-o figură divină, aceea a unui om înviat din morți – Hristos. Îți amintești ce a spus apostolul Pavel? „Dacă Hristos nu a înviat, credința noastră este zadarnică.” Ce ar spune Pavel dacă i s-ar spune că Iisus a fost iertat de Pilat din Pont și că Și-a încheiat viața în chipul unui dulgher la Nazaret, alături de soția Sa și de copii?

— Și rușii au avut minciunile lor, obiectă Pellegrino. Ei recunosc asta astăzi, denunțând crimele lui Stalin.

De data aceasta, papa nu-și mai stăpâni furia.

— Părinte Ernetti, chiar crezi că mă poți liniști dându-mi acest exemplu? Noi nu ne coborâm la nivelul ăla!

Pellegrino regretă ce spusese și dădu imediat înapoi.

— Deci, Sfinte Părinte, avem un singur lucru de făcut, să ne rugăm…

Se uită la ceas.

— …pentru că întâlnirea lor tocmai a început!

94.

Silueta slăbuță a lui Leonid Brejnev își făcu apariția. Era însoţit de Aleksei Kosîghin, preşedintele cabinetului, colonelul Cierbicev şi de un traducător. În timp ce Brejnev avea o față ascuțită ce emana mai mult brutalitate decât finețe, Kosîghin avea fizionomia unui intelectual desprins parcă dintr-un roman de-al lui Dostoievski. Lucid, cu un aer pesimist, el era un realist, nu un ideolog. Conversația începu rapid, prin intermediul traducătorului care trecu alternativ de la rusă la engleză.

— Domnule Fincher, spuse Leonid Brejnev, să trecem de etapa introducerilor. Știu cine sunteți și cine este domnișoara minunată care vă însoțește. Colonelul Cierbicev, pe care cred că îl cunoașteți, îmi spune că aveți o propunere pentru noi?

— Da, domnule prim-secretar. Se referă la această descoperire pe care am făcut-o recent prin intermediul unei noi mașini, dezvoltată de partenerii noştri italieni, numită „cronovizor”.

— Știința este magia timpurilor moderne, spuse Brejnev. Ea a deschis drumul către stele, acum deschide porţile trecutului.

— Este o invenție extraordinară, într-adevăr. Dar preotul care a folosit-o a făcut, după cum știți, o descoperire la care nu se aştepta.

Brejnev zâmbi.

— Istoria este uneori plină de surprize, domnule Fincher. O poți distorsiona povestind-o, dar maşina dumneavoastră are dezavantajul, din câte ştiu, de a o arăta aşa cum este?

— Din păcate, domnule secretar. Creştinii din întreaga lume vor fi foarte surprinşi să afle că Iisus din Nazaret nu a avut viața pe care o credeau ei.

— Ideologia a înlocuit realitatea, ni se întâmplă şi nouă. Dar când realitatea îşi

reintră în drepturi, trebuie să recunoaștem că nu este plăcut, răspunse Brejnev pe un ton înșelător de simpatic.

Fincher simți că preliminariile durară destul de mult. Apoi adoptă un ton solemn, adresându-se atât lui Brejnev, cât şi lui Kosîghin.

— Domnule prim-secretar, domnule preşedinte al Consiliului, dacă dezvăluiţi lumii ceea ce am descoperit, va fi o traumă de primă magnitudine pentru Occident.

Kosîghin fu cel care răspunse.

— Domnule Fincher, ţările noastre sunt într-o stare de „război rece”. Vă bateţi joc de noi în Statele Unite, facem acelaşi lucru şi noi, în Uniunea Sovietică. Acum doi ani, eram aproape în pragul unui război atomic. De ce am refuza folosirea unei piese de importanţă majoră în jocul de şah pe care îl jucăm de la sfârşitul celui de-Al Doilea Război Mondial încoace? Nu aşa aţi proceda şi voi?

— Nu fac apel la buna dumneavoastră credinţă, domnule preşedinte, răspunse Fincher. Avem ceva la schimb.

Se întoarse spre Natacha.

— Domnişoara Yadin-Drori, care mă însoţeşte, l-a asistat pe părintele Ernetti, inventatorul cronovizorului, în explorările sale în trecut…

Cierbicev îl întrerupse şi vorbi direct cu Natacha.

— Sunteţi israeliană, domnişoară?

— Da, domnule colonel!

— Arheolog?

— Da.

— Lucraţi şi pentru Mossad?

Ea ezită. Cierbicev a zâmbit.

— Nu e păcat, ştiţi? Eu conduc KGB, agentul Fincher este de la CIA şi

dumneavoastră lucraţi pentru Mossad. Suntem, ca să spunem aşa, în familie!

Se auzi un râs general. Brejnev continuă:

— Ce trebuie să ne spuneţi, domnişoară?

— Eu şi agentul Fincher suntem delegaţi pentru a vă face o propunere, spuse Natacha. Tăcerea dumneavoastră cu privire la situaţia legată de Iisus contra tăcerii noastre cu privire la întâlnirea secretă din 16 noiembrie 1940, la Palatul Mariinsky din Kiev.

Cierbicev îşi schimbă brusc zâmbetul cu privirea pe care o avea în zilele lui proaste.

— Ce ştiţi despre această conferinţă?

— Ceea ce presupunea şi Mossadul, doar că am confirmat cu ajutorul cronovizorului.

Scoase o bobină de film din geantă.

— Domnule prim-secretar, am adus un scurt film care vă va arăta totul. Ar fi posibil să-l proiectaţi în această cameră?

— Da, desigur, spuse Cierbicev.

Făcu semn pentru un asistent.

— Filmul este mut, preciză Natacha, nu este nevoie să instalăm difuzoare.

— Am înţeles.

În timp ce un reflector de şaisprezece milimetri era pus în funcţiune, se instală o tăcere apăsătoare. Un ecran de proiecţie se derulă în faţa lor. Luminile fură reduse în intensitate.

Natacha vorbi din nou:

— Filmul pe care urmează să-l vedeţi a fost înregistrat acum şase zile pe cronovizorul nostru. Vă rog…

Ea îi făcu semn asistentului care aprinse reflectorul. Ecranul arăta de sus un palat în stil baroc. În dreapta lui, larg și maiestuos, curgea râul Nipru.

— Suntem pe 16 noiembrie 1940, la Palatul Mariinsky din Kiev…

95.

Leonid Brejnev se încruntă. Îi şopti ceva lui Cierbicev.

— Aceasta vă spune ceva, domnule colonel?

Cierbicev, care își petrecuse anii de război în Statul Major al lui Stalin, făcu grimasă.

— Mi-e teamă că da, domnule prim-secretar.

— Cronovizorul nostru, din păcate, nu poate pătrunde prin pereți, comentă Natacha. Din fericire, 16 noiembrie a acelui an a fost o zi însorită în Kiev. Participanții la această întâlnire au preferat să vorbească pe terasă, decât într-o cameră plină de fum. Îi veți recunoaște.

Filmul arăta un balcon pe care fusese așezată o masă mare gri, din fier forjat. Pe fotolii erau ușor de recunoscut Iosif Stalin în compania unui ofițer nazist în uniformă. Fiecare era însoțit de un interpret și de consilieri.

Natacha făcu prezentările:

— La această dată, Germania nazistă şi URSS erau încă aliați oficiali. Ofițerul nazist, pe care s-ar putea să-l recunoașteți, este Reinhard Heydrich, șeful Reichssicherheitshauptamt, Biroul Principal de Securitate al Reichului. Venise la Kiev în calitate de trimis special al Führerului pentru a vorbi cu Stalin despre soarta evreilor din Europa. Aici îi vedeți discutând.

— Ce își spun unul altuia? întrebă Leonid Brejnev.

— Pentru a afla, CIA a apelat la un specialist care poate citi pe buze.

— Treceți la subiect, domnișoară! spuse Kosîghin, enervându-se și bătând în masă.

— Da, domnule preşedinte al Consiliului. După cum știți, prima idee a lui Hitler

a fost aceea de a-i deporta pe evreii din Europa cât mai departe posibil. S-a gândit mai întâi la Madagascar, dar logistica s-a dovedit a fi greoaie și complicată. S-a gândit apoi să îi trimită în Kazahstan, care era un teritoriu imens și aproape pustiu. Evident, trebuia obținut acordul lui Stalin. Asta încearcă să facă Reinhard Heydrich pe ecran.

Grimasa lui Stalin era elocventă. Nu trebuia să știi să citești pe buze ca să pricepi că propunerea lui Heydrich nu îi plăcea.

— Stalin nu vrea evreii din Europa, spune că are destui în Uniunea Sovietică! Evreii nu erau foarte populari la acel moment.

— Chiar așa, domnișoară! răspunse Kosîghin.

— Ajung acolo, domnule preşedinte al Consiliului. Atunci Stalin a venit cu ideea lui.

Agentul Fincher preluă locul Natachei.

— Cronovizorul l-a captat pe Stalin în prim-plan, ceea ce le-a permis specialiștilor noștri CIA să citească pe buze propunerea lui.

Arătă un dosar.

— Discursul, cuvânt cu cuvânt, este conținut în acest fișier, pe care vi-l voi oferi. Vă lăsăm și filmul, bineînțeles, puteți să verificați totul.

— O vom face, spuse un Cierbicev cu un aer de dezgust.

— De fapt, continuă Fincher, Stalin rezumă verbal documentul de o sută de pagini pe care îl ține în mâna stângă. Serviciile noastre au făcut stop cadru pe titlul documentului. Este explicit. Veți găsi fotografiile în același dosar.

— Ce propune Stalin? întrebă nerăbdător Brejnev.

— Eliminarea evreilor din Europa și din URSS, afirmă Fincher.

— Ah!

Kosîghin rostise această exclamație în timp ce se dădu mai în spate cu tot cu

fotoliu.

— Încă o dată, puteți verifica, domnule preşedinte al Consiliului! Eu nu interpretez nimic.

— Ce vreți să spuneți, domnule Fincher? întrebă Brejnev.

El îi răspunse privindu-l drept în ochi şi rostind cuvintele răspicat.

— Asta: că Istoria arată că „soluția finală” a fost, inițial, o idee de-a lui Stalin!

Urmă un tumult general. Leonid Brejnev se întoarse către Cierbicev, care îşi plecă fruntea.

— Ştiai asta, colonele?

Cierbicev îi răspunse evaziv, ținând mâna la gură. Era foarte plictisit.

— Auzisem vag de asta, dar era doar un zvon.

Natacha reluă cuvântul.

— Propunerea lui Stalin este explicită, domnule prim-secretar, spuse ea. Este un fapt, relevat de imagini.

De data aceasta luă cuvântul Kosîghin.

— Domnişoară Yadin-Drori, toți istoricii știu că soluția finală a fost decisă de Reinhard Heydrich și de câțiva oficiali germani înalți, inclusiv de Adolf Eichmann, la Conferința de la Wannsee, la începutul anului 1942.

— Aşa este, dar n-au făcut decât să pună în practică ideea lui Stalin, repetă Natacha. Hitler s-a gândit că după victoria asupra URSS, puterea sovietică va colabora cu Germania nazistă pentru a rezolva definitiv problema evreilor.

Cierbicev întrerupse, ca şi cum se simțea jignit în mod personal.

— Naziștii, nu Armata Roşie, au fost cei care i-au exterminat pe evrei, domnişoară!

Tensiunea era atât de vizibilă, că se putea tăia cu cuțitul. Fincher îi răspunse:

— Războiul cu Germania a schimbat într-adevăr totul. Dar, inițial, fie că vă place sau nu, ideea a venit de la Stalin.

— Multă vreme, adăugă Natacha, Mossadul a adunat indicii care conduceau spre această ipoteză. Cronovizorul ne-a oferit dovada care ne lipsea. Toți cei care au știut, vor fi stimulați să vorbească.

Ea arătă dosarul pe care îl pregătise Zvi.

— Serviciile noastre au adunat în acest caz șase sute cincizeci și trei de mărturii ale ofițerilor și ale subofițerilor ruși care au lucrat la proiectul lui Stalin înainte ca acesta să fie preluat și pus în practică de Hitler și naziștii săi.

Leonid Brejnev părea că era pe cale să explodeze.

— Oprește proiectorul ăla! ordonă el.

Zgomotul făcut de proiector se opri. Luminile se aprinseră din nou. Tăcerea care urmă era și mai apăsătoare pentru că toți se priveau unii pe alții.

Brejnev luă cuvântul:

— Știți, doamnă Drori, că de câțiva ani denunțăm erorile lui Stalin.

— Asta nu este o „eroare”, domnule prim-secretar, răspunse Natacha, este o crimă împotriva umanității. Se va reflecta ca o pată de neșters asupra taberei comuniste. Va costa țara dumneavoastră sute de miliarde de dolari în despăgubiri, reclamate de toate tribunalele din lume.

Cierbicev vorbi cu agentul CIA.

— Dacă am înțeles bine, domnule Fincher, ne oferiți un troc: secretele noastre în schimbul celor ale dumneavoastră. Un troc al Istoriilor, într-un fel!

Răspunsul lui Fincher fu concis, dar clar:

— Exact!

Brejnev se ridică. Îi ceru lui Kosîghin să i se alăture. Merseră amândoi la câțiva metri distanță și începură să vorbească în șoaptă. Lui Brejnev îi era greu să-și

stăpânească furia. Natacha și Fincher se priviră îngrijorați.

— Poate am mers un pic prea departe, regretă Natacha, par furioși.

— A fost perfect, spuse Fincher. Sunt furioși pe ei înșiși, au înțeles că sunt la ananghie.

Brejnev și Kosîghin se întoarseră și se așezară în fața lor. Brejnev i se adresă lui Fincher:

— Spune-i directorului CIA că sunt de acord cu acest schimb. Nu este niciodată bine să căutăm în coșul de gunoi ale istoriei!

— Este o decizie excelentă, domnule prim-secretar! răspunse Fincher. Serviciile noastre vor elabora un document care va oficializa acordul nostru în scris.

Aleksei Kosîghin se întoarse apoi către Natacha.

— Domnișoară Yadin-Drori, sunteți israeliană. Și evreică, îmi imaginez?

— Corect, domnule prim-ministru, evreică de origine ucraineană.

— Sunteți practicantă?

— Tatăl meu și mama mea au murit la Auschwitz. Dacă Dumnezeu există, la fel ca multe milioane dintre noi, mă întreb cum a putut să permită asta. Dar vă răspund la întrebare: da, cred într-un Dumnezeu Creator… ale cărui planuri sunt uneori greu de înțeles.

— Acolo voiam să ajung. Din moment ce sunteți evreică, nu credeți că Iisus este Mesia?

— Nu cred că Iisus este un zeu întrupat, nu cred în oameni-zei. Dar Iisus a fost un om mare, un mare profet al lui Israel.

— Atunci la ce vă servește să confirmați sau nu adevărul evangheliilor?

— Pentru această întrebare, la fel ca și pentru toate celelalte, domnule președinte al Consiliului, cred în virtuţile convieţuirii paşnice.

— Am înțeles, continuă Brejnev. Spuneți-i papei că mesajul lui a ajuns la noi.

Kosîghin, ridicându-se, întinse mâna către Natacha.

— Drum bun, doamnă reprezentantă israeliană a Sfântului Oficiu Catolic!

96.

Centrul Romei era o adevărată oază. Vegetația bogată a grădinilor Vaticanului crescuse, se spune, pe terenuri importate din Palestina, mai exact din Golgota. Părintele Ernetti era așezat pe o bancă nu departe de Palatul Apostolic, unde locuia papa. Ne aflam la începutul primăverii. În timp ce personalul grăbit, îmbrăcat adesea în uniforme austere de preoți, mișuna pe alei, natura revenea la viață. Se auzea, ca un sunet de ansamblu, cristalin, susurul stropitorilor ce împrospătau nenumăratele plante din jur. Toate diferite! Flori exotice, cactuși, palmieri, arbuști din sud. Erau aduse din toată lumea, încă din epoca Renașterii.

Pellegrino se ridică. Văzu ieșind de pe o alee două figuri familiare ce veneau în direcţia lui. Natacha și Joe Fincher ieșeau de la întâlnirea lor cu papa. Ea fugi spre el ca să-l îmbrățișeze. El îi strânse cu căldură mâna lui Fincher.

— Bravo amândurora! spuse Pellegrino. Ambasada americană ne-a dat un raport complet imediat după întâlnirea voastră. A fost un adevărat joc de poker cu rușii și l-ați câștigat.

— Ce era mai rău a fost evitat, răspunse Fincher. În orice caz, deocamdată.

Natacha părea îngrijorată.

— Papa este îngrijorat, părinte, îi spuse Natacha. El, care este de obicei atât de stăpân pe sine, l-am simțit aproape panicat.

— Când am ajuns, era încă în audienţă cu profesorul Capezzi, preciză Fincher. Se întrebau despre ritmul transformărilor care vor urma după…

— După dezastrul pe care l-am provocat?

Fincher încerca să o dreagă.

— După modificările istoriei datorate vizitelor dumneavoastră în timpul lui Iisus.

— Nu contează, răspunse Pellegrino fatalist, știu că voi fi responsabil pentru tot. Carvalho va contribui la asta. Știți dacă el știe?

— Nu este informat despre ultimele întâmplări, dar va fi în curând, mai mult ca sigur. El și oamenii lui caută orice ar putea destabiliza Sfântul Scaun. El a vorbit chiar și cu jurnaliştii.

Îi arătă un ziar de seară.

— Articolul este modest și apare pe pagina a patra, dar este doar un început.

Era intitulat: „Un preot italian ar fi inventat o mașinărie pentru a vedea în trecut.” Articolul se mulțumea să raporteze zvonuri, dar menționa și numele părintelui Ernetti.

— Numai asta ne lipsea! spuse Pellegrino. Voi vorbi despre asta cu papa, ne vedem cam în treizeci de minute.

— Atunci vă las, spuse Fincher. Veți avea destul timp să vă luați rămas-bun unul de la celălalt.

Spusese asta în timp ce o sărută pe Natacha. O mare dezamăgire întunecă brusc fața lui Pellegrino.

— Plecați? o întrebă pe tânără.

— Trebuie să mă întorc în Israel. M-a chemat înapoi părintele de Meaux, șeful meu de la Muzeul Rockefeller. Mi-a găsit un post de asistent curator.

— Crezi că papa a avut ceva de-a face cu asta?

— Este posibil. Începe să vadă spioni peste tot. Nu l-am văzut niciodată în această stare. Se simte pierdut, vinovat de tot ce se întâmplă. De asemenea, se teme să nu fie măturat împreună cu toată creștinătatea de tsunamiul anunțat de Capezzi.

Lui Pellegrino îi era greu să respire, ca și cum pieptul i-ar fi fost zdrobit de o greutate îngrozitoare. Plecarea Natachei adăuga la grijile lui ceva ce părea, da, un fel de durere. El încercă să-și ascundă starea.

— Bine, mă duc să-l văd.

O îmbrățișă pe tânăra fată.

— O să-mi fie dor de dumneavoastră, Natacha, îi șopti el, cu suspine în voce.

Ea îl prinse de braț și-l strânse.

— Părinte, sunteți singurul din această întâmplare care a rămas om. Prin forța noilor împrejurări, în Israel, suntem obișnuiți să nu avem sentimente. Dar ce am văzut în Italia este dincolo de înțelegerea mea. Fiecare își aruncă vina asupra celuilalt. Și toți sunt sigură că se vor năpusti asupra dumneavoastră. Sunteți vinovatul ideal, părinte Ernetti, să nu acceptați asta. Permiteți-mi să vă apăr!

Pellegrino zâmbi emoționant.

— Ce vreți, Natacha, am crezut mereu în bunătatea altora. Sunt un creștin adevărat, știți asta!

Ea îi luă capul cu ambele mâini și îl sărută tandru pe frunte.

— Sunt niște lași, părinte. Și dumneavoastră aveți o inimă curată.

O ținu strâns la piept, o clipă.

— O să-mi fie dor de dumneavoastră, Natacha. Chiar îmi va fi dor!

— Și mie, părinte Ernetti!

— Mult succes în noua slujbă. Scrieți-mi!

— Și dumneavoastră, spuse ea, dezlipindu-se ușor de el. Și aveți grijă!

97.

— Trebuie să ne întoarcem acolo, părinte Ernetti!

— Vreţi să spuneţi… în Iudeea? După tot ce s-a întâmplat cu noi? Ar fi o nebunie, Giovanni!

Știa că vorbește cu papa, dar vremea bunelor maniere trecuse demult.

— Am discutat despre asta cu profesorul Capezzi. El crede că un val de tulburări urmează să se ridice din adâncurile veacurilor. Din moment ce știm că Iisus a fost iertat, transformarea realităţii este în curs. Nu a ajuns încă la noi, dar va ajunge, mai devreme sau mai târziu. Și va însemna sfârșitul creștinismului.

— Sunt conştient. Dar dacă ne întoarcem în trecut, ne asumăm riscul de a schimba din nou realitatea. Alta ar putea fi şi mai rea!

— Nu cred, spuse Papa. Gândește-te la asta! Fiecare salt în timp ne-a adus mai aproape de povestea „bună”, cea spusă în evanghelii. Prima dată, Iisus a renunțat la misiunea Lui și a preferat siguranța Nazaretului. A doua oară a fost răstignit, dar a scăpat de la moarte. A treia oară putem vedea Patimile așa cum sunt relatate în evanghelii.

Era o gândire bazată pe un soi de magie, nimic altceva. Dacă nu ar fi fost papa, Pellegrino l-ar fi sfătuit pe Montini să se mai gândească. Dar cum poţi să nu-l asculţi pe papă? Și dacă avea dreptate? Ce se întâmplă dacă un al treilea salt în vremurile evangheliei ar restabili în cele din urmă situația?

— Foarte bine, mă voi întoarce în Iudeea!

Montini se liniști.

— Am auzit că Natacha se întoarce în Israel?

— Așa mi-a spus, răspunse Pellegrino.

— Atunci te voi ajuta! spuse papa.

Pellegrino fu surprins de această propunere.

— Dumneavoastră? Dar…

— Nu cunosc Iudeea antică sau aramaica, sper că pozele sunt suficiente. Oricum, dacă nu te-aș însoți, nu aș avea stare la mine în birou!

— Sunteți Papa, dumneavoastră hotărâți! spuse Pellegrino.

— Nu vom mai face niciun film. Ceea ce vom vedea va fi suficient.

Garda elveţiană, care deschise ușa Arhivelor Secrete, fu surprinsă să-l vadă sosind pe părintele Ernetti în compania altui bărbat pe care nu-l cunoştea. Când i se puse în cale pentru a-i cere identitatea, îl recunoscu pe Papa însuși, îmbrăcat ciudat, ca un simplu preot. Se înclină, îi sărută inelul și deschise ușa laboratorului. În timp ce Pellegrino puse cronovizorul în stare de funcţionare, papa începu să se roage în tăcere. Apoi se uită la părintele Ernetti și îi propuse să programeze data și ora intrării lui Iisus în Ierusalim.

Încă o dată, cu puțin timp înainte de Paștele din anul 26, îl văzură pe Iisus pe măgarul Său, întâmpinat de niște oameni din Ierusalim. Unii, după cum spune Matei în evanghelia sa, își întindeau hainele pe drumul pe care păşea El, alţii tăiau ramuri din copaci și le împrăștiau pe drum. Cei care urmau alaiul strigau „Osana fiul lui David! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana pentru cei de sus!”

Papa fu uimit. Nu știa de ce, dar își recăpătase speranţa. Pellegrino era mai puțin optimist, cronovizorul îi jucase de atâtea ori feste!

— Părinte Ernetti, înaintaţi câteva ore în timp! spuse papa. Mergeţi să vedeţi ce se întâmplă în curtea mare a Templului, unde sunt schimbătorii de bani.

Pellegrino programă un salt în timp de patru ore. Sub coloane, văzură mesele schimbătorilor de bani, la fel ca prima dată. De data asta părea să fie debandadă. Un om furios dărâma tarabele, certând negustorii. Pellegrino îşi făcu cruce. Papa, cu lacrimi în ochi, comentă această scenă, citând din Evanghelia lui Ioan, pe care o cunoștea pe de rost:

— „Şi, făcându-şi un bici din ştreanguri, i-a scos pe toţi afară din Templu, şi oile şi boii, şi schimbătorilor le-a vărsat banii şi le-a răsturnat mesele. Şi celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luaţi acestea de aici! Nu faceţi casa Tatălui Meu casă de negustorie!”

Continuară explorarea în timp, oră după oră. Și de data aceasta nu a fost nicio revoltă în piața Templului. Și data aceasta, l-au văzut pe Iisus rugându-Se singur în grădina Ghetsimani. Și de data aceasta, în timpul nopții, gărzile Templului veniră să-L aresteze, conduși de Iuda. Și din nou, ca într-un film pe care l-am văzut de nenumărate ori, Petru și-a scos sabia și l-a rănit pe unul dintre paznici. Din nou, Iisus i-a cerut să bage sabia în teacă. Pellegrino se întoarse apoi către papă, care părea liniștit. Se bucură pentru el.

— Din păcate, i-a spus papei, nu vom putea vedea judecata lui Iisus înaintea marilor preoți, apoi înaintea lui Irod Antipa și a lui Pilat din Pont. Toate aceste scene au loc în interior. Cronovizorul nu poate trece prin pereți.

— Atunci sari în a doua zi, pe Via Dolorosa! ordonă papa.

Vorbea despre Drumul Crucii despre care tradiția spune că este cel pe care Iisus l-a făcut purtându-Și crucea în spate. Drumul începea din Pretoriu, adică din cetatea Antonia, și se termina pe Golgota. Dar Pellegrino, cu toată modestia sa, îl corectă pe papă.

— Nu vom vedea nimic pe Via Dolorosa, Giovanni. Am vorbit despre asta cu Natacha, nu e locul potrivit. Când Pilat a venit la Ierusalim, nu a rămas în cetatea Antonia, care era rece și incomodă, ci la Palatul lui Irod Antipa. Deci aici este locul unde Pilat L-a judecat pe Iisus. Drumul spre Golgota urma să înceapă de la ieșirea din palat, la vest de actualul oraș al lui David.

Papa nu vru să se încarce cu detalii arheologice. Se grăbea să vadă confirmată povestea evangheliilor.

— Dați-i drumul, Ernetti! Rapid!

Pe drumul pietros care înconjura zidurile orașului, văzură un mic grup de soldați care înconjurau un condamnat. Era într-adevăr Iisus, purtând o coroană de spini, trupul Său fiind plin de urme de bici, ducând în spate unul din brațele crucii sale în vârful Golgotei. Papa fu uimit.

— Nu poartă toată crucea?

— Nu este nimic greșit. Crucea era prea grea pentru a fi purtată de un singur om. Iisus purta unul din brațe, care era oricum era foarte greu.

— Bine, bine, spuse Paul al VI-lea enervat. Mergeți înainte cu o oră în timp.

Pellegrino programă încă o oră în avans. Atunci Îl văzură pe Iisus legat cu funii mari de crucea înfiptă în pământ. Călăii îi străpunseseră călcâiele cu două cuie mari. Papa cită din nou evanghelia.

— „Iar Pilat a scris și titlul și l-a pus deasupra Crucii. Și era scris: Iisus Nazariteanul, Împăratul iudeilor. Și împreună cu El au răstignit pe alți doi tâlhari de-o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.”

Apoi îngenunche. Pellegrino făcu la fel. Și se rugară amândoi. Papa continuă:

— „Pe la ceasul al nouălea, Iisus a strigat cu glas tare: «Éli, Éli, lema sabactani?», care se tălmăcește «Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?». După ce auziră asta, unii dintre cei care erau acolo spuseră: «Iată, îl strigă pe Ilie!»”

Părintele Ernetti cită continuarea, pe care și el o știa pe de rost.

— „Și alergând, unul a înmuiat un burete în oțet și l-a pus pe o trestie și I-a dat să bea, zicând: «Lăsați să vedem dacă vine Ilie să-L coboare». Iar Iisus, scoțând un strigăt mare, Și-a dat duhul.”

Totul se terminase. Iisus își dăduse duhul, niciun mesager nu venise pentru a aduce grațierea de la Pilat. De data aceasta, Hristos muri într-adevăr pe cruce. Cei doi bărbați, care rămăseseră în genunchi, se ridicară încet, cu ochii plini de lacrimi. Se uitară unul la altul.

— Ați avut dreptate să nu renunțați, Giovanni, spuse Pellegrino. De data aceasta scena este cea conformă, am rectificat cursul istoriei.

Montini, recunoscător, îl îmbrățișă.

Atunci…

98.

— Ce caută aici căruța acesta? întrebă papa.

Condusă de un sclav, ieşise din adâncurile nopții. Se opri chiar în fața crucii. Cei doi paznici de serviciu aveau în mână un foarfece mare şi dezlegară picioarele lui Iisus, unul de o parte şi unul de cealaltă. La fel ca data trecută, Îl dădură jos de pe cruce. Apoi, luându-L de cap şi de picioare, Îl aruncară fără jenă în căruță. Sclavul scutură frâiele căruței şi aceasta începu să se mişte.

— Dar… unde Îl duc? întrebă Pellegrino.

Montini rămăsese şi el perplex. În texte, Iosif din Arimateea şi Nicodim, doi membri influenți ai Sinedriului, obținuseră de la Pilat dreptul de a avea grijă de trupul lui Iisus. Ei înşişi Îl coborâseră de pe cruce, Îl acoperiseră cu un giulgiu şi Îl duseseră la mormântul lui Iosif din Arimateea. Apoi rostogoliră o piatră mare în fața intrării în mormânt. Duminică dimineață, când venise Maria Magdalena pentru se ruga în fața mormântului, descoperi că piatra fusese dată la o parte şi că trupul lui Iisus dispăruse. Ea le dădu de veste lui Petru şi lui Ioan, care, la rândul lor, dădură de veste ucenicilor care se aflau în Cenacol. Curând după aceea, Iisus cel înviat din morți i s-a arătat mai întâi Mariei, apoi celorlalţi apostoli. Vestea bună s-a răspândit apoi în Ierusalimul: „A înviat!”

Dar ceea ce văzură pe ecran era total diferit. Nici Iosif din Arimateea, nici Nicodim nu veniră. Doar acest sclav, cu căruța lui. Aflat la comanda cronovizorului, Pellegrino îl urmă. Acesta nu merse prea departe şi se opri în apropierea gropii comune. Un alt sclav îl aştepta. Luară trupul lui Iisus şi Îl puseră într-o groapă proaspăt săpată. Apoi, cu lopețile, acoperiră groapa cu pământ.

Lui Pellegrino Ernetti şi lui Giovanni Montini părea că le fuge pământul de sub picioare. Timp de câteva minute, papa rămase consternat, cu capul în mâini. Pellegrino opri maşina. Nu îndrăznea să-l deranjeze pe papă, pierdut în gânduri. Făcu în grabă puţin ceai, ştia că Montini nu bea cafea.

— Sfinte Părinte, beţi acest ceai, aveţi nevoie de el!

Montini ignoră cana pe care i-o întinse.

— De data asta e mort, părinte Ernetti. A murit, dar nu a înviat. A fost îngropat la fel ca toţi oamenii.

Tânărul preot căută cuvinte de încurajare, fără să le creadă cu adevărat.

— Nu neapărat. Trupul Său nu a fost pus în mormântul lui Iosif din Arimateea, aşa cum spune evanghelia, dar poate că învierea a avut loc?

— Nu, părinte Ernetti. În această nouă realitate, corpul Lui a putrezit sub pământ.

— Mai putem programa maşina două sau trei zile mai târziu, ca să verificăm?

Papa îi blocă drumul către maşină.

— Nu! Nu mai atingeţi această maşină, vă interzic! Veţi schimba din nou cursul istoriei!

Lui Pellegrino nu-i plăcu prea mult acel ton. Homo umanum est.

— Dar… fără învierea lui Iisus, Sfinte Părinte, mai există creştinism?

— Prin harul lui Dumnezeu, părinte Ernetti! La harul lui Dumnezeu. El este, acum, Cel care ne ţine destinele în mâinile lui.

Se despărţiră. Pellegrino luă trenul spre Veneţia şi petrecu o săptămână gândindu-se la cele întâmplate, stând pe malul Marelui Canal sau în mănăstirea sa, San Giorgio Maggiore. Regretă că nu cercetaseră zilele de după execuţia lui Iisus, dar cu siguranţă Papa avea motive să fie prudent. Întoarcerea în trecut era un risc care nu mai putea fi asumat.

De data aceasta, Iisus răstignit a fost mort şi îngropat la fel ca un om obişnuit. Ce aveau să facă apostolii? Petru, Ioan, Andrei, Iacob? Şi cea mai credincioasă dintre cei credincioşi, Maria Magdalena? Urmau ei să renunţe la noua lor

credinţă şi să revină la viaţa lor de zi cu zi? Murise creştinismul din faşă? Pellegrino se temea de asta. Dacă da, marele val de transformări istorice prezis de Capezzi urma să ajungă până la el? Cum va întoarce acesta lumea cu susul în jos? Cât de repede? În momentul de faţă, toate aceste întrebări erau întrebări fără răspuns. În timp ce se ruga în bazilică, un călugăr veni la el. Papa îl chema la el, la Roma. Pellegrino oftă şi se ridică să ia încă o dată drumul spre Vatican. De data aceasta Montini nu mai era la fel, redevenise Papa Paul al VI-lea, autoritar şi distant.

— Părinte Ernetti, aceasta este decizia pe care am luat-o. În primul rând, niciun cuvânt despre acest ultim salt în trecut. Consideră-l unul dintre marile secrete ale Bisericii.

— Foarte bine, voi face cum spuneţi!

— Apoi, veţi demonta această maşină, care va fi depozitată în lăzi şi aşezată în cel mai îndepărtat colţ al Arhivelor Secrete. Veţi face un dosar separat cu toate hârtiile lui Majorana şi instrucţiunile de asamblare. Vă cer supunere absolută.

— O veţi avea!

— Părinte Ernetti…, adăugă papa.

De data aceasta simţi o ezitare în vocea lui.

— Am şi eu o mare favoare să vă cer.

— O favoare?

Montini ezită să continue. Apoi se răzgândi.

— Nu, uitaţi ce am spus! Vom vorbi despre asta mai târziu, când veţi fi demontat maşinăria.

O favoare? se întrebă Pellegrino în timp ce părăsea Palatul episcopal. Ce ar mai fi putut cere? Putea el rămâne, mereu şi mereu, acelaşi Pellegrino care le aproba pe toate?

99.

Ponte dei sospiri este cel mai faimos pod al Serenissimei. Este denumit „Puntea Suspinelor” din cauza suferinţelor prizonierilor care au trecut pe acolo înainte de a merge spre călăii lor. Joe Fincher, căruia îi plăceau lucrurile frumoase, stabilise o întâlnire cu Pellegrino pe pod, chiar peste drum de Ponte de la Canonica.

— Știți, părinte Ernetti, că Lord Byron a scris versuri frumoase pe acest pod?

— Nu, nu știam.

— Ascultați…

Fincher deschise un mic ghid al Veneției.

— „Am stat în Veneţia pe Puntea Suspinelor/ Un palat de o parte, o închisoare de alta,/ Zidurile se ridicau din valuri/ Ca prin magie din bagheta vrăjitorului.”

— O metaforă frumoasă, având în vedere situaţia în care ne aflăm.

— Papa dezertează? întrebă brusc Fincher.

— Nu mai vrea să audă de cronovizor. Mi-a cerut să-l demontez.

Fața ofițerului CIA deveni gravă.

— Părinte, v-ați întors iar în trecut cu acest aparat? Știind ce riscați?

Pellegrino încercă stânjenit să se sustragă de la această întrebare.

— Nu, papa se referea la experiențele anterioare.

— Nu sunteți un mincinos bun, părinte Ernetti. De data asta ce ați văzut?

Nu avea rost să mintă. Iar Pellegrino nu avu inima să continue.

— Nu vă pot spune, agent Fincher, Sfântul Părinte mi-a interzis.

Fincher dădu puternic cu mâna în balustrada podului.

— Dumnezeule! În calitate de creştin, trebuie să ştiu.

— Noi… nu am văzut nimic bun, spuse Pellegrino.

— Mi-a fost suficient doar să vă văd când am ajuns, ca să intuiesc asta. Deci s-au terminat salturile în timp?

— Cred că e mai bine, într-adevăr.

— Îmi este milă de dumneavoastră, părinte Ernetti. Îmi este milă, sincer.

Tăceau în timp ce o gondolă aluneca graţioasă pe sub ei.

— Şi în acest timp, spuse Fincher gânditor, lumea continuă să funcţionează… fără să bănuie că i-am răsucit angrenajele.

— Funcţionează, da, dar până când?

Fincher preferă să schimbe subiectul.

— Natacha a plecat?

— Săptămâna trecută. Acum este angajată la Muzeul Ierusalimului. Mi-a scris câteva rânduri.

— E o fată drăguţă. A fost foarte eficientă la Moscova. Vă e dor de ea?

Pellegrino ezită.

— Da, mi-e dor de ea. Timp de câteva săptămâni a fost cea mai bună prietenă a mea, cea pe care puteam conta. Fără ea, această aventură m-ar fi devastat.

— Un preot este şi bărbat, nu-i aşa?

— Am ales, agent Fincher, să mă dedic lui Dumnezeu şi…

— Lui Hristos?

— Da, lui Hristos.

— Este treaba dumneavoastră. Personal, nu aș avea forța aceasta.

— Și dumneavoastră ce urmează să faceți? Vă îndreptați spre o altă anchetă?

— Probabil că mă voi întoarce în SUA. Negocierea de succes cu rușii mi-a adus o avansare. Acum mă cheamă în Langley, Virginia, noul nostru sediu.

— E o veste destul de bună, nu-i așa?

— Voi avea mai multe responsabilități și un salariu mai bun, dar mi-a fost bine și la Roma. Soția s-a supărat, căci găsise o slujbă bună aici. Oricum, plecăm.

— Atunci, mult noroc, agent Fincher! Și mulțumesc pentru tot! Nu uit că dumneavoastră mi-ați salvat viața. Și am apreciat foarte mult umanitatea, pe lângă eficiența dumneavoastră.

— Și mie mi-a plăcut de dumneavoastră, părinte Ernetti. De fapt, ar trebui să vă spun Pinocchio. Când mă mințiți, mereu vă văd nasul lungit!

Când părintele Ernetti se întoarse la mănăstirea sa din San Giorgio Maggiore, recepționera îi dădu un bilețel.

— Părinte, trebuie să sunați de urgență la acest număr din Milano. Nu am notat numele nimănui.

— La Milano? Poftim…

— Puteți suna din biroul meu, spuse recepționera. Vă las un moment.

Pellegrino sună. Era numărul Adrianei Leonardo.

— Părintele Ernetti?

— Ce se întâmplă, Adriana?

— Fratele meu tocmai a murit.

O nouă lovitură. Încă una.

— Era în depresie de câteva săptămâni. Părinții Bazilicii San Nicola mi-au spus că rostea adesea numele dumneavoastră. A murit în noaptea aceasta, în somn. Îl vom înmormânta miercuri la Cimitero Monumentale din Milano, într-un cadru restrâns, familial.

— Voi fi acolo, Adriana. Sunt profund întristat.

— Avea doar prieteni, știți!

Ceremonia de la Milano fu simplă și emoționantă. Vaticanul trimisese un reprezentant al Academiei Pontificale. După binecuvântare, Adriana îi ceru părintelui Ernetti să spună câteva cuvinte.

— Când pierzi un prieten, spuse Pellegrino, descoperi ce loc a ocupat el în viața altora. Chiar dacă a ales să se retragă departe de lume, prezența părintelui Leonardo a fost o sursă de mângâiere și speranță pentru mine. Ne va fi dor de tine, Agostino!

Apoi toată lumea se împrăștie. Întorcându-se cu autobuzul la gară, Pellegrino experimentă o senzație îngrozitoare de singurătate. Natacha și Fincher plecați, Leonardo decedat, toți cei care căutaseră să-l ajute în ultimele luni dispăruseră. Era singur acum, în fața papei.

100.

— Numele meu este Fabio. Fabio Lombardo, dar spuneți-mi Fabio.

Tânărul stareț, pe care garda elvețiană îl introdusese în l aboratorul Arhivelor Secrete, venise să-l ajute pe părintele Ernetti să demonteze aparatul. Primise doar informații fragmentate, știa doar că trebuie să se miște repede.

— Foarte bine. Intră, Fabio!

Tânărul rămase uluit de aspectul impresionant al utilajului.

— E… mare!

— Ne-a luat ani de zile să le punem cap la cap, bucată cu bucată.

— Dar… la ce…

— La ce e util? Dacă papa nu ți-a spus, eu nici atât.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, părinte!

— Ca să ne mișcăm mai repede, ne vom mulţumi să împărțim mașina în cinci părți, pe care le vom depozita în lăzi de lemn. Am numerotat părțile de la 1 la 5. Vom lua mai întâi măsurile, pe care le veți transmite atelierului de tâmplărie al Vaticanului. În timp ce ei vor construi lăzile, noi vom demonta mașina. Să sperăm că ne va lua mai puțin de o săptămână.

— Serviciile papei mi-au spus ceva și despre niște dosare și instrucțiuni de asamblare.

Pellegrino înțelesese că tânărul stareț nu era doar o pereche de brațe. În ciuda aspectului nevinovat, Fabio era și un spion pentru papă.

— Le voi pune într-o valiză separată, pe care eu însumi o voi aduce Sfântului Părinte. Acum, la muncă!

Cinci zile mai târziu, părintele Ernetti participă la o convocare a papei la Palatul episcopal. El căra o valiză mică.

— Vă dau valiza asta, Sfinte Părinte. Conține fișierele Majorana și instrucțiunile de asamblare. Puteți verifica.

— Am încredere în dumneavoastră, părinte Ernetti. Din motive de securitate, voi păstra valiza într-o altă locație decât mașinăria. Dezasamblarea a fost finalizată?

— Nu complet, mai trebuie să deconectam sistemul de programare. Este o lucrare delicată, ceea ce îmi va lua cel puțin 48 de ore. Fabio nu mă poate ajuta.

— Am înțeles. Cere-i să împacheteze restul în lăzi și să-mi pună pecetea personală la închidere. Veți face același lucru cu ultima ladă.

— Da… Giovanni?

— Să revenim la o relație mai formală, dacă nu vă supărați, părinte Ernetti.

— Da, Sfinte Părinte!

Papa deschise un sertar și scoase o revistă populară. O deschise la pagina pe care o avea îndoită.

— Citiți acest articol!

Era mai mult un fragment decât un articol. Era intitulat: „Un preot italian a dezvoltat o mașină de călătorie în timp?” Pellegrino îl citi din ochi, repede.

— Acesta nu este primul de acest gen. Agentul Fincher mi-a arătat altul de același gen.

— Știți cine comunică aceste informații presei?

— Mi-a spus Fincher. Carvalho, desigur!

— Da, își continuă munca de subminare.

Pellegrino răsfoi revista.

— Sfinte Părinte, asta nu va merge prea departe. Este o revistă specializată în ezoterism şi paranormal. Vorbim despre farfurii zburătoare, case bântuite, comunicare cu morţii. Nimeni nu va lua aceste informaţii în serios.

— Vă înşelaţi, părinte Ernetti, pentru că acesta este doar începutul. Carvalho va continua să alimenteze presa cu zvonuri. Şi va fi din ce în ce mai precis. Nu ştiu cât de informat este despre ceea ce am văzut în Iudeea, dar vă reamintesc că este legat de KGB. Într-o zi o va face, va dezvălui totul! Iar jurnaliştii sunt curioşi, vor dori să ştie ce este adevărat acolo.

— Dar cum să opresc asta?

— Cunosc doar o modalitate de a opri zvonurile, şi anume de a veni cu contrainformaţii. Aceasta este favoarea pe care am vrut să v-o cer, părinte Ernetti.

— De ce vorbiţi despre o favoare?

— La rândul nostru vom comunica zvonurile presei. Vă vom întruchipa drept un inventator oarecum mitoman, care a exagerat puterile maşinii sale. Nu un escroc, fiţi sigur! Dar un cercetător purtat de entuziasmul şi imaginaţia lui. Veţi accepta, de asemenea, interviuri în timpul cărora veţi evita întrebările sub pretextul secretului. Cunosc jurnalişti, acesta este cel mai bun mod de a le trezi suspiciunea.

Pellegrino fu uluit de această cerere a papei.

— Sfinte Părinte, îmi cereţi să mă discreditez public! Şi chiar să mă ridiculizez.

— V-am spus că vă cer o favoare, părinte Ernetti. Este o favoare. Trebuie să lăsaţi puţin egoul dumneavoastră la o parte pentru a salva omenirea de la dezastru. Vă arăt altceva.

Papa îşi deschise sertarul şi scoase revista de science-fiction pe care o avea, cândva cumpărată de Pellegrino de la un librar.

— Mi-am făcut timp să citesc The Dead Past, nuvela lui Isaac Asimov din care s-a inspirat Majorana pentru a crea cronovizorul. Este o poveste destul de pesimistă, care avertizează asupra utilităţii greşite pe care am putea-o da unei astfel de maşini: transformându-ne pe toţi în voyeuri, facilitând supravegherea

fiecărui cetăţean prin dictatură, spărgând toate barierele care încă ne mai protejează intimitatea.

— Vă reamintesc că maşina nu poate vedea prin pereţi, Sfinte Părinte.

— O va face într-o zi. Mai rău decât atât, ştim acum că cronovizorul poate altera realitatea. E o maşinărie rea, părinte Ernetti!

— Există o soluţie mai simplă: distrugeţi maşina!

— Cu siguranţă, nu! răspunse papa. Bine folosită, este o maşină care ne-ar putea face multe servicii. Dar trebuie să aşteptăm până când oamenii sunt gata să o folosească în mod inteligent. Eu nu voi fi papa care a distrus cronovizorul, precum predecesorul meu Urban al VIII-lea care l-a condamnat pe Galileo.

Pellegrino era devastat.

— Eu… ai văzut cât de bine am ştiut să mă supun, Sfinte Părinte. Nu sunt un rebel. Cu excepţia… ceea ce îmi cereţi…

— Nu faceţi prea mult caz din asta, părinte Ernetti. În câteva luni toţi vor uita această poveste nefericită. Încă o dată îl vom fi învins pe Carvalho!

— Poate. Dar nu pot să vă spun că da… nu acum.

— Luaţi-vă câteva zile să vă gândiţi la asta. Şi reveniţi la mine când maşina este complet demontată.

101.

— Să uitaţi de egoul dumneavoastră! El îl uită pe al lui?

Natacha, pe care Pellegrino o sunase la Ierusalim, îl sunase înapoi din biroul său pentru a evita să cheltuie o avere cu telefonul de la poştă. Păstrase tăcerea despre a treia întoarcere în Iudeea, dar el îi povestise despre întâlnirea lui cu papa. Ea îşi ieşise din fire.

— Nu se gândeşte decât să se sustragă de la responsabilitatea pe care o are pentru ceea ce s-a întâmplat.

— Nu-şi putea imagina, Natacha, că cronovizorul…

— Nimeni nu ar fi putut ghici. Nimeni! Dar dumneavoastră vi se cere un sacrificiu.

— Pericolele de care se teme sunt reale, Natacha.

— Aşa, şi? Să distrugă blestemata de maşină!

— Refuză. Nu vrea să-şi asume riscul, pe viitor, să fie văzut ca un papă obscurantist.

— Dar dumneavoastră trebuie să acceptaţi să vă ridiculizaţi în public. Refuzaţi, părinte!

— Este Papa, Natacha! Pe el se bazează coeziunea şi supravieţuirea creştinătăţii.

— Mă gândesc la dumneavoastră, părinte Ernetti. Vă vor distruge şi apoi vă vor uita. Este vorba despre viaţa dumneavoastră, părinte, care e mai importantă decât a altora.

— Când eram copil, Natacha, mă distram cu vecinul meu făcând skanderberg. Mereu exista un moment imprevizibil, când nu se putea prezice rezultatul. Şi ştiţi cine câştiga?

— Nu.

— Nu cel mai puternic, Natacha. Ci cel mai şiret!

*

Până la sfârşitul după-amiezii, Fabio umpluse patru lăzi.

— E ora şase, Fabio, spuse Pellegrino, oprim demontarea pentru azi. Mergeţi acasă!

— Mulţumesc, părinte Ernetti! Dumneavoastră nu plecaţi?

El ezită. Misiunea lui era şi să-l urmărească pe părintele Ernetti. Dar pe măsură ce se apropia de final…

— Mai am doar cinci minute, Fabio, cât să deconectez ultimele circuite. Mâine, putem împacheta ultima parte în a cincea ladă.

— Foarte bine. Ne vedem mâine, părinte!

Opt ore! Pellegrino petrecu opt ore lucrând la sistemele de programare ale cronovizorului. Circuitele lui centrale erau încă operaţionale, chiar dacă corpul lui dezmembrat era aranjat în patru cutii mari. Cu delicateţe, scoase două plăci electronice din „creierul” maşinii. Le reprogramă pentru a le face complementare. Pe la două dimineaţa, făcu un test. Mergea. Cele două plăci erau necesare pentru a face maşina operaţională. Strecură una dintre cele două în buzunar. Se simţea un pic în pielea unui hoţ sau a unui sabotor, dar nu-i păsa. Era animat de un sentiment pe care nu-l cunoscuse niciodată: nu era dorinţa de răzbunare, Pellegrino era un suflet care nu cunoştea ura. Mai degrabă, era o furie interioară împotriva tuturor celor care crezuseră că-l puteau manipula, un strigăt de libertate. Până în zori termină. Nu se culcase pentru că ştia că nu va dormi.

Merse mult timp pe străzile Romei încă adormite. Pe la şapte dimineaţa, intră în

primul restaurant deschis şi comandă o cafea mare. Tensiunea care îl animase cu o zi înainte începuse să scadă. Aţipi pe banchetă. În curând agitaţia îl trezi. Erau convorbirile amestecate ale muncitorilor de dimineaţă, dublate de zgomotul maşinilor de făcut cafea. Se uită la ceas. Era nouă şi jumătate. La ora zece avea întâlnire cu papa. Asta e, se duce la el nebărbierit!

— Accept noua misiune pe care mi-aţi încredinţat-o, Sfinte Părinte, spuse Pellegrino cu un aer serios. Chiar dacă mă îngrozește.

Papa se ridică să-l îmbrăţişeze. Dar părintele Ernetti se trase la o parte. Giovanni Montini nu mai făcea parte din viața sa.

102.

În următoarele câteva luni, după cum prezise papa, zvonurile despre cronovizor se amplificară, fără îndoială alimentate de Carvalho. O publicaţie prestigioasă de seară relată despre asta pe o jumătate de pagină, stârnind şi mai multe semne de întrebare, în special referitoare la posibilele salturi ale părintelui Ernetti în vremurile evanghelice. Pellegrino încerca să reziste cât putea de bine. Îşi împărţi timpul între câteva exorcisme şi munca sa de muzicolog. Preda la Conservatorul Benedetto Marcello din Veneţia, organiza concerte de muzică veche, participa la conferinţe de specialitate. În ciuda acestei activităţi destul de pline de satisfacţii, povestea legată de cronovizor nu-i dădea pace. Adeseori, în conferinţele sale de la Roma sau de la Veneţia, el dădea peste o persoană curioasă din public care îl întreba dacă povestea cu maşina ce vedea în trecut era adevărată sau dacă avea imagini din călătoriile sale în Roma antică sau de pe vremea cruciadelor. Şi mai ales dacă ar fi asistat, după cum spuneau ei, la răstignire. Se eschiva, argumentând că va răspunde doar la întrebări despre muzică.

Într-o zi se întâmplă ceea ce trebuia să se întâmple. Serviciul de relaţii externe al Vaticanului îl sună la mănăstire.

— Părinte Ernetti, avem o cerere pentru un interviu de la o publicaţie săptămânală importantă de la Milano, La Domenica del Corriere. Ar fi posibil să ne întâlnim poimâine la sediul presei din Vatican, ca să pregătim această întâlnire? Acesta este un ordin de la papă. Îl veţi căuta pe părintele Matteo Danieli.

Pellegrino închise telefonul, foarte abătut. De câteva luni sperase să scape de acest moment de care îi era teamă. Dar abcesul se umflase, acum trebuia spart. A doua zi, plecă la Roma. Matteo Danieli era unul dintre acei „comunicatori”, aşa cum sunt denumiţi, care se ocupa cu asta. Totul părea fals la acest om: zâmbetul, formularea, privirea, maniera.

— Mulţumesc că aţi venit, părinte Ernetti!

— Vă ascult!

— Interviul va avea loc la studioul Conservatorului Santa Cecilia, aici, la Roma. Se va înregistra pentru radio. Jurnalistul plănuiește să facă și o pagină dublă pentru săptămânalul său. Acesta va fi primul și singurul interviu aprofundat, despre invenția dumneavoastră.

— Ce vreți să le spun? întrebă un Pellegrino resemnat.

Danieli deschise un dosar gros din care scoase o fișă cu instrucțiuni, dactilografiată.

— Am lucrat mult la acest interviu, părinte. Iată propunerile noastre! Desigur, acestea sunt cererile papei.

O săptămână mai târziu, la sfârșitul după-amiezii, Pellegrino se prezentă la Conservatorul Santa Cecilia. Se așeză în spatele unui microfon și se pregăti să răspundă la întrebările reporterului.

— Părinte Ernetti, unele zvonuri spun că ați fi reușit, împreună cu un grup de doisprezece fizicieni de prestigiu, să dezvoltați o mașinărie capabilă să surprindă imagini din trecut. Este adevărat?

— Asta e corect.

— Cine sunt acești fizicieni?

— Nu vă voi da niciun nume, regret!

— De ce?

— E o chestiune de securitate. Pentru ei și pentru țara noastră.

— Înțeleg, părinte. Ce fel de imagini ați captat?

— Cele ale oamenilor care au dispărut de ani de zile, precum Papa Pius al XII-lea sau Benito Mussolini. Dar și imagini dintr-un trecutul mai îndepărtat.

— Mult mai îndepărtat?

— Mii de ani.

— Aceste experiențe au fost filmate?

— Da, firesc.

— Putem vedea aceste filme?

— Imposibil.

— De ce?

— Nu pot să vă spun.

— Deci trebuie să vă credem pe cuvânt?

— Nu vă cer să mă credeți, domnule.

Reporterul oftă și consultă dosarele.

— Părinte Ernetti, pe ce baze teoretice se bazează descoperirea dumneavoastră?

— Voi rămâne discret cu privire la principii. Vă voi spune doar că se încadrează în domeniul fizicii celei mai avansate.

— Nimic în plus?

— Îmi este interzis să vă spun mai multe.

— Am putea avea măcar o poză cu mașina dumneavoastră?

— În niciun caz!

— Dar de ce toate aceste secrete?

— O să înțelegeți asta într-o zi.

Reporterul începu să creadă că părintele Ernetti era, de fapt, un mitoman de calibru. Grăbit să termine, deschise un dosar de carton. Scoase o fotografie.

— Ne-ați dat o singură fotografie din călătoriile dumneavoastră în trecut, părinte Ernetti, această imagine a lui Hristos.

El îi arătă o fotografie care arăta un prim-plan al unei imagini a lui Iisus răstignit. Avea coroană spini și ochii îndreptați spre cer.

— Aceasta este chiar o fotografie?

— Da, răspunse Pellegrino.

— Făcută cu cronovizorul dumneavoastră?

— Da.

— Deci aţi fost la locul crucificării? La cel adevărat?

— Asta e corect.

— Îmi puteți spune mai multe?

— Nu, nu astăzi.

Reporterul renunță obosit.

— Vă mulțumesc, părinte!

Interviul se terminase. În timp ce strângea mâna cu Pellegrino, reporterul îi făcu, în mod complice din ochi, inginerul său de sunet.

Pellegrino se afla la Veneția când fu publicat articolul din La Domenica del Corriere. Era pe două pagini întregi ale jurnalului. Primul era un raport al interviului, precedat de un comentariu aparent ironic. Cealaltă pagină era imaginea lui Hristos răstignit pe care i-o dăduse jurnalistului. Înfuriat, mototoli ziarul și-l aruncă într-un coș de gunoi. Traversă Piața San Marco simțindu-se de parcă trecătorii îl priveau râzând de el.

Când merse la cursul său de la Conservatorul Benedetto Marcello, câteva zile mai târziu, directorul conservatorului îl urmărea din biroul său care dădea spre curte. Bătu la fereastră, făcându-i semn lui Pellegrino să vină la el. Flutură un ziar în mână și părea furios.

— Ce nevoie aţi avut să deveniţi ridicol? Aceasta nu vă caracterizează, părinte Ernetti. Conservatorul nostru este o instituţie serioasă!

Îi întinse ziarul. Era La Stampa. În suplimentul științific, Tuttoscienze, văzu că

presupusa imagine a lui Hristos era tipărită după o altă imagine, aproape similară.

— De ce ați făcut acest truc? urlă directorul. De ce aveți nevoie de această reclamă?

Pellegrino citi articolul. La o săptămână după publicarea interviului său, alt jurnalist descoperise că fotografia publicată de La Domenica del Corriere era o reproducere a unei imagini evlavioase, care era vândută în afara bisericilor, în regiunea Perugia. Aceasta era, la rândul ei, copiată după o sculptură a unui artist spaniol. Evident că era un fals ordinar. Pellegrino știa asta, desigur. Fotografia fusese împărtășită reporterilor pentru ca aceștia să poată afla despre trucaj. Nu dură mult. Lacrimile îi curgeau șiroaie.

— Nu știu ce să vă spun, domnule. În ultimele săptămâni, am trăit un fel de… coșmar real.

— Oricum, nu este bine pentru reputația instituției noastre. V-ați gândit, prietene, să consultați un psihiatru?

— Voi lua în considerare asta, domnule director.

Părintele Ernetti era foarte apreciat de elevii săi. Iată de ce directorul conservatorului, care nu voia să-i facă rău, îi păstră postul. Mai ales că nimeni în Vatican nu mai zicea nimic despre el. Zvonurile despre cronovizor încetară imediat după publicarea articolului La Stampa. Operațiunea, realizată cu măiestrie, fu una de succes. Carvalho îl sună chiar pe șeful Serviciului de presă de la Vatican pentru a-i lăuda profesionalismul.

— Vă felicit, Matteo Danieli, sunteți un mare profesionist! Ați reușit să bagatelizați mașina părintelui Ernetti cu o virtuozitate care m-a lăsat fără cuvinte. Mă înclin în fața celor mai puternici decât mine!

Carvalho era un suflet perfid care avea cel puțin un merit: își respecta dușmanii când vedea că sunt la fel de perfizi ca el.

103.

Cel mai minunat lucru în Veneția, își spunea părintele Ernetti, este că orașul nu era niciodată la fel. În fiecare zi era altfel, de parcă timpul, care trecea necontenit, ar fi fost cel mai bun prieten al său. Sfântul Augustin greșise când, printr-un silogism eronat, dedusese că timpul nu există. Există, din fericire. Când era copil, mama lui Pellegrino folosea un furtun de stropit pentru a curăța pământul care se întărea pe mica lor terasă. Băiatului îi făcea o adevărată plăcere să o vadă fugind, urmărită de jetul furios al furtunului pe care îl strângea între degete, ca să facă jetul mai puternic. Timpul este la fel, curăță totul, chiar și cele mai dureroase răni. Alții în locul lui, care au trecut prin experiențe similare, ar fi fost afectați pentru multă vreme, poate pentru totdeauna. Însă ținerea de minte a răului era o otravă pe care părintele Pellegrino Ernetti nu o acceptase niciodată. De unde miracolul acesta? Avea o singură explicație: de la mama lui și de la dragostea pe care i-o dăduse.

Odată cu trecerea timpului își recăpătase stima de sine, pe care o credea pierdută. Se dărui fără rezerve, cu pasiune, predării muzicii. Scrisese chiar un tratat mare, foarte savant, care rezuma tot ce putea să se știe despre muzica prepolifonică a Antichității.

Uneori, în visele lui, revedea aparatul lui Majorana. Momentan, era o mașină interzisă. Dar sunt puține idei grozave care să fi rămas nepuse în practică. Muzicologul din el începu să viseze: poate, când va fi scoasă din închisoarea ei, va putea ea să capteze sunete? Am putea asista la concerte susținute la curtea lui Tutmes al III-lea sau Ramses al II-lea, să ascultăm primii poeți cântând versurile lui Homer, să auzim corurile antice ale tragediilor lui Eschil sau Sofocle. Dar va trăi el suficient pentru a vedea toate astea?

Nu căutase niciodată să reia legătura cu Papa Paul al VI-lea. În mai multe rânduri, în primii ani, Sfântul Părinte îi ceru secretarului său de stat să-l invite pe părintele Ernetti la Palatul episcopal. Refuzase sub diverse pretexte. Nu din resentimente, ci dintr-un reflex vital ce îl împiedica să privească înapoi. Viața îl asigurase cel puțin de un lucru: el, care crezuse că spărsese istoria așa cum spargi un bibelou de porțelan, descoperi ușurat că vina lui – pentru că, chiar dacă nu era

corect, se simțea vinovat pentru tot – nu avu consecințe notabile. La început, cu capul plecat, aşteptase ca tsunamiul istoric prezis de profesorul Capezzi să cuprindă lumea. Dar nimic nu se întâmplase. Era ciudat, dar aşa era. Nu căută să înțeleagă, bucurându-se la maximum de acest dar din cer.

*

La doi ani după ce fu ales papă, Paul al VI-lea puse capăt celui de-Al II-lea Conciliu de la Vatican, ceea ce permise Bisericii să se împace puțin cu contextul vremurilor. Publică mai multe enciclice importante și, per total, fu un papă moderat, favorizând respectul pentru tradiție în detrimentul modernismului dezordonat. Ajuns la bătrânețe, suferi un infarct în reşedința sa de vară din Castel Gandolfo.

— „Desigur, desigur!” spuse el când i se propuse ritualul de ungere a bolnavilor.

Reuşise să țină slujba toată săptămâna, dar nu reuşise să slujească liturghia duminică dimineaţa. După ce și-a primit rudele, precum și câțiva demnitari, îl ceru pe părintele Pellegrino Ernetti la patul lui.

— A ajuns? întrebă el de mai multe ori.

— Sunt aici, Sfinte Părinte, spuse Pellegrino.

— Ah, mulţumesc, mulţumesc! Cât trebuie să mă urâți, părinte Ernetti! Dar aţi venit să vă vedeți Papa când se pregătește să urce la cer. Aţi suferit, nu-i aşa, copilul meu?

— Am trăit vremuri grele, Sfinte Părinte. Dar sunt creştin, știu să iert.

— Aşa că iartă-mă, fiule! În curând, când îl voi întâlni pe Domnul Nostru, voi ști dacă această maşină a făcut toate pagubele de care ne temeam sau dacă n-a fost decât un vis urât. Sunt singurul de vină, dar nu am avut întotdeauna curajul să-mi asum greşelile.

— Fiți iertat, Sfinte Părinte!

— Nu „Sfinte Părinte”, Pellegrino. Pentru tine, sunt Giovanni. Giova…

Acestea fură ultimele lui cuvinte. Doctorul se apropie şi declară solemn:

— Il Papa è morto!

Noul papă, care luă numele de Ioan Paul I, muri la treizeci şi trei de zile după alegerea sa.

Domnia sa foarte scurtă nu-i dădu timp să hotărască soarta cronovizorului. Cardinalul de Cracovia îi urmă, sub numele Ioan Paul al II-lea. El hotărî cu sânge rece să abandoneze maşina în temniţele Arhivelor Secrete ale Vaticanului.

*

Lui Dom Alberto Carvalho nu-i plăcea să se îmbete cu apă rece. În această situaţie pierduse pe toate fronturile. „Prietenul” lui, Karol Wojtyla fusese informat despre manevrele sale şi refuza acum să-l primească. Nu-i rămăsese decât să reia acţiunea politică pe care o abandonase (un pic cam mult timp) din cauza maşinii de la Vatican. Avea o ultimă speranţă, aceeaşi – dar în sens invers – ca a părintelui Ernetti. Aştepta să vadă efectele folosirii cronovizorului măturând întreaga lume. Ministrul de interne, prezent la întâlnirea cu papa, îi povestise totul. Prin urmare, Carvalho îşi făcu alte planuri: schimbarea istoriei îi va oferi poate alte pârghii pe care le-ar putea folosi. Prin urmare, era atent şi cel mai mic detaliu care să fi arătat că realitatea istorică sau politică se schimbă, ca într-un morphing cinematografic. Nu se întâmplă nimic.

Trecură luni, apoi ani, dar creştinismul era tot acolo, neschimbat, la fel ca întotdeauna. Într-adevăr, îşi spuse el, această aventură părea un vis frustrant, trăit în realitate. Fiind un adept înfocat al realpolitik, Carvalho decise să aştepte ca Istoria – cea adevărată, nu improbabilele istorii paralele – să-i ofere o nouă oportunitate pentru a lansa revoluţia teologică şi socială pe care o aclama.

104.

Era ziua „apelor mari” în Veneția. Adesea, la începutul toamnei, apogeul mareelor provoacă o inundație care pe turiști îi fascinează și pe care locuitorii Serenissimei o îndură cu zâmbetul resemnat al celor trecuți prin asta. Aqua alta, așa cum se numește, nu durează de obicei decât câteva ore și se termină la începutul după-amiezii. Ca și Carnavalul, reprezintă un moment de mică nebunie în care viața cotidiană se transformă. Se instalează poduri de lemn ce permit traversarea Pieței San Marco fără să te uzi, majoritatea magazinelor rămân deschise, iar vânzătorii ambulanți oferă perechi de cizme de plastic la un preț derizoriu.

Totul era atât de diferit, își spuse Natacha, față de vara fierbinte și uscată pe care o avuseseră în acel an la Ierusalim! Feribotul care sosea de la aeroport o debarcase cu valiza lângă piață. În ciuda inundațiilor, ea găsise repede strada mică unde rezervase o cameră de hotel. Acum se apropia de patruzeci de ani, dar își păstrase o frumoasă talie sportivă. Dinamismul ei îi permise să treacă în câțiva ani de la postul de curator adjunct la cel de curator responsabil de departamentul dedicat istoriei iudaismului european. De altfel, venise în Veneția pentru o expoziție despre comunitățile de evrei din Europa la Muzeul Israelului. Ea decise totuși că munca putea aștepta până a doua zi. Azi avea de făcut o vizită.

După ce își lăsă valizele, merse la stația de vaporetto din fața hotelului „Danieli”. Trecuseră câțiva ani de când nu-l mai văzuse pe părintele Ernetti. Ea îi trimisese scrisori lungi la care răspundea doar cu câteva cuvinte. Evita să vorbească despre sine. Ea nu insistă, dându-și seama că nu avea voie să vorbească. Înțelesese totuși că papa demontase cronovizorul după ce îl ridiculizase pe inventatorul ei. Bietul Pellegrino! Tocmai pentru a evita să se mai gândească la această poveste îngrozitoare ce o rănise mult, Natacha se dedicase din toată inima noii ei profesii. Dar azi simțea nevoia să recupereze câteva bucăți din propria ei viață.

Vaporetto o duse peste Marele Canal. Ea o luase la picior pe mica Insula San Giorgio Maggiore care nu fusese atinsă de aqua alta. Ajunse la mănăstire și ceru să discute cu părintele Ernetti. I se spuse că era în trapeză, îi plăcea să se

așeze la mese mari, în afara orelor de masă, pentru a-și înșira partiturile. În ciuda obscurității acelei după-amiezi târzii, ea îl recunoscu imediat. Părul îi era grizonant, dar își păstrase aspectul și zâmbetul copilăresc.

— Părinte Ernetti?

El ridică fruntea. O bucurie imensă îi lumină chipul. Se îmbrățișară îndelung fără a spune nimic, doar bucurându-se de momentul reîntâlnirii.

— Cât timp? spuse el.

— Nu știu. Prea mult, oricum.

— Lăsați-mă să vă privesc!

Ea făcu un pas înapoi.

— Sunteți la fel de frumoasă, Natacha!

— Vă mulțumesc, părinte! Nici dumneavoastră nu v-ați schimbat prea mult.

— Puțină mișcare în fiecare dimineață și o dietă sănătoasă, ăsta este secretul. Nu-mi spuneți că ați venit la Veneția doar să mă vedeți?

— Nu puteam rata această ocazie. Dar oficial, sunt într-o misiune pentru munca mea. Sunt curator la Muzeul de Arheologie din Ierusalim.

— Noi și noi aventuri în siturile arheologice?

— Să știți că a trecut mult timp de când nu am scormonit pământul. Mai degrabă petrec zile întregi închisă într-un birou. Știți, părinte, că sunt zile în care Vaticanul îmi lipsește?

Izbucni în râs.

— Acesta chiar e o glumă bună! Veniți după mine!

O conduse la șemineu.

— Este atât de uimitor să vă văd astăzi. Tocmai vă scriam o scrisoare lungă. Aproape o terminasem.

— Scrisori, părinte Ernetti, nu mi-aţi trimis prea multe!

— Nu mă învinovăţi, Natacha! Papa îmi interzisese să vorbesc despre maşină. Şi îmi era atât de ruşine!

— Nu m-aţi ascultat, aţi acceptat tot ce v-a cerut.

— Nu chiar totul. Vă explicam în scrisoarea mea. Aşteptaţi câteva secunde, o voi căuta.

Aşteptă cu răbdare, în timp ce privea o scenă care părea să fie din Evul Mediu. Pe masa mare de la trapeză, doi tineri călugări pregăteau o dulceaţă de prune într-un lighean mare de alamă. Tocmai adăugaseră în fructe zahăr, vanilie şi sucul a două lămâi pe care le storseseră cu grijă. Începură să amestece şi să tot amestece cu linguri de lemn. Gesturile lor erau sincronizate în mod admirabil, ca într-un balet.

Pellegrino reveni cu răsuflarea tăiată. Îi întinse o scrisoare de câteva pagini.

— O veţi citi când veţi fi liniştită. Sunt lucruri care se pot spune şi altele care sunt mai uşor de citit…

Apoi scotoci în sutană şi scoase o cutie mică de sidef.

— Şi aici era acest obiect, pe care am vrut să-l trimit la Ierusalim. Dar dacă aţi venit…

— Ce este asta? Un cadou?

— O încărcătură mai degrabă, pe care vă rog să o împărtăşiţi cu mine. Vă voi explica. Dar mai întâi spuneţi-mi despre dumneavoastră!

Pentru o clipă, lângă foc, ea i-a povestit ce făcuse cu viaţa ei. Dov devenise soţul ei. Deoarece nu aveau copii, munca la muzeu umpluse cea mai mare parte a timpului. Părintele Ernetti vorbi despre pasiunea lui pentru muzica antică. El fredonă chiar şi o melodie din Babilonul antic, pentru ea. Într-un final însă, Natacha rosti întrebarea care îi stătea pe vârful buzelor.

— Nu ştiu dacă îmi puteţi răspunde, părinte, dar sunt curioasă…

— Spuneți, vă răspund la orice!

— La plecarea din Roma, ultima dată, eram sigură că papa urma să vă ceară din nou să vă întoarceți pe vremea lui Iisus. Greșesc?

— Nu, este adevărat. Și de data asta a fost lângă mine.

— Ce ați văzut?

Zâmbi, apoi decise să vorbească:

— Este un secret de stat. Dar dumitale, Natacha, pot să vă spun.

Restul îi şopti la ureche:

— Realitatea se schimbase din nou. Domnul murise pe cruce, dar nimeni nu venise să-L ia. A murit la fel ca toți ceilalți.

— Fără a învia?

— Se pare că nu. A fost îngropat într-o groapă comună.

— Cum a reacționat papa?

— A fost devastat. Trei zile mai târziu, mi-a cerut să demontăm mașina. Era foarte îngrijorat din cauza schimbărilor la nivel de istorie pe care le-ar provoca mașina.

— Totuși, observă Natacha, au trecut ani și creștinismul a rămas în picioare.

Pellegrino lovi cu pumnul.

— Ca o stâncă, Natacha, ca o stâncă!

Vorbea despre creștinism așa cum se vorbește despre o echipă de fotbal. Dar Natacha rămase pe gânduri.

— Toate acestea rămân un mare mister.

— E adevărat. Profesorul Capezzi a concluzionat că diferitele scenarii pe care le-am explorat au fost doar virtuale, că nu au schimbat nimic în realitate. Dacă are

dreptate, noi ne facem griji degeaba. Natacha fu cu greu convinsă de această explicație, care i s-a părut puțin cam superficială.

— Dar dacă profesorul Capezzi greșește, dacă aparatul chiar a schimbat istoria? întrebă ea.

— Nu cobiți!

Ea insistă.

— Părinte Ernetti, dacă Iisus a murit la fel ca toți oamenii… și dacă creștinismul este încă viu, cum s-a născut creștinismul?

Pellegrino își pusese această întrebare de o mie de ori.

— Nu încercați să înțelegeți prea multe, Natacha, acestea sunt micile secrete ale lui Dumnezeu!

Călugării care pregăteau dulceața își luară oalele. Sosiră și alți călugări care începură să întindă fețe de masă lungi pe mesele din trapeză. Natacha se ridică.

O însoți înapoi până la ieșirea din mănăstire. Când se aflau pe cheiul Marelui Canal, Pellegrino îi dădu mica sa cutie de sidef.

— Nu uitați de cadoul meu!

Deschise cutia cu grijă. Ceea ce a văzut înăuntru o lăsă fără cuvinte.

— Părinte, asta e o responsabilitate prea mare. Nu sunt sigură…

El îi vorbi pe un ton serios, aproape alert.

— Natacha, mașina asta va da peste cap tot ceea ce știm despre trecut. Dacă învățăm să o folosim, ar putea lumina omenirea, dar ar putea declanșa și războaie. Într-o zi sau alta, sunt sigur, vor dori s-o scoată din închisoare. Și se vor întoarce la mine pentru a mă întreba din nou lucruri imposibile.

— De data asta va trebui să vă apărați!

— Singur, știți foarte bine, nu voi putea. Sunt doar un preot la ordinul papei. Sunteți mai liberă decât mine, Natacha. Datorită acestei mici cutii, vom fi doi

care să luăm decizii. Și totul va fi diferit!

Ea înțelese. Strecură cutia în geantă.

— Mulțumesc pentru încredere, părinte! Probabil aveți dreptate, va fi nevoie de cel puțin doi pentru a rezista ispitelor Diavolului!

Râseră împreună în mod complice. În fața lor, marele campanil al Veneţiei era inundat de lumina portocalie a serii. Sunetul unui clopoțel semnala că sosise un vaporetto. Natacha îl salută cu mâna. El, la rândul său, îi trimise un sărut.

Timp de câteva secunde, Pellegrino privi barca depărtându-se. Apoi își băgă mâna în buzunar şi reciti telegrama pe care o primise în acea dimineață. Era de la Vatican.

„Părinte Ernetti, avem nevoie de dumneavoastră! S-a întâmplat ceva groaznic. Che Dio ci aiuti, Dumnezeu să ne ajute!” Și era semnată „Preasfinția Sa, Papa Ioan Paul al II-lea”.